Универзитет „Гоце Делчев" - Штип

УНИВЕРЗИТЕТСКИ БИЛТЕН

Број 350, 2 септември 2024 година

септември 2024 година
Штип

Издавач:
Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип

Главен и одговорен уредник: проф. д-р Дејан Мираковски
Уредници: проф. д-р Мишко Цидров, м-р Ристо Костуранов
Уредник на издавачка продукција: проф. д-р Лилјана Колева Гудева
Техничко уредување: м-р Влатко Јовановски дипл. инж.
Лектор: доц. д-р Марија Соколова
Печати: Печатница „2- Август“ - Штип
ISSN: 1857- 8497

С О Д Р Ж И Н А

Р Е Ф Е Р А Т
ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ ЗВАЊА ЗА НАСТАВНО-НАУЧНА ОБЛАСТ ФИТОПАТОЛОГИЈА НА ЗЕМЈОДЕЛСКИ ФАКУЛТЕТ ПРИ УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП 5

Р Е Ф Е Р А Т
ЗА ИЗБОР НА ЕДЕН НАСТАВНИК ВО СИТЕ ЗВАЊА ЗА НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ ХЕМИЈА НА ЗЕМЈИШТЕТО НА ЗЕМЈОДЕЛСКИ ФАКУЛТЕТ ПРИ УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП 40

Р Е Ф Е Р А Т
ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ ЗВАЊА ЗА НАСТАВНО-НАУЧНИТЕ ОБЛАСТИ ФРАНЦУСКИ ЈАЗИК И ОПШТА И КОМПАРАТИВНА КНИЖЕВНОСТ НА ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ ПРИ УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП 65

Р Е Ф Е Р А Т
ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ ЗВАЊА ЗА НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ ХЕМАТОЛОГИЈА НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА МЕДИЦИНСКИ НАУКИ ПРИ УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП 80

Р Е Ф Е Р А Т
ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО НАСЛОВНО ЗВАЊЕ НАСЛОВЕН ВОНРЕДЕН ПРОФЕСОР ЗА НАСТАВНО-НАУЧНА ОБЛАСТ НЕВРОЛОГИЈА НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА МЕДИЦИНСКИ НАУКИ ПРИ УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП 93

Р Е Ф Е Р А Т
ЗА ИЗБОР НА АСИСТЕНТ ЗА НАСТАВНО-НАУЧНА ОБЛАСТ ИМПЛАНТОЛОГИЈА НА ФАКУЛТЕТ ЗА МЕДИЦИНСКИ НАУКИ ПРИ УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП 103

Р Е Ф Е Р А Т
ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ ЗВАЊА ЗА НАСТАВНО-НАУЧНА ОБЛАСТ РАДИОЛОГИЈА НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА МЕДИЦИНСКИ НАУКИ ПРИ УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП 112

Р Е Ф Е Р А Т
ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ ЗВАЊА ЗА НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ РАДИОЛОГИЈА НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА МЕДИЦИНСКИ НАУКИ ПРИ УНИВЕРЗИТЕТОТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП 125

Р Е Ф Е Р А Т
ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ ЗВАЊА ЗА НАСТАВНО-НАУЧНИ ОБЛАСТИ ГЕРМАНСКИ ЈАЗИК И ПРЕВЕДУВАЊЕ И ТОЛКУВАЊЕ НА ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ ПРИ УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП 135

Р Е Ф Е Р А Т
ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО НАСЛОВНО ЗВАЊЕ НАСЛОВЕН ДОЦЕНТ/ НАСЛОВЕН ВОНРЕДЕН ПРОФЕСОР ЗА НАСТАВНО-НАУЧНА ОБЛАСТ ПРИМЕНЕТА ХЕМИЈА И ФАРМАЦЕВТСКИ АНАЛИЗИ (3.05.02.08) НА ФАКУЛТЕТ ЗА МЕДИЦИНСКИ НАУКИ ПРИ УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП 153

Р Е Ф Е Р А Т
ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ ЗВАЊА ЗА НАСТАВНО-НАУЧНА ОБЛАСТ ПРАВО НА ЕВРОПСКА УНИЈА И ЕВРОПСКИ ИНТЕГРАЦИИ НА ПРАВЕН ФАКУЛТЕТ ПРИ УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП 166

Р Е Ф Е Р А Т
ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ ЗВАЊА ЗА НАСТАВНО-НАУЧНА ОБЛАСТ ТАНЦОВИ УМЕТНОСТИ И НАУКИ НА ФИЛМСКАТА АКАДЕМИЈА ПРИ УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП 194

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО НАСЛОВНО ЗВАЊЕ – НАСЛОВЕН ДОЦЕНТ ЗА НАСТАВНО-НАУЧНА ОБЛАСТ ТАНЦОВИ УМЕТНОСТИ И НАУКИ НА ФИЛМСКАТА АКАДЕМИЈА ПРИ УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП **201**

РЕЦЕНЗИЈА
НА РАКОПИСОТ „РИМСКО ПРАВО“ ОД ПРОФ. Д-Р ДИМИТАР АПАСИЕВ, ПРАВЕН ФАКУЛТЕТ, УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП **208**

РЕЦЕНЗИЈА
НА РАКОПИСОТ „ПРАКТИКУМ АПТЕКА И АПТЕКАРСКО РАБОТЕЊЕ“ ОД ДОЦ. Д-Р БИЉАНА ЛАЗАРОВА И АС. М-Р ДИЈАНА МИЦЕВА, ФАКУЛТЕТ ЗА МЕДИЦИНСКИ НАУКИ, УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП **213**

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ ЗВАЊА ЗА ОБЛАСТА ГРАЃАНСКО МАТЕРИЈАЛНО ПРАВО НА ПРАВЕН ФАКУЛТЕТ ПРИ УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП **216**

ПРЕГЛЕД
НА ПРИФАТЕНИ ТЕМИ ЗА ИЗРАБОТКА НА ДОКТОРСКИ ТРУДОВИ ОД НАСТАВНО-НАУЧНИОТ СОВЕТ НА ДОКТОРСКИ СТУДИИ НА КАМПУС 3 .... **233**

ПРЕГЛЕД
НА НАСЛОВИ НА ТЕМИ ЗА ИЗРАБОТКА НА МАГИСТЕРСКИ И СПЕЦИЈАЛИСТИЧКИ ТРУДОВИ ОДОБРЕНИ ОД НАСТАВНО-НАУЧНИОТ СОВЕТ НА ЕДИНИЦАТА **234**

Р Е Ф Е Р А Т
ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ ЗВАЊА ЗА НАСТАВНО-НАУЧНА ОБЛАСТ ФИТОПАТОЛОГИЈА НА ЗЕМЈОДЕЛСКИ ФАКУЛТЕТ ПРИ УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП

Со Одлука бр. 1302-120/5 од 8.7.2024 година, донесена на 230. седница на Наставно-научниот совет на Земјоделски факултет, одржана на 8.7.2024 година, определени сме за членови на Рецензентска комисија за избор на еден наставник во сите звања за наставно-научната област фитопатологија (4.01.03.01) на Земјоделски факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, во следниот состав:

- проф. д-р Саша Митрев, редовен професор на Земјоделски факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип (наставно-научна област фитопатологија) (претседател);
- проф. д-р Илија Каров, редовен професор во пензија на Земјоделски факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип (наставно-научна област фитопатологија) (член);
- проф. д-р Душан Спасов, редовен професор на Земјоделски факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип (наставно-научна област ентомологија) (член).

Конкурсот за овој избор беше објавен во дневните весници „Слободен печат“ и „Коха“ од 26.6.2024 година за избор на еден наставник во сите звања за наставно-научната област фитопатологија (4.01.03.01) на Земјоделски факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип и во предвидениот рок се пријави само кандидатката **д-р Емилија Арсов**, во звање вонреден професор во наставно-научната област вируси.

Пријавата на кандидатката е комплетна и навремено доставена, со уредно подредена документација:

- Диплома за одбранета докторска дисертација (еден примерок оригинал и три копии заверени на нотар);
- Уверение за положени испити од прв, втор и трет циклус на студии;
- Доставена копија од докторскиот труд;
- Кратка биографија;
- Список на објавени научни и стручни трудови (примероци од трудовите во оригинална форма се прикачени и одобрени во базата на УГД е-репозиториум);
- Доставена по една копија од трудовите;
- Доставена копија од монографиите;
- Доставено копија и линк до репозиториум од рецензиран и објавен учебник за студентите од прв циклус на студии за Земјоделски факултет;
- Одлуки за менторство на прв, втор и трет циклус на студии (потврда за наставно-образовната дејност);
- Уверение за странски јазик (оригинал);
- Уверение за државјанство (оригинално, не постаро од 6 месеци);
- Сертификати од обуки, семинари, работилници и конференции (оригинал);
- Одлуки и Решенија за членство во факултетски комисии;
- Одлука за избор во вонреден професор;
- Одлука за избор/реизбор во продекан за настава;
- Одлука за избор за декан на Земјоделски факултет.

Врз основа на приложената документација од кандидатката, чест ни е на Наставно-научниот совет на Земјоделскиот факултет да му го поднесеме следниов

И З В Е Ш Т А Ј

Биографски податоци

Кандидатката **д-р Емилија Арсов** е родена на 27 јули 1981 година во Штип, каде завршила основно и средно медицинско образование (струка: забен техничар). Во академската 1999/2000 година се запишала на Природно-математичкиот факултет на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје, на Институтот за биологија, наставна насока. Дипломирала прва во својата генерација и во 2005 година се здобила со звањето дипломиран професор по биологија.

Веднаш по дипломирањето, кандидатката во учебната 2005/2006 година запишува втор циклус студии на Природно-математичкиот факултет на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје, на Институтот за биологија. Сите предвидени испити, според програмата ги положила со просечна оценка 9,63 и го изработува магистерскиот труд со наслов „Фитоплазмите како причинители на жолтило кај виновата лоза (*Vitis vinifera* L.) во Република Македонија“, под менторство на проф. д-р Саша Митрев и се здобила со научно звање магистер по биолошки науки, со посебен акцент на заштитата на виновата лоза со примена на современи молекуларни методи.

Во однос на истражувачките активности на кандидатката, по дипломирањето и запишувањето на постдипломски студии, од 2005 г. започнала да волонтира во ЈНУ Институт за јужни земјоделски култури, во Одделението за заштита на растенијата во Штип, под раководство на проф. д-р Саша Митрев. Активно била вклучена во извршување на сите тековни активности во лабораторијата за заштита на растенијата.

На 25.8.2006 год. била избрана во звање помлад асистент во ЈНУ Институт за јужни земјоделски култури, Струмица, во Одделението за заштита на растенијата во Штип. Со Одлука за започнување со работа на Универзитетот „Гоце Делчев“ од Штип, од 1.9.2007 г. кандидатката била вработена како помлад асистент на Земјоделскиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип.

На 25.8.2009 г. кандидатката се избира во звање соработник – асистент за наставно-научната област фитопатологија на Земјоделски факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип.

На 26.12.2012 г. кандидатката се избира во соработник во научно звање асистент за научната област фитопатологија на Земјоделски факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип.

Како продолжување на долгогодишното научно-истражувачко искуство во областа на заштитата на растенијата, во учебната 2011/12 година кандидатката се запишува на трет циклус студии – докторски студии на Земјоделскиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, студиска програма: Заштита на растенијата. Докторира во учебната 2014/15 г. (24.11.2014) на тема *„Флоемски ограничени патогени кај виновата лоза во Република Македонија“* под менторство на проф. д-р Саша Митрев и се стекнува со научен назив доктор на биотехнички науки – заштита на растенијата. Оваа докторска дисертација била прва по новата акредитирана студиска програма – докторски студии на трет циклус на Универзитетот „Гоце Делчев“ од Штип. Во текот на своето докторско истражување, кандидатката имала тримесечен студиски престој во лабораторијата

на Универзитетот во Милано, под менторство на проф. д-р Пиеро Атилио Бианко, каде изработила дел од своите анализи во докторската теза.

Со Одлука бр. 1302-120/4 од 5.5.2015 год., кандидатката е избрана во наставно-научно звање доцент од областа вируси (40204) на Катедрата за заштита на растенијата и животната средина при Земјоделскиот факултет, Универзитет „Гоце Делчев" - Штип. Со Одлука бр. 1302-233/4 од 19.12.2019 год., кандидатката е избрана во наставно-научно звање вонреден професор од областа вируси (40204) на Катедрата за заштита на растенијата и животната средина при Земјоделскиот факултет, Универзитет „Гоце Делчев" - Штип.

Законски услови кои треба да ги исполнува кандидатот за избор во звање <u>редовен професор</u>

Кандидатката **д-р Емилија Арсов** е доктор на биотехнички науки. Јавно ја брани докторската дисертација на 24.11.2014 г. на Земјоделскиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев" од Штип, на тема *„Флоемски ограничени патогени кај виновата лоза во Република Македонија"* под менторство на проф. д-р Саша Митрев и се стекнува со научен назив доктор на биотехнички науки – заштита на растенијата. Со Одлука бр. 1302-120/4 од 5.5.2015 година, кандидатката е избрана во наставно-научно звање ***доцент*** за областа вируси (40204), а со Одлука бр. 1302-233/4 од 19.12.2019 год., кандидатката е избрана во наставно-научно звање ***вонреден професор*** од областа вируси (40204) на Катедрата за заштита на растенијата и животната средина при Земјоделскиот факултет, Универзитет „Гоце Делчев" - Штип. За цело време од почеток на изборите кандидатката има континуитет во областа на заштита на растенијата.

1. **Објавени најмалку шест научноистражувачки трудови во соодветната област во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации / научни трудови во научно списание со импакт фактор во последните пет години:**

Бр.	Автор/и	Наслов на трудот	Списание	Години на излегување на списанието
1	Jevtić, Radivoje and Župunski, Vesna and Živančev, Dragan and **Arsov, Emilija** and Mitrev, Sasa and Mihajlov, Ljupco and Orbović, Branka	Contrasting Performance of Two Winter Wheat Varieties Susceptible to Leaf Rust under Diverse Pathogen Pressure Fungicide Application, and Cultivation Practices	**J. Fungi 2024. <u>IF 4.7</u>** J. Fungi 2024, 10, 401. https://doi.org/10.3390/jof10060401 https://eprints.ugd.edu.mk/34218/1/jof-10-00401.pdf	(1996) https://www.mdpi.com/about
2	Pointer, Tobias and Rauh, Katharina and Auñon-Lopez, Arturo and Kostadinovic Velickovska, Sanja and Mitrev, Sasa and **Arsov, Emilija** and Pignitter, Marc	Comprehensive analysis of oxidative stability and nutritional values of germinated linseed and sunflower seed oil.	**Food Chemistry. 2024 ISSN 0308-8146 <u>IF 8.8</u>** **Food Chemistry** Volume 454, 1 October 2024, 139790 https://eprints.ugd.edu.mk/34175/1/Manuscript-Food%20Chemistry.pdf	(2005) https://www.sciencedirect.com/journal/food-chemistry/issues

3	Bojkov, Gligor and **Arsov, Emilija** and Mitrev, Sasa	Development of hypothetical infection model based on environmental variables for *Plasmopara viticola* (Berk. & M.A. Curtis) Berl. & De Ton.	**GSC Biological and Pharmaceutical Sciences,** 24 (7). pp. 75-81. ISSN 2581-3250 **IF 3.85** GSC Biological and Pharmaceutical Sciences, 2023, 24(03), 075–081 https://eprints.ugd.edu.mk/32200/	(2017) https://gsconlinepress.com/journals/gscbps/content/archive-page
4	Bojkov, Gligor and **Arsov, Emilija** and Mitrev, Sasa	Impact of disease severity on infected bunches upon a yield of grape variety Vranec, caused by *Plasmopara viticola* (Berk. & M.A. Curtis) Berl and De Toni.	**GSC Biological and Pharmaceutical Sciences, 2023,** 23 (02), 23 (2). pp. 121-128. ISSN 2581-3250 **IF 3.85** https://eprints.ugd.edu.mk/31778/	(2017) https://gsconlinepress.com/journals/gscbps/content/archive-page
5	Bojkov, Gligor and **Arsov, Emilija** and Mitrev, Sasa	Development of *Botrytis cinerea* under reduction of pesticides treatments in Macedonian viticulture production.	**GSC Biological and Pharmaceutical Sciences,** 21 (1). pp. 6-19. ISSN 2581-3250. **IF 3.85** https://eprints.ugd.edu.mk/30252/	(2017) https://gsconlinepress.com/journals/gscbps/content/archive-page
6	Bojkov, Gligor and **Arsov, Emilija** and Mitrev, Sasa	Forecasting model based on cumulative degree days for incubation period of *Plasmopara viticola* (Berk. & M.A. Curtis) Berl. & De Toni.	Journal of Agriculture and and Plant Science (JAPS) JAPS, Vol 20, No. 1, **2022** On line: ISSN 2545-4455 https://eprints.ugd.edu.mk/30113/	(2017) https://js.ugd.edu.mk/index.php/YFA/issue/archive
7	Kostadinovic Velickovska, Sanja and Markova Ruzdik, Natalija and Mihajlov, Ljupco and **Arsov, Emilija** and Mitrev, Sasa and Donev, Ivan	Impact of the hybrid on the fatty acid composition and thermal stability of cold-pressed sunflower oils produced from 17 newly cultivated hybrids from the region of North Macedonia.	La rivista italiana delle sostanze grasse. ISSN 0035-6808. VOL. XCIX - APRILE/GIUGNO 2022 **IF 0.498** https://eprints.ugd.edu.mk/30114/	(2011) https://www.innovhub-ssi.it/chi-siamo/la-nostra-storia/la-nostra-storia.kl
8	Kulukovska, Cvetanka and Mitrev, Sasa and **Arsov, Emilija**	Real time PCR method for PPV diagnostic on plums and apricot in the Republic of North Macedonia.	Journal of Agriculture and Plant Sciences, 19 (2). 2021 pp. 37-45. ISSN 2545-4447 https://eprints.ugd.edu.mk/29243/	(2017) https://js.ugd.edu.mk/index.php/YFA/issue/archive

9	Passera, Alessandro and Zhao, Yan and Murolo, Sergio and Pierro, Roberto and **Arsov, Emilija** and Mori, Nicola and Moussa, Abdelhameed and R. Silletti, Maria and Casati, Paola and Panattoni, Alessandra and Wei, Wei and Mitrev, Sasa and Materazzi, Alberto and Luvisi, Andrea and Romanazzi, Gianfranco and A. Bianco, Piero and E. Davis, Robert and Quaglino, Fabio	Multilocus Genotyping Reveals New Molecular Markers for Differentiating Distinct Genetic Lineages among “*Candidatus Phytoplasma Solani*” Strains Associated with Grapevine Bois Noir. pp. 1-16.	**Pathogens.** ISSN 2076-0817 **(IF 3.018)** Pathogens 2020, 9, 970; doi:10.3390/pathogens9110970 https://eprints.ugd.edu.mk/26797/	(2012) https://www.mdpi.com/journal/pathogens/history
10	Bojkov, Gligor and Mitrev, Sasa and **Arsov, Emilija**	Determination on Microclimatic Conditions at Vines upon Development on Gray Mold (*Botrytis cinerea*).	Agricultural Sciences, 11 (11). 2020 pp. 1007-1016. ISSN 2156-8561 **(IF 1.14)** https://eprints.ugd.edu.mk/26733/	(2010) www.scirp.org/journal/as
11	Mitrev, Sasa and Kovacevik, Biljana and **Arsov, Emilija**	Present Status of *Erwinia amylovora* in the Republic of North Macedonia.	International Journal of Food Science and Agriculture, 4 (4). 2020 pp. 390-397. ISSN 2578-3475	(2017) https://www.hillpublisher.com/journals/jsfa/
12	Donev, Ivan and Markova Ruzdik, Natalija and Kostadinovic Velickovska, Sanja and Mihajlov, Ljupco and **Arsov, Emilija** and Mitrev, Sasa	Growing season weather impacts on the physicochemical properties and quality of sunflower oils cold-pressed from hybrids grown in the Republic of North Macedonia.	La rivista italiana delle sostanze grasse, 97. VOL XCVII - LUGLIO/SETTEMBRE 2020 ISSN 0035-6808 **(IF 0.408)** https://eprints.ugd.edu.mk/26850/	(2011) https://www.innovhub-ssi.it/chi-siamo/la-nostra-storia/la-nostra-storia.kl
13	Petruseva, Maja and Mitrev, Sasa and **Arsov, Emilija**	Healthcare of potato samples from imports in the Republic of North Macedonia.	Journal of Agriculture and Plant Sciences, 18 (1). 2020 pp. 45-55. ISSN 2545-4455 https://eprints.ugd.edu.mk/24387/	(2017) https://js.ugd.edu.mk/index.php/YFA/issue/archive
14	Kostadinovski, Vasil and **Arsov, Emilija** and Mitrev, Sasa	Observation of grapevine phytoplasmas status (*Candidatus phytoplasma solani*) in the Republic of North Macedonia.	Journal of Agriculture and Plant Sciences, 18 (1). pp. 29-36. ISSN 2545-4455 https://eprints.ugd.edu.mk/24386/	(2017) https://js.ugd.edu.mk/index.php/YFA/issue/archive

15	Mitrev, Sasa and **Arsov, Emilija**	First Report of Bacterial Fruit Blotch on Watermelon Caused by *Acidovorax citrulli* in the Republic of North Macedonia.	**Plant Disease.** 2020 ISSN 0191-2917 (**IF 1.130**) https://eprints.ugd.edu.mk/24328/	(1990) https://apsjournals.apsnet.org/toc/pdis/0/ja
16	Bojkov, Gligor and Mitrev, Sasa and **Arsov, Emilija**	Impact of ampelotechnical measures in the grapevine protection from occurrence of grey mould (*Botrytis cinerea*) (full paper).	Journal of Agriculture and Plant Sciences, JAPS. 2019 pp. 29-41. ISSN 2545-4447 https://eprints.ugd.edu.mk/22225/	(2017) https://js.ugd.edu.mk/index.php/YFA/issue/archive

Наставно-образовна и научноистражувачка дејност

Првиот избор во звање на кандидатката **д-р Емилија Арсов** започнал на 25.8.2006 год. кога била избрана во звање помлад асистент во ЈНУ Институт за јужни земјоделски култури, Струмица, во Одделението за заштита на растенијата во Штип.

Со Одлука за започнување со работа на Универзитетот „Гоце Делчев" од Штип, од 1.9.2007 г. кандидатката била вработена како помлад асистент на Земјоделски факултет при Универзитетот „Гоце Делчев" во Штип. Во време на основањето на Универзитетот кандидатката започнува со настава – практични вежби по предметот Растително производство.

На 25.8.2009 г. кандидатката се избира во звање соработник – асистент за наставно-научната област фитопатологија на Земјоделски факултет при Универзитетот „Гоце Делчев" во Штип.

На 26.12.2012 г. кандидатката се избира во соработник во научно звање асистент за научната област фитопатологија на Земјоделски факултет при Универзитетот „Гоце Делчев" - Штип.

Со Одлука бр. 1302-120/4 од 5.5.2015 год., кандидатката е избрана во наставно-научно звање доцент од областа вируси (40204) на Катедрата за заштита на растенијата и животната средина при Земјоделскиот факултет, Универзитет „Гоце Делчев" - Штип.

Во периодот на изборите (за асистент, доцент и вонреден професор) во наставно-научната област фитопатологија/вируси, кандидатката активно учествувала во теоретската и практичната лабораториска настава и теренска анализа со студентите во наставните центри во Штип, Струмица, Кавадарци, Свети Николе и Прилеп.

Од 19 декември 2019 година до денес, кандидатката е избрана во наставно-научно звање вонреден професор од наставно-научната област вируси (40204) на Катедрата за заштита на растенијата и животната средина при Земјоделскиот факултет, Универзитет „Гоце Делчев" - Штип. Во текот на овој период, кандидатката остварила плодна педагошка наставно-образовна дејност со изведување на настава на **прв циклус студии** за предметите: Општа фитопатологија (3+2+2, 8 ЕКТС), Заштита на овошките и виновата лоза (2+2+1, 6 ЕКТС), Заштита на виновата лоза (2+2+1, 6 ЕКТС), Вирологија (2+2+1, 6 ЕКТС), Анатомија и физиологија на болните растенија (2+1+1, 4 ЕКТС).

Освен на Земјоделскиот факултет, кандидатката д-р Емилија Арсов била активно вклучена и во реализација на наставата на заедничката студиска

програма Прехранбена технологија со Техничко-технолошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев" во Штип, за предметот Заштита при работа во лабораторија (2+1+1, 4 ЕКТС).

Кандидатката во наставната дејност се јавува и како координатор на студиската програма Биологија (Решение од страна на ректорот на Универзитетот „Гоце Делчев" во Штип, со број 0801-1002/1 од 21.11.2018), која до уписна академска година 2019/20 се реализираше на Факултетот за природни и технични науки како заедничка студиска програма, а по новата акредитација се води како Универзитетска студиска програма под менторство на Земјоделски факултет (академска година 2019/20). На Универзитетската студиска програма Биологија, кандидатката одржува настава за предметите Вовед во лабораториска пракса (2+1+1, 4 ЕКТС) и Основи на молекуларна биологија (3+2+2, 8 ЕКТС).

Д-р Емилија Арсов како предметен професор учествува во реализација на електронскиот испит и компјутерското тестирање на универзитетски изборен предмет – Заштита на животната средина.

Од целокупната наставно-образовна дејност во изборниот период од 2019 до 2024, кандидатката била ментор на повеќе од 30 дипломски трудови.

Освен на прв циклус, својот труд и внимание кандидатката го посветува и на студентите од **втор циклус на студии** запишани на Катедрата за заштита на растенијата и животната средина, студиска програма Фитомедицина со своите базични предмети: Вирологија, Анатомија и физиологија на болните растенија, Молекуларна биологија и Лабораториска практика 2.

Кандидатката д-р Арсов е вклучена и во наставата на втор циклус студии на Факултетот за информатика при Универзитетот „Гоце Делчев" од Штип, на студиската програма Биоинформатика за предметите Лабораториска пракса (6 ЕКТС 2+2+1) и Молекуларна биологија (6 ЕКТС 2+2+1) за учебната 2023/2024 г. (Одлука бр. 1502-86/4 од 12.6.2023 г.) и за учебната 2024/2025 г. (Одлука бр. 1502-89/5 од 10.6.2024 г.).

Со Решение за акредитација на ментор на студентите на втор циклус студии од Одборот за акредитација и евалуација на високото образование, д-р Емилија Арсов има право да биде ментор на најмногу 12 кандидати годишно, кои изработуваат магистерски трудови на втор циклус студии.

Во текот на периодот од 2019 до 2024 год., д-р Емилија Арсов има успешно реализирано менторство на втор циклус студии на неколку кандидати (вкупно двајца кандидати кои се веќе магистри (Одлука бр. 1302-178/7 од 24.11.2022 г. за оценка и јавна одбрана на Цветанка Кулуковска и Одлука бр. 1302-119/4 од 16.10.2020 г. за оценка и јавна одбрана на Маја Петрушева), а една јавна одбрана ја води како претседател на Комисијата за јавна одбрана (Одлука бр. 1302-87/5 од 7.4.2021 г. на Глигорчо Бојков).

Од академска 2023/24 г. кандидатката со Изјава за менторство за докторски студии започнала активности во изработка на докторскиот труд на кандидатот Глигорчо Бојков, на студиската програма Фитомедицина - заштита на растенијата.

На **трет циклус студии**, кандидатката ги води студентите докторанти во неколку научни дисциплини: Растителна патофизиологија и патохистологија (10 ЕКТС), Молекуларна дијагностика во заштита на растенијата (10 ЕКТС) и Вирози 3 (5 ЕКТС).

По изборот во звање доцент, кандидатката со Одлука број 1302-219/3 од 18.9.2015 била избрана за продекан за настава на Земјоделски факултет во период од четири години.

Со Одлука број 1302-166/4 од 25.9.2019 година, д-р Емилија Арсов повторно е избрана за уште еден мандат за продекан за настава на Земјоделски факултет и според новиот Закон за високо образование е избрана за период од три години (2019-2022).

Со Одлука број 1302-131/4 од 26.8.2022 г. д-р Емилија Арсов со непосредно и тајно гласање е избрана за декан на Земјоделски факултет со мандат во времетраење од три години (сметано од 15.9.2022 до 14.9.2025 г.). Со Одлука број 0201-549/22 од 12.9.2022 г. д-р Емилија Арсов е потврдена за декан на Земјоделски факултет од страна на Универзитетскиот сенат.

Во текот на нејзината плодна наставна и образовна дејност, д-р Емилија Арсов има активности околу изработка на флаери и брошури за новите и идните студенти, како и организирање на отворени промотивни денови, обезбедување на стипендии за прв циклус студии – ослободување од школарина.

Во координација секогаш со студентите, нивните потреби и идеи, д-р Емилија Арсов континуирано учествувала во организација на студентите на студентскиот натпревар Агрономијада 2023 и 2024, со успешно учество и освојување на четврто место (2023 г.) и петто место (2024 г.).

Како менаџер на активностите на Земјоделски факултет, кандидатката д-р Емилија Арсов ја одржува и негува врската со Средните стручни земјоделски училишта, и од бројните активности, отворени денови, практична настава, предавања по покана, кандидатката активно учествувала и во централната Комисија за оценување на средношколците на најголемиот тракторски натпревар.

Освен што теоретски и практично ги подготвува студентите на Земјоделски факултет, кандидатката д-р Емилија Арсов веќе шеста година по ред ги менторира студентите од хемиското училиште во Пардубице, Р Чешка, кои аплицираат и доаѓаат за кратки престои (две недели) и долги студиски престои (три месеци).

Сите објавени научни трудови на д-р Арсов се достапни во електронска форма на е-репозиториумот на УГД – Штип, од почеток на нејзината научноистражувачка работа https://eprints.ugd.edu.mk/view/creators/Arsov=3AEmilija=3A=3A.html

Кандидатката д-р Емилија Арсов во изборниот период од 2019 година има објавено 16 научни публикации во: **списанија со фактор на влијание** (импакт фактор – вкупно 10), **во меѓународни списанија** (вкупно 6), како и научни публикации презентирани на меѓународни конференции и советувања (вкупно 32). Сите научни публикации се оригинални и се изработени во УНИЛАБ лабораторијата на Земјоделскиот факултет при УГД Штип, во соработка со релевантни институции и партнер соработници во истражувањата:

1. Jevtić, Radivoje and Župunski, Vesna and Živančev, Dragan and **Arsov, Emilija** and Mitrev, Sasa and Mihajlov, Ljupco and Orbović, Branka (2024) *Contrasting Performance of Two Winter Wheat Varieties Susceptible to Leaf Rust under Diverse Pathogen Pressure, Fungicide Application, and Cultivation Practices.* **J. Fungi 2024. IF 4.7**
2. Pointer, Tobias and Rauh, Katharina and Auñon-Lopez, Arturo and Kostadinovic Velickovska, Sanja and Mitrev, Sasa and **Arsov, Emilija** and Pignitter, Marc (2024) *Comprehensive analysis of oxidative stability and nutritional values of germinated linseed and sunflower seed oil.* **Food Chemistry. ISSN 0308-8146 IF 8.8**
3. Bojkov, Gligor and **Arsov, Emilija** and Mitrev, Sasa (2023) *Development of hypothetical infection model based on environmental variables for Plasmopara viticola*

(Berk. & M.A. Curtis) Berl. & De Ton. **GSC Biological and Pharmaceutical Sciences,** 24 (7). pp. 75-81. ISSN 2581-3250 **IF 3.85**

4. Bojkov, Gligor and **Arsov, Emilija** and Mitrev, Sasa (2023) *Impact of disease severity on infected bunches upon a yield of grape variety Vranec, caused by Plasmopara viticola (Berk. & M.A. Curtis) Berl and De Toni.* **GSC Biological and Pharmaceutical Sciences, 2023,** 23 (02), 23 (2). pp. 121-128. ISSN 2581-3250 **IF 3.85**

5. Bojkov, Gligor and **Arsov, Emilija** and Mitrev, Sasa (2022) *Development of Botrytis cinerea under reduction of pesticides treatments in Macedonian viticulture production.* **GSC Biological and Pharmaceutical Sciences,** 21 (1). pp. 6-19. ISSN 2581-3250. **IF 3.85**

6. Bojkov, Gligor and **Arsov, Emilija** and Mitrev, Sasa (2022) *Forecasting model based on cumulative degree days for incubation period of Plasmopara viticola (Berk. & M.A. Curtis) Berl. & De Toni.* Journal of Agriculture and and Plant Sciences.

7. Kostadinovic Velickovska, Sanja and Markova Ruzdik, Natalija and Mihajlov, Ljupco and **Arsov, Emilija** and Mitrev, Sasa and Donev, Ivan (2022) *Impact of the hybrid on the fatty acid composition and thermal stability of cold-pressed sunflower oils produced from 17 newly cultivated hybrids from the region of North Macedonia.* La rivista italiana delle sostanze grasse. ISSN 0035-6808. **(IF 0.408)**

8. Kulukovska, Cvetanka and Mitrev, Sasa and **Arsov, Emilija** (2021) *Real time PCR method for PPV diagnostic on plums and apricot in the Republic of North Macedonia.* Journal of Agriculture and Plant Sciences, 19 (2). pp. 37-45. ISSN 2545-4447

9. Passera, Alessandro and Zhao, Yan and Murolo, Sergio and Pierro, Roberto and **Arsov, Emilija** and Mori, Nicola and Moussa, Abdelhameed and R. Silletti, Maria and Casati, Paola and Panattoni, Alessandra and Wei, Wei and Mitrev, Sasa and Materazzi, Alberto and Luvisi, Andrea and Romanazzi, Gianfranco and A. Bianco, Piero and E. Davis, Robert and Quaglino, Fabio (2020) *Multilocus Genotyping Reveals New Molecular Markers for Differentiating Distinct Genetic Lineages among "Candidatus Phytoplasma Solani" Strains Associated with Grapevine Bois Noir.* Pathogens. pp. 1-16. ISSN 2076-0817 **(IF 3.018)**

10. Bojkov, Gligor and Mitrev, Sasa and **Arsov, Emilija** (2020) *Determination on Microclimatic Conditions at Vines upon Development on Gray Mold (Botrytis cinerea).* Agricultural Sciences, 11 (11). pp. 1007-1016. ISSN 2156-8561**(IF 1.14)**

11. Mitrev, Sasa and Kovacevik, Biljana and **Arsov, Emilija** (2020) *Present Status of Erwinia amylovora in the Republic of North Macedonia.* International Journal of Food Science and Agriculture, 4 (4). pp. 390-397. ISSN 2578-3475

12. Donev, Ivan and Markova Ruzdik, Natalija and Kostadinovic Velickovska, Sanja and Mihajlov, Ljupco and **Arsov, Emilija** and Mitrev, Sasa (2020) *Growing season weather impacts on the physicochemical properties and quality of sunflower oils cold-pressed from hybrids grown in the Republic of North Macedonia.* La rivista italiana delle sostanze grasse, 97. ISSN 0035-6808 **(IF 0.408)**

13. Petruseva, Maja and Mitrev, Sasa and **Arsov, Emilija** (2020) *Healthcare of potato samples from imports in the Republic of North Macedonia.* Journal of Agriculture and Plant Sciences, 18 (1). pp. 45-55. ISSN 2545-4455

14. Kostadinovski, Vasil and **Arsov, Emilija** and Mitrev, Sasa (2020) *Observation of grapevine phytoplasmas status (Candidatus phytoplasma solani) in the Republic of North Macedonia.* Journal of Agriculture and Plant Sciences, 18 (1). pp. 29-36. ISSN 2545-4455

15. Mitrev, Sasa and **Arsov, Emilija** (2020) *First Report of Bacterial Fruit Blotch on Watermelon Caused by Acidovorax citrulli in the Republic of North Macedonia.* Plant Disease. ISSN 0191-2917 **(IF 1.130)**

16. Bojkov, Gligor and Mitrev, Sasa and **Arsov, Emilija** (2019) Impact of ampelotechnical measures in the grapevine protection from occurrence of grey mould (Botrytis cinerea) (full paper). Journal of Agriculture and Plant Sciences, JAPS. pp. 29-41. ISSN 2545-4447

Конференции и научни советувања

17. Bojkov, Gligor and **Arsov, Emilija** and Mitrev, Sasa (2024) Development of hypothetical infection model based on environmental variables for Plasmopara viticola (Berk. & M.A. Curtis) Berl. & De Toni. In: 4th International meeting agriscience & practice (ASP 13 June 2024, Stip – Republic of North Macedonia).

18. Markova Ruzdik, Natalija and Mihajlov, Ljupco and Ilieva, Verica and Mitrev, Sasa and **Arsov, Emilija** and Kovacevik, Biljana and Ilievski, Mite and Todevska, Daniela (2024) Assessment of genetic diversity among barley varieties with different origin using simple sequence repeat (SSR) markers. In: IV International Meeting "Agriscience & Practice", APS 2024, 13 June 2024, Faculty of Agriculture, Goce Delcev University, Stip, Republic of North Macedonia.

19. Bojkov, Gligor and Mitrev, Sasa and **Arsov, Emilija** (2024) *Foliar symptoms of Esca as a sign of vine mortality: A binary logistic regression approach.* In: XIII International Symposium on Agricultural Sciences "AgroReS 2024", 27-30 May 2024, Trebinje, Bosnia and Herzegovina.

20. Dimovska, Violeta and Ilieva, Fidanka and **Arsov, Emilija** and Piperevski, Aleksandar and Balabanova, Biljana and Vitanovska, Biljana (2024) *Physical and chemical properties of grape molasses produced from Vranec grape variety by traditional and industrial techniques.* In: XIII International Symposium on Agricultural Sciences "AgroReS 2024", 27-30 May 2024, Trebinje, Bosnia and Herzegovina.

21. Arsov, Emilija and Mitrev, Sasa (2024) *Present status of Acidovorax citrulli-causing Bacterial Fruit Blotch of watermelon fruits in North Macedonia.* In: XIII International Symposium on Agricultural Sciences "AgroReS 2024", 27-30 May 2024, Trebinje, Bosnia and Herzegovina.

22. Dimovska, Violeta and Ilieva, Fidanka and **Arsov, Emilija** and Balabanova, Biljana and Vitanovska, Biljana (2024) *Chemical composition of madžun (grape molasses) produced from different grape varieties.* In: 2nd International Conference on Sustainable Agriculture Farming System.

23. Bojkov, Gligor and Mitrev, Sasa and **Arsov, Emilija** (2024) *Effectiveness of preventive fungicide treatments in controlling Plasmopara viticola outbreaks.* In: 2nd International Conference on Sustainable Agriculture Farming System.

24. Vitanovska, Biljana and Dimovska, Violeta and Ilieva, Fidanka and **Arsov, Emilija** (2023) *Влијание на сортата грозје и технологијата на производство врз хемискиот состав на маџун (меласа од грозје).* In: IV студентска конференција „Критични прашања во земјоделството и животната средина", 09 Nov 2023, Stip.

25. Mihailov, Stefan and **Arsov, Emilija** (2023) *Производство на цвеќе во контролирани услови – предизвици и проблеми.* In: IV студентска конференција „Критични прашања во земјоделството и животната средина", 09 Nov 2023, Stip.

26. Vitanovska, Biljana and Dimovska, Violeta and Ilieva, Fidanka and **Arsov, Emilija** (2023) *Влијание на сортата и технологијата на производство врз хемискиот состав на маџун (меласа од грозје).* In: IV студентска конференција „Критични прашања во земјоделството и животната средина", 09 Nov 2023, Stip.

27. Bojkov, Gligor and Mitrev, Sasa and **Arsov, Emilija** (2023) *Влијание на*

оштетената лисна маса од P. viticola (Berk. & M.A. Curtis) Berl. & De Toni врз процентот на гликоза во гроздовите. In: IV студентска конференција „Критични прашања во земјоделството и животната средина“, 09 Nov 2023, Stip.

28. Mitrev, Sasa and **Arsov, Emilija** (2023) *Acidovorax citrulli - Causing Bacterial fruit blotch of watermelon fruits in Strumica region.* In: 3rd International Meeting Agriscience & Practice (ASP 2023), 19-20 Apr 2023, Stip, Republic of North Macedonia.

29. Bojkov, Gligor and **Arsov, Emilija** and Mitrev, Sasa (2023) *Impact of disease severity on infected bunches upon a yield of grape variety Vranec, caused by Plasmopara viticola (Berk. & M.A. Curtis) Berl. & De Toni.* In: 3rd International Meeting Agriscience & Practice (ASP 2023), 19-20 April, 2023, Faculty of Agriculture, Goce Delcev University, Stip, Republic of North Macedonia.

30. Kostadinovic Velickovska, Sanja and Maksimova, Viktorija and Mitrev, Sasa and **Arsov, Emilija** (2022) *Oxidomics: A new approach to study the lipid oxidation and qualitative properties of cold-pressed vegetable oils.* In: 11th Conference on medicinal and aromatic plants of southeast European countries (CMAPSEEC), 6-10 Oct 2022, Ohrid, Republic of North Macedonia.

31. Kostadinovic Velickovska, Sanja and Pljevljakusic, Dejan and **Arsov, Emilija** and Mitrev, Sasa and Mihajlov, Ljupco and Dimovska, Daniela (2022) *Chemical composition, antioxidant and antimicrobial effect of Lavandula essential oil used as a natural antioxidant for cold pressed oils.* In: 11th Conference on Medicinal and Aromatic Plants of Southeast European Countries (11th CMAPSEEC), 6-10 Oct 2022, Ohrid, Republic of North Macedonia.

32. Krsteska, Izabela and **Arsov, Emilija** and Mitrev, Sasa (2022) *Одгледување на пиперка и проблеми при производството во Р Северна Македонија.* In: III студентска конференција „Критични прашања во земјоделството и животната средина“.

33. Mihailov, Stefan and **Arsov, Emilija** (2022) *Хортикултурно уредување на паркови површини.* In: III студентска конференција „Критични прашања во земјоделството и животната средина“.

34. Petrova, Tina and Mitrev, Sasa and **Arsov, Emilija** (2022) *Значењето на лешникот (Corylus avellana) и најчестите болести во одгледувањето во Република Северна Македонија.* In: III студентска конференција „Критични прашања во земјоделството и животната средина“.

35. Jovanov, Stanislav and Kovacevik, Biljana and **Arsov, Emilija** and Mitrev, Sasa (2022) *Оптимизација на површинска стерилизција на лист за изолација на Neophleospora Maculans (Berenger) Videira & Crous 2017 причинител на антракноза кај црницата.* In: III студентска конференција „Критични прашања во земјоделството и животната средина“, 11 Nov 2022, Stip, Republic of North Macedonia.

36. Bojkov, Gligor and **Arsov, Emilija** and Mitrev, Sasa (2022) *Регресиони релации помеѓу индексот на инфекција на листовите на виновата лоза и инфекцијата на гроздовите кај Plasmopara viticola (Berk & M.A.Curtis) Berl. & De Toni.* In: III студентска конференција „Критични прашања во земјоделството и животната средина“.

37. Kostadinovic Velickovska, Sanja and Pljevljakusic, Dejan and **Arsov, Emilija** and Mitrev, Sasa and Dimovska, Daniela and Mihajlov, Ljupco and Ilieva, Fidanka (2022) *Chemical composition, antioxidant and antimicrobial effect of Lavandula essential oil used as a natural antioxidant for cold-pressed oils.* In: 11th Conference on

medicinal and aromatic plants of southeast European countries (CMAPSEEC), 6-10 Oct 2022, Ohrid, Republic of North Macedonia.

38. Kostadinovic Velickovska, Sanja and Maksimova, Viktorija and Mitrev, Sasa and **Arsov, Emilija** (2022) *Oxidomics: A new approach to study the lipid oxidation and qualitative properties of cold-pressed vegetable oils.* In: 11th Conference on medicinal and aromatic plants of southeast European countries (CMAPSEEC), 6-10 Oct 2022, Ohrid, Republic of North Macedonia.

39. Ilieva, Verica and Balabanova, Biljana and Mitrev, Sasa and **Arsov, Emilija** and Trajkova, Fidanka and Ivanova, Violeta and Kostadinovic Velickovska, Sanja and Markova Ruzdik, Natalija (2022) *Extraction of critical success factors (CSFs) that effect the implementation of ISO/IEC 17025 standard in UNILAB.* In: V меѓународна конференција „Квалитет и компетентност“ 2022.

40. Kostadinovic Velickovska, Sanja and Markova Ruzdik, Natalija and Mihajlov, Ljupco and **Arsov, Emilija** and Mitrev, Sasa and Donev, Ivan (2021) *Pysico-chemical characterization, fatty acid composition and thermal stability of cold-pressed sunflower oils obtained from 17 newly cultivated hybrids from the region of North Macedonia.* In: 2nd Scientific conference for Critical environmental issues of the Western Balkan Countries, 28-30 Oct 2021, Stip, Republic of North Macedonia.

41. Bojkov, Gligor and **Arsov, Emilija** and Mitrev, Sasa (2021) *Development of Botrytis cinerea under reduction of pesticides treatments in Macedonian viticulture production.* In: 2nd Scientific conference for Critical Environmental Issues Of The Western Balkan Countries.

42. Petrova, Tina and Mitrev, Sasa and **Arsov, Emilija** (2021) *Importance of hazelnut (Corylus avellana) and most common diseases in cultivation in the Republic of North Macedonia.* In: 2nd Scientific conference for Critical Environmental Issues Of The Western Balkan Countries.

43. Kulukovska, Cvetanka and Mitrev, Sasa and **Arsov, Emilija** (2021) *Use of Real Time methods for different investigation at environmental protection.* In: 2nd Scientific conference for Critical Environmental Issues Of The Western Balkan Countries.

44. Bojkov, Gligor and Mitrev, Sasa and **Arsov, Emilija** (2019) *Determination on the phyllospheric and microclimatic conditions at vines upon development on gray mold (Botrytis cinerea).* In: 1 st scientific conference for Critical environmental issues of the Western Balkan countries.

45. Arsov, Emilija and Mitrev, Sasa (2019) *Implementation of accreditation method in UNILAB laboratory, for healthy life and environmental protection.* In: 1 st scientific conference for Critical environmental issues of the Western Balkan countries.

46. Mitrev, Sasa and **Arsov, Emilija** (2019) *First report of health condition of potato samples from border crossings in the Republic of North Macedonia.* In: 2nd International Meeting Agriscience & Practice.

47. Arsov, Emilija and Mitrev, Sasa (2019) *One Step Real Time Polymerase Chain reaction using for detection of Plum Pox Potyvirus.* In: 2nd International Meeting Agriscience & Practice.

48. Arsov, Emilija and Mitrev, Sasa (2019) *Phytoplasma infection causes physiological changes in systemic pepper leaves.* In: 2nd International Meeting Agriscience & Practice.

Учебник објавен во е-библиотека за студентите на УГД

49. Arsov, Emilija and Mitrev, Sasa (2023) *Растителна вирологија - општ дел.* Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, Земјоделски факултет. ISBN 978-608-277-001-7 http://e-lib.ugd.edu.mk/1152

Објавени монографии

50. Bojkov, Gligor and **Arsov, Emilija** and Mitrev, Sasa (2021) *Development of Botrytis cinerea under different climatic conditions.* Working Paper. Lambert Academic Publisher.

51. Bojkov, Gligor and **Arsov, Emilija** and Mitrev, Sasa (2021) *Entwicklung von Botrytis cinerea unter verschiedenen klimatischen Bedingungen.* KS Omniscriptum Publishing. ISBN 9786204175300

Учество во научноистражувачки и апликативни проекти

Во текот на периодот од 2019 до 2024 година, кандидатката активно учествувала во неколку научноистражувачки проекти. Била координатор од македонска страна на еден билатерален проект за вмрежување во рамките на COST акцијата (*EuroXanth: Integrating science on Xanthomonadaceae for integrated plant disease management in Europe.* [Project] COST Project).

Во прилог се наведени научноистражувачките проекти во кои д-р Емилија Арсов земала активно учество:

52. Arsov, Emilija and Trajkova, Fidanka (2023) *„Развој на менторска програма за високото образование во земјоделството“.* [Project] **(координатор)** https://eprints.ugd.edu.mk/33212/

53. **Arsov, Emilija** and Trajkova, Fidanka and Balabanova, Biljana and Markova Ruzdik, Natalija and Nakov, Dimitar and Atanasova, Biljana (2023) *Подобрување на организацискиот пристап при реализација на практичната настава во компании.* [Project] **(координатор)**https://eprints.ugd.edu.mk/33354/

54. Kostadinovic Velickovska, Sanja and Mitrev, Sasa and **Arsov, Emilija** and Arsova, Julijana and Petruseva, Dragana and Pignitter, Marc (2022) *Oxidomics-guided development of cold pressed oils rich in antioxidants by improving manufacturing processes.* [Project] **(учесник)** https://eprints.ugd.edu.mk/29245/ https://eprints.ugd.edu.mk/29245/1/Project%20-%20Austria.pdf

55. Kostadinovic Velickovska, Sanja and **Arsov, Emilija** (2021) *Производство и контрола на квалитет на термички стабилно ладно-цедено масло за пржење и готвење од нови висококвалитетни хибриди на сончоглед.* [Project] **(учесник)** https://eprints.ugd.edu.mk/27459/https://eprints.ugd.edu.mk/27459/1/FITR_dobitnicski-vauceri.pdf

56. Arsov, Emilija (2020) *InnoTech Club Платформа за промоција на наука, технологија и иновации.* [Project] **(учесник)https://eprints.ugd.edu.mk/27710/**

57. Arsov, Emilija and Mitrev, Sasa (2016) *EuroXanth: Integrating science on Hanthomonadaceae for integrated plant disease management in Europe.* [Project] (траење 2016-2020) **(координатор за Мк)**https://eprints.ugd.edu.mk/16874/ https://eprints.ugd.edu.mk/16874/1/OC-2016-1-20656_FULLPROPOSAL_PROPOSER.pdf

Кратка евалуација на издавачката дејност на кандидатката д-р Емилија Арсов, за периодот од 2019 до 2024 г. – докторска дисертација во соодветната област, објавен рецензиран учебник, трудови објавени во списанија со импакт фактор, во меѓународни списанија и меѓународни стручни публикации, како и учество на конференции, советувања, научни симпозиуми

(1) Докторска дисертација:

Емилија Арсов: *„Флоемски ограничени патогени кај виновата лоза*“, докторска дисертација, Земјоделски факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ Штип, ноември 2014 г. (интерен ментор: проф. д-р Саша Митрев, редовен професор, Земјоделски факултет Универзитет „Гоце Делчев“ Штип и екстерен ментор проф. д-р Раде Русевски, редовен професор, Факултет за земјоделски науки и храна, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје) https://eprints.ugd.edu.mk/11601/

(1) Во својата докторска дисертација, кандидатката д-р Емилија Арсов навлегла длабоко во едно ново истражување во нашата земја, а тоа било дијагностицирање на група на флоемски микроорганизми (фитоплазми и вируси), кои го населуваат спроводниот систем кај виновата лоза. Тоа е широко и комплексно повеќегодишно истражување (2008-2013 г.) во кое се опфатени 27 лозарски единици од 17 локалитети на ниво на нашата територија. Покрај теренските анализи, постојаната комуникација со одгледувачите на лозовите насади, во текот на истражуваниот шестгодишен период, вкупно биле анализирани 766 примероци од винова лоза со симптоми од фитоплазматско потекло, 40 изолати од фитоплазматска инфекција кај околната вегетација, како и 382 изолати од вирусна симптоматологија кај виновата лоза. Анализите биле направени со најсовремени молекуларни испитувања, со цел да се дијагностицираат причинителите на болести кај лозата за да може агрономите и производителите на терен да бидат информирани точно и навремено за примена на соодветните мерки за заштита. Докторската дисертација на кандидатката претставува едно оригинално научно дело со огромен практичен придонес во производството на винова лоза, а од таму и добивање на квалитетно и брендирано македонско вино. Од ова поле на истражување се отвораат нови хоризонти и правци во заштитата на растенијата и на оваа дисертација се надградуваат нови магистерски истражувања, што значи дека со дисертацијата е отворена можност за понатамошни истражувања

(2) **Рецензиран учебник (нумериран под број 49):**

За потребите на студентите, за полесно совладување на предвидената наставна содржина, кандидатката заедно со стручниот тим од Катедрата за заштита на растенијата и животната средина, имаат објавено рецензиран учебник:

Arsov, Emilija and Mitrev, Sasa (2023) *Растителна вирологија - општ дел.* Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, Земјоделски факултет. ISBN 978-608-277-001-7 (рецензиран учебник за студентите на прв и втор циклус студии на студиската програма Фитомедицина - заштита на растенијата на Земјоделски факултет) https://eprints.ugd.edu.mk/32591/ http://e-lib.ugd.edu.mk/1152

Овој рецензиран учебник е објавен во делот на е-библиотека на платформата на УГД http://e-lib.ugd.edu.mk/1152 и претставува корисно помагало за полесно совладување на проблематиката со вирусните проблеми кај растенијата.

Учебникот **Растителна вирологија – општ дел**, како наставно градиво пред се е наменето за студентите од прв циклус студии на Земјоделскиот факултет - на студиската програма Фитомедицина – заштита на растенијата, како и за студентите на студиската програма Биологија, за да можат покрај познавањата од Општа фитопатологија, своето знаење да го продлабочат во областа на вирологијата (наука меѓу живо и неживо). Во однос на јазикот и стилот на пишување, учебникот може да послужи и на пошироката стручна јавност и на сите оние кои имаат интерес во растително производство, со цел да се запознаат со дел од проблемите со кои можат да се соочат при производството.

Овој материјал за предметна содржина е предвиден по програма за две студиски програми, меѓутоа со задоволство го изучуваат и редовни и вонредни студенти, и лаборанти во лабораторија, студенти на втор циклус како прирачник за лабораторија, и општо се користи како практично помагало при лабораториска работа за запознавање и длабоко навлегување во светот на невидливото, на малите микроорганизми – вирусите.

Во рецензираниот период (2019-2024) кандидатката покрај стручна литература има објавено и неколку монографии во странски издавачки куќи:

(3) **Научна монографија 1 (нумерирана под број 50):**

Bojkov, Gligor and **Arsov, Emilija** and Mitrev, Sasa (2021) *Development of Botrytis cinerea under different climatic conditions.* Working Paper. **LAMBERT ACADEMIC PUBLISHER**. https://eprints.ugd.edu.mk/28539/ https://eprints.ugd.edu.mk/28539/1/978-620-4-20348-5-pages-1-8.pdf

Оваа научна монографија е објавена преку интернационалниот издавач LAP LAMBERT Academic Publisher и претставува една комплексна тема која е актуелна во полето на заштитата на виновата лоза, не само кај нас туку и многу пошироко од нашите простори. Во оваа монографија акцентот е ставен на причинителот на сиво гниење кај виновата лоза *Botrytis cinerea*, појава, симптоми и климатски услови за развој на оваа патогена габа. Монографијата е еден детален преглед што се случува со развојот на оваа многу значајна фитопатогена габа за производството на грозје кај нас, нејзиниот епидемиолошки статус и конкретните мерки за заштита кои се применуваат при присуство и за отсуство на овој економски значаен патоген.

Моделот за следење на состојбата со сивото гниење кај грозјето е пионерски подвиг кај нас од групата на автори кои ја следеле појавата и присуството на сивото гниење.

(4) **Научна монографија 2 (нумерирана под број 51):**

Bojkov, Gligor and **Arsov, Emilija** and Mitrev, Sasa (2021) *Entwicklung von Botrytis cinerea unter verschiedenen klimatischen Bedingungen.* KS Omniscriptum Publishing. ISBN 9786204175300 https://eprints.ugd.edu.mk/28856/

Појавата на сивото гниење кај грозјето предизвика голем интерес од повеќе издавачки куќи, меѓу кои Omniscriptum Publishing ја објави монографијата за појавата на *Botrytis cinerea* на германски јазик. Појавата на *Botrytis cinerea* кај сортите смедеревка и жилавка во околината на Смилица и Сопот во Кавадарци, претставува модел за прогноза на условите за појава на *Botrytis cinerea* кај виновата лоза. Појавата, присуството и мерките за контрола и заштита на виновата лоза од сивото гниење на грозјето се детално опишани, практично применливи и повторливи за научни цели и за практично применливи цели.

Евалуација на научни трудови (од 1 до 5, 7, 9, 10, 12, 15, во часописи со импакт фактор):

1. Jevtić, Radivoje and Župunski, Vesna and Živančev, Dragan and **Arsov, Emilija** and Mitrev, Sasa and Mihajlov, Ljupco and Orbović, Branka (2024) *Contrasting Performance of Two Winter Wheat Varieties Susceptible to Leaf Rust under Diverse Pathogen Pressure, Fungicide Application, and Cultivation Practices.* **J. Fungi 2024. IF 4.7** https://eprints.ugd.edu.mk/34218/ https://eprints.ugd.edu.mk/34218/1/jof-10-00401.pdf

Авторскиот тим во оваа студија ја истражувале врската помеѓу приносот, маса на илјада зрна (TKW) и суров протеин од мека бела зимска пченица - клуб сорта (барби) и мека бела зимска пченица вообичаена сорта (ѕвездана) подложни на ʻрѓа на листовите и прашкаста мувла при различни обичаи на одгледување. Резултатите покажале дивергенција во поврзаноста помеѓу приносот, TKW и загубата на сурови протеини во зима сорти на пченица подложни на задолжителни патогени. Под исто ниво на инфекција со лисна ʻрѓа, N-влез ограничена загуба на приносот на двете сорти, но не во иста мера. Загубата на TKW била погодена само од сорта× практика на одгледување и била значително корелирана со загубата на принос (r = -0,727, p = 0,011) и загуба на сурови протеини (r = -0,600, p = 0,05) само кај клупската зимска пченица. Со оваа студија, авторскиот тим покажал дека повеќе треба да се посвети внимание на определувањето на притисокот на патогенот што предизвикува губење на приносот. Исто така, авторскиот тим истакнува дека приносот, TKW и одговорот на суровиот протеин на фунгициди може да се разликуваат кај чувствителните сорти. Придонесот на фунгицидот за подобрување на приносот бил многу поврзан со специфичната реакција на сортата со инфекцијата од патогенот, а со тоа и прикажување на нивото на развој на болеста.

Поради комплексноста на истражувањето, користење на современа методологија на работа, толкување на резултатите со клучни насоки и заклучоци со практична применливост, притоа користејќи понова литература за споредливост на резултатите, трудот бил препознат во списание со висок импакт фактор (IF 4.7).

Трудот има научна, апликативна и практично применлива вредност.

2. Pointer, Tobias and Rauh, Katharina and Auñon-Lopez, Arturo and Kostadinovic Velickovska, Sanja and Mitrev, Sasa and **Arsov, Emilija** and Pignitter, Marc (2024) *Comprehensive analysis of oxidative stability and nutritional values of germinated linseed and sunflower seed oil.* **Food Chemistry. ISSN 0308-8146 IF 8.8** https://eprints.ugd.edu.mk/34175/ https://eprints.ugd.edu.mk/34175/1/Manuscript-Food%20Chemistry.pdf

Мултидисциплинарноста во научните истражувања го навела авторскиот тим и кандидатката д-р Емилија Арсов како дел од тимот, да работат на билатерален проект со Австрија и да истражуваат како ʼртењето на семето влијае на нутритивниот состав на ладно цедените масла. Ладно цедените масла по квалитет се повеќе се користат во секојдневната исхрана на луѓето. Оваа студија се фокусирала на ефектите на ʼртење врз антиоксидансите и оксидативната стабилност на маслото од ленено и сончогледово семе. ʼРтењето довело до зголемени антиоксидантни активности на токоферол, хлорофил и каротеноидната содржина. Анализата открила 37,2 ± 3,5 пати и 11,6 ± 1,5 пати зголемување на содржината на полифенол во ленено семе и сончогледово масло од ʼртење семиња, соодветно. Во текот на истражувањето била користена LC-HRMS/MS техника на профили до 69 полифенолни и за прв пат биле идентификувани супстанци во масла од изртени семиња. Мерењата на Ранцимат предвидуваа 4,10 ± 0,52 пати подолг рок на траење за ʼртено ленено масло. Оваа студија успешно го покажала потенцијалот на ʼртење за да се развие богат со PUFA масла со зголемен антиоксидативен капацитет и оксидативна стабилност.

Поради иновативноста и новитетите во истражувањето и производството на ладно цедени масла, резултатите биле препознати и публикувани во списание со висок импакт фактор (IF 8.8).

Трудот има научна, апликативна и практично применлива вредност.

3. Bojkov, Gligor and **Arsov, Emilija** and Mitrev, Sasa (2023) *Development of hypothetical infection model based on environmental variables for Plasmopara viticola (Berk. & M.A. Curtis) Berl. & De Ton.* **GSC Biological and Pharmaceutical Sciences,** 24 (7). pp. 75-81. ISSN 2581-3250 **IF 3.85** https://eprints.ugd.edu.mk/32200/ https://eprints.ugd.edu.mk/32200/1/GSCBPS-2023-0367.pdf

Заштитата на растенијата е комплексна научна дисциплина која бара посветеност и постојана следливост на состојбата на терен. Во случајот на следење на појавата на пламеницата кај виновата лоза, габно заболување со големо економско значење во производството на грозје, применет и развиен бил хипотетички модел на инфекција за *Plasmopara viticola врз основа на варијаблите на животната средина за сортата на црно грозје вранец. Инфицираните лисја биле дигитално квантифицирани со помош на софтверската платформа „ImageJ" за одредување на степенот на инфекција. Добиените податоци, заедно со резултатите од просечната температура и времетраењето на влажноста на листот, биле искористени за воспоставување на регресивна врска. Инфекцијата со почетен стадиум на развој на мицелија (бела превлака), го достигнала својот максимум кога во просек имало од 2 часа и 29 минути времетраење на влажноста на листот и просечна дневна температура од 26,8°C. Ваквиот заемен однос потоа се користел за опишување на резултатите и врз основа на ова бил развиен хипотетички модел на инфекција за P. viticola.*

Трудот има научна, апликативна и практично применлива вредност.

4. Bojkov, Gligor and **Arsov, Emilija** and Mitrev, Sasa (2023) *Impact of disease severity on infected bunches upon a yield of grape variety Vranec, caused by Plasmopara viticola (Berk. & M.A. Curtis) Berl and De Toni.* **GSC Biological and Pharmaceutical Sciences, 2023,** 23 (02), 23 (2). pp. 121-128. ISSN 2581-3250 **IF 3.85** https://eprints.ugd.edu.mk/31778/ https://eprints.ugd.edu.mk/31778/1/GSCBPS-2023-0194.pdf

УНИЛАБ лабораторијата во Одделението за заштита на растенијата постојано врши мониторинг на позначајните болести и штетници кои се појавуваат во тек на земјоделското производство. Во овој научен труд, авторскиот тим го испитувал влијанието на интензитетот на болеста врз заразените гроздови и врз приносот на сортата на грозје вранец, предизвикан од причинителот на пламеница кај виновата лоза *Plasmopara viticola (Berk. и M.A. Кертис) Берл. & Де Тони., кој секоја година предизвикува оштетување на родот на лозите со заразување на гроздовите додека се уште незрели. Од суштинско значење од година во година е да се процени сериозноста на присуството на мицелија од пламицата кај лозата во лозјата, за прецизно да се предвиди загубата на принос. Во текот на истражувањето била користена софтверска платформа „слика J" за откривање и квантифицирање на сериозноста на болеста со мерење на заразените плодови во однос до здравото ткиво. Како статистичка метода за предвидување на загубата на принос била користена регресивна анализа. Појавата на Plasmopara viticola била следена во 2022 година за да се најде рационално решение и да се изгради модел за прогноза на загуба на принос. Резултатите од теоретските претпоставки во споредба*

со реалните теренски ситуации покажале дека моделот за прогнозирање на загубата на принос во рамките на дозволениот статистички опсег приближно ја предвидува загубата на приносот на контролната варијанта.

Трудот има научна, апликативна и практично применлива вредност.

5. Bojkov, Gligor and **Arsov, Emilija** and Mitrev, Sasa (2022) Development of Botrytis cinerea under reduction of pesticides treatments in Macedonian viticulture production. **GSC Biological and Pharmaceutical Sciences,** 21 (1). pp. 6-19. ISSN 2581-3250. **IF 3.85** https://eprints.ugd.edu.mk/30252/ https://eprints.ugd.edu.mk/30252/1/GSCBPS-2022-0374.pdf

Сивото гниење на грозјето предизвикано од патогената габа *B.cinerea, предизвикува зголемување на бројот на хемиски третмани непосредно пред бербата и ја доведува во прашање еколошката и здравствената вредност на производот. Мониторингот на развојот на Botrytis cinerea при намалување на третманите со пестициди во македонското лозарство производството е можно само кога се воведува модел за прогнозирање на болеста. Затоа, во текот на истражувањето, авторскиот тим направил обид да се создаде модел за предвидување за Botrytis кој се базира на односот помеѓу релативната влажност и температурата во крошната на лозата. Моделот за предвидување за Botrytis cinerea бил применет на белите сорти смедеревка и жилавка, и врз основа на добиените податоци бил направен ANOVA статистички тест со кој авторскиот тим имал за цел да ја докаже сигурноста на моделот. Истражувањето било направено во периодот од 2017 до 2019 год. на локалитетите Смилица и Сопот, Кавадарци, Република Македонија, каде биле експерименталните полиња.*

Трудот има научна, апликативна и практично применлива вредност.

7. Kostadinovic Velickovska, Sanja and Markova Ruzdik, Natalija and Mihajlov, Ljupco and **Arsov, Emilija** and Mitrev, Sasa and Donev, Ivan (2022) *Impact of the hybrid on the fatty acid composition and thermal stability of cold-pressed sunflower oils produced from 17 newly cultivated hybrids from the region of North Macedonia.* La rivista italiana delle sostanze grasse. ISSN 0035-6808. **(IF 0.408)** https://eprints.ugd.edu.mk/30114 https://eprints.ugd.edu.mk/30114/1/2022_vol.99_2_art4_kostadinovi-RISG.pdf

Комплексноста на ова истражување се состои во испитување на квалитетот и стабилноста на ладно цеденото и рафинирано сончогледово масло богато со линоленска киселина, кои се особено подложни на непожелни промени при длабоко пржење. Главниот предмет на оваа студија на авторскиот тим било определување на физичко-хемиски параметри како што се слободни масни киселини, вредност на пероксид, вредност на сапонификација, јоден број, густина, оксидативна стабилност и состав на масни киселини на ладно цедени масла од 17 ново култивирани хибриди од сончоглед од регионот на Северна Македонија. Резултатите од метил естерите на масни киселини го посочиле Experto хибридот како сончоглед со висока олеинска киселина хибрид со 86,2 % олеинска киселина. Покрај тоа, јодниот број за сончогледово масло од овој хибрид изнесувал 87,5 g I_2 на 100 g масло, што било очекувано поради високото ниво на монозаситените масни киселини. Здравиот и квалитетен начин на живот се базира на квалитетен начин на исхрана со внимавање на внесување на квалитетно и стабилно масло за јадење кое е основата на секоја храна.

Трудот има научна, апликативна и практично применлива вредност.

9. Passera, Alessandro and Zhao, Yan and Murolo, Sergio and Pierro, Roberto and **Arsov, Emilija** and Mori, Nicola and Moussa, Abdelhameed and R. Silletti, Maria and Casati, Paola and Panattoni, Alessandra and Wei, Wei and Mitrev, Sasa and Materazzi, Alberto and Luvisi, Andrea and Romanazzi, Gianfranco and A. Bianco, Piero and E. Davis, Robert and Quaglino, Fabio (2020) *Multilocus Genotyping Reveals New Molecular Markers for Differentiating Distinct Genetic Lineages among "Candidatus Phytoplasma Solani" Strains Associated with Grapevine Bois Noir.* Pathogens. pp. 1-16. ISSN 2076-0817 **(IF 3.018)** https://eprints.ugd.edu.mk/26797/ https://eprints.ugd.edu.mk/26797/1/pathogens-09-00970%20E.%20Arsov%2021.11.2020%20IF%203.018.pdf

Grapevine Bois noir (BN) е поврзан со инфекција од „*Candidatus Phytoplasma solani" (CaPSol). Во оваа студија, низа соеви CaPsol биле идентификувани од 142 симптоматски винова лоза во лозја од Северна, Централна и Јужна Италија и Северна Македонија. Молекуларно типизирање на видовите на CaPsol биле спроведени со анализа на гените што кодираат 16S rRNA и издолжување на транслацијата фактор EF-Tu, како и осум други претходно некарактеризирани геномски фрагменти. Видови од типот на tuf било утврдено дека a и b се диференцијално распоредени во испитуваните географски региони во корелација со распространетоста на копривата и тревата.*

Фитоплазмите на ниво на нашата држава се истражувани единствено од авторскиот тим од УНИЛАБ лабораторијата и од кандидатката д-р Емилија Арсов, која направила детална анализа и типизација на присуството на столбур фитоплазмата Bois noir (BN) на територијата на нашата држава.

Трудот претставува една комплексна анализа на присуството на столбур фитоплазмата во Македонија заедно со авторскиот тим од Милано, Италија.

Трудот има научна, апликативна и практично применлива вредност.

10. Bojkov, Gligor and Mitrev, Sasa and **Arsov, Emilija** (2020) *Determination on Microclimatic Conditions at Vines upon Development on Gray Mold (Botrytis cinerea).* Agricultural Sciences, 11 (11). pp. 1007-1016. ISSN 2156-8561 **(IF 1.14)** https://eprints.ugd.edu.mk/26733/ https://eprints.ugd.edu.mk/26733/1/Bojkov%20et%20all.%202020.pdf

Една од најважните растителни болести во лозарството е сивото гниење на грозјето предизвикана од патогената габа *Botrytis cinerea Pers. Отец, анаморф на аскомицетна габа (Botryotinia fuckeliana Whetzel). Истражувањето било поставено на локалитетот Смилица, Кавадарци, Република Северна Македонија, каде имало експериментални полиња со бели сорти и континуирано биле набљудувани сортите смедеревка и жилавка. Работна хипотеза на истражувањето било да се следи развојот на болеста по зголемување на гликозата над 11 % до времето на бербата на грозјето, а паралелно на тоа била следена и микроклимата (временските услови). И кај двете бели сорти смедеревка и жилавка на контролните варијанти не биле користени ботрицидни третмани за да се направи разлика помеѓу варијантите кои биле конвенционално третирани против B. cinerea. Целта на истражувањето било да се утврди како микроклиматските услови влијаат на развојот на B. cinerea и следствено да се создаде модел на прогнозирање на сивото гниење. Прогнозниот модел за B. cinerea се засновал на односот помеѓу температурата и влажноста кај виновата лоза. Целта на истражувањето било да се спречи развојот на B. cinerea и следствено на тоа да се намали бројот на хемиски третмани.*

Трудот има научна, апликативна и практично применлива вредност.

12. Donev, Ivan and Markova Ruzdik, Natalija and Kostadinovic Velickovska, Sanja and Mihajlov, Ljupco and **Arsov, Emilija** and Mitrev, Sasa (2020) *Growing season weather impacts on the physicochemical properties and quality of sunflower oils cold-pressed from hybrids grown in the Republic of North Macedonia.* La rivista italiana delle sostanze grasse, 97. ISSN 0035-6808 **(IF 0.408)** https://eprints.ugd.edu.mk/26850/ https://eprints.ugd.edu.mk/26850/1/manuscript%20RISG.pdf

Целта на истражувањето во овој научен труд била да се утврдат физичко-хемиските својства на сончогледовите масла извлечени од хибриди одгледувани во услови на животната средина во Република Северна Македонија. Во текот на 2016 и 2017 година вкупно дванаесет сончогледови хибриди се користеле како експериментален материјал со цел да се анализираат некои физичко-хемиски својства на сончогледово масло, како што се слободни масни киселини, вредност на пероксид, густина, мерење на јод, вредност на сапонификација и оксидативна стабилност. Резултатите биле оценети со LSD тест, анализа на главна компонента, линеарна корелација и кластерска анализа. Вредностите на слободните масни киселини од тестираните сончогледови масла варирале помеѓу 0,17 % и 0,36 %.

Забележани биле значителни разлики помеѓу маслата во однос на нивната оксидативна стабилност. Таленто хибрид покажал највисока оксидативна стабилност за двете години, што авторите го поврзале со високоолеинско сончогледово масло како посоодветно за пржење и термичка обработка на храната. Драстично пониска била оксидативната стабилност за други сончогледови масла што можело да биде индикација за сончогледовите масла со висока содржина на линолеум, кои обично се препорачуваат за термички необработена храна. Иако, експерто и таленто хибридите имале најниски вредности на јод што предизвикало одвојување во истиот кластер, вредноста на оксидативната стабилност била драстично помала за Experto хибридот кој може да се поврзе со сончогледово масло со висока содржина на линолеум или со помала количина на активни соединенија на витамин Е и фенолни соединенија претставени во сончогледовото масло како природни антиоксиданти.

Трудот има научна, апликативна и практично применлива вредност.

15. Mitrev, Sasa and **Arsov, Emilija** (2020) *First Report of Bacterial Fruit Blotch on Watermelon Caused by Acidovorax citrulli in the Republic of North Macedonia.* Plant Disease. ISSN 0191-2917 **(IF 1.130)** https://eprints.ugd.edu.mk/24328/ https://eprints.ugd.edu.mk/24328/1/APS%20Acidovorax%20citruly%202020%20FINAL%21.pdf

Авторскиот тим за прв пат во Македонија забележува присуство на симптоми кај плодовите од лубеница предизвикани од бактериската пламеница кај лубеницата *Acidovorax citrulli*. Во ова истражување за прв пат е забележано присуство на една многу агресивна карантинска бактерија за подрачјето на нашата држава, за што со оваа публикација се интервенира и до ресорното министерство (Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство) за контрола за семенскиот и садниот материјал кој се увезува.

Бактериската пламеница е докажана со класични биохемиски методи и со потврда со молекуларна детекција и употреба на контролни изолати за потврда на видот на патогенот.

Трудот има научна, апликативна и практично применлива вредност.

Евалуација на научни трудови објавени во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации (реден број 6, 8, 11, 13, 14, 16 од листата на објавени трудови):

6. Bojkov, Gligor and **Arsov, Emilija** and Mitrev, Sasa (2022) *Forecasting model based on cumulative degree days for incubation period of Plasmopara viticola (Berk. & M.A. Curtis) Berl. & De Toni.* Journal of Agriculture and and Plant Sciences. Vol 20, No. 1, 2022 pp. 25-31 https://eprints.ugd.edu.mk/30113/ https://eprints.ugd.edu.mk/30113/1/Bojkov%20et%20all.%202022%20%28original%20version%29.pdf

Научен труд во кој детално е прикажан целокупниот развој на *Plasmopara viticola – причинител на пламеница кај виновата лоза.* Периодот на инкубацијата ја претставува фазата на развој од биолошкиот циклус на *P. viticola* помеѓу инфекцијата и првото појавување на симптомите на болеста. Прогнозата базирана на акумулирани денови со температурна сума за определување на инкубацијата овозможува предвидување на мал број примарни инфекции чиешто пресметување се врши врз основа на температурниот фактор. Овој модел за прогноза, во суштина, е регресивна анализа која ја прикажува врската помеѓу просечната дневна температура и коефициентот на инкубација. Одредувањето на инкубацијата овозможува правовремено користење на фунгицидите против *P. viticola* и ги дава основните претпоставки за можна појава на примарниот инокулум.

Трудот има научна, апликативна и практично применлива вредност.

8. Kulukovska, Cvetanka and Mitrev, Sasa and **Arsov, Emilija** (2021) *Real time PCR method for PPV diagnostic on plums and apricot in the Republic of North Macedonia.* Journal of Agriculture and Plant Sciences, 19 (2). pp. 37-45. ISSN 2545-4447 https://eprints.ugd.edu.mk/29243/ https://eprints.ugd.edu.mk/29243/1/1924-Article%20Text-Kulukovska%20et%20all.%202021.pdf

Авторскиот тим во своето истражување применил полимеразна верижна реакција во реално време real time PCR (Real time Polymerase Chain Reaction) или qPCR, што е метод со кој количината на PCR производот може да се одреди во реално време и е многу корисен за истражување на генетската експресија. Главните предности на qPCR се тоа што обезбедува брза и високопропусна детекција и квантификација на целните ДНК секвенци во различни матрици. Краткото време на амплификација е олеснето со истовремено засилување и визуализација на новоформираните ДНК ампликони. Развојот и примената на молекуларните методи за откривање на патогени значително ја промени дијагнозата и контролата на болестите на растенијата, различни примероци од животната средина, вклучувајќи ги ткивата на домаќините, почвата, водата и воздухот. Со методот на PCR во реално време, можно е не само да се идентификува и открие присуството или отсуството на целниот патоген, туку исто така е можно да се измери количината присутна во примерокот што овозможува квантитативна проценка на бројот на патогенот во примерокот. Откривањето и точната идентификација на растителните патогени е една од најважните стратегии за контрола на растителните болести за да се иницираат превентивни или куративни мерки.

Вирусот на шарка кај сливата (PPV) е најопасниот вирус што го инфицира коскестото овошје. Контролата на PPV главно се заснова на превенција, а нејзиното брзо и сигурно откривање се смета за клучно во оваа стратегија. Во оваа студија, DAS-ELISA и PCR во реално време биле споредени за евалуација на нивните потенцијали и граници за истражувања од големи размери.

Трудот има научна, апликативна и практично применлива вредност.

11. Mitrev, Sasa and Kovacevik, Biljana and **Arsov, Emilija** (2020) *Present Status of Erwinia amylovora in the Republic of North Macedonia.* International Journal of Food Science and Agriculture, 4 (4). pp. 390-397. ISSN 2578-3475 https://eprints.ugd.edu.mk/26680/ https://eprints.ugd.edu.mk/26680/1/E.amylovora%202020.pdf

Овој научен труд имал за цел да даде преглед на статусот на причинителот на бактериска пламеница кај коскестите овошни видови - *Erwinia amylovora, изолирана од круша (Pyrus communis), дива круша (Pyrus pyraster), јаболкница (Malus silvestris) и дуња (Cydonia oblonga) од различни локалитети во Република Северна Македонија, за периодот на истражување 2015-2019 година. Класични биохемиски анализи поврзани со современи молекуларни дијагностички алатки како што се класичен PCR и PCR во реално време биле користени за определување на видот на изолираните бактерии. Симптоматски овошни дрвја биле забележани во речиси сите истражени локалитети во Република Северна Македонија.*

Трудот има научна, апликативна и практично применлива вредност.

13. Petruseva, Maja and Mitrev, Sasa and **Arsov, Emilija** (2020) *Healthcare of potato samples from imports in the Republic of North Macedonia.* Journal of Agriculture and Plant Sciences, 18 (1). pp. 45-55. ISSN 2545-4455 https://eprints.ugd.edu.mk/24387 https://eprints.ugd.edu.mk/24387/1/Petruseva%20et%20all.%202020.pdf

Идејата, целта и резултатите од овој научен труд се однесуваат на здравствената контрола при увоз, како и земањето мостри на граничните премини на влез во Република Северна Македонија, за временскиот период 2014-2017 год., кај примероци од семенски и меркантилен компир. Испитувањата биле направени согласно со мониторинг програмата за семенски и меркантилен компир, а се однесувале за докажување на присуство односно отсуство на неколку штетни организми како: бактериско венење и кафеаво гниење на компирот - *Ralstonia solanacearum*, рак на компирот - *Synchitrium endobioticum* perc., прстенесто гниење на компирот - *Clavibacter michiganensis* subsp. *sepedonicum*, цистолики нематоди кај компирот *Globodera pallida* (Stone) Behrens и *Globodera rostochiensis* (Wollenweber) Behrens. За сите години од истражувањето (за периодот од 2014 год. заклучно со 2017 год.), на граничниот премин Табановце имало најголем број на извршени здравствени визуелни прегледи, како и лабораториски анализи.

Трудот има апликативна и практично применлива вредност.

14. Kostadinovski, Vasil and **Arsov, Emilija** and Mitrev, Sasa (2020) *Observation of grapevine phytoplasmas status (Candidatus phytoplasma solani) in the Republic of North Macedonia.* Journal of Agriculture and Plant Sciences, 18 (1). pp. 29-36. ISSN 2545-4455 https://eprints.ugd.edu.mk/24386/ https://eprints.ugd.edu.mk/24386/1/Kostadinvoski%20et%20al_VIII.2020.pdf

Акцентот на ова истражување, кандидатката д-р Емилија Арсов заедно со авторскиот тим, го ставиле на фитоплазмите (*Candidatus Phytoplasma*) кои се бесклеточни форми на бактерии кои не се изолираат на хранлива подлога и кои се наоѓаат во растителниот флоем и во клетките на инсектите вектори. Економското значење на болестите предизвикани од „жолтилата кај виновата лоза" Grapevine yellows (GY) е големо насекаде во светот и најчесто распространетите фитоплазми припаѓаат на рибозоналните подгрупи 16SrV-C и -D (етиолошки причинител *Flavescence dorée*, FD фитоплазмата) и 16SrXII-A (*Candidatus Phytoplasma solani*, етиолошки причинител *Bois noir*, BN фитоплазмата). Овие две групи на

фитоплазми предизвикуваат слични симптоми, но разликите се забележуваат во епидемиологијата. Целта на ова истражување била идентификација и карактеризација на фитоплазмите кои припаѓаат на GY групата („жолтила“) во лозовите насади во нашата земја, со помош на молекуларна анализа на геновите stamp и map. Добиените резултати од истражувањето го докажаа присуството на BN Bois noir, stolbur, економски значајна фитоплазма која предизвикува значителни економски загуби кај грозјето. Од деталните истражувања, преку молекуларна карактеризација на видовите од BN фитоплазмата, авторите на овој научен труд го потврдиле присуството на три различни stamp генотипови (St1, St30, St37), додека FD фитоплазмата истражувачите сè уште ја немаат потврдено во нашата земја.

Трудот има научна, апликативна и практично применлива вредност.

16. Bojkov, Gligor and Mitrev, Sasa and **Arsov, Emilija** (2019) Impact of ampelotechnical measures in the grapevine protection from occurrence of grey mould (Botrytis cinerea) (full paper). Journal of Agriculture and Plant Sciences, JAPS. pp. 29-41. ISSN 2545-4447 https://eprints.ugd.edu.mk/22225/ https://eprints.ugd.edu.mk/22225/1/Bojkov%20et%20all.%202019.pdf

Агротехниката на одгледување на виновата лоза како култура е многу важна во едно производство на грозје со висок квалитет од кое понатаму ќе се произведува високо квалитетно и брендирано македонско вино. Влијанието на ампелотехничките мерки во заштитата на виновата лоза од патогениот причинител на симптом на сиво гниење (*Botrytis cinerea*) и намалување на бројот на хемиски третмани, биле предмет на испитување во текот на неколку годишен период на постојан здравствен надзор.

Сивото гниење кај виновата лоза (*Botrytis cinerea*) предизвикува сериозни оштетувања и големи економски загуби во производството на винова лоза (*Vitis vinifera*). Црната винска сорта вранец беше предмет на постојано набљудување во експерименталното поле лоцирано во Краиште, Кавадарци, Република Северна Македонија. Поставената работна хипотеза имала за цел да го следи развојот на болеста 14 дена по последниот третман, кога влијанието на фунгицидот се намалува и преку примена на агротехнички мерки и зелени операции да се изврши контрола на развојот на болеста. Оние варијанти каде што имаше намалување на наводнувањето и за кои се применуваа ампелотехничките мерки значително го намалиле интензитетот на инфекција во однос на контролата.

Трудот има научна, апликативна и практично применлива вредност.

Учество на научни конференции, советувања и симпозиуми

Во состав на научноистражувачките активности на кандидатката д-р Емилија Арсов, во текот на периодот од 2019 год. учествувала на научни собири, од кои сите се меѓународни, при што истражувачките резултати се презентирани со усни или постер презентации и сите се објавени на е-репозиториумот на УГД:

- 4th International meeting agriscience & practice (ASP 13 June 2024, Stip – Republic of North Macedonia;
- XIII International Symposium on Agricultural Sciences “AgroReS 2024”, 27-30 May 2024, Trebinje, Bosnia and Herzegovina;
- 2nd International Conference on Sustainable Agriculture Farming System, Faculty of Agriculture and Biotechnology, University of Tetovo;

- IV студентска конференција „Критични прашања во земјоделството и животната средина", 09 ноем. 2023, Земјоделски факултет, Универзитет „Гоце Делчев" Штип;
- 3rd International Meeting Agriscience & Practice (ASP 2023), 19-20 Apr 2023, Stip, Republic of North Macedonia;
- 11th Conference on medicinal and aromatic plants of southeast European countries (CMAPSEEC), 6-10 Oct 2022, Ohrid, Republic of North Macedonia;
- III студентска конференција „Критични прашања во земјоделството и животната средина", Земјоделски факултет, Универзитет „Гоце Делчев" Штип;
- V меѓународна конференција „Квалитет и компетентност" 2022, Охрид;
- 2nd Scientific conference for Critical environmental issues of the Western Balkan Countries, 28-30 Oct 2021, Stip, Republic of North Macedonia;
- 1st scientific conference for Critical environmental issues of the Western Balkan countries, Faculty of Agriculture, Stip, Republic of North Macedonia;
- 2nd International Meeting Agriscience & Practice, Faculty of Agriculture, Stip, Republic of North Macedonia.

17. Markova Ruzdik, Natalija and Mihajlov, Ljupco and Ilieva, Verica and Mitrev, Sasa and **Arsov, Emilija** and Kovacevik, Biljana and Ilievski, Mite and Todevska, Daniela (2024) Assessment of genetic diversity among barley varieties with different origin using simple sequence repeat (SSR) markers. In: IV International Meeting "Agriscience & Practice", APS 2024, 13 June 2024, Faculty of Agriculture, Goce Delcev University, Stip, Republic of North Macedonia. https://eprints.ugd.edu.mk/34293/ https://eprints.ugd.edu.mk/34293/2/Programa_ASP_2024.pdf

18. Bojkov, Gligor and Mitrev, Sasa and **Arsov, Emilija** (2024) *Foliar symptoms of Esca as a sign of vine mortality: A binary logistic regression approach.* In: XIII International Symposium on Agricultural Sciences "AgroReS 2024", 27-30 May 2024, Trebinje, Bosnia and Herzegovina. https://eprints.ugd.edu.mk/34196/ https://eprints.ugd.edu.mk/34196/1/Book-of-Abstracts-AgroReS-2024%20Bojkov%20et%20all..pdf

19. Dimovska, Violeta and Ilieva, Fidanka and **Arsov, Emilija** and Piperevski, Aleksandar and Balabanova, Biljana and Vitanovska, Biljana (2024) *Physical and chemical properties of grape molasses produced from Vranec grape variety by traditional and industrial techniques.* In: XIII International Symposium on Agricultural Sciences "AgroReS 2024", 27-30 May 2024, Trebinje, Bosnia and Herzegovina. https://eprints.ugd.edu.mk/34197/ https://eprints.ugd.edu.mk/34197/1/Book-of-Abstracts-AgroReS-2024%20Dimovska%20et%20all..pdf

20. Arsov, Emilija and Mitrev, Sasa (2024) *Present status of Acidovorax citrulli-causing Bacterial Fruit Blotch of watermelon fruits in North Macedonia.* In: XIII International Symposium on Agricultural Sciences "AgroReS 2024", 27-30 May 2024, Trebinje, Bosnia and Herzegovina. https://eprints.ugd.edu.mk/34195/ https://eprints.ugd.edu.mk/34195/1/Book-of-Abstracts-AgroReS-2024%20Arsov%26Mitrev.pdf

21. Dimovska, Violeta and Ilieva, Fidanka and **Arsov, Emilija** and Balabanova, Biljana and Vitanovska, Biljana (2024) *Chemical composition of madžun (grape molasses) produced from different grape varieties.* In: 2nd International Conference on Sustainable Agriculture Farming System. https://eprints.ugd.edu.mk/34107/ https://eprints.ugd.edu.mk/34107/1/Dimovska%20et%20all.%202024.pdf

22. Bojkov, Gligor and Mitrev, Sasa and **Arsov, Emilija** (2024) *Effectiveness of preventive fungicide treatments in controlling Plasmopara viticola outbreaks.* In: 2nd International Conference on Sustainable Agriculture Farming System. https://eprints.

ugd.edu.mk/34106/ https://eprints.ugd.edu.mk/34106/1/Bojkov%20et%20all.%202024.pdf

23. Vitanovska, Biljana and Dimovska, Violeta and Ilieva, Fidanka and **Arsov, Emilija** (2023) *Влијание на сортата грозје и технологијата на производство врз хемискиот состав на мацун (меласа од грозје).* In: IV студентска конференција „Критични прашања во земјоделството и животната средина", 09 Nov 2023, Stip. https://eprints.ugd.edu.mk/32681/ https://eprints.ugd.edu.mk/32681/1/PDF.pdf

24. Mihailov, Stefan and **Arsov, Emilija** (2023) *Производство на цвеќе во контролирани услови – предизвици и проблеми.* In: IV студентска конференција „Критични прашања во земјоделството и животната средина", 09 Nov 2023, Stip. https://eprints.ugd.edu.mk/33208/ https://eprints.ugd.edu.mk/33208/1/Stefan%20Mihailov%20%26%20Emilija%20Arsov%202023.pdf

25. Vitanovska, Biljana and Dimovska, Violeta and Ilieva, Fidanka and **Arsov, Emilija** (2023) *Влијание на сортата и технологијата на производство врз хемискиот состав на мацун (меласа од грозје).* In: IV студентска конференција „Критични прашања во земјоделството и животната средина", 09 Nov 2023, Stip. https://eprints.ugd.edu.mk/33210/ https://eprints.ugd.edu.mk/33210/1/Vitanovska%20et%20all.%202023.pdf

26. Bojkov, Gligor and Mitrev, Sasa and **Arsov, Emilija** (2023) *Влијание на оштетената лисна маса од P. viticola (Berk. & M.A. Curtis) Berl. & De Toni врз процентот на гликоза во гроздовите.* In: IV студентска конференција „Критични прашања во земјоделството и животната средина", 09 Nov 2023, Stip. https://eprints.ugd.edu.mk/33209/ https://eprints.ugd.edu.mk/33209/1/Bojkov%2C%20Mitrev%20%26%20Arsov%202023.pdf

27. Mitrev, Sasa and **Arsov, Emilija** (2023) *Acidovorax citrulli - Causing Bacterial fruit blotch of watermelon fruits in Strumica region.* In: 3rd International Meeting Agriscience & Practice (ASP 2023), 19-20 Apr 2023, Stip, Republic of North Macedonia. https://eprints.ugd.edu.mk/31751/ https://eprints.ugd.edu.mk/31751/1/ASP_Book%20of%20abstract_FINAL%20%28with%20CIP%29%20%282%29.pdf

28. Bojkov, Gligor and **Arsov, Emilija** and Mitrev, Sasa (2023) *Impact of disease severity on infected bunches upon a yield of grape variety Vranec, caused by Plasmopara viticola (Berk. & M.A. Curtis) Berl. & De Toni.* In: 3rd International Meeting Agriscience & Practice (ASP 2023), 19-20 April, 2023, Faculty of Agriculture, Goce Delcev University, Stip, Republic of North Macedonia. https://eprints.ugd.edu.mk/31752/ https://eprints.ugd.edu.mk/31752/1/ASP_Book%20of%20abstract_FINAL%20%28with%20CIP%29%20%281%29.pdf

29. Kostadinovic Velickovska, Sanja and Maksimova, Viktorija and Mitrev, Sasa and **Arsov, Emilija** (2022) *Oxidomics: A new approach to study the lipid oxidation and qualitative properties of cold-pressed vegetable oils.* In: 11th Conference on medicinal and aromatic plants of southeast European countries (CMAPSEEC), 6-10 Oct 2022, Ohrid, Republic of North Macedonia. https://eprints.ugd.edu.mk/30831/ https://eprints.ugd.edu.mk/30831/1/short%20comunication%20oxidomics.pdf

30. Kostadinovic Velickovska, Sanja and Pljevljakusic, Dejan and **Arsov, Emilija** and Mitrev, Sasa and Mihajlov, Ljupco and Dimovska, Daniela (2022) *Chemical composition, antioxidant and antimicrobial effect of Lavandula essential oil used as a natural antioxidant for cold pressed oils.* In: 11th Conference on Medicinal and Aromatic Plants of Southeast European Countries (11th CMAPSEEC), 6-10 Oct 2022, Ohrid, Republic of North Macedonia. https://eprints.ugd.edu.mk/30830/ https://eprints.ugd.edu.mk/30830/1/short%20comunication%20Lavandula%20oil.pdf

31. Krsteska, Izabela and **Arsov, Emilija** and Mitrev, Sasa (2022) *Одгледување на пиперка и проблеми при производството во Р Северна Македонија.* In: III студентска конференција „Критични прашања во земјоделството и животната средина". https://eprints.ugd.edu.mk/30635/ https://eprints.ugd.edu.mk/30635/1/Kniga%20na%20apstrakti_finalna%20-%20Krsteska%20I.%20et%20all.%20%28pp12%29.pdf

32. Mihailov, Stefan and **Arsov, Emilija** (2022) *Хортикултурно уредување на паркови површини.* In: III студентска конференција „Критични прашања во земјоделството и животната средина". https://eprints.ugd.edu.mk/30638/ https://eprints.ugd.edu.mk/30638/1/Kniga%20na%20apstrakti_finalna%20-%20Mihailov%20S.%20et%20all.%20%28pp23%29.pdf

33. Petrova, Tina and Mitrev, Sasa and **Arsov, Emilija** (2022) *Значењето на лешникот (Corylus avellana) и најчестите болести во одгледувањето во Република Северна Македонија.* In: III студентска конференција „Критични прашања во земјоделството и животната средина". https://eprints.ugd.edu.mk/30636/ https://eprints.ugd.edu.mk/30636/1/Kniga%20na%20apstrakti_finalna%20-%20Petrova%20T.%20et%20all.%20%28pp14%29.pdf

34. Jovanov, Stanislav and Kovacevik, Biljana and **Arsov, Emilija** and Mitrev, Sasa (2022) *Оптимизација на површинска стерилизација на лист за изолација на Neophleospora Maculans (Berenger) Videira & Crous 2017 причинител на антракноза кај црницата.* In: III студентска конференција „Критични прашања во земјоделството и животната средина", 11 Nov 2022, Stip, Republic of North Macedonia. https://eprints.ugd.edu.mk/31021/ https://eprints.ugd.edu.mk/31021/1/Kniga%20na%20apstrakti_finalna.pdf

35. Bojkov, Gligor and **Arsov, Emilija** and Mitrev, Sasa (2022) *Регресиони релации помеѓу индексот на инфекција на листовите на виновата лоза и инфекцијата на гроздовите кај Plasmopara viticola (Berk & M.A.Curtis) Berl. & De Toni.* In: III студентска конференција „Критични прашања во земјоделството и животната средина". https://eprints.ugd.edu.mk/30637/ https://eprints.ugd.edu.mk/30637/1/Kniga%20na%20apstrakti_finalna%20-%20Bojkov%20G.%20et%20all.%20%28pp15%29.pdf

36. Kostadinovic Velickovska, Sanja and Pljevljakusic, Dejan and **Arsov, Emilija** and Mitrev, Sasa and Dimovska, Daniela and Mihajlov, Ljupco and Ilieva, Fidanka (2022) *Chemical composition, antioxidant and antimicrobial effect of Lavandula essential oil used as a natural antioxidant for cold-pressed oils.* In: 11th Conference on medicinal and aromatic plants of southeast European countries (CMAPSEEC), 6-10 Oct 2022, Ohrid, Republic of North Macedonia. https://eprints.ugd.edu.mk/30555/ https://eprints.ugd.edu.mk/30556/1/S1PP17.pdf

37. Kostadinovic Velickovska, Sanja and Maksimova, Viktorija and Mitrev, Sasa and **Arsov, Emilija** (2022) *Oxidomics: A new approach to study the lipid oxidation and qualitative properties of cold-pressed vegetable oils.* In: 11th Conference on medicinal and aromatic plants of southeast European countries (CMAPSEEC), 6-10 Oct 2022, Ohrid, Republic of North Macedonia. https://eprints.ugd.edu.mk/30556/ https://eprints.ugd.edu.mk/30555/1/11th%20CMAPSEEC%20Report.pdf

38. Ilieva, Verica and Balabanova, Biljana and Mitrev, Sasa and **Arsov, Emilija** and Trajkova, Fidanka and Ivanova, Violeta and Kostadinovic Velickovska, Sanja and Markova Ruzdik, Natalija (2022) *Extraction of critical success factors (CSFs) that effect the implementation of ISO/IEC 17025 standard in UNILAB.* In: V меѓународна конференција „Квалитет и компетентност" 2022. https://eprints.ugd.edu.mk/30488/

https://eprints.ugd.edu.mk/30488/2/Extraction%20of%20critical%20success%20factors%20%28CSFs%29-MAK%20LAB-22-%D0%B1%D0%B1.pdf

39. Kostadinovic Velickovska, Sanja and Markova Ruzdik, Natalija and Mihajlov, Ljupco and **Arsov, Emilija** and Mitrev, Sasa and Donev, Ivan (2021) *Pysico-chemical characterization, fatty acid composition and thermal stability of cold-pressed sunflower oils obtained from 17 newly cultivated hybrids from the region of North Macedonia.* In: 2nd Scientific conference for Critical environmental issues of the Western Balkan Countries, 28-30 Oct 2021, Stip, Republic of North Macedonia. https://eprints.ugd.edu.mk/28751/

40. Bojkov, Gligor and **Arsov, Emilija** and Mitrev, Sasa (2021) *Development of Botrytis cinerea under reduction of pesticides treatments in Macedonian viticulture production.* In: 2nd Scientific conference for Critical Environmental Issues Of The Western Balkan Countries. https://eprints.ugd.edu.mk/28737/ https://eprints.ugd.edu.mk/28737/1/Bojkov%20et%20all.%202021%2C%20WBAA.pdf

41. Petrova, Tina and Mitrev, Sasa and **Arsov, Emilija** (2021) *Importance of hazelnut (Corylus avellana) and most common diseases in cultivation in the Republic of North Macedonia.* In: 2nd Scientific conference for Critical Environmental Issues Of The Western Balkan Countries. https://eprints.ugd.edu.mk/28740/ https://eprints.ugd.edu.mk/28740/1/Petrova%20et%20all.%202021%2C%20WBAA.pdf

42. Kulukovska, Cvetanka and Mitrev, Sasa and **Arsov, Emilija** (2021) *Use of Real Time methods for different investigation at environmental protection.* In: 2nd Scientific conference for Critical Environmental Issues Of The Western Balkan Countries. https://eprints.ugd.edu.mk/28738/ https://eprints.ugd.edu.mk/28738/1/Kulukovska%20et%20all.%202021%2C%20WBAA.pdf

43. Bojkov, Gligor and Mitrev, Sasa and **Arsov, Emilija** (2019) *Determination on the phyllospheric and microclimatic conditions at vines upon development on gray mold (Botrytis cinerea).* In: 1 st scientific conference for Critical environmental issues of the Western Balkan countries. https://eprints.ugd.edu.mk/22771/ https://eprints.ugd.edu.mk/22771/1/WBAA-ZF-book%20of%20abstract-2019%20%283%29%20E.%20Arsov.pdf

44. Arsov, Emilija and Mitrev, Sasa (2019) *Implementation of accreditation method in UNILAB laboratory, for healthy life and environmental protection.* In: 1 st scientific conference for Critical environmental issues of the Western Balkan countries. https://eprints.ugd.edu.mk/22770/ https://eprints.ugd.edu.mk/22770/1/WBAA-ZF-book%20of%20abstract-2019%20E.%20Arsov.pdf

45. Mitrev, Sasa and **Arsov, Emilija** (2019) *First report of health condition of potato samples from border crossings in the Republic of North Macedonia.* In: 2nd International Meeting Agriscience & Practice. https://eprints.ugd.edu.mk/21948/ https://eprints.ugd.edu.mk/21948/1/Book%20of%20abstracts_final_online%20%281%29%2037%20pp.pdf

56. Arsov, Emilija and Mitrev, Sasa (2019) *One Step Real Time Polymerase Chain reaction using for detection of Plum Pox Potyvirus.* In: 2nd International Meeting Agriscience & Practice. https://eprints.ugd.edu.mk/21949/ https://eprints.ugd.edu.mk/21949/1/Book%20of%20abstracts_final_online%20%284%29%2041%20pp.pdf

47. Arsov, Emilija and Mitrev, Sasa (2019) *Phytoplasma infection causes physiological changes in systemic pepper leaves.* In: 2nd International Meeting Agriscience & Practice. https://eprints.ugd.edu.mk/21950/ https://eprints.ugd.edu.mk/21950/1/Book%20of%20abstracts_final_online%20%286%29%2042%20pp.pdf

48. Bojkov, Gligor and **Arsov, Emilija** and Mitrev, Sasa (2024) Development of hypothetical infection model based on environmental variables for Plasmopara viticola (Berk. & M.A. Curtis) Berl. & De Toni. In: 4th International meeting agriscience & practice (ASP 13 June 2024, Stip – Republic of North Macedonia) https://eprints.ugd.edu.mk/34425/ https://eprints.ugd.edu.mk/34425/1/Bojkov%20et%20all.%202024.pdf

Стручно-апликативна и организациско-развојна дејност

Во изборниот период за редовен професор, кандидатката д-р Емилија Арсов, хронолошки подредени по години имала активно учество во Комисии на ниво на Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство, Министерство за образование и наука, како и универзитетски и факултетски комисии, за развој на стручно-апликативната и организациско-развојната дејност.

Посветеноста на наставната и научната дејност, кандидатката ја докажува со своите факултетски, универзитетски и меѓууниверзитетски активности, а Наставно-научниот совет на Факултетот ја дава својата доверба со Одлука за избор во два мандати за продекан и еден тековен мандат за декан на Земјоделски факултет:

1. **Одлуки за избор на <u>продекан на Земјоделски факултет</u>**
   Избор во два мандата: 2015-2019 и 2019-2022
   Одлука за избор број 1302-219/3 од 18.9.2015
   Одлука за повторен избор на продекан бр. 1302-166/4 од 25.9.2019
2. **Одлука за избор на <u>декан</u> бр. 1302-131/4 од 26.8.2022 г. потврдена од Универзитетски сенат со бр. 0201-549/22 од 12.9.2022 г.**

Член на институциски орган, комисија

Во однос на соработката на кандидатката д-р Емилија Арсов со ресорните министерства, неколку позначајни комисии во кои активно учествувала се:

1. Решение за формирање на Стручна комисија за подготовка на прашања и студии на случај за полагање на испит за професионален корисник, дистрибутер и советник (Решение од министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство со арх. бр. 02-29/1 од 9.2.2024 г.);

2. Одлука за формирање на Комисија за изработка и следење на спроведување на предвидените мерки и остварување на целите на Националниот акциски план (Одлука од Владата на РС Македонија со арх. бр. 41-2245/3 од 28.2.2023 г.);

3. Решение за член во работна група за подготовка и имплементација на акцискиот план за борба против труење на диви животни донесено од страна на министерот за животна средина и просторно планирање (арх. на факултет 1307-159/1 од 12.10.2022 г.).

Член на универзитетски / факултетски комисии

Кандидатката д-р Емилија Арсов во тек на изборниот период била ментор на повеќе од 30 дипломски трудови, со неколку одлуки во прилог:

1. Одлука бр. 1303-117/1 од 1.7.2024 г.
2. Одлука бр. 1303-100/1 од 15.5.2024 г.
3. Одлука бр. 1303-78/1 од 26.3.2024 г.
4. Одлука бр. 1303-183/1 од 17.10.2023 г.
5. Одлука бр. 1303-125/1 од 23.6.2023 г.
6. Одлука бр. 1303-120/1 од 14.6.2023 г.

7. Одлука бр. 1303-51/1 од 23.2.2023 г.
8. Одлука бр. 1303-135/1 од 31.8.2022 г.
9. Одлука бр. 1303-132/1 од 25.8.2022 г.
10. Одлука бр. 1303-119/1 од 27.6.2022 г.
11. Одлука бр. 1303-117/1 од 24.6.2022 г.
12. Одлука бр. 1303-129/1 од 9.8.2021 г.
13. Одлука бр. 1303-121/1 од 9.7.2021 г.
14. Одлука бр. 1303-148/1 од 4.11.2021 г.
15. Одлука бр. 1703-198/5 од 28.10.2021 г.
16. Одлука бр. 1303-43/1 од 17.2.2020 г.
17. Одлука бр. 1303-102/1 од 17.9.2020 г.
18. Одлука бр. 1303-81/1 од 12.8.2020 г.

Ментор на кандидати за оценка и јавна одбрана на магистерски труд со следниве Одлуки:

19. Одлука бр. 1302-178/7 од 24.11.2022 г. (ментор)
20. Одлука бр. 1302-119/4 од 16.10.2020 г. (ментор)
21. Одлука бр. 1302-87/5 од 7.4.2021 г. (претседател)

Покрај активностите со студентите на прв, втор и трет циклус студии на Земјоделски факултет, кандидатката д-р Емилија Арсов веќе шеста година по ред ги менторира студентите од хемиското училиште од Пардубице, Р Чешка кои доаѓаат на ЕРАЗМУС студиски престои – кратки во времетраење од 2 недели и долги студиски престои во времетраење од 3 месеци.

2 март до 1 јуни 2024 г. Пракса на студенти од Пардубице, Чешка во УНИЛАБ лабораторијата на Земјоделски факултет https://zf.ugd.edu.mk/index.php/mk/vesti/196-praktichna-nastava-na-studenti-od-pardubice-cheshka-vo-unilab-laboratorijata-na-zemjodelski-fakultet

30 јануари до 11 февруари 2023 г. Пракса на студенти од Пардубице, Чешка во УНИЛАБ лабораторијата на Земјоделски факултет https://zf.ugd.edu.mk/index.php/mk/vesti/132-zem-prak;

6 март до 4 јуни 2023 г. Раководител на тримесечна лабораториска пракса на студенти од Пардубице (Чешка) во лабораторијата УНИЛАБ на Земјоделски факултет https://zf.ugd.edu.mk/index.php/mk/vesti/138-unilab-studenti

Одлуки за учества во универзитетски / факултетски комисии:

1. Одлука за учество и Извештај од традиционалната студентска научно-спортска манифестација Агрономијада 2024 (1302-111/15 од 10.6.2024 г.);
2. Одлука за Иницијатива за формирање на Оддел за виркуларна и зелена економија во рамки на Центарот за трансфер на технологии при Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип (0201-461/8 од 27.5.2024 од Универзитетскиот сенат);
3. Член на Централна комисија за 52. тракторски натпревар во Ресен (1307-99/2 од 13.5.2024 г.);
4. Одлука за претседател на организациониот одбор на Четвртото меѓународно научно-стручно советување „Агронаука и пракса“ на Земјоделски факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип (1302-64/4 од 21.03.2024 г.);
5. Одлука за коорганизирање на Меѓународна научна конференција со Факултетот за земјоделство и биотехнологија при Универзитетот во Тетово (1302-64/4 од 21.3.2024);

6. Одлука за претседател на Конкурсна комисија за запишување на студенти на трет циклус студии на студиските програми на Земјоделски факултет во учебната 2024/2025 г. (1302-70/5 од 19.2.2024 г.);

7. Одлука за претседател на Конкурсна комисија за запишување на студенти на универзитетски академски (стручни) студии од втор циклус студии во учебната 2024/2025 г. (1302-70/4 од 19.2.2024 г.);

8. Одлука за Комисија за избор на двајца стручни соработници / лаборанти со високо образование на Земјоделски факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип (1303-193/1 од 16.11.2023 г.);

9. Одлука за учество во работна група за изработка на елаборати за студиски програми на втор циклус (едногодишни) студии на Земјоделски факултет (1302-187/5 од 2.11.2023 г.);

10. Одлука за координатор на работна група за одржување на Ген банката на Земјоделски факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип во Наставен центар Струмица (1302-180/16 од 10.10.2023 г.);

11. Одлука за организационен и научен одбор на Четвртата студентска конференција со наслов „Критични прашања во земјоделството и животната средина“ на Земјоделски факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип (1302-180/12 од 10.10.2023 г.);

12. Одлука за претседател на Конкурсна комисија за запишување студенти на универзитетски академски (стручни) студии од втор циклус студии во учебната 2023/2024 г. (1302-148/7 од 30.8.2023 г.);

13. Одлука за учество и Извештај од традиционалната студентска научно-спортска манифестација Агрономијада 2023 (1302-127/4 од 29.6.2023 г.);

14. Одлука за ажурирање на член – главен уредник на меѓународниот уредувачки одбор на списанието Journal of Agriculture and Plant Sciences – JAPS на Земјоделски факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип донесена на 225. седница на Ректорската управа (0202-260/30 од 1.3.2023 г.);

15. Одлука за претседател на организациониот одбор на Третото меѓународно научно-стручно советување „Агронаука и пракса“ на Земјоделски факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип (1302-38/7 од 2.2.2023 г.);

16. Одлука за учество во работна група за изработка на елаборати за студиски програми на прв циклус студии на Земјоделски факултет (1302-178/8 од 24.11.2022 г.);

17. Одлука за организационен и научен одбор на Третата студентска конференција со наслов „Критични прашања во земјоделството и животната средина“ на Земјоделски факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип (1302-165/13 од 19.10.2022 г.);

18. Одлука за Комисија за наставна и научна дејност на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип донесена на 217. седница на Ректорска управа (0202-612/4 од 30.2.2022 г.);

19. Одлука за претседател на Конкурсна комисија за запишување на студенти на универзитетски академски (стручни) студии од втор циклус студии во учебната 2022/2023 г. (1302-110/7 од 13.6.2022 г.);

20. Одлука за претседател на Комисија за спроведување на тајно гласање за избор на членови на Универзитетскиот сенат при Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип (1302-79/3 од 6.4.2022 г.);

21. Одлука за член на Рецензентска комисија за избор на еден наставник во сите звања за наставно-научната област фитофармација / пестициди (1302-144/19 од 29.10.2021 г.);

22. Одлука за претседател на Конкурсна комисија за запишување на студенти на универзитетски академски (стручни) студии од втор циклус студии во учебната 2021/2022 г. (1302-137/10 од 5.10.2021 г.);

23. Одлука за член на Комисија за самоевалуација на Земјоделски факултет (1302-130/5 од 25.8.2021 г.);

24. Одлука за Комисија за избор на двајца стручни соработници / лаборанти со високо образование на Земјоделски факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип (1303-89/1 од 14.4.2021 г.);

25. Одлука за ментор на генерација 2020/21 од прв циклус студии на Земјоделски факултет во Наставен центар Штип (1302-141/5 од 11.12.2020 г.);

26. Одлука за претседател на Конкурсна комисија за запишување студенти на универзитетски академски (стручни) студии од втор циклус студии во учебната 2020/2021 г. (1302-75/7 од 17.6.2020 г.);

27. Одлука за Конкурсна комисија од Земјоделски факултет за упис на студентите од прв циклус студии за учебната 2020/2021 г. за упис во Наставен центар Штип (1302-75/6 од 17.6.2020 г.);

28. Одлука за Комисија за наставна и научна дејност на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип донесена на 182. седница на Ректорска управа (0202-753/2 од 28.10.2019 г.);

29. Одлука за администратор на веб-страницата на Земјоделски факултет и фејсбук-профилот (1302-272/6 од 27.12.2018).

Сертификати од учества на конференции, натпревари, обуки во периодот од 2019 г.

- Сертификат за учество на 4th International meeting agriscience & practice (ASP 13 June 2024, Stip – Republic of North Macedonia);
- Сертификат за учество на XIII International Symposium on Agricultural Sciences “AgroReS 2024”, 27-30 May 2024, Trebinje, Bosnia and Herzegovina;
- Сертификат за учество на 2nd International Conference on Sustainable Agriculture Farming System;
- Благодарница за несебичен придонес во реализацијата на 52. државен натпревар на ученици од училишта со земјоделско, ветеринарна и шумарска струка во РС Македонија (15.5.2024);
- Сертификат за учество на Обука за одржлива употреба на пестициди со фокус на интегрирано управување со штетници, Сесија 15 - овошни дрвја 06 – 9.5.2024 година, Краков, Полска;
- Сертификат за завршена стручно-дидактичка обука на менторите од Универзитетот „Гоце Делчев“ од Штип за реализација на практична настава (обука од 24.8. до 25.8.2023 г.);
- Сертификат за член на Централната комисија на 51. државен натпревар на ученици од училишта со земјоделско, ветеринарна и шумарска струка во РС Македонија (10.5.2023);
- Сертификат за учество на IV студентска конференција „Критични прашања во земјоделството и животната средина“, 09 Nov 2023, Stip;
- Сертификат за учество на 3rd International Meeting Agriscience & Practice (ASP 2023), 19-20 Apr 2023, Stip, Republic of North Macedonia;

- Сертификат за учество на III студентска конференција „Критични прашања во земјоделството и животната средина“ 11.11.2022;
- Сертификат за рецензирање на труд во Journal od Plant Protection Research 2022;
- Сертификат за учество на 2nd Scientific conference for Critical environmental issues of the Western Balkan Countries, 28-30 Oct 2021, Stip, Republic of North Macedonia;
- Сертификат за рецензирање на труд во Journal od Agriculture and Plant Sciences (JAPS) 2020.

Кандидатката д-р Емилија Арсов во текот на изборниот период покрај публикувањето на резултатите од научноистражувачките активности, учествувала и како рецензент на научни трудови, учебници и учебни помагала и била член на Editorial Board на меѓународни списанија:

- Член на Уредувачки одбор (Editorial Board) на online списанието Agricultural Sciences;
- Член на Уредувачки одбор Editorial Board на online списанието Journal od Earth and Environmental Sciences Research;
- Член на Уредувачки одбор Editorial Board на online списанието на Земјоделски факултет - Journal od Agriculture and Plant Sciences (JAPS);
- Рецензент на учебник од авторот проф. д-р Биљана Консулоска Гвероска од Научниот институт за тутун, УКЛО, Прилеп;
- Рецензент на учебно помагало од авторот проф. д-р Биљана Консулоска Гвероска од Научниот институт за тутун, УКЛО, Прилеп;
- Рецензирање на предлог-проекти од Министерството за образование и наука бр.20-8037/5 од 26.11.2019 г.

Кандидатката **д-р Емилија Арсов** е дел од научноистражувачкиот центар при Катедрата за заштита на растенијата и животната средина, УНИЛАБ лабораторијата, каде освен што учествува во научноистражувачка и апликативна работа од областа на заштитата на растенијата, но во исто време кандидатката активно е вклучена во логистичка поддршка на лабораторијата (околу потребите од набавка за нормален тек и работа во лабораторијата), како и подготовка на документацијата за акредитација / реакредитација на лабораторијата. Во периодот на 2021 г. активно учествувала и во изработка на промотивната брошура за УНИЛАБ лабораторијата.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Кандидатката **д-р Емилија Арсов**, од моментот на своите почетоци во академската средина до денес, особено во периодот на евалуација на нејзината работа како вонреден професор (2019-2024), покажува значителен напредок во научноистражувачко, стручно и работно искуство во областа на заштитата на растенијата, каде има постигнато апликативни и значително забележителни резултати, што може да се забележи и од табелата на активности каде за научноистражувачка дејност и стручно-уметнички активности кандидатката има остварено 216 поени.

Подготвена е за тимска работа, што како доказ се бројните публикации, електронски изданија на научните трудови, учебници и монографии, како и учество во проекти како координатор или соработник истражувач. Активностите кои се однесуваат на ангажманот во наставата, формалните и неформалните

облици на професионално усовршување во текот на академската кариера, ја покажуваат нејзината посветеност во иновирањето и етаблирањето на повеќе студиски програми на прв, втор, трет циклус на матичниот факултет, како и на други единици на УГД каде е ангажирана, а според стручно-апликативната дејност и организациско-развојната дејност кандидатката остварила вкупно 128 поени.

Од евалуацијата на спроведените активности на кандидатката во изборниот период истата има остварено **40 поени** од наставно-образовна дејност (НО), **216 поени** од научноистражувачката (НИ) и **128 поени** од стручно-апликативната дејност (САОР) или вкупно **384 поени** (**НО+НИ+САОР=40+216+128=384**).

Согласно со сите горенаведени податоци, како и согласно со Законот за високо образование на Република Северна Македонија („Службен весник на РМ“ бр. 82/18), Правилникот за критериуми и постапка за избор на наставно-научни, наставни и соработнички звања на Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип и распишаниот Конкурс, а врз основа на севкупната активност и постигнатите резултати на кандидатката вонреден професор **д-р Емилија Арсов,** Рецезентската комисија констатира дека во целост ги исполнува сите предвидени услови да биде избрана во звање **редовен професор во наставно-научната област фитопатологија (4.01.03.01)** на Земјоделскиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип.

Врз основа на приложениот материјал, како и личното познавање на кандидатката, Рецензентската комисија има особена чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Земјоделскиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип да го усвои предлогот **д-р Емилија Арсов** да биде избрана во звање **редовен професор во наставно-научната област фитопатологија (4.01.03.01)** на Земјоделскиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип и Одлуката да ја достави до Универзитетскиот сенат за потврдување.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА
Проф. д-р Саша Митрев, редовен професор претседател, с.р.
Проф. д-р Илија Каров, редовен професор во пензија, член, с.р.
Проф. д-р Душан Спасов, редовен професор, член, с.р.

ТАБЕЛА НА АКТИВНОСТИ КОИ СЕ БОДУВААТ ПРИ ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ

(Бодување во табелата согласно Правилник за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, наставно-стручни, научни, наставни и соработнички звања на Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, ОНУ.ПРВ.01 верзија: 05 од 20.5.2021 г.)

Р. бр.	**Наставно-образовна дејност**	**Поени**				
		Во земјата		**Во странство**		
		број	**поени**	**број**	**поени**	Вкупно
5	**Избор во звање вонреден професор** Одлука бр. 1302-233/4 од 19.12.2019 год.	1	40			40
	ВКУПНО					**40**
Р. бр.	**Научноистражувачка дејност и стручно-уметнички активности**	**Поени**				
		Во земјата		**Во странство**		
		број	**поени**	**број**	**поени**	Вкупно
1	**Монографија или научна книга** ред. бр. 50 и 51			2	15	**30**
3	Научен труд објавен во списание со ИФ (прв автор, втор автор, останати автори) (15/10/5) **Втор автор: трудови 3, 4, 5, 15** **Останати автори: 1, 2, 7, 9, 10 и12**			4 x 10 6 x 5		**40** **30**
4	Научен труд објавен во меѓународно научно списание (прв автор, втор автор, останати автори) трудови бр. **втор автор: 6 и 14** **останати автори: 8, 11, 13, 16**			2 x 6 4 x 3		**12** **12**
9	Учество на научен собир со реферат (постер/ усно) Меѓународни научни конференции, советувања и симпозиуми **Постер 17-18, 22-48** **Постер странство 19,20,21**	29	1	3	1,5	**29** **4,5**
13	**Раководител на научен проект** Ред. бр. 52 и 53 (во земјата) Ред. бр. 57 (во странство)	2	2	1	6	**2** **6**
14	**Учесник во научен проект** **(максимум во три проекти)** Ред. бр. 54, 55 и 56	2	2	1	3	**4+3=7**
15	**Уредник на научно списание** (СЦИ/ЦА/останати)			1x6		**6**
16	**Член на уредувачки одбор на научно списание** (СЦИ/ЦА/ останати)			3	2	**6**
19	**Претседател на организационен или научен одбор на научен собир, фестивал**	5	2			**10**

21	**Член на научна лабораторија (УНИЛАБ лабораторија)**	1	4			**4**
24	**Рецензент на научен труд (СЦИ/ЦА/ останати)** Agricultural Sciences (2 труда) Journal od Earth and Environmental Sciences Research (2 труда) Journal od Agriculture and Plant Sciences (1 труд)	5	1.5			**7.5**
25	**Рецензент на научен проект** Рецензирање на предлог-проекти од Министерството за образование и наука бр.20-8037/5 од 26.11.2019 г.	5	2			**10**
	ВКУПНО					**216**
Р. бр.	**Стручно-апликативна дејност и организациско-развојна дејност**	**Поени**				
		Во земјата		**Во странство**		
		број	**поени**	**број**	**поени**	Вкупно
1	Книга/учебник	1	10			**10**
17	Елаборати и експертизи Одлуки за учества во комисии за изработка на елаборати **9, 10, 16** (Одлуки за учества во факултетски / универзитетски комисии)	3	2			**6**
23	Декан	1	12			**12**
24	Продекан	1	8			**8**
27	Член на универзитетски или владини тела Универзитетски тела (Одлуки за избор на продекан / декан / член на ННС и Ректорската управа на УГД) **3** Владини одлуки / Министерства **3**	6	5			**30**
28	**Член на факултетски орган / комисија**	29	2			**58**
30	**Класен раководител, согласно со кредит-трансфер системот - ЕКТС (за четири години) – ментор на генерација**	1	4			**4**
	ВКУПНО					**128**
	ВКУПНО БОДОВИ ОД СИТЕ ОБЛАСТИ					**384**

Р Е Ф Е Р А Т
ЗА ИЗБОР НА ЕДЕН НАСТАВНИК ВО СИТЕ ЗВАЊА ЗА НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ ХЕМИЈА НА ЗЕМЈИШТЕТО НА ЗЕМЈОДЕЛСКИ ФАКУЛТЕТ ПРИ УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП

Со Одлука бр.1302-120/7 од 8.7.2024 година донесена на 230. седница на Наставно-научниот совет на Земјоделски факултет, одржана на 8.7.2024 година, определени сме за членови на Рецензентска комисија за избор на еден наставник во сите звања за наставно-научната област хемија на земјиштето (4. 01.01.07) на Земјоделски факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, во следниов состав:

- **проф. д-р Рубин Гулабоски**, редовен професор на Факултет за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, наставно-научна област хемија на земјиштето (претседател);
- **проф. д-р Трајче Стафилов**, редовен професор во пензија на Институт за хемија, Природно-математички факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, наставно-научна област хемија (член);
- **проф. д-р Блажо Боев**, редовен професор на Факултет за природни и технички науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, наставно-научна област петрологија, минералогија и геохемија (член).

Конкурсот за овој избор беше објавен во дневните весници „Слободен печат“ и „Коха“ од 26.6.2024 година и во предвидениот рок се пријави:

Проф. д-р Биљана Балабанова, вонреден професор во областа хемија на земјиштето.

Пријавата е во целост разгледана и утврдивме дека кандидатката уредно, навремено и во целост ги има доставено следниве документи:

- Диплома за одбранет докторски труд;
- Дипломи за завршени прв и втор циклус на студии;
- Уверение за положени испити од прв циклус;
- Уверение за положени испити од втор циклус;
- Кратка биографија (CV);
- Список на објавени научни и стручни трудови;
- Примерок од објавените трудови;
- Примерок од објавени научни монографии и учебник;
- Сертификат за познавање на англиски јазик (Aptis certificate-Brithish Council); - Примерок од докторскиот труд;
- Решение за избор во вонреден професор;
- Уверение за државјанство;
- Сертификати за обуки и награди/признанија;
- Решенија за членство во комисии.

Врз основа на приложената документација од кандидатката, чест ни е на Наставно-научниот совет на Земјоделски факултет, при Универзитет „Гоце Делчев“ од Штип, да му го поднесеме следниов

И З В Е Ш Т А Ј

Биографски податоци

Кандидатката д-р **Биљана Балабанова** е родена на 8.11.1982 година во Штип, каде што завршува основно и средно гимназиско образование. Во учебната 2001/2002 година се запишува на Институтот за биологија (биохемиско-физиолошка насока), на Природно-математичкиот факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, во Скопје. Во 2006 година дипломира со **просек 8,61** и се стекнува со звање *дипломиран инженер биолог*.

Во јуни 2007 година на јавен конкурс (од 12.4.2007 г.) од матична комисија при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип е избрана за **помлад асистент** на Земјоделскиот факултет (Договор бр. 881, од 7.6. 2007 г.).

Во учебната 2007/2008 година се запишува на постдипломските студии по хемија на Институтот за хемија на Природно-математичкиот факултет во Скопје. Во јуни 2010 година го брани магистерскиот труд под наслов „*Атмосферската депозиција на тешки метали во околината на рудникот и флотација за бакар Бучим, Радовиш, Република Македонија*“ и се стекнува со академско звање *магистер по хемиски науки*. Просекот од магистерските студии изнесува **9,50**.

Во 2010 е повторно избрана за помлад асистент (3+2 години), а во 2012 година е избрана за **асистент** во областа хемија на земјиштето на Земјоделскиот факултет.

Во април 2011 година пријавува тема за изработка на докторска дисертација на Институтот за хемија на Природно-математичкиот факултет во Скопје под менторство на проф. д-р Трајче Стафилов, под наслов „*Литогено и антропогено влијание на дистрибуцијата на различни хемиски елементи во почвите и воздухот во регионот на сливот на реката Брегалница*“. Во октомври 2014 година успешно ја одбранува докторската дисертација, со што се стекнува со академско звање *доктор на хемиски науки*.

Со одлука бр. 1302-86/3 од 18.3.2015 г., кандидатката е избрана за **доцент** во областа хемија на земјиштето на Земјоделскиот факултет, при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип.

Со Одлука бр. 1302-233/3 од 19.12.2019 г., кандидатката е избрана за **вонреден професор** во областа хемија на земјиштето на Земјоделскиот факултет, при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип.

Општи и посебни услови кои треба да ги исполнува кандидатот за избор во звање согласно Законот за високо образование и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни , наставно-стручни, научни, наставни и соработнички звања на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип.

Општи услови за избор:

- Просечниот успех на кандидатката од прв циклус изнесува 8,61, додека просечен успех од втор циклус на студии изнесува 9,50, со тоа кандидатката го исполнува условот за просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно.
- Кандидатката се стекнува со степен доктор на науки од научната област за која се избира. Кандидатката јавно ја одбранила докторската дисертација на ден 15.10.2014 година на Институтот за хемија, Природно-математички факултет, при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, под наслов „*Литогено и*

антропогено влијание на дистрибуцијата на различни хемиски елементи во почвите и воздухот во регионот на сливот на реката Брегалница".

- Кандидатката е избрана за **вонреден професор** во областа хемија на земјиштето со Одлука бр. 1302-233/3 од 19.12.2019 г., на Земјоделскиот факултет, при Универзитетот „Гоце Делчев" во Штип.
- Кандидатката има објавено **10 научноистражувачки трудови** во соодветната област во референтна научна публикација.

Научноистражувачки трудови во соодветната област во меѓународни научни списанија со импакт фактор:

Бр.	Автор	Наслов на трудот	Списание	Импакт фактор
1	Stafilov, Trajče and Šajn, Robert and Balabanova, Biljana and Angelovska, Svetlana (2023)	Lithogenic and anthropogenic distribution of chemical elements in soils from Pb-Zn mining area. Case study: Kriva River basin, North Macedonia.	Chemistry and Ecology.	2,5
2	Aničić Urošević, Mira and Lazo, Pranvera and Stafilov, Trajče and Nečemer, Marijan and Bačeva Andonovska, Katerina and **Balabanova, Biljana** and Hristozova, G. and Papagiannis, S. and Stihi, C. and Suljkanović, M. and Špirić, Z. and Vassilatou, V. and Vogel-Mikuš, K. (2023)	Active biomonitoring of potentially toxic elements in urban air by two distinct moss species and two analytical techniques: a pan-Southeastern European study.	Air Quality, Atmosphere & Health.	2,9
3	Sajn, Robert and Stafilov, Trajče and **Balabanova, Biljana** and Alijagic, Jasminka (2022)	Multi-scale application of advanced ANN-MLP model for increasing the large-scale Improvement of digital data visualisation due to anomalous lithogenic and anthropogenic elements distribution.	Minerals	2,2
4	Dimovska, Violeta and Ilieva, Fidanka and Kostadinovic Velickovska, Sanja and Mihajlov, Ljupco and Kovacevik, Biljana and **Balabanova, Biljana** and Arsova-Sarafinovska, Zorica (2021)	Morphological and chemical assessment of juices and antimicrobial activity of peels from two varieties of pomegranates grown in the region of North Macedonia	Research Journal of Biotechnology	0,2
5	Cobzac, Simona Codruta Aurora and Frentiu, Tiberiu and **Balabanova, Biljana** and Markova Ruzdik, Natalija and Casoni, Dorina (2021)	Regional pattern and characteristics of essential elements in several medicinal plants using spectrometric methods combined with multivariate statistical approaches.	Studia Universitatis Babes-Bolyai Chemia.	0,3

6	Covaci, Covaci and Senila, Marin and Leopold, Loredana Florina and Olah, Neli-Kinga and Cobzac, Codruta and Ivanova, Violeta and **Balabanova, Biljana** and Cadar, Oana and Becze, Anca and Ponta, Michaela and Mot, Augustin Catalin and Frentiu, Tiberiu (2020)	Characterization of Lycium barbarum L. berry cultivated in North Macedonia: A chemometric approach.	Journal of Berry Research.	1,5
7	Cobzac, Simona Codruta Aurora and Casoni, Dorina and **Balabanova, Biljana** and Markova Ruzdik, Natalija (2019)	Ultraviolet-visible (UV-VIS) spectroscopy and cluster analysis as a rapid tool for classification of medicinal plants.	Studia Universitatis Babes-Bolyai Chemia.	0,3

Научноистражувачки трудови во соодветната област во меѓународни научни списанија без импакт фактор:

Бр.	**Автор**	**Наслов на трудот**	**Списание**	**Година на излегување на списанието**
1	**Balabanova, Biljana** and Fan, Liping (2024)	Lead and strontium isotope evidence for local herbal varieties due to the elemental soil chemistry.	International Journal of Agriculture and Environmental Research	2024
2	**Balabanova, Biljana** and Boev, Ivan and Lazarova, Maja and Barbu-Tudoran, Lucian and Suciu, Maria (2023)	Tracking soil particle deposition using bio-indication evidence and nondestructive FESEM and EDS analyses: A preliminary (pilot) study.	Macedonian Journal of Ecology and Environment.	2023

Научноистражувачки труд во зборник на рецензирани научни трудови презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји:

Бр.	**Автор**	**Наслов на трудот**	**Зборник на рецензирани научни трудови**	**Научен собир**
1	Sajn, Robert and Stafilov, Trajče and **Balabanova, Biljana** and Alijagic, Jasminka (2021)	The assessment of spatial distribution of trace elements in soil and moss using artificial intelligence in the Bregalnica river basin, North Macedonia.	Mining and environmental protection proceedings. ISSN 978-86-7352-372-9.	8 th International Conference mining and environmental protection 22 – 25 th September 2021, SERBIA

- Кандидатката поседува сертификат потврда за познавање на најмалку еден странски јазик (англиски јазик), сертификат за АПТИС издаден од Британскиот совет со просечна оценка/ниво: C (Ц); (Aptis certificate-Brithish Council: overall grade C);
- Во изборниот период кандидатката има објавено рецензиран универзитетски учебник со наслов „Хемија за студентите на биотехнички науки", ISBN 978-608-277-039-0 издаден од Универзитет „Гоце Делчев" Штип, како и научна книга под наслов „Контаминентни состојби и еколошки ефекти - разбирање и предвидување со хемометриски методи", ISBN 978-3-030-66134-2, издаден од меѓународен издавач Springer.
- Кандидатката во целокупниот период од избор за помлад асистент до денес, континуирано е вклучена во изведувањето на високообразовната дејност, преку нејзино ангажирање во реализацијата на наставни предмети на сите студиски програми на Земјоделскиот факултет, но и на други факултетски единици во склоп на Универзитетот „Гоце Делчев" во Штип. Кандидатката е акредитиран ментор на втор циклус студии (Решение бр. 0801-788/6 од 13.10.2016 г.) и трет циклус студии (Решение бр. 08-107/8 од 29.11.2022 г.) на Земјоделскиот факултет.

Посебни услови:

- Кандидатката во изборниот период е учесник и раководител во вкупно шест научноистражувачки проекти и еден стручно-апликативен проект:

1. Arsov, Emilija and Trajkova, Fidanka and **Balabanova, Biljana** and Markova Ruzdik, Natalija and Nakov, Dimitar and Atanasova, Biljana (2023) *Подобрување на организацискиот пристап при реализација на практичната настава во компании.* – Проектот е финансиски поддржан од Хелветас Швајцарска Интеркооперација (ХСИ) од Швајцарија подружница во Скопје, за потребите на проектот „Образование за вработување во Северна Македонија, фаза 2". (**учесник**)
2. Ilieva, Verica and Mitrev, Sasa and **Balabanova, Biljana** (2023) *CARBONICA - Carbon initiative for climate-resilient agriculture.* HORIZON EUROPE – WIDERA - Проектот е финансиран од Европска Унија. (**учесник**)
3. **Balabanova, Biljana** and Jordanov, Kiril and Stefanova, Sanja (2021) *Extracting Green-COVID effects for generating clean technologies and successful youth transition awareness for the climate change and sustainable development of the Western Balkan countries.* WBAA project number 2021030, - Проектот е финансиран од ЕУ. (**учесник**)
4. Federici, Stefania and Tubic, Aleksandra and **Balabanova, Biljana** et al., (2021) *"Plastics monitoRIng detectiOn RemedIaTion recoverY – PRIORITY".* COST Action 20101 (MC member for North Macedonia) - Проектот е финансиран од ЕУ. (**учесник**)
5. **Balabanova, Biljana** and Mitrev, Sasa and Boev, Blazo and Mihajlov, Ljupco and Ivanova, Violeta and Markova Ruzdik, Natalija and Boev, Ivan and Lazarova, Maja and Fan, Liping and Wang, Meicong and Yan, Minxiu and Liang, Yanqiu and Kong, Xiaoguang and Li, Chong (2020) *Development of sensitive and precise bio-indicative chemometric model for characterization of critically affected areas with airborne toxins.* – Билатерален проект помеѓу Реублика Северна Македонија и Кина – Финансиран од Министерството за образование и наука на РСМ. (**раководител**)
6. Jordanov, Kiril and Stefanova, Sanja and **Balabanova, Biljana** (2019) *Creating sustainable transffer of knowledge for building novel ideas for critical environmental issues of the Western Balkan Countries – WBAA Project number 2019-B1_010, WBAA - Western Balkans Alumni Association.* - Проектот е финансиран од ЕУ. (**учесник**)

7. Borgese, Laura and Jablan, Jasna and Stafilov, Trajče and Baceva, Katerina and Balabanova, Biljana (2019) - COST Action 18130 - Проектот е финансиран од ЕУ. (**учесник**)

- Кандидатката успешно учествува во оспособувањето на помлади соработници преку менторство на втор и трет циклус студии. Кандидатката има добиено Решение за менторство на втор циклус студии (Решение бр. 0801-788/6 од 13.10.2016 г.) и трет циклус студии (Решение за акредитација на ментор на трет циклус студии бр. 08-107/8 од 29.11.2022 г.) на Земјоделскиот факултет. Во изборниот период таа е ментор на магистерска теза на студентка на втор циклус студии на Земјоделски факултет, Одлука бр. 1302-51/10 од 31.01.2024 г. Кандидатката е ментор на студент на трет циклус студии на студиската програма Наука за земјиштето и хидрологија, досие бр. 30920. Воедно, кандидатката активно ги вклучува студентите во проектните активности, преку организирање на обуки и работилници. Кандидатката успешно ги менторира студентите за учество на студентски конференции, а воедно е назначена и за ментор на генерација на студенти за прв циклус студии (Одлука бр. 1302-111/6 од 10.06.2024 г.) .
- Кандидатката е ментор за одбрана на дипломски трудови, како и член/претседател на Комисија за одбрана на дипломски труд (повеќе од 5 комисии). Кандидатката е ментор на најмалку 5 дипломски труда во изборниот период:

1. Досие бр. 092301, Одлука бр. 1303-140/1 од 26.11.2020 г.
2. Досие бр. 092308, Одлука бр. 1303-120/1 од 16.10.2020 г.
3. Досие бр. 092406, Одлука бр. 1303-150/1 од 27.9.2022 г.
4. Досие бр. 092476, Одлука бр. 1303-37/1 од 30.1.2023 г.
5. Досие бр. 092745, Одлука бр. 1303-133/1 од 5.7.2023 г.

Наставно-образовна и научноистражувачка дејност

Во изборниот период кандидатката д-р Биљана Балабанова е ангажирана како предметен професор на прв циклус студии на Земјоделскиот факултет на сите студиски програми: Фитомедицина - заштита на растенијата, Полјоделство, Растителна биотехнологија и Квалитет и безбедност на храна (Наставен центар Штип), Лозарство и Винарство (Наставен центар Кавадарци) и Градинарство (Наставен центар Струмица), за предметите: Хемија, Биохемија и Агрохемија. Кандидатката активно учествува во процесот на акредитација на студиските програми на втор и трет циклус студии на Катедрата за наука за земјиштето и хидрологија. Таа е одговорен професор за следниве предмети на втор циклус студии: Хемиски својства и процеси во почвите, Почвени проби и анализи, Биогеохемиски циклуси во екосистемите, Физичко-хемиски методи за анализа на води. Со Решение бр. 0801-788/6 од 13.10.2016 г., се стекна со право за менторство на втор циклус студии. Кандидатката е ангажирана и на трет циклус студии на студиската програма Наука за земјиштето и хидрологија за следниве предмети: Мониторинг и анализа на податоци, Биогеохемија на почви, Физичко-хемиски методи за анализа на почви и Спектрометриски методи и примена во контрола на квалитет на природни ресурси. Со Решение за акредитација на ментор на трет циклус студии бр. 08-107/8 од 29.11.2022 г., кандидатката се стекнува со правото за ментор на студенти на трет циклус студии (максимум 3), при што е ментор на еден активен докторанд на студиската програма на трет циклус студии Наука за земјиштето и хидрологија.

Покрај ангажманот на Земјоделскиот факултет, кандидатката Биљана Балабанова активно е вклучена во изведувањето на наставата на Факултетот за природни и технички науки (студиска програма Инженерство на животна средина), на Факултетот за медицински науки (студиска програма Општа медицина), на Машински факултет, Техничко-технолошкиот факултет, Универзитетската студиска програма Биологија (за предметот Еколошки мониторинг и биоиндикатори). Проф. д-р Биљана Балабанова е наставен професор и за универзитетски изборен предмет: Наука за живиот свет.

Кандидатката активно учествува во работните групи за подготовка на Елаборатите за акредитација/реакредитација на студиските програми на прв, втор и трет циклус студии на Земјоделскиот факултет (Одлука бр. 1302-165/14, од 19.10.22 г.; Одлука бр.1302-178/8 од 24.11.22 г.; Одлука бр. 1302-187/5 од 2.11.23 г.)

Со Одлука бр. 1302-54/14 од 14.3.2022 година е избрана за раководител на Катедрата за наука за земјиште и хидрологија, Земјоделски факултет. Истата година кандидатката е избрана за продекан за настава на Земјоделскиот факултет (Одлука за избор на продекан на Земјоделски факултет - УГД, Одлука бр. 1302-148/6 од 26.9.2022 г.).

Согласно плодната научноистражувачка активност, кандидатката е поканета за рецензент на научноистражувачки трудови во СЦИ списанија (издвоени се рецензиите за изборниот период):

1. Geoderma Regional IF=**4,1** https://www.sciencedirect.com/journal/geoderma-regional;
2. Arabian Journal of Chemistry **IF=6,0** https://www.sciencedirect.com/journal/arabian-journal-of-chemistry;
3. Environmental Monitoring and Assessment IF=**3,0** https://link.springer.com/journal/10661;
4. *Journal of Environmental Science and Health, Part A IF=*2,1** https://www.tandfonline.com/toc/lesa20/current;
5. Arabian Journal of Geosciences IF=**0,46:** https://link.springer.com/journal/12517;
6. Scientific Reports: IF = **2,6:** https://www.nature.com/srep/
7. Environmental Geochemistry and Health: Environmental impacts of metal mining: IF: **4,2:** https://link.springer.com/journal/10653

Проф. д-р Биљана Балабанова е рецензент на апликации за научни проекти: The Netherlands Organisation for Health Research and Development (ZonMw) - grant call "Microplastics & Health - Breakthrough projects on human exposure, behaviour, interventions and standardised methods" (www.zonmw.nl) Рецензент на 5 проектни апликации: Proposal No.: 04580012320002; Proposal No.: 04580012320007; Proposal No.: 04580012320010; Proposal No.: 04580012320011; Proposal No.: 04580012320017.

Кандидатката е член на уредувачки одбор на четири научни списанија со меѓународен уредувачки одбор:

1. Член на уредувачки одбор на референтна научна публикација: Journal of Agriculture and Plant Sciences, JAPS. https://js.ugd.edu.mk/index.php/YFA/about/editorialTeam;
2. Член на уредувачки одбор на референтна научна публикација: International journal Food Science and Applied Biotechnology. www.ijFSAB.com https://www.ijfsab.com/index.php/fsab/about/editorialTeam;

3. Член на уредувачки одбор на референтна научна публикација: European Journal of Chemistry https://www.eurjchem.com/index.php/eurjchem/about/editorialTeam;

4. Член на уредувачки одбор на референтна научна публикација: Journal of Chemistry & its Applications. https://www.onlinescientificresearch.com/journal-of-chemistry-its-applications-home-jcia.php.

Кандидатката проф. д-р Биљана Балабанова во изборниот период има остварено голем број на професионални усовршувања и соработки со други интернационални институции и универзитети и тоа: (1) Природно-математички факултет, Институт за хемија и хемиско инженерство, Белград, Србија; (2) Хемискиот факултет, Ниш, Србија; (3) Хемиски факултет, Катедра за екологија и заштита на животната средина, Универзитет во Нови Сад, Нови Сад, Србија; (4) Факултет за биофарминг, Бачка Топола, Србија; (5) Земјоделски факултет, Универзитетот Болу Абант Изет Бајсал, Турција; (6) Факултет за инженерство на животна средина, Универзитет за хемиски технологии, Шенјанг, Лионинг провинција Кина; (7) Факултет за информациони технологии, Универзитет за хемиски технологии, Шенјанг, Лионинг провинција, Кина; (8) Земјоделски факултет, Аристотелис Универзитет во Солун, Грција; (9) Бабеш-Боијаи Универзитет, Факултет за хемија и хемиски технологии, Катедра за биохемиско инженерство, Клуж, Романија; (10) Евора Универзитет, Евора, Португалија; (11) Земјоделски факултет, Сирнак Универзитет, Турција; (12) Институт за полјоделство и градинарство во Нови Сад, Србија, Нови Сад, Србија; (13) Факултет за земјоделски науки и храна, Универзитет од Сараево, Сараево, Босна и Херцеговина; (14) Универзитет за хранителни технологии, Бугарија; (15) Факултет за управување со земјиште, Универзитет за природни науки и животна средина, Киев, Украина; (16) Универзитет од Приштина, Приштина, Косово; (17) Интербалкан Центар за животна средина, Солун Грција (i-BEC); (18) ЕРАТОХЕНЕС Центар за извонредност, Кипар; (19) Кипарски универзитет за технологија, Лимасол, Кипар; (20) Универзитет во Бреша, Италија.

Врз основа на повеќегодишната интернационална соработка кандидатката проф. д-р Биљана Балабанова е избрана за почесен/визитинг професор на Универзитет за хемиски технологии, Шенјанг, Лионинг провинција, во Народна Република Кина за периодот од 2018 до 2027 година.

Како резултат на нејзината плодна интернационална научноистражувачка дејност, публикации и соработка, советот на Општина Штип на 8.11.2018 година и го додели ОСМОНОЕМВРИСКОТО признание на Град Штип, за посебен придонес во науката и образованието.

Како резултат на нејзината плодна интернационална научноистражувачка дејност, публикации и соработка, Комисијата за наука при УГД на 10.11.2023 година і додели **Признание**: „Признание за научен придонес на Универзитетот „Гоце Делчев“ Штип од областа на технички науки за 2022 г.“

Кандидатката проф. д-р Биљана Балабанова во изборниот период има објавено 10 научноистражувачки трудови во меѓународни референтни списанија. Кандидатката има 14 учества на меѓународни и национални конгреси, конференции и симпозиуми. Кандидатката континуирано е учесник на научни и стручно-апликативни обуки, работилници, настани со национален и интернационален карактер. Учесник е во реализацијата на 6 научноистражувачки и стручно-апликативни проекти и раководител на еден

билатерален проект. Во изборниот период кандидатката има објавено еден универзитетски учебник, една научна книга за интернационален издавач (Springer), автор е на 7 поглавја во научни монографии за интернационални издавачи (Springer и Elsevier), стручни книги и учебни помагала за предметните програми на прв, втор и трет циклус студии. Согласно нејзината активна научноистражувачка работа, меѓународно е цитирана со евидентирани 990 цитати (490 цитати, по 2019 г. – во изборниот период) во базата Google Scholar.

Објавени трудови во изборниот период (со реден број од 1 до 10):

1. **Balabanova, Biljana** and Fan, Liping (2024) *Lead and strontium isotope evidence for local herbal varieties due to the elemental soil chemistry.* International Journal of Agriculture and Environmental Research, 10 (2). pp. 287-300. ISSN 2455-6939
2. **Balabanova, Biljana** and Boev, Ivan and Lazarova, Maja and Barbu-Tudoran, Lucian and Suciu, Maria (2023) *Tracking soil particle deposition using bio-indication evidence and nondestructive FESEM and EDS analyses: A preliminary (pilot) study.* Macedonian Journal of Ecology and Environment. ISSN 1857 - 8330
3. Aničić Urošević, Mira and Lazo, Pranvera and Stafilov, Trajče and Nečemer, Marijan and Bačeva Andonovska, Katerina and **Balabanova, Biljana** and Hristozova, G. and Papagiannis, S. and Stihi, C. and Suljkanović, M. and Špirić, Z. and Vassilatou, V. and Vogel-Mikuš, K. (2023) *Active biomonitoring of potentially toxic elements in urban air by two distinct moss species and two analytical techniques: a pan-Southeastern European study.* Air Quality, Atmosphere & Health.
4. Stafilov, Trajče and Sajn, Robert and **Balabanova, Biljana** and Angelovska, Svetlana (2023) *Lithogenic and anthropogenic distribution of chemical elements in soils from Pb-Zn mining area. Case study: Kriva River basin, North Macedonia.* Chemistry and Ecology.
5. Sajn, Robert and Stafilov, Trajče and **Balabanova, Biljana** and Alijagic, Jasminka (2022) *Multi-scale application of advanced ANN-MLP model for increasing the large-scale Improvement of digital data visualisation due to anomalous lithogenic and anthropogenic elements distribution.* Minerals. ISSN 2075-163X
6. Dimovska, Violeta and Ilieva, Fidanka and Kostadinovic Velickovska, Sanja and Mihajlov, Ljupco and Kovacevik, Biljana and **Balabanova, Biljana** and Arsova-Sarafinovska, Zorica (2021) *Morphological and chemical assessment of juices and antimicrobial activity of peels from two varieties of pomegranates grown in the region of North Macedonia.* Research Journal of Biotechnology, 16 (5). pp. 133-139. ISSN 0973-6263
7. Cobzac, Simona Codruta Aurora and Frentiu, Tiberiu and **Balabanova, Biljana** and Markova Ruzdik, Natalija and Casoni, Dorina (2021) *Regional pattern and characteristics of essential elements in several medicinal plants using spectrometric methods combined with multivariate statistical approaches.* Studia Universitatis Babes-Bolyai Chemia.
8. Sajn, Robert and Stafilov, Trajče and **Balabanova, Biljana** and Alijagic, Jasminka (2021) *The assessment of spatial distribution of trace elements in soil and moss using artificial intelligence in the Bregalnica river basin, North Macedonia.* Mining and environmental protection proceedings. ISSN 978-86-7352-372-9
9. Covaci, Covaci and Senila, Marin and Leopold, Loredana Florina and Olah, Neli-Kinga and Cobzac, Codruta and Ivanova, Violeta and **Balabanova, Biljana** and Cadar,

Oana and Becze, Anca and Ponta, Michaela and Mot, Augustin Catalin and Frentiu, Tiberiu (2020) *Characterization of Lycium barbarum L. berry cultivated in North Macedonia: A chemometric approach.* Journal of Berry Research. ISSN 1878-5123

10. Cobzac, Simona Codruta Aurora and Casoni, Dorina and **Balabanova, Biljana** and Markova Ruzdik, Natalija (2019) *Ultraviolet-visible (UV-VIS) spectroscopy and cluster analysis as a rapid tool for classification of medicinal plants.* Studia UBB Chemia, 64 (4). pp. 191-203. ISSN 1224-7154

Објавени монографии и поглавја во монографии во изборниот период (со реден број од 1 до 8):

1. **Balabanova, Biljana** and Stafilov, Trajče (2021) *Contaminant Levels and Ecological Effects-Understanding and Predicting with Chemometric Methods.* Springer.
2. Fan, Liping and Yan, Minxiu and Wang, Meicong and Liang, Yanqiu and Li, Chong and **Balabanova, Biljana** (2021) *Characterization of Multi-element Profiles and Multi-isotope Ratio Records as a Tool for Determination of the Geographical Origin of Various Plant Species.* In: Contaminant Levels and Ecological Effects - Understanding and Predicting with Chemometric Methods. Springer, pp. 353-375.
3. Ivanova, Violeta and **Balabanova, Biljana** (2021) *Chemical Composition and Nutritional Properties of Functional Food.* In: Contaminant Levels and Ecological Effects - Understanding and Predicting with Chemometric Methods. Springer, pp. 311-353.
4. Sajn, Robert and **Balabanova, Biljana** and Stafilov, Trajče and Tănăselia, Claudiu (2021) *Evidence for Atmospheric Depositions Using Attic Dust, Spatial Mapping and Multivariate Stats.* In: Contaminant Levels and Ecological Effects - Understanding and Predicting with Chemometric Methods. Springer, pp. 171-213.
5. **Balabanova, Biljana** (2021) *General Aspects of Environmental Degradation vs. Technological Development Progression.* In: Contaminant Levels and Ecological Effects - Understanding and Predicting with Chemometric Methods. Springer, pp. 1-33.
6. **Balabanova, Biljana** and Lazarova, Maja and Boev, Blazo and Barbu-Tudoran, Lucian and Suciu, Maria (2021) *Proposing Chemometric Tool for Efficacy Surface Dust Deposition Tracking in Moss Tissue Cross Bioindication Process of Metals in Environment.* In: Contaminant Levels and Ecological Effects - Understanding and Predicting with Chemometric Methods. Springer, pp. 131-171.
7. **Balabanova, Biljana** (2020) *Antibiotics and antimicrobial resistance mechanism of entry in the environment.* In: Antibiotics and Antimicrobial Resistance Genes in the Environment. Elsevier, pp. 126-137. ISBN 978-0-12-818882-8
8. **Balabanova, Biljana** (2019) *Ecotoxicological Risk Assessment of E-waste Pollution.* In: Electronic Waste Pollution. Springer.

Презентирани трудови во изборниот период (со реден број од 1 до 14):

1. Balabanova, Biljana (2024) E*co-toxicological risk assessment of e-waste soil pollution.* In: 4th International meeting agriscience & practice (ASP 2024).
2. Piperevski, Aleksandar and Balabanova, Biljana (2024) *Data extraction of significant soil chemistry markers for sustainable viticulture.* In: 4th International meeting agriscience & practice (ASP 2024).
3. Dimovska, Violeta and Ilieva, Fidanka and Arsov, Emilija and Piperevski, Aleksandar and **Balabanova, Biljana** and Vitanovska, Biljana (2024) *Physical and chemical properties of grape molasses produced from Vranec grape variety by traditional and industrial techniques.* In: XIII International Symposium on Agricultural Sciences "AgroReS 2024", 27-30 May 2024, Trebinje, Bosnia and Herzegovina.

4. Dimovska, Violeta and Ilieva, Fidanka and Arsov, Emilija and **Balabanova, Biljana** and Vitanovska, Biljana (2024) *Chemical composition of madžun (grape molasses) produced from different grape varieties.* In: 2nd International Conference on Sustainable Agriculture Farming System.

5. Balabanova, Biljana and Fan, Liping (2024) *Chemometric evidence for Sr and Rb isotopes due to the specific soil chemistry in different geographical regions.* In: International Congress on Natural, Health Sciences and Technology, 15-17 May 2023, Tetovo.

6. Balabanova, Biljana and Spirova, Lolita (2023) *Карактеризација на минералниот профил на разни производи на функционална храна.* In: Прв симпозиум со меѓународно учество од областа на фармацијата „Фармацевтска грижа: актуелности, можности, предизвици".

7. Spirova, Lolita and Balabanova, Biljana (2023) *Минералите во растителна и животинска храна и исхрана.* In: IV Студентска конференција „Критични прашања во земјоделството и животната средина", 09 Nov 2023, Faculty of Agriculture, Goce Delcev University, Stip, Republic of North Macedonia.

8. Balabanova, Biljana and Ilieva, Verica and Mitrev, Sasa (2023) *Reducing greenhouse gas emissions in agriculture: challenges and possibilities.* In: 3rd International Meeting Agriscience & Practice, 19-20 Apr 2023, Stip, Republic of North Macedonia.

9. **Balabanova, Biljana** (2023) *Претставување на целите на проектот „КАРБОНИКА – Јаглеродна иницијатива за климатски отпорно земјоделие", од програмата ХОРИЗОНТ, финансиран од ЕУ.* In: „Денови на млади истражувачи на Земјоделски факултет" - КАРБОНИКА работилница „Наука и пракса: евиденција на состојби во реални услови". 08 Nov 2023, , Faculty of Agriculture, Goce Delcev University, Stip, Republic of North Macedonia.

10. Bogatinova, Nadica and Ilieva, Verica and Markova Ruzdik, Natalija and **Balabanova, Biljana** (2023) *The yield of white rice depending on the method of paddy drying after the harvest.* In: IV Студентска конференција „Критични прашања во земјоделството и животната средина", 09 Nov 2023, Faculty of Agriculture, Goce Delcev University, Stip, Republic of North Macedonia.

11. Ilieva, Verica and **Balabanova, Biljana** and Mitrev, Sasa and Arsov, Emilija and Trajkova, Fidanka and Ivanova, Violeta and Kostadinovic Velickovska, Sanja and Markova Ruzdik, Natalija (2022) *Extraction of critical success factors (CSFs) that effect the implementation of ISO/IEC 17025 standard in UNILAB.* In: V Меѓународна конференција „Квалитет и компетентност" 2022.

12. Balabanova, Biljana and Boev, Blazo and Boev, Ivan and Lazarova, Maja (2021) *Tracking moss bio-indication capacity for anthropogenic elements depositions using SEM analysis.* In: 3rd International Congress on Analytical and Bioanalytical Chemistry, 22-26 March 2021, Online-Turkey.

13. Balabanova, Biljana and Boev, Blazo and Lazarova, Maja and Barbu-Tudoran, Lucian (2021) *An effective tool for monitoring the deposition of surface dust in the cross-bio-indication process of metals in moss tissue.* In: 34 th Task Force Meeting, IICP Vegetation Programme Coordination Centre UK Centre for Ecology & Hydrology Bangor, UK, 22 - 25 February 2021, UK Centre for Ecology & Hydrology Bangor, UK-online.

14. Balabanova, Biljana and Stafilov, Trajče and Sajn, Robert (2020) *Tracking silent geochemical markers for polymetallic pollution in area with Cu-Pb-Zn minerals exploitation.* In: 2nd International Congress on Analytical and Bioanalytical Chemistry (2nd ICABC 2020), 11-14 March 2020, Antalya-Turkey.

Кратка евалуација на сите трудови:

Докторска дисертација:

Биљана Балабанова: *Литогено и антропогено влијание на дистрибуцијата на различни хемиски елементи во почвите и воздухот во регионот на сливот на реката Брегалница*, докторска дисертација, Институт за хемија, Природно-математички факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј" Скопје, 2014.

Во докторската дисертација кандидатката ги презентира резултатите од извршените испитувања за следење на дистрибуцијата и депозицијата на вкупно 69 елементи во вода, седименти, почва, воздухот и растителната храна, во подрачјето на сливот на реката Брегалница во источниот регион на Р Македонија. Определувањето на содржините на елементите е вршено со примена на атомска емисиона спектрометрија со индуктивно спрегната плазма и масена спектрометрија со индуктивно спрегната плазма. Во докторската дисертација се карактеризира просторната дистрибуција на хемиските елементи и механизмите за нарушување на природната дистрибуција во трите сфери. Посебен акцент е даден на утврдување на литогената и антропогената дистрибуција на макро, микро и елементите во траги во површинските и потповршинските слоеви на почвите. Сливот на реката Брегалница претставува регион со интензивни агрономски активности, еден од главните контрибутори во земјоделското производство. Но од друга страна, овој регион се карактеризира со интензивна експлоатација на минерални суровини; активности коишто можат да доведат до потенцијално нарушување на природната дистрибуција на потенцијално токсичните метали во средината. Основни литогени маркери што се дистрибуираат со водата на р. Брегалница се геохемиските асоцијации, F1: Ca-K-Mg-Na-Ba-Li-Mn-Sr-V и F2: Al-Fe и F3: Sb, со незначителна варијабилност по целото течение на реката. Во седиментите и покрај речните алувијални почви, геохемиската асоцијација As-W-Ba-Ag-Cu-Tl-Zn-Sb-Mo-In-Cd-Te-Bi-Pb укажува на литогено обогатување во подрачјата на минералните Pb-Zn депозити кои најчесто се карактеризираат како антропогена дистрибуција. Испитувањата на автоморфните почви укажуваат на литогена дистрибуција на распределба: F1 (Ti, Eu-Lu, Y, Fe, Sc, V, Nb, Co, La-Gd, Ga, Ge, Cu), F2 (Cu, Pb, Sb, Cd, Sn, Zn, Te), F3 (Rb, K, W, Ba, Ta, Tl), F4 (Zr, Hf, Br, Pd, Sr, As), F5 (Ni, Cr, Mg) и F6 (B, Na). Антропогената дистрибуција кај почвите ја претставува факторот F2 (Cu, Pb, Sb, Cd, Sn, Zn, Te). Како доминантен литоген маркер кај биоиндикацијата за воздухот се издвојува Al-Be-Co-Fe-Ga-Ge-Li-Mg-Sc-Ti-V-Y-(La-Gd)-(Eu-Lu), додека асоцијацијата на Ba-Bi-Cd-Pb-Sb-Zn е антропоген маркер за атмосферската дистрибуција во испитуваното подрачје. Од потенцијално загрозените супподрачја во регионот испитуваните растителни видови, видовите *P. crispum*, *R. acetosa*, *U. dioica* и *S. oleracea* покажуваат потенцијал за фитостабилизација на загадени обработливи почви со одредени токсични метали (Cd, Cu, Pb и Zn).

Рецензиран учебник:

Биљана Балабанова: „Хемија за студентите на биотехнички науки", Универзитет „Гоце Делчев" – Штип, 2024 г. е-библиотека: https://e-lib.ugd.edu.mk

Учебникот „Хемија за студентите на биотехнички науки" е наменет првично за студентите на Земјоделски факултет, како и за студентите на останатите студиски програми коишто ги опфаќаат областите на биотехничките науки. Учебникот

обработува одбрани поглавја од областа на неорганска хемија, во кој се обработени основите поими, состојби и процеси во хемиската наука. Материјалот е подготвен и прилагоден со цел истиот да биде лесно разбирлив и воочлив за студентите, независно од нивните претходни предзнаења од областа на хемијата. Учебникот претставува еден универзален прирачник со сеопфатен преглед за материјата, хемиските елементи, соединенијата, системите, состојбите на материјата, хемиските процеси и транспорт на материите и др. Хемијата претставува динамична и развојна наука којашто континуирано развива применливи концепти во останатите дисциплини и области. Воедно, содржината опфатена во учебникот обезбедува соодветно предзнаење на студентите за следните наставни содржи од областа на: биохемија, агрохемија, исхрана на растенија, фитофармација и други.

Евалуација на научен труд (реден бр. 1)

Lead and strontium isotope evidence for local herbal varieties due to the elemental soil chemistry. International Journal of Agriculture and Environmental Research.

Во истражувањето опфатено во овој труд се врши карактеризација на содржината на изотопи на олово и стронциум со преглед на податоци за содржината на овие елементи во површинските слоеви на почвата. Авторите приложуваат хемометриска анализа со цел да се направи геохемиска идентификација на неколку хербални растенија. Со истражувањето во трудот се укажува на можноста за искористување на изотопите на олово и стронциум како стабилни геохемиски маркери за географска идентификација на растителната храна, што се должи на специфичната геохемија на овие елементи во почвата во различни географски региони. Компаративната анализа авторите ја даваат за двата региони Северна Македонија vs. Кина.

Евалуација на научен труд (реден бр. 2)

Tracking soil particle deposition using bio-indication evidence and nondestructive FESEM and EDS analyses: A preliminary (pilot) study. Macedonian Journal of Ecology and Environment.

Во овој труд, авторите претставуваат првични и иницијални истражувања за брз, недеструктивен метод за хемискиот состав на дистрибуирани почвени честички. Притоа, се користат FESEM and EDS, како аналитички техники, коишто не побаруваат хемиска деструкција на примероците. Од направените истражувања и валидацијата на применетите мерења, авторите сугерираат примена на применетиот метод за следење на дистрибуцијата на почвените честички и нивна депозиција за мониторинг на поголеми подрачја. Ваквите мониторинзи се посебно ефективни за следење на дистрибуција на површинско загадените почвени слоеви.

Евалуација на научен труд (реден бр. 3)

Active biomonitoring of potentially toxic elements in urban air by two distinct moss species and two analytical techniques: a pan-Southeastern European study. Air Quality, Atmosphere & Health.

Во ова истражување е применет метод на „*трансплантација на мов*“ како техника за биомониторинг и ICP_MS за истражување на загадувањето на воздухот со потенцијално токсични елементи во урбаните области на регионално ниво низ девет земји од Југоисточна Европа. Локациите се селектирани во однос на различни класи на користење на земјиштето (урбани и рурални локации).

Концентрациите на 35 елементи се утврдени со користење на ICP-MS техника. Резултатите укажуваат на значајна дистрибуција на минерални честички со зголемени содржини на потенцијално токсичните метали во урбаните средини.

Евалуација на научен труд (реден бр. 4)

Lithogenic and anthropogenic distribution of chemical elements in soils from Pb-Zn mining area. Case study: Kriva River basin, North Macedonia. Chemistry and Ecology.

Во овој труд авторите вршат мониторинг на дистрибуцијата на Al, As, Ba, Ca, Cr, Cu, Fe, K, Li, Mg, Mn, Na, Ni, Pb, Sr, V и Zn на почвите во регионот на сливот на реката Крива Река. Во испитувано подрачје собрани се автоморфни примероци од почва, како и примероци од алувијални седименти и флувисол. Елементарната содржина е одредена со индуктивно поврзана плазма-атомска емисиона спектрометрија (ICP-AES). Обработката на податоците е извршена со користење на комбинации на повеќеваријантни статистички методи (факторска анализа и кластерска анализа). Сумираните податоци за примероците од површинскиот слој на почвата и потповршинскиот слој покажуваат силни корелации помеѓу распределбата на елементите и корелирана вертикална диструција. Антропогени влијанија се утврдени во Зона 1 (областа зафатена со хидротермална експлоатација на Pb-Zn).

Евалуација на научен труд (реден бр. 5)

Multi-scale application of advanced ANN-MLP model for increasing the large-scale Improvement of digital data visualisation due to anomalous lithogenic and anthropogenic elements distribution. Minerals.

Целта на овој труд е да се споредат двата модела (универзалниот кригинг и ANN-MLP) применети за визуализација на просторна дистрибуција на олово (Pb) и бакар (Cu) во комплексни геолошки зони. Два речни слива во источниот дел на Северна Македонија се избрани како главен истражувачки регион поради екстензивното антропогено влијание на долготрајните рударски активности, со акцент на специфичната геохемија на областа. Мерењата (мулти-скен) на површинската почва се поставени во корелација со геопросторни податоци добиени од DEM и се внесени во мапирањето на просторната дистрибуција со користење на напредна техника за моделирање на предвидување, ANN-MPL. Двата метода се дополнително споредени и евалуирани. Споредбените резултати на податоци доведоа до општиот заклучок дека ANN-MPL дава пореални, сигурни и посеопфатни резултати од универзалниот кригинг метод за реконструкција на главните дистрибутивни патеки. Колку повеќе се зголемуваат факторите кои влијаат на процесот на дистрибуција на елементите, толку повеќе се подобрува употребата на ANN-MPL.

Евалуација на научен труд (реден бр. 6)

Morphological and chemical assessment of juices and antimicrobial activity of peels from two varieties of pomegranates grown in the region of North Macedonia. Research Journal of Biotechnology.

Во ова истражување направена е компаративна анализа на хемискиот состав на сокот од калинка помеѓу две македонски сорти „карамустафа“ и „хиказ“, заради различниот потенцијал во биоапсорпцијата и техниките на одгледување. Тоа беше првата цел на оваа студија. Понатаму, направени се и морфолошки и физички

карактеристики на плодови од калинка помеѓу двете сорти. Компаративната анализа даде значајна разлика во хемискиот состав, што секако се должи на различниот степен на биоакумулација. Во трудот авторите ја испитуваат и целта на нашата антибактериска активност на екстракти од кора од двете сорти, при што силната антибактериска активност против *Staphylococcus aureus* (ATCC 25923) е утврдена и за двете сорти без статистички разлики.

Евалуација на научен труд (реден бр. 7)

Regional pattern and characteristics of essential elements in several medicinal plants using spectrometric methods combined with multivariate statistical approaches. Studia Universitatis Babes-Bolyai Chemia.

Целта на оваа студија е да се обезбеди регионален модел и карактеристики на есенцијалните елементи во неколку лековити растенија од Северна Македонија и Романија. Содржината на Ca, Mg, Al, Fe, Cu, Ba и Zn беше одредена со ICP-OES додека Na и K со FAES во лековити растенија коишто припаѓаат на шеснаесет фамилии. Забележани се слични профили на елементи со висока содржина на Ca, Mg и K. Симетрична дистрибуција за K, Ca и Zn и асиметрична за Na, Al, Fe и Ba беа пронајдени во лековити растенија од двете земји. Калиумот, Ca, Mg, Al и Fe можат да се сметаат како маркери за растечката површина. Компонентната анализа издвои варијабилноста на содржината на елементите е опишана со четири фактори: еден во Северна Македонија (83,4 %) и три фактори (70 %) во Романија. Генерално варијабилноста се должи на геохемиските карактеристики на почвата и кај двата региона.

Евалуација на научен труд (реден бр. 8)

The assessment of spatial distribution of trace elements in soil and moss using artificial intelligence in the Bregalnica river basin, North Macedonia. Mining and environmental protection proceedings.

Во овој труд авторите работат на подобрување на визуелното мапирање на просторна дистрибуција со помош на вештачка невронска мрежа - повеќеслоен перцептрон (ANN-MLP) на макрорегионална скала преку споредба на двата методи (универзалниот метод на кригинг и ANN-MLP). Целта на трудот е претставување на просторната дистрибуција на избраните антропогени и геогени елементи во Северна Македонија за регионот на сливот на реката Брегалница. Следена е дистрибуцијата на тешки метали и степен на контаминација во почвите и примероци на мов за воздушна дистрибуција на контаминирани честички од површинскиот слој на почвата. За утврдување на содржината на потенцијално токсичните метали се користени две аналитички техники ICP-MS и ICP-ES. Мерењата на почвата и мовот заедно со геопросторните податоци добиени од дигиталниот модел на надморска височина (DEM), податоците за користење на земјиштето и далечинското набљудување се внесени во мапирањето на просторната дистрибуција со користење на напредната техника на моделирање на предвидување ANN-MLP.

Евалуација на научен труд (реден бр. 9)

Characterization of Lycium barbarum L. berry cultivated in North Macedonia: A chemometric approach. Journal of Berry Research.

Целта на ова истражување е хемиска карактеризација на *Lycium barbarum L.* одгледувана во Северна Македонија во однос на хранливи и функционални својства и споредба со сортата *Lycium chinense M*. Направена е хемиска карактеризација на содржината на минерални елементи, вкупни протеини, шеќери, антиоксидантна активност, масни киселини, каротеноиди и полифеноли и се оценуваат липидните индекси. Компонентна анализа е користена за да се опише варијабилноста на составот. Истражувањето укажува дека плодот *Lycium barbarum L.* одгледуван во Северна Македонија претставува богат извор на K, Cu, Mn, P, Zn, Mg, Fe и антиоксидантни соединенија, што секако се должи на литогената биоакумулација од почвата. Хемометриската анализа издвои значајни разлики во однос на минералните хранливи материи, антиоксидативниот капацитет, протеините, профилот на јаглехидрати и липидните индекси.

Евалуација на научен труд (реден бр. 10)

Ultraviolet-visible (UV-VIS) spectroscopy and cluster analysis as a rapid tool for classification of medicinal plants. Studia UBB Chemia.

Ултравиолетово-видливата (UV-Vis) спектроскопија заедно со кластер анализа (CA) е применета за класификација на некои лековити растенија од различни географски области, согласно специфичноста на хемијата на почвите. Спектрите на UV-Vis на хидроалкохолните екстракти се поставени во опсег од 200-800 nm. Анализата на хиерархиско кластерирање (HCA) е применета на матрицата на податоци обезбедена од необработени, нормализирани и стандардизирани спектри соодветно. Добиените резултати сугерираат подобра интерпретација преку користење на HCA со Ward и 1-Pearson (r) алгоритам со можност да идентификува растителни видови дури и кога примероците имаат различно географско потекло и различни педоклиматски услови на вегетација.

Евалуација на монографија/научна книга (реден бр. 1)

Contaminant Levels and Ecological Effects-Understanding and Predicting with Chemometric Methods. Springer. ISBN 978-3-030-66134-2.

Новите загадувачи и поврзаните технологии за третман се фокусираат на матриците на загадувачи (воздух, земја, вода, почва, седимент), природата на загадувачите (појавени, добро познати, постојани, е-отпад, наноматеријали итн.), ефектите врз здравјето (на пр. токсикологија, професионално здравје, заразни болести), технологии за третман (биоремедијација, одржливо управување со отпад, технологии) и прашања поврзани со економскиот развој и политика. Серијата книги вклучува актуелни, сеопфатни текстови за критичните национални и регионални еколошки прашања на новите загадувачи корисни за научниците во академската заедница, индустријата, планерите, креаторите на политики и владите од различни дисциплини. Знаењето опфатено во оваа серија ќе помогне во разбирањето, одржувањето и подобрувањето на биосферата во која живееме. Опсегот на серијата вклучува монографии, стручни книги и учебници за постдипломски студии, уредени томови и книги посветени на поддршка на образованието за загадувањето на животната средина на дипломирани и постдипломски нивоа.

Евалуација на поглавје во монографија/научна книга (реден бр. 2)

Characterization of Multi-element Profiles and Multi-isotope Ratio Records as a Tool for Determination of the Geographical Origin of Various Plant Species. In: Contaminant Levels and Ecological Effects - Understanding and Predicting with Chemometric Methods. Springer.

Определувањето на автентичноста на храната е значаен аспект во контролата на квалитетот и безбедноста на храната. Во ова истражување авторите ги тестираат методите базирани на елементарен состав, како и методите базирани на соодносот на изотопи, како геогени маркери за автентикација на растителната храна коишто се директно поврзани со литологијата на почвата за даден специфичен регион. Во истражувањето применета е индуктивно спрегната плазма со масена спектрометрија (ICP-MS) и динамичка реакциона ќелија-ICPMS (DRC-ICPMS)] за утврдување на содржината на елементите и поединичните содржини на изотопите. Авторите даваат преглед и на изотопските односи, за што е утврдено дека се издвојуваат како значаен литоген маркер во автентикацијата на растителната храна од различни географски подрачја.

Евалуација на поглавје во монографија/научна книга (реден бр. 3)

Chemical Composition and Nutritional Properties of Functional Food. In: Contaminant Levels and Ecological Effects - Understanding and Predicting with Chemometric Methods. Springer.

Во ова поглавје авторите даваат преглед на значајноста на функционалната храна и нејзина карактеризација. Функционалната храна е исклучително хранлива и поврзана со голем број моќни нутритивни придобивки. Повеќето производи на функционалната храна имаат функционални својства поради присуството на една или повеќе компоненти (биолошки активни соединенија), со поволни физиолошки ефекти. Во истражувањето, авторите даваат преглед на значајните хемиски компоненти и механизмите за нивно аналитичко утврдување. Посебен акцент е даден на инструменталните техники со висока сензитивност за одредување на компонентите во траги.

Евалуација на поглавје во монографија/научна книга (реден бр. 4)

Evidence for Atmospheric Depositions Using Attic Dust, Spatial Mapping and Multivariate Stats. In: Contaminant Levels and Ecological Effects - Understanding and Predicting with Chemometric Methods. Springer.

Атмосферската депозиција предизвикува значителни еколошки проблеми. Целта на ова истражување е како да се обезбеди брз и ефикасен пристап до квалитативна и квантитативна карактеризација. Беше воведена студија на случај со цел да се имплементира мултидисциплинарниот пристап во истражувањето. Приложен е метод на долгорочното атмосферско таложење со користење на поткровна прашина, којашто претставува историска архива на антропогени емисии, со цел да се разјаснат механизмите на дистрибуција на честичките од потенцијално загадените површински слоеви на почвата во контаминирани региони. За анализа на содржината на металите користена е ICP-MS техника. Извршено е кригирање на просторот, заради утврдување на просторната дистрибуција. Значително збогатените содржини за Cd, Cu, Pb и Zn се во корелација со литогената доминација на рифејски шкрилци. Воедно, утврдено е и нетипично депонирање на In, Te и W, како неспецифичен антропоген маркер на загадувањето во регионот.

Евалуација на поглавје во монографија/научна книга (реден бр. 5)

General Aspects of Environmental Degradation vs. Technological Development Progression. In: Contaminant Levels and Ecological Effects - Understanding and Predicting with Chemometric Methods. Springer.

Во ова поглавје авторката дава преглед на еколошки проблеми поврзани со производството и потрошувачката во корелација со користењето на ресурсите и создавањето отпад. Со текот на времето и долгорочните активности на човечкиот фактор, содржината на одредени метали е целосно и трајно изменета во однос на нивното природно постоење во околината. Антропогените активности за експлоатација на природните ресурси и нивна преработка преку соодветни технолошки процеси и управување со отпадот произведен од истите претставуваат глобален проблем на загадување на животната средина. Распределбата на различните хемиски елементи, вклучително и потенцијално отровните метали, создава карактеристични услови за живите организми. Имајќи предвид дека нивната содржина во околината е променлива, важно е да се идентификуваат регионите со променети содржини, кои се разликуваат од природната дистрибуција на елементите во различните сегменти на биосферата.

Евалуација на поглавје во монографија/научна книга (реден бр. 6)

Proposing Chemometric Tool for Efficacy Surface Dust Deposition Tracking in Moss Tissue Cross Bioindication Process of Metals in Environment. In: Contaminant Levels and Ecological Effects - Understanding and Predicting with Chemometric Methods. Springer.

Во поглавјето се разработува хемометриски пристап за идентификација на хемиски елементи содржани на минералните честички коишто се дистрибуираат од површинските слоеви на почвата, но истите се контаминирани со високи содржини на тешки метали. Биоиндикативните видови коишто се користат во регионалните мониторинг програми, најчесто подлежат на одредени аномалии и недостатоци. Достапни се методи со чија примена ефикасно и брзо може да се направи разлика помеѓу интрацелуларни и површински врзани фракции на елементите содржани во почвените честички. Користениот метод во истражувањето е недеструктивна анализа со примена на електронска микроскопија за скенирање зони на потенцијалните контаминирани почви и цели екосистеми.

Евалуација на поглавје во монографија/научна книга (реден бр. 7)

Antibiotics and antimicrobial resistance mechanism of entry in the environment. In: Antibiotics and Antimicrobial Resistance Genes in the Environment. Elsevier.

Антибиотиците во неконтролирани количини создаваат отпорност и претставуваат еколошка катастрофа. Посебен аспект претставуваат механизмите на навлегување и нивната трансформација и нарушувања коишто истите ги афектираат во различни сегменти во животната средина. Авторката на поглавјето посебен акцент дава на транспортот навлегување во површинските слоеви на почвата и механизмите на еколошки катастрофи. Значајно истакнува во делот на биогеохемиските нарушувања и резинстентности коишто настануваат на микро, но и во макрорегиони.

Евалуација на поглавје во монографија/научна книга (реден бр. 8)

Ecotoxicological Risk Assessment of E-waste Pollution. In: Electronic Waste Pollution. Springer.

Во ова истражување авторката укажува на значителна деградација на животната средина афектирана од електронскиот отпад. Во ова поглавје се дава преглед за состојбите на изложеност на е-отпад, управувањето со е-отпадот и засегнува значајни сегменти во квалитетот на животната средина. Посебен фокус

е изложен на механизмите на изложеност и токсичноста кај различни сегменти од животната средина (загадување на почва, вода и сл). Направен е преглед на специфично е-поврзани хемиски елементи и соединенија коишто се содржат во компоненти во составот на е-опремата. Електронските депонии претставуваат едни од најзагрижувачките сегменти во контаминацијата на почвата. Улогата на токсичните тешки метали (олово, кадмиум, хром и жива) и органските загадувачи (полиброминирани дифенилни етери (PBDE), полихлорирани бифенили (PCBs), полициклични ароматични јаглеводороди (PAHs), полиброминирани бифенили (PBDE) PHAHs) и бифенил А (BPA)) се издвоени како најсигнификантни контаминенти на коишто е изложена почвата, во региони каде има несоодветно управување со е-отпад.

Стручно-апликативна и организациско-развојна дејност

Кандидатката континуирано работи на значајно унапредување на лабораториските практики и развивање, воведување и валидација на методи за одредување на содржината на елементите во различни типови на примероци со примена на масена спектрометрија. Проф. д-р Биљана Балабанова е одговорна на Оддел за аналитичка хемија при лабораторијата Унилаб, Катедра за заштита на растенијата и животната средина при Земјоделскиот факултет (Матрица на компетентност ОБ 6.2.3., Систем за квалитет, согласно акредитација Л-028). Проф. д-р Биљана Балабанова е одговорен аналитичар/заменик аналитичар за следниве акредитирани методи согласно стандардот:

- Метод за одредување на содржината на 35 елементи во различни примероци со примена на микробранова дигестија и индуктивно спрегната плазма со масена спектрометрија (ICP-MS);
- Квалитет на почва: Растворање за одредување на вкупна содржина на елементи;
- Квалитет на почва: Мултиелементна анализа со примена на ICP-MS;
- Квалитет на вода: Примена на индуктивно спрегната плазма со масена спектрометрија (ICP-MS): Определување на 62 елементи;
- Квалитет на вода: Одредување на pH;
- Квалитет на води: Одредување на цијаниди: Фотометриска метода;
- Квалитет на води: Одредување на суспендирани честички со филтрирање;
- Квалитет на вода: Одредување на растворен кислород - Јодометриска метода;
- Квалитет на води: Одредување на перманганантен индекс;
- Квалитет на води: Одредување на биохемиска потрошувачка на кислород.

Согласно надлежностите во лабораторијата Унилаб, кандидатката е одговорен аналитичар за извршување на анализа и подготовка на наоди од анализа

Во изборниот период кандидатката има реализирано 470 наоди од анализи

Своите познавања во имплементацијата на стандардот МКС ISO/IEC 17025:2018 континуирано ги унапредува преку учество на обуки организирани од МАКЛАБ и Институтот за стандардизација на РСМ. Во изборниот период кандидатката учествува на следниве обуки:

- „Примена на стандардот МКС ISO/IEC 17025:2018 од аспект на употреба на опрема, интерна контрола и метеоролошка следливост на опремата, организирана од страна на Македонското здружение на лаборатории и инспекциски тела (МАКЛАБ) од 3.4.2024 г.

- „Дефинирање на критериуми и механизми за компетентност, овластување и следење на персоналот во лабораторија, одговорности и меѓусебна поврзаност согласно барањата на МКС ISO/IEC 17025:2018“ организирана од страна на Македонското здружение на лаборатории и инспекциски тела (МАКЛАБ) од 4.4.2023 г.
- „Петтата меѓународна конференција за квалитет и компетентност“, во организација на Македонското здружение на лаборатории и инспекциски тела МАКЛАБ и Институтот за акредитација на Република Северна Македонија, ИАСРМ од 29.9. до 1.10.2022 г.
- „Интерни проверувачи по стандардите МКС EN ISO/IEC 17025:2018 и МКС EN ISO 19011:2018“ организирана од страна на Македонското здружение на лаборатории и инспекциски тела (МАКЛАБ) од 25.6.2021 г.

Во изборниот период кандидатката учествува на обуки за професионални усовршувања:

- „CARBONICA: The stakeholder dialogue on reducing agriculture's carbon footprint“, организирана од АГфутура Технологии, Скопје - 17.4.2024 г.
- Workshop “Diversity Equity and Inclusion in research: a COST Action workshop for strategies in STEM disciplines” 22.1.24 г.
- Учество на меѓународен настан Digital Technologies in Sustainable Food Systems, организиран во Скопје, Северна Македонија, преку соработка помеѓу Green Growth Platform и AgFutura Technologies, Скопје - Модератор на панел сесија 14-15.11.2023 г.

Учество на национална работилница по HORIZON EUROPE проект CARBONICA: Balabanova, Biljana (2023) *Претставување на целите на „КАРБОНИКА – Јаглеродна иницијатива за климатски отпорно земјоделие“, од програмата ХОРИЗОНТ, финансиран од ЕУ.* Во склоп на: „Денови на млади истражувачи на Земјоделски факултет“ - КАРБОНИКА работилница „Наука и пракса: евиденција на состојби во реални услови“, Штип - Предавач - 8.11.2023 г.
Учество на меѓународна работилница по проект „Grain boundaries engineered Nd-Fe-B permanent magnets – RECO2MAG” под наслов „Важноста на рударскиот и металуршкиот отпад како потенцијален извор на метали во Западен Балкан“, Скопје – 25.10.2023 г.

- Работилница за претставување на методи за анализа на медицинска билка Cannabis .во склоп на 7. Конгрес по фармација во Северна Македонија со меѓународно учество и 11. Конференција за лековити и ароматични растенија на земјите од Југоисточна Европа – организирана од Фармахем во соработка со Agilent Technologies, Охрид - 8.10.2022 г.
- Обука за ракување со инструмент индуктивно спрегната плазма со масена спектрометрија ICP-MS модел 7850, Agilent technologies, ФАРМАХЕМ, Скопје - 27.12 до 29.12.2021 г.
- Обука за примена на современи аналитички техники за анализа на фармацевтски производи; „New solution for present and future challenges in spectroscopy in pharma“ организирана од DSP chromatography, (Agilent Technologies), Белград, Србија - 26.2.2020 г.

Кандидатката во изборниот период активно учествува во организациони и научни одбори на повеќе научни и стручни собири:

- 4^{то} меѓународно научно-стручно советување „Агронаука и пракса“ на Земјоделски факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип (1302-64/4 од 21.3.24 г.);
- Втора меѓународна конференција за одржливо земјоделство и земјоделски ситеми, Факултет за земјоделство и биотехнологија при Универзитет во Тетово (Одлука бр. 1302-64/4 од 21.3.24 г.);
- 3^{то} меѓународно научно–стручно советување „Агронаука и пракса“ на Земјоделски факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип (1302-165/13 од 19.10.22 г.);
- Четврта студентска конференција „Критични прашања во земјоделството и животната средина“, Земјоделски факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип (9.11.2023 г.);
- Трета студентска конференција „Критични прашања во земјоделството и животната средина“, Земјоделски факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип (1302-165/13 од 19.10.22 г.);
- “2nd Scientific conference for CRITICAL ENVIRONMENTAL ISSUES OF THE WESTERN BALKAN COUNTRIES” October 28th to 30th, 2021, Faculty of Agriculture, Goce Delčev University, Štip, Republic of North Macedonia, Goce Delčev University, Faculty of Agriculture, Štip, Republic of North Macedonia and WBAA-Western Balkan Alumni Association;
- “1st scientific conference for CRITICAL ENVIRONMENTAL ISSUES OF THE WESTERN BALKAN COUNTRIES” October 28th to 30th, 2019, Faculty of Agriculture, Goce Delčev University, Štip, Republic of North Macedonia. WBAA-Western Balkan Alumni Association.

Кандидатката во изборниот период е член на повеќе факултетски комисии:

1. Работна група за изработка на Елаборати за студиски програми на прв циклус студии (Одлука бр. 1302-165/14, од 19.10.22 г.);
2. Работна група за изработка на Елаборати за студиски програми на прв циклус студии (Одлука бр.1302-178/8 од 24.11.22 г.);
3. Работна група за изработка на Елаборати за студиски програми на втор циклус студии (Одлука бр. 1302-187/5 од 2.11.23 г.);
4. Конкурсна комисија за запишување студенти на универзитетски академски студии од втор циклус во учебната 2023/24 г. (Одлука бр. 1302-148/7 од 30.8. 23 г.);
5. Конкурсна комисија за запишување студенти на универзитетски академски студии од втор циклус во учебната 2022/23 г. (Одлука бр. 1302-110/7 од 13.6. 22 г.);
6. Конкурсна комисија за запишување студенти на универзитетски академски студии од втор циклус во учебната 2020/21 година;
7. Конкурсна комисија од Земјоделски факултет при уписот на студентите во прв циклус студии за учебната 2020/2021 година;
8. Комисија за спроведување на избори за членови на факултетско студентско собрание на Земјоделски факултет (Одлука бр. 1303-52/1 од 23.2 од 23 г.)
9. Член на Надзорен одбор на УНИ Сервис Агро, ДООЕЛ.

Кандидатката во изборниот период е член на повеќе универзитетски комисии:

1. Стручна комисија за реализација на предметот на Набавка на опрема за теренски испитувања за потребите на проектот CARBONICA,HORIZON-WIDERA-2022-ACCESS-04-01, по Договор бр. ID:101087233 (30.1.2024 г.);
2. Стручна комисија за реализација на предметот на Набавка на опрема за теренски испитувања за потребите на проектот CARBONICA,HORIZON-WIDERA-2022-ACCESS-04-01, по Договор бр. ID:101087233 (16.8.2023 г.);
3. Стручна комисија за реализација на предметот на Набавка на лабораториска опрема за потребите на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип (16.8.2023 г.);
4. Стручна комисија за реализација на предметот на Набавка на услуги за калибрација на лабораториска опрема (3.7.2023 г.);
5. Стручна комисија за реализација на предметот на Набавка на поправка и тековно одржување на лабораториска опрема (3.7.2023 г.);
6. Стручна комисија за реализација на предметот на Набавка на потрошен материјал за лаборатории (29.5.2023 г.);
7. Стручна комисија за реализација на предметот на Набавка на ситен лабораториски инвентар (29.5.2023 г.);
8. Стручна комисија за реализација на предметот на Набавка на технички гасови и регулатори (13.4.2023 г.);
9. Стручна комисија за реализација на предметот на Набавка на лабораториска опрема (8.3.2023 г.);
10. Стручна комисија за реализација на предметот на Набавка на годишен сервис на ICP (20.2.23 г.);
11. Стручна комисија за реализација на предметот на Набавка на ситен лабораториски инвентар (29.3.2022 г.);
12. Стручна комисија за реализација на предметот на Набавка на технички гасови и регулатори (7.2.2022 г.);
13. Стручна комисија за реализација на предметот на Набавка на лабораториска опрема за специјална намена за 24 месеци (31.3.2021 г.);
14. Стручна комисија за реализација на предметот на Набавка на поправка и тековно одржување на лабораториска опрема (17.9.2021 г.);
15. Стручна комисија за реализација на предметот на Набавка на услуги за калибрација на лабораториска опрема (17.3.2021 г.);
16. Стручна комисија за реализација на предметот на Набавка на поправка и тековно одржување на лабораториска опрема (6.10.2020 г.);
17. Стручна комисија за реализација на предметот на Набавка на поправка и тековно одржување на лабораториска опрема (19.5.2020 г.);
18. Комисија за спроведување на попис на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип за 2020 година (16.11.2020 г.);
19. Стручна комисија за реализација на предметот на Набавка на услуги за калибрација на лабораториска опрема (19.5.2020 г.);
20. Стручна комисија за реализација на предметот на Набавка на технички гасови и регулатори (24.8.2020 г.);
21. Стручна комисија за реализација на предметот на Набавка на потрошен материјал за лаборатории (24.8.2020 г.);
22. Стручна комисија за реализација на предметот на Набавка на ситен лабораториски инвентар (24.8.2020 г.);

23. Стручна комисија за реализација на предметот на Набавка на годишен сервис на ICP-AEC (29.1.2020 г.).

24. Кандидатката во изборниот период е член на една национална комисија при Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство на Република Северна Македонија: Национална стручна комисија при МЗШВ за утврдување на стручните работи од областа на одобрување на фитофармацевтски производи: Решение бр. 104-66/13, Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство од 16.7.2021 г. (мандат на траење од 5 години).

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Од целокупната активност на кандидатката, реализирана во изборниот период, може да се заклучи дека проф. д-р Биљана Балабанова покажува извонредни резултати. Во извештајниот период, проф. д-р Биљана Балабанова е автор на 10 научноистражувачки трудови во референтни научни публикации, од коишто 7 во списанија со значаен импакт фактор; една монографија и 7 поглавја во монографии. Кандидатката активно придонесува во развојот на научни и апликативни дејности како раководител и учесник во бројни национални интернационални научноистражувачки проекти. Проф. Биљана Балабанова покажува исклучителни активности и во меѓународната соработка којашто континуирано ја развива и остварува со бројни научни и универзитетски институции. Фактот што нејзините научни трудови се цитирани повеќе од 900 пати (според Google Scholar), покажува дека научноистражувачката работа на проф. д-р Биљана Балабанова дава значаен придонес во областа хемија на земјиштето. Нејзината посветеност и темелниот пристап кон работата і овозможуваат да постигне забележителни резултати како во науката, така и во воспоставувањето соработка со релевантни меѓународни научни институции што укажува дека се работи за научен работник со мултидисциплинарен пристап. Нејзиното искуство од научната работа проф. д-р Биљана Балабанова успешно го пренесува на студентите и младите соработници.

Од евалуацијата на спроведените активности на кандидатката во изборниот период истата има остварено **40 поени** од наставно-образовна дејност (НО), **202 поени** од научноистражувачката (НИ) и **141 поен** од стручно-апликативната дејност (САОР) или вкупно **383 поени** (НО+НИ+САОР=40+202+141=383).

Имајќи ги предвид сите факти што се наведени во овој извештај, како и освоените бодови од нејзините активности во наставно-образовната, научно-истражувачката и стручно-апликативната дејност, рецензентската комисија му предлага на Наставно-научниот совет на Земјоделскиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип да ја избере вонреден професор Биљана Балабанова во звање **редовен професор** во наставно-научната област **хемија на земјиштето** и Одлуката да ја достави до Универзитетскиот сенат за потврдување.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА
Проф. д-р Рубин Гулабоски, редовен професор, претседател, с.р.
Проф. д-р Трајче Стафилов, редовен професор во пензија, член, с.р.
Проф. д-р Блажо Боев, редовен професор, член, с.р.

ТАБЕЛА НА АКТИВНОСТИ КОИ СЕ БОДУВААТ ПРИ ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ

Р. бр.	Наставно-образовна дејност	Поени				
		Во земјата		Во странство		
		број	поени	број	поени	Вкупно
1	Избор во звање вонреден професор					40
	ВКУПНО					**40**
Р. бр.	**Научноистражувачка дејност и стручно-уметнички активности**	**Поени**				
		Во земјата		**Во странство**		
		број	**поени**	**број**	**поени**	**Вкупно**
1	Монографија или научна книга (ред бр. 1)			1	15	15
2	Дел од монографија или научна книга (ред. бр. од 2 до 8)			7	10	70
	Научен труд објавен во списание со ИФ (останати автори) Ред. бр. 3, 6 и 9 (повеќе од 5 автори) 3 x 5 поени x 0,7 = 10,5 поени			3	5 x 0,7	10,5
	Научен труд објавен во списание со ИФ (останати автори) Ред. бр. 4, 5, 7 и 10 (до 5 автори) 4 x 5 поени = 20 поени			4	5	20
	Научен труд објавен во меѓународно научно списание (прв автор) (Ред. бр. 1 и 2)			2	9	18
	Труд со оригинални научни резултати, објавени во зборник од трудови на научен собир (ред. бр. 8)			1	3	3
	Учество на научен собир со реферат (постер/усно) во земјата Усно: 7, 9, 10, 11, Постер: 1,2, 4, 5, 6, 8,	4x1,5=6 6x1=6	6+6			12
	Учество на научен собир со реферат (постер/усно) во странство Усно: Ред. бр. 12, 13, 14 Постер: 3			3x2=6 1x1,5=1,5	1,5+6	7,5
	Раководител на научен проект	1	4			4
	Учесник во научен проект (максимум во три проекти)			3	3	9
	Член на уредувачки одбор на научно списание (СЦИ/ЦА/останати)	4x2				8
	Член на организационен или научен одбор на научен собир, фестивал	6x1				6
	Награди-признанија за научни/уметнички постигнувања, сценско- музички награди	1x5				5
	Рецензент на научен труд (СЦИ/ЦА/останати)	7x2				14
	ВКУПНО					**202**

Р. бр.	Стручно-апликативна дејност и организациско-развојна дејност	Поени				
		Во земјата		Во странство		
		број	поени	број	поени	Вкупно
	Книга/учебник	1	10			10
	Изготвување на извештаи од анализи	0,1	470			47
	Продекан	1	8			8
	Раководител на катедра	1	3			3
	Раководител на оддел	1	3			3
	Член на факултетски орган, комисија	9	2			18
	Член на институтски орган, комисија	24	2			48
	Класен раководител, согласно кредит-трансфер системот - ЕКТС (за четири години)	1	4			4
	ВКУПНО					**141**
	ВКУПНО БОДОВИ ОД СИТЕ ОБЛАСТИ					**383**

Р Е Ф Е Р А Т
ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ ЗВАЊА ЗА НАСТАВНО-НАУЧНИТЕ ОБЛАСТИ ФРАНЦУСКИ ЈАЗИК И ОПШТА И КОМПАРАТИВНА КНИЖЕВНОСТ НА ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ ПРИ УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП

Со Одлука бр. 1902-156/4 од 8.7.2024 година донесена на 287. седница на Наставно-научниот совет на Филолошки факултет, одржана на 8.7.2024 година, определени сме за членови на Рецензентска комисија за избор на еден наставник за наставно-научните области 6.02.01.11 француски јазик и 6.02.02.28 општа и компаративна книжевност на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, во следниов состав:

- **проф. д-р Светлана Јакимовска,** избрана во звање редовен професор од областите романистика и преведување, Катедра за романски јазици и книжевности при Филолошки факултет (Француски јазик и книжевност), УГД (претседател);
- **проф. д-р Лидија Капушевска-Дракулевска,** избрана во звање редовен професор по предметот Компаративни поетики, Катедра за општа и компаративна книжевност при Филолошки факултет „Блаже Конески“, УКИМ (член);
- **проф. д-р Снежана Петрова,** избрана во звање редовен професор по предметите Француска и франкофонска книжевност и Француска и франкофонска култура и цивилизација, Катедра за романски јазици и книжевности (Француски јазик и книжевност) при Филолошки факултет „Блаже Конески“, УКИМ (член).

Конкурсот за овој избор беше објавен во дневните весници „Слободен печат“ и „Коха“ на 26.6.2024 година и во предвидениот рок се пријави само кандидатката Ева Ѓорѓиевска – доктор на филолошки науки, вработена како вонреден професор на Филолошкиот факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

Врз основа на приложената документација од кандидатката, чест ни е пред Наставно-научниот совет на Филолошки факултет да го поднесеме следниов

И З В Е Ш Т А Ј

При детално разгледување на доставената документација на проф. д-р Ева Ѓорѓиевска, поднесена во предвидениот рок со Конкурсот, Комисијата констатираше дека кандидатката приложила комплетна, соодветна и валидна документација:

- Диплома за одбранет докторат од соодветната област (оригинал од дипломата и четири копии заверени на нотар);
- Нострификација на диплома за одбранет докторат;
- Нострификација на диплома од втор циклус на студии;
- Уверение за положени испити на втор циклус на студии;
- Еквиваленција на оценките од уверение за положени испити на втор циклус на студии;
- Уверение за положени испити од прв циклус на студии;
- Кратка биографија;
- Список на објавени научни и стручни трудови во изминатите пет години, по еден примерок од шест трудови објавени во меѓународни списанија како минимален услов за изборот во звање и линк од е-репозиториум до останатите објавени трудови;

- Потврда за познавање на странски јазик;
- Уверение за државјанство;
- Потврди за учества на конференции и членства во комисии;
- Примерок од објавен учебник од соодветната област.

Врз основа на поднесената документација, Комисијата ги резимираше следните податоци:

Биографски податоци

Кандидатката д-р Ева Ѓорѓиевска (моминско презиме Велинова) е родена на 18 јуни 1981 година во Скопје. Средно образование завршува во гимназијата „Јосип Броз Тито“ - Скопје. Во 2005 дипломира на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје на Катедрата за општа и компаративна книжевност со просечен успех 9,05. Во 2007 г. се стекнува со звање магистер од областа на француска и општа книжевност на Универзитетот Paris VII - Denis Diderot со назив на дипломата Литератури, теории, модернитети. Во 2014 г. го брани докторскиот труд со наслов „Метаморфози на идентитетот во делото на Марсел Пруст“ на Универзитетот Paris XII – Paris Est и се стекнува со звање доктор на филолошки науки од областа француски јазик и книжевност. Од ноември 2008 година работи на Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип како асистент по предмети од областа на книжевноста, културата и цивилизацијата на романските народи (за групата Италијански јазик и книжевност) и францускиот јазик (како изборен предмет за сите студиски групи на Филолошки факултет). Во 2015 г. е избрана за доцент од областите романистика и историја на книжевноста на романските народи на Филолошкиот факултет во Штип, на 122. седница на ННС со Одлука бр. 1902-88/6 од 6.5.2015 год. Во 2019 г. е избрана за вонреден професор од областите романистика и историја на книжевноста на романските народи на Филолошкиот факултет во Штип, на 203. седница на ННС со Одлука бр. 1902-160/5 од 10.12.2019 год.

Од основањето на Филолошкиот факултет редовно учествува во изработката на елаборати за акредитација на студиските програми за Катедрата по романски јазици и книжевности. Учесник е во три проекти во рамки на Филолошкиот факултет во Штип. Во 2005 и 2009 учествува на меѓународни школи на École Normale Supérieure во Париз и Université Toulouse II – Le Mirail во Тулуз. Во декември 2010 г. е ангажирана за превод на научни трудови од француската и италијанска теорија и литература од француски на англиски јазик за зборникот на МАНУ (Македонска академија на науките и уметностите). Објавува повеќе трудови во домашни и меѓународни списанија, во земјава и во странство, главно од областа на книжевноста на романските народи, односно француската и италијанската книжевност, но исто така е автор и на трудови од поширокото подрачје на светската (општа) книжевност. Одговорен уредник е на меѓународниот Зборник на Филолошки факултет – Штип од 2016 година и рецензент на повеќе трудови за меѓународното списание „Палимпсест“ на истиот факултет. Била член на редакцијата на меѓународната конференција „Филко“ организирана во соработка со Филолошкиот факултет во Воронеж, Русија. Учесник е во Комисијата за изготвување, измена и корекција на Програмата по француски јазик и книжевност и во Комисијата за изготвување на Правилник за работа на Центарот за јазици при Филолошкиот факултет - Штип. Била член на Комисијата за проверка на учебници

од македонски автори на Филолошкиот факултет во Штип. Претседател е на Комисијата за самоевалуација на истиот факултет и член на Наставно-научниот совет. Во 2018 година е назначена за член на Комисијата за избор на најдобар млад научник, формирана од страна на Претседателот на државата. Била член на работната група за усогласување на стандарди за надворешна евалуација на Универзитетот. Од 2022 година ја извршува функцијата продекан на Филолошкиот факултет.

Кандидатката била член на организацискиот и научен одбор на меѓународната конференција „Сто години од раѓањето на Ацо Шопов" која се одржа на 25 и 26 мај 2023 година на Филолошкиот факултет во Штип. Главен уредник е на зборникот на трудови кој произлезе од истоимената конференција. Учествува со свои трудови и излагања и на други меѓународни конференции во Полска, Шпанија и Италија. Била активен учесник на повеќе обуки од кои најзначајни во изминатиот период се две обуки во 2023 година во Регензбург и Софија.

Активно учествува во работата на Факултетот, а со својата дејност како продекан ги организира сите Еразмус гостувања и предавања на професори од Европа и континуирано работи на интернационализација на Факултетот. Вклучена е во организација на бројни настани кои служат за промоција на дејноста на факултетот пред пошироката јавност.

Член е на францускито здружение за Општа и компаративна книжевност со седиште во Париз, Франција, Универзитет Сорбона.

a. Општи законски услови:

1. Научен степен доктор на науки од научната област во која се избира и претходен избор во вонреден професор од истата област (на 203. седница на ННС со Одлука бр. 1902-160/5 од 10.12.2019 год. кандидатката е избрана за вонреден професор од областите романистика и историја на книжевноста на романските народи на Филолошкиот факултет во Штип според старата Фраскатиева класификација со важност до 19.4.2024). Кандидатката докторирала во 2014 година и се стекнала со звање доктор на филолошки науки од областа француски јазик и книжевност (нострифицирана диплома со соодветниот назив).
2. Објавени најмалку шест рецензирани научни трудови во референтна научна публикација согласно со Законот за високо образование во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор:

Бр.	Автор/и	Наслов на трудот	Списание	Години на излегување на списанието
1	Eva Gjorgjievska	(2023) Semiotic Theory in Literature Classes.	The Barcelona Conference on Education 2023: Official Conference Proceedings ISSN: 2435-9467	Од 2020
2	Eva Gjorgjievska	(2023) Поетската онтологија на Ацо Шопов.	Зборник на трудови од Меѓународната научна конференција „Сто години од раѓањето на Ацо Шопов". pp. 133-150. ISSN 978-608-277-017-8	Од 2023

3	Eva Gjorgjievska	(2022) Metamorphoses of Time and Space in Marcel Proust's Novel.	Advances in Literary Study, 10 (4). pp. 372-385. ISSN 2327-4050	Од 2013
4	Eva Gjorgjievska	(2021) *Ars combinatoria* како постструктуралистичка постапка во романот „Замокот на вкрстените судбини“ од Итало Калвино.	Годишен зборник 2021 - Филолошки факултет, 12 (17). pp. 93-100. ISSN 1857-7059	Од 2010
5	Eva Gjorgjievska	(2021) Осврт кон „Прагматички истражувања“ од Марија Кусевска и Билјана Ивановска.	Годишен зборник 2021 - Филолошки факултет, 12 (17). pp. 163-168. ISSN 1857-7059	Од 2010
6	Eva Gjorgjievska, Jovana Karanikikj Josimovska	(2021) Данте во контекст на светската класична литература.	Годишен зборник 2021 - Филолошки факултет, 12 (18). ISSN 1857-7059	Од 2010
7	Eva Gjorgjievska	(2019) „Американски предавања“ од Итало Калвино.	Годишен зборник 2019 - Филолошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, 10 (14). pp. 113-117. ISSN 1857-7059	Од 2010
8	Eva Gjorgjievska	(2019) Proust and Ariosto: Interpreting the Signs of Desire.	IOSR Journal Of Humanities And Social Science (IOSR-JHSS), 24 (9). pp. 19-25. ISSN 2279-0837	2011
9	Jovana Karanikikj Josimovska, Eva Gjorgjievska	(2019) Компетенции и методи при евалуација и оценување во наставата по италијански јазик и книжевност на странски студенти.	Годишен зборник на Филолошкиот факултет - Штип, X (13). pp. 81-95. ISSN 1857 - 7059	Од 2010
10	Eva Gjorgjievska	(2019) Bakhtin`s dialogism in the novel "Three daughters of Madame Liang" by Pearl S. Buck.	Knowledge - International Journal, Scientific Papers, 32.4. pp. 467-473. ISSN 2545-4439	Од 2016

3. Просечен успех од прв и втор циклус студии: Кандидатката има просечен успех **9,05 / 10** на прв циклус студии и просечен успех **14,34 / 20** на втор циклус студии според францускиот образовен систем (еквивалентен на 8,11).

б. Посебни услови:

1. Учество во проект: Во последните пет години пред изборот, кандидатката е учесник во проектот *Евалуација на наставата по јазик и книжевност во високото образование* (2018-2020), Филолошки факултет – Штип.
2. Придонес во оспособувањето на помлади наставници и соработници: кандидатката е ангажирана во наставата на седум предмети (во продолжение е даден детален опис на наставната дејност).
3. Рецензиран учебник: Кандидатката има издадено коавторски рецензиран учебник под наслов „Италијанската книжевност на барокот, просветителството

и неокласицизмот“ од областа *историја на книжевноста на романските народи* според поранешната Фраскатиева класификација или од актуелната поширока област *општа и компаративна книжевност*.

Наставно-образовна и научноистражувачка дејност

Кандидатката Ева Ѓорѓиевска ја започнува својата наставна дејност во 2008 година кога е избрана за помлад асистент од областите романистика и историја на книжевноста на романските народи на Филолошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип. По тригодишно работно искуство е избрана во истата област во звањето асистент. Согласно со компетенциите во доменот на романистиката, кандидатката е ангажирана за наставни предмети на двете студиски групи од споменатата катедра (Француски јазик и книжевност и Италијански јазик и книжевност), како за предмети од областа на јазикот (Француски јазик 1-8 како странски јазик за сите катедри на Филолошки факултет, Француски јазик 1-4 како нематичен предмет за сите факултети на Универзитетот, Француски јазик 1-2 како универзитетски изборен предмет за сите факултети на Универзитетот), така и за книжевни предмети (Италијанската книжевност од почетоците до 14 век, Италијанската книжевност на хуманизмот и ренесансата, Италијанската книжевност на барокот, просветителството и неокласицизмот, Италијанска култура и цивилизација 1 и 2). Подготвеноста на кандидатката за реализирање на наставните процеси и содржини ја потврдува и фактот што таа учествува во целосната изработка на наставната програма за акредитација на студиската група Француски јазик и книжевност која е активна се до 2019 година, а потоа настапува мирување на програмата. За потребите на наставата кандидатката изработува интерни скрипти по предметите Италијанска култура и цивилизација и Италијанската книжевност на барокот, просветителството и неокласицизмот, кои подоцна се објавени во вид на електронска скрипта и практикум. Од 2015 година, откако е избрана за доцент во областите романистика и историја на книжевноста на романските народи, продолжува да работи на истите предмети во наставните центри во Штип и во Струмица, посветувајќи се посебно на книжевноста и културологијата на романските народи. Во 2019 кандидатката е избрана во звање вонреден професор по романистика и историја на книжевноста на романските народи и продолжува со наставна, научна и истражувачко-апликативна дејност во доменот на книжевноста. Во последните три години пред изборот, ангажирана е и во наставата по предметот Светска книжевност 1 и 2 за студентите од Катедрата за македонски јазик и книжевност. Учебникот со наслов „Италијанската книжевност на барокот, просветителството и неокласицизмот“ ја обединува наставната дејност на кандидатката на двете катедри: од една страна тој е применлив во наставата по истоимениот предмет на студиската група Италијански јазик и книжевност, а од друга страна го користат студентите од студиската група Македонски јазик и книжевност за предметот Светска книжевност. За професионалната и лична етика на кандидатката сведочат позитивните резултати од анкетата спроведена со студентите на Филолошкиот факултет кои биле вклучени во наставниот процес во изминатите петнаесет години.

Кандидатката има остварено повеќе студиски престои во Франција за време на постдипломските и докторските студии во Париз, како и учества на летни универзитети во Париз и Тулуз од областа на јазикот и културологијата, кои придонесуваат за компаративен и современ пристап до наставните содржини.

Кандидатката има објавено повеќе меѓународни трудови и има учествувано на домашни и меѓународни конференции кои го надополнуваат нејзиниот научноистражувачки ангажман. Во прилог доставуваме список и кратка анализа на секој од објавените трудови на кандидатката.

Целосна листа на референтни/меѓународни публикации и учебни помагала во последните пет години:

https://eprints.ugd.edu.mk/view/creators/Velinova=3AEva=3A=3A.html

Gjorgjievska*, Eva (2023) Semiotic Theory in Literature Classes. In: The Barcelona Conference on Education 2023, 19-23 Sept 2023, Barcelona, Spain.*

Gjorgjievska*, Eva (2023) Aco Šopov`s ontology of poetry. Зборник на трудови од Меѓународната научна конференција „Сто години од раѓањето на Ацо Шопов“. pp. 133-150. ISSN 978-608-277-017-8*

Gjorgjievska, Eva (2022) *Metamorphoses of Time and Space in Marcel Proust's Novel.* Advances in Literary Study, 10 (4). pp. 372-385. ISSN 2327-4050

Gjorgjievska, Eva (2021) *Осврт кон „Прагматички истражувања“ од Марија Кусевска и Билјана Ивановска.* Годишен зборник 2021 - Филолошки факултет, 12 (17). pp. 163-168. ISSN 1857-7059

Gjorgjievska, Eva and Karanikikj Josimovska, Jovana (2021) *Данте во контекст на светската класична литература.* Годишен зборник 2021 - Филолошки факултет, 12 (18). ISSN 1857-7059

Gjorgjievska, Eva (2021) *Ars combinatoria како постструктуралистичка постапка во романот „Замокот на вкрстените судбини“ од Итало Калвино.* Годишен зборник 2021 - Филолошки факултет, 12 (17). pp. 93-100. ISSN 1857-7059

Karanikikj Josimovska, Jovana and Gjorgjievska, Eva (2019) *Компетенции и методи при евалуација и оценување во наставата по италијански јазик и književност на странски студенти.* Годишен зборник на Филолошкиот факултет - Штип, X (13). pp. 81-95. ISSN 1857 - 7059

Gjorgjievska, Eva (2019) *„Американски предавања“ од Итало Калвино.* Годишен зборник 2019 - Филолошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, 10 (14). pp. 113-117. ISSN 1857-7059

Gjorgjievska, Eva (2019) *Bakhtin`s dialogism in the novel "Three daughters of Madame Liang" by Pearl S. Buck.* Knowledge - International Journal, Scientific Papers, 32.4. pp. 467-473. ISSN 2545-4439

Gjorgjievska, Eva (2019) *Proust and Ariosto: Interpreting the Signs of Desire.* IOSR Journal Of Humanities And Social Science (IOSR-JHSS), 24 (9). pp. 19-25. ISSN 2279-0837

Евалуација на трудовите објавени во последните пет години:

Евалуација на труд број 1:

Gjorgjievska, Eva (2023) *Semiotic Theory in Literature Classes.* In: The Barcelona Conference on Education 2023, 19-23 Sept 2023, Barcelona, Spain.

Авторката во овој труд ја анализира корист од толкувањето на литературните дела на наставните часови, од една страна преку пристап на слободна интерпретација и херменевтика, а од друга страна преку семиотиката како теоретска алатка која го насочува понатамошното толкување на книжевните дела. Корпусот на истражување се базира на делата на Умберто Еко, кој е автор на теоретски трудови, но и автор на романи на кои може да се примени семиотиката.

Истражувањето е направено со студентите со цел да се набљудува како тие ги перципираат литературните дела без да имаат интерпретативна матрица при рака и како се менуваат значењата откако ќе им биде понуден теоретски модел. Во вториот случај се покажува дека е многу полесно значењата да се доловат кога постои систем на теорија за да ги предвиди, а часовите полесно се организираат и на крајот се поефективни. Решенијата што на крајот се добиваат се попродуктивни, а значењата се попрецизни и побогати. Дополнително прашање што останува да се постави е дали употребата на такви интерпретативни модели го ограничува толкувањето во други аспекти. Авторката се задржува на неколку дела од Умберто Еко, како што се: *Шест прошетки во фиктивните шуми* (1994), *Отвореното дело* (1979) и *Границите на интерпретацијата* (1991), а од литературните дела го користи романот *Прашките гробишта* (2011).

Евалуација на труд број 2:

Gjorgjievska, Eva (2023) *Поетската онтологија на Ацо Шопов.* Зборник на трудови од Меѓународната научна конференција „Сто години од раѓањето на Ацо Шопов", стр. 133-150. ISSN 978-608-277-017-8

Трудот им пристапува на трите збирки поезија од последниот циклус творештво на Ацо Шопов: „Небиднина", „Гледач во пепелта" и „Песна на црната жена" преку онтолошка и архетипска интерпретативна матрица. Се следи процесот на создавање поетски слики преку кои се оцртува онтолошкото поместување на границите на лирскиот субјект и се случува негово претопување во нешто надлично (колективното минато, предметна стварност, метафизика на љубовта...). Целта е да се објасни семантичката блискост помеѓу терминот небиднина и митолошко-архаичните концепции: библиски и источно-древни поетики, каде што небиднината, меѓу другото, е претекст за иницирање на поетска креација. Колективните прастари слики на огнот, водата, телото, зборот, крвта, дрвото, црната боја се повторуваат во сите збирки и циклуси на поезијата на Шопов, генерираат дополнително изведени слики (оган-суша-пепел, вода-езеро-очи, тело-раѓање-збор), а некогаш и меѓусебно се комбинираат. Суштински се согледува трансформацијата на овие поетски слики како што се преминува хронолошки од една кон друга поетска збирка. Целта е да се открие во што се состои новата онтолошка функција што ја добиваат архетипските слики преку метафората и поетиката на Шопов.

Евалуација на труд број 3:

Gjorgjievska, Eva (2022) *Metamorphoses of Time and Space in Marcel Proust's Novel.* Advances in Literary Study, 10 (4). pp. 372-385. ISSN 2327-4050

Статијата разгледува различни манифестации на времето пронајдени низ романот на Марсел Пруст *Во потрага по загубеното време*, кое не е само субјективното време на личната меморија на нараторот, туку и време кое има за цел да се објективизира и манифестира преку различни слики и ликови и конечно да се трансформира во време на уметничкото дело, односно да стане споменик кој ќе ја содржи и дисперзира темпоралноста во сите нејзини варијанти. Во трудот се нагласува фактот дека времето кај Пруст е секогаш во корелација со неговото изразување низ повеќе простори, предмети и ликови и тоа е она што всушност ја прави неговата поетика оригинална.

Евалуација на труд број 4:

Gjorgjievska, Eva (2021) *Осврт кон „Прагматички истражувања" од Марија Кусевска и Билјана Ивановска.* Годишен зборник 2021 - Филолошки факултет, 12 (17), стр. 163-168. ISSN 1857-7059

Во овој приказ се претставува книгата „Прагматички истражувања" на уредниците Марија Кусевска и Билјана Ивановска. Книгата е наменета за сите оние кои покажуваат интерес за истражување во областа на прагматиката, говорните чинови и истражувањата поврзани со оваа проблематика, воопшто. Во освртот се наведува дека монографијата се состои од тринаесет поглавја во кои се претставени истражувањата на повеќе автори во областа на прагматиката во македонски контекст. Авторката го истакнува значењето на книгата – во неа се преточени искуствата на авторите од нивната истражувачка работа, но и нивното животно искуство стекнато преку едукацијата, како и преку нивна практична работа.

Евалуација на труд број 5:

Gjorgjievska, Eva and Karanikikj Josimovska, Jovana (2021) *Данте во контекст на светската класична литература.* Годишен зборник 2021 - Филолошки факултет, 12 (18). ISSN 1857-7059

Трудот го разгледува знаменитото дело на средновековниот италијански поет Данте Алигиери „Божествена комедија", во контекст на класичната литература, сфатена не само како литература на класичната антика, туку и како литература на трајни книжевни вредности воопшто, земени во светски контекст. Затоа трудот е поделен на две целини кои го третираат делото на Данте во контекст на нововековната, но и во контекст на старовековната литературна традиција. Трудот се концентрира на неколку автори (Гете, Блејк и Булгаков), кои припаѓаат на различни книжевни формации и кои не прават преработка на „Комедијата", туку секој посебно, во зависност од својот светоглед, ги претставуваат мотивите и сликите преземени од *Божествената комедија* кои реферираат на подземното и небесното царство согласно христијанската визија. Потоа трудот се навраќа на имиња од антиката кои му претходат на Данте и оставиле трага врз него: староримските претхристијански поети Овидиј и Вергилиј.

Евалуација на труд број 6:

Gjorgjievska, Eva (2021) *Ars combinatoria како постструктуралистичка постапка во романот „Замокот на вкрстените судбини" од Итало Калвино.* Годишен зборник 2021 - Филолошки факултет, 12 (17), стр. 93-100. ISSN 1857-7059

Трудот ја предочува специфичноста на структурата во делото *Замокот на вкрстените судбини* од италијанскиот автор Итало Калвино која прави алузија на математичката „игра" ars combinatoria креирана уште во средниот век од страна на шпанскиот теолог, филозоф и математичар Рамон Лул. Се разгледуваат повеќе аспекти кои ја презентираат постструктуралистичката постапка во делото, односно ги реализираат принципите на постмодернистичката поетика, како на пример, интертекстуалноста и метанаративноста на делото, неговата приклонетост кон принципот на играта, варијабилноста на наративниот заклучок и преминот од структурализам во постструктуралистички третман на литературниот текст.

Евалуација на труд број 7:

Karanikikj Josimovska, Jovana and Gjorgjievska, Eva (2019) *Компетенции и методи при евалуација и оценување во наставата по италијански јазик и книжевност на странски студенти.* Годишен зборник на Филолошкиот факултет - Штип, X (13), стр. 81-95. ISSN 1857 - 7059

Трудот има за цел да го сподели искуството од евалуацијата, оценувањето и проверката на знаењата во наставата по италијанска книжевност во рамки на студиската програма по Италијански јазик и книжевност на Универзитетот „Гоце Делчев" од Штип. Предметот Италијанска книжевност е организиран во семестрални курсеви и нуди хронолошки преглед на италијанската книжевност од 13-ти до 20-ти век. Наставата е организирана во вид на лекции од теоретски карактер и вежби, како и низа други интерактивни или мултимедијални активности. Почнувајќи од првите години во кои се предаваше предметот, па сè до денес, начинот на евалуација на напредокот на студентите, и следствено, оценувањето, во текот на наставата претрпел неколку измени. Според тоа, првиот дел се однесува на книжевниот текст како центар околу кој гравитираат сите учесници вклучени во наставата по книжевност, притоа водејќи сметка за компетенциите што има за цел да ги развие кај студентот во текот на студиите. Потоа, се претставени различните методи на оценување применети досега, вклучително и активности кои поттикнуваат употреба на нови технологии заедно со различни алатки и средства за проверка на знаењето, како што се пишаните и усни тестови, секогаш имајќи ги предвид резултатите кои се остварени досега.

Евалуација на труд број 8:

Gjorgjievska, Eva (2019) *„Американски предавања" од Итало Калвино.* Годишен зборник 2019 - Филолошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев" - Штип, 10 (14), стр. 113-117. ISSN 1857-7059

Авторката го претставува делото *Американски предавања: шест предлози за новиот милениум* кои писателот на кратки раскази и новели Итало Калвино, еден од водечките претставници на италијанскиот неореализам, ги беше наменил како одговор на поканата од Универзитетот Харвард, Кембриџ, во Масечусетс. Предавањата требаше да бидат одржани во склоп на т.н. Charles Eliot Norton Poetry Lectures, што претставувало видна почест, со оглед на претходните предавачи на овие поетски читања, меѓу кои Елиот, Борхес, Стравински… Ненадејната смрт на Калвино не му дозволила да го заврши последното, шесто предавање, така што остануваат петте предавања, секое насловено со цел да изрази некоја од вредностите за кои Калвино смета дека ќе и бидат потребни на книжевноста во следниот милениум. Станува збор за вредностите: леснотија, брзина, точност, видливост и многустраност на книжевното дело коишто авторката ги презентира во нејзиниот труд.

Евалуација на труд број 9:

Gjorgjievska, Eva (2019) *Bakhtin`s dialogism in the novel "Three daughters of Madame Liang" by Pearl S. Buck.* Knowledge - International Journal, Scientific Papers, 32.4. pp. 467-473. ISSN 2545-4439

Трудот го анализира романот на американската писателка Перл Бак од перспектива на дијалогизмот воведен како концепт од страна на рускиот теоретичар и филозоф Михаил Бахтин, во истиот оној период кога е пишуван

и романот на Перл Бак (1969), односно кон средината на XX век, при што без директни влијанија помеѓу двајцата автори и на двете места се забележува слична поставеност на наративниот модел. Дијалогизмот на Бахтин авторката го пронаоѓа на повеќе нивоа во романот на Перл Бак: како дијалог помеѓу стариот традиционален и новиот модерен поглед на свет, како дијалог помеѓу различните идеолошки перспективи на ликовите кои ги прифаќаат или одбиваат промените, како дијалог помеѓу научната етика на кинескиот и на американскиот континент, како критика на монолошкиот надзор на новиот комунистички поредок на Кина, како интертекстуален дијалог помеѓу говорот на ликовите и вметнатите извадоци на традиционалната *Книга на промени*, како спој или конфликт на две култури, кинеската и американската, како поглед свртен кон минатото или кон иднината... За заклучна согледба на трудот се презема една идеја од творештвото на Бахтин, а тоа е поврзаноста на етиката и естетиката во неговите рани теоретски дела, како и концептот за ултимативната слобода на мислата на нараторот при изградбата на целовитоста на неговиот романескнен лик, која речиси не може да биде постигната на друг начин, освен преку творештвото. Како последица на тоа тврдење се разгледува животниот избор на секој од ликовите на романот на Перл Бак и нивната релација со творечката дејност, а воедно и пристапот на нараторот на романот кој се дистанцира, но во исто време и ја потврдува егзистенцијата на книжевните ликови.

Евалуација на труд број 10:

Gjorgjievska, Eva (2019) *Proust and Ariosto: Interpreting the Signs of Desire.* IOSR Journal Of Humanities And Social Science (IOSR-JHSS), 24 (9). pp. 19-25. ISSN 2279-0837

Трудот ги анализира записите на двајцата автори кои се оддалечени четири века, но во чии дела постои блискост во третирањето на темите на копнежот и желбата како поттик за семиотичката практика на толкување. Оваа дефиниција на копнежот првпат ја спомнува Жил Делез кога зборува за делото на Пруст, но системите на знаци што Делез ги наоѓа кај Пруст се применливи и за Ариосто. Богатиот критички опус посветен на големиот автор на француската литература од 20 век всушност послужил да се исцртаат некои од карактеристиките на ренесансното дело на Лодовико Ариосто.

Евалуација на труд број 11:

Учебник „Италијанската книжевност на барокот, просветителството и неокласицизмот“

Учебникот со наслов „Италијанската книжевност на барокот, просветителството и неокласицизмот“ од авторките проф. д-р Ева Ѓорѓиевска и доц. д-р Јована Караникиќ Јосимовска претставува коавторска книга со селектиран материјал, адаптиран на содржините од предметот *Италијанската книжевност на барокот, просветителството и неокласицизмот*, кој студентите запишани на студиската програма по Италијански јазик и книжевност на Филолошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип го слушаат во третиот семестар со фонд на часови 2+2+1. Учебникот е исто така еден сегмент од светската или општа книжевност и покрива материјал кој се изучува и по предметот Светска книжевност. Учебникот опфаќа еден период од дијахрониската целина која ја следи етапно историјата на италијанската книжевност од нејзините почетоци па сѐ до

современата литература и има за цел да им ги предочи на студентите спецификите на секој период од италијанската литература и култура, да ги запознае со делата и достигнувањата на најзначајните претставници на тој период.

Стручно-апликативна и организациско-развојна дејност

Во текот на својата наставна кариера, кандидатката учествува во три проекти водени во рамки на Филолошкиот факултет и во соработка со надворешни земји, каде што дава свој придонес во испитувањето на методите на наставата кои водат до практично усовршување на студентите.

* Во последните пет години откако е избрана во звањето вонреден професор, продолжува проектот започнат во 2018 година:

Dimova, Violeta and Daskalovska, Nina and Kuzmanovska, Dragana and Karanikolova-Cocorovska, Lusi and Mladenoski, Ranko and Leontik, Marija and Celik, Mahmut and Marolova, Darinka and Koceva, Vesna and Kirova, Snezana and Ivanova, Biljana and Todorova, Marija and Ulanska, Tatjana and Tasevska, Marica and Grkova, Marija and Jakimovska, Svetlana and Gjorgjievska, Eva and Vitanova-Ringaceva, Ana and Negrievska, Nadica and Karanikikj, Jovana and Sarafova, Natasa and Kostova, Kristina (2018) **Евалуација на наставата по јазик и книжевност во високото образование.**

* Останати проекти на Филолошки факултет во кои кандидатката се јавува како учесник се следните:

Daskalovska, Nina and Kuzmanovska, Dragana and Jakimovska, Svetlana and Marolova, Darinka and Gjorgjievska, Eva and Karanikikj, Jovana and Belcev, Tole and Petkovska, Biljana and Basovska, Meri (2016) **Стекнување и развивање на преведувачко-толкувачките компетенции кај студентите на насоката за преведување и толкување преку примена на најновите транслатолошки достигнувања и технологии.**

Dimova, Violeta and Denkova, Jovanka and Karanikolova-Cocorovska, Lusi and Ivanovska, Biljana and Belcev, Tole and Mladenoski, Ranko and Daskalovska, Nina and Leontik, Marija and Celik, Mahmut and Kukubajska, Marija Emilija and Kusevska, Marija and Jakimovska, Svetlana and Kuzmanovska, Dragana and Marolova, Darinka and Gjorgjievska, Eva and Kirova, Snezana and Petkovska, Biljana and Todorova, Marija and Prodanovska, Vesna and Donev, Dragan and Koceva, Vesna and Iliev, Krste and Pop Zarieva, Natalija and Krsteva, Marija and Markoska, Nadica and Karanikikj, Jovana and Ulanska, Tatjana and Golakov, Kostadin and Tasevska, Marica and Hadzi-Nikolova, Adrijana (2016) **Ментор**.

* **Учество во организација на настани за Филолошкиот факултет:**

1. Учество во организација на гостинско предавање на тема: What we are talking about when we talk about cinema, предавач д-р Марко Пешетели, доктор на науки од областа на кинематографијата, аташе за култура при Амбасадата на Република Италија во Скопје, 7 март 2023 г., Свечена сала на ФОН, Штип.
2. Учество во организација на гостински предавања: проф. д-р Грациела Парати од Дартмут Колеџ, САД: Право, книжевност и имиграција, Law, Literature, and Immigration; проф. Лидија Ради од Универзитетот во Ричмонд, САД: the Value of Literature in Transnational Narratives., 8 мај 2023 г., Свечена сала на ФОН, Штип.

3. Учество во организација на гостинско предавање на проф. д-р Рино Капуто од Универзитетот „Тор Вергата“ од Италија, Il tema della sostenibilità nelle opere di Italo Calvino” по повод Неделата на италијанскиот јазик во светот, 18.10.2023.
4. Учество во организација на гостинско предавање „Зборовите на одржливоста во водичот Macedonia del Nord: natura, escursioni e cultura“ од Алесио Ликуори, Тренинг Центар на УГД, 25.10.2023 г.
5. Одбележување на 100-годишнината од раѓањето на големиот италијански писател и режисер Пјер Паоло Пазолини со предавање на тема „Пазолини романсиерот, помеѓу културата и општествената стварност“, 7 март 2022 г.
6. Одбележување на „Денот на Данте – 25-ти март“. Прикажување на видео – читање на „Божествената комедија“ на 8 јазици кои се студираат на Филолошки факултет. – 25 март 2022 г.
7. Одбележување на двестегодишнината од раѓањето на италијанскиот писател Бепе Фенољо, истакнат претставник на италијанскиот неореализам, со книжевна средба со студентите на тема: „Картографски подвиг на Милтон во „Приватно прашање“, гостување на д-р Ана Стефановска - 31 март 2022 г.
8. Организирање на настан по повод Неделата на италијанскиот јазик во светот на тема „Младите и Италија – една инспирација, многу приказни“, Штип, 21.10.2022 г.
9. Организација на Меѓународната научна конференција „Сто години од раѓањето на Ацо Шопов“, 25-26 мај 2023 г.
10. Учесник во организацијата на годишна Обука на наставници по италијански јазик и книжевност, 16 февруари до 4 март 2023 г.

* **Организација на Еразмус гостувања и вклучување на странски професори во наставата:**

1. Patrycja Austin: «Who is afraid of the big bad wood? Vegetal turn in the contemporary American novel», 21 мај 2024 г.
2. Łukasz Barciński: “How to preserve culture in translation (not only) in the literary works by Thomas Pynchon, Salman Rushdie or Toni Morrison?”, 21 мај 2024 г.
3. Јустина Багинска: „Human and nonhuman relations in the selected works of the American writer Ursula K. le Guin“, 23 април 2024 г.
4. Mitchell Welle: Introduction to Critical Thinking and Argumentation, 10 мај 2024 г.
5. Nina Shtok: Argumentative structure of a paragraph; Unity and Coherence in academic writing, 10 мај, 2024 г.
6. Olga Jakubiak: Playway to English – a handful of games to use in a foreign language classes, 4 мај 2023 г.
7. Artur Bartnik: Bible translations in the history of English, 14 февруари 2024 г.

* **Учества на конференции:**

1. Medieval Sensorium, 30th EAA Annual Meeting, La Sapienza, 28-30 August 2024, Rome, Italy.
2. Colloque international linguistique et littéraire - Au carrefour des sens, 18-19 septembre 2023, Wroclaw, Pologne.
3. The Barcelona Conference on Education 2023, Barcelona, Spain, November 19-23, 2023.
4. Меѓународната научна конференција „Сто години од раѓањето на Ацо Шопов“, Филолошки факултет – Штип, 25-26 мај 2023 г.

* **Учества на обуки:**

1. TCA with Focus on Southeastern Europe: A New Vision for European Cooperation September 10 - 12, 2023, Regensburg, Germany.
2. « Journées de l'Innovation pédagogique : L'innovation technologique et numérique au service de l'enseignement supérieur », 7 et 8 décembre, Sofia, Bulgarie.

* **Иницијативи и потпишан договор за соработка со други универзитети, институции, организации и сл.**

1. Потпишан меморандум за соработка со Асоцијација „Конфиндустриа Северна Македонија", ноември 2023 г.
2. Потпишан меморандум за соработка со меѓународна компанија „Мајорел", јуни 2023 г.

* **Членство во меѓународни асоцијации:**

1. Член на *Société Française de Littérature Générale et Comparée*, со седиште во Париз, Франција (Универзитет Сорбона).
2. Член на EAA European Association of Archaeologists, со седиште во Прага, Чешка.

* **Рецензент / член на уредувачки одбор:**

1. Рецензент на книгата Towards a Theory of Life-Writing Genre Play за издавачката куќа: Routledge | Taylor and Francis Group, Milton Park, Abingdon, Oxfordshire, OX14 4RN, UK
2. Рецензент на трудови од областа книжевност за меѓународното списание Advances in Literary Study, 2023.
3. Рецензент на трудови за меѓународното списание Frontiers Media SA, Laussane, Switzerland, 2024.
4. Долгогодишен рецензент на трудови во Меѓународниот годишен зборник на Филолошкиот факултет.
5. Долгогодишен рецензент на трудови во Меѓународното списание Палимпсест на Филолошкиот факултет.
6. Одговорен уредник на меѓународниот Зборник на Филолошки факултет – Штип од 2016 година до денес.
7. Главен уредник на зборникот од Меѓународната научна конференција „Сто години од раѓањето на Ацо Шопов" организирана од Филолошкиот факултет во Штип, 2023.
8. Член на Организациски одбор на Меѓународната научна конференција „Сто години од раѓањето на Ацо Шопов" организирана од Филолошкиот факултет во Штип, 2023.
9. Член на Научен одбор на Меѓународната научна конференција „Сто години од раѓањето на Ацо Шопов" организирана од Филолошкиот факултет во Штип, 2023.
10. Еден од промоторите на Зборникот од Меѓународната научна конференција „Сто години од раѓањето на Ацо Шопов" организирана од Филолошкиот факултет во Штип, 2024.

* **Кандидатката учествува во следниве комисии/одбори:**

1. Работна група за усогласување на стандарди за надворешна евалуација на Универзитетот;

2. Комисијата за самоевалуација на Филолошкиот факултет во Штип;
3. Член на Наставно-научниот совет;
4. Член на Институтот за јазици;
5. Комисии за одбрана на дипломски работи;
6. Комисија за избор на најдобар млад научник во 2018, формирана од страна на претседателот на државата;

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на приложените материјали, разгледувајќи ги професионалните и научноистражувачки активности на пријавената кандидатка, Комисијата заклучи дека кандидатката ги исполнува сите услови предвидени со Законот и Правилникот за избор на редовен професор од областа на филологијата. Станува збор за квалитетен научник и наставник, кој со своите лични и стручни карактеристики би можел да придонесе во солидно формирање на студентите на Филолошкиот факултет. Разноликата дејност на кандидатката која се препознава во објавувањето на меѓународни научни трудови, преводи на научни текстови, интернационално искуство во студирањето, координација на наставните програми и одлична соработка со студентите, говори за подготвеноста и исполнителноста во извршувањето на научните и наставните процеси. Согласно со горенаведената аргументација, со посебно задоволство му предлагаме на Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип да ја избере д-р Ева Ѓорѓиевска во наставно-научно **звање редовен професор во наставно-научните области француски јазик и општа и компаративна книжевност** на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип и Одлуката да ја достави до Универзитетскиот сенат за потврдување.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА
Д-р Светлана Јакимовска, претседател, с.р.
Д-р Лидија Капушевска-Дракулевска, член, с.р.
Д-р Снежана Петрова, член, с.р.

ТАБЕЛА НА АКТИВНОСТИ КОИ СЕ БОДУВААТ ПРИ ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ

Р. бр.	Наставно-образовна дејност	Поени				
		Во земјата		Во странство		
		број	поени	број	поени	Вкупно
1.	Избор во звање вонреден професор	40				40
	ВКУПНО	1	40			40
Р. бр.	Научноистражувачка дејност и стручно-уметнички активности	Поени				
		Во земјата		Во странство		
		број	поени	број	поени	Вкупно
	Научен труд објавен во меѓународно научно списание (прв автор)	5	45	9	27	72
	Труд со оригинални научни резултати, објавени во зборник од трудови на научен собир	1	2	1	3	5
	Учество на научен собир со реферат (постер/усно), концерт во земјата и во странство	1	1,5	3	3	4,5
	Учесник во научен проект	1	2			2
	Член на уредувачки одбор на научно списание (СЦИ/ЦА/останати)	1	2			2
	Уредник на зборник на трудови	1	2			2
	Уредник на зборник на трудови од научен собир	1	1			1
	Член на организационен или научен одбор на научен собир, фестивал	1	1			1
	Студиски престој во странство	1	8			8
	Рецензент на научен труд	6	1,5	4	2+3x1,5	9,5
	Рецензент на научен проект - книга	2	4	1	4	8
	ВКУПНО					
						115
Р. бр.	Стручно-апликативна дејност и организациско-развојна дејност	Поени				
		Во земјата		Во странство		
		број	поени	број	поени	Вкупно
	Книга/учебник	1	10			**10**
	Продекан	1	8			**8**
	Член на универзитетски или владини тела	1	5			**5**
	Член на факултетски орган, комисија	3	2			**6**
	Член на институтски орган, комисија	1	2			**2**
	Класен раководител, согласно кредит-трансфер системот - ЕКТС (за четири години)	1	4			**4**
	ВКУПНО					**35**
	ВКУПНО БОДОВИ ОД СИТЕ ОБЛАСТИ					**190**

Р Е Ф Е Р А Т
ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ ЗВАЊА ЗА НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ ХЕМАТОЛОГИЈА НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА МЕДИЦИНСКИ НАУКИ ПРИ УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП

Со Одлука бр.2002-149/7 од 8.7.2024 година донесена на 322. седница на Наставно-научниот совет на Факултетот за медицински науки, одржана на 8.7.2024 година, определени сме за членови на Рецензентска комисија за избор на наставник во сите звања за наставно-научната област хематологија на Факултетот за медицински науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, во следниов состав:

- **проф. д-р Соња Генадиева Ставриќ** – редовен професор за наставно научната област хематологија, вработена во ЈЗУ Универзитетска клиника за хематологија во Скопје (претседател);
- **проф. д-р Злате Стојаноски** – редовен професор за наставно-научната област хематологија, вработен во ЈЗУ Универзитетска клиника за хематологија во Скопје (член);
- **проф. д-р Ивица Смоковски** – вонреден професор за наставно-научната област ендокринологија, вработен во ЈЗУ Универзитетска клиника за ендокринологија и болести на метаболизмот Скопје и на Факултетот за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“, Штип (член).

Конкурсот за овој избор беше објавен во дневните весници „Слободен печат“ и „Коха“ на ден 27.6.2024 година и во предвидениот рок се пријави доц. д-р Ивана Мицковски, супспецијалист по ендокринологија, специјалист по интерна медицина, доктор на медицински науки, од научната област интерна медицина - хематологија, вработена во ГОБ 8-ми Септември, Скопје и на Факултетот за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип.

Врз основа на приложената документација од кандидатот, чест ни е на Наставно-научниот совет на Факултетот за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип да му го поднесеме следниов

И З В Е Ш Т А Ј

Биографски податоци

Доц. д-р Ивана Мицковски е родена на 7.6.1985 година во Кавадарци. Основно и средно образование завршила во Кавадарци, континуирано со одличен успех 5.0. Со високо образование се стекнала на Медицинскиот факултет во Скопје каде дипломирала во 2009 година со просечен просек од 9.0. По завршување на стручниот стаж и положување на државниот испит во февруари 2010 год., се запишува на специјализација по интерна медицина во мај 2010 год.

Во периодот од 9.2011 до 6.2012 година кандидатката ги запишува и завршува магистерските студии како стипендист со доделена стипендија од Европската комисија на програмата Erasmus Mundus Bioethics на трите универзитети – K.U. Leuven – Белгија, Radboud University Nijmegen – Холандија, University in Padova – Италија, со наслов на магистерската тема – The role of intensive care physician’s role in the relatives’ consent process on organ donation.

Специјалистичкиот испит по предметот Интерна медицина го положила во

мај 2014 година со што се стекнала со звањето специјалист по интерна медицина, а од 9.2014 година е во редовен работен однос во ГОБ 8-ми Септември, Скопје, оддел интерна медицина - ендокринологија.

Докторските студии на Медицинскиот факултет во Скопје ги завршила во април 2019 година, а својот докторски труд со наслов „Рани и доцни компликации кај пациенти лекувани со алогена трансплантација на хематопоетски матични клетки" го одбранила на 15.4.2019 година со што се стекнала со научниот степен доктор на медицински науки – клиничка медицина од областа на хематологија. Супспецијализација по ендокринологија започнува во 2019 год. и завршува во 2021 год. на Катедрата по интерна медицина при Медицинскиот факултет во Скопје.

Во тек на професионалната кариера учествува на бројни обуки, тренинзи работилници, меѓународни конгреси од областа на интерна медицина.

Општи услови за избор во звање вонреден професор:

Доц. д-р Ивана Мицковски ги исполнува општите услови за избор во вонреден професор и тоа:

1. Доц. д-р Ивана Мицковски има остварен просечен успех на прв циклус (додипломски) студии од 9.0, завршена специјализација по интерна медицина, супспецијализација по ендокринологија.
2. Доц. д-р Ивана Мицковски има завршено магистерски студии како стипендист на програмата Erasmus Mundus за Биоетика на трите универзитети - K. U. Leuven (Белгија), Radboud University Nijmegen (Холандија), University in Padova (Италија) (Универзитетите во Белгија и Италија се рангирани меѓу првите 50 универзитети на Шангајската листа во годината на одбраната на магистериумот, а Универзитетот од Холандија во првите 80 универзитети).
3. Таа е доктор на медицински науки од областа на клиничка медицина – хематологија, а нејзината научноистражувачка работа е главно фокусирана на раните и доцни компликации кај пациентите лекувани со алогена трансплантација на хематопоетски матични клетки.
4. Има сертификат за владеење со англиски јазик.
5. Има објавени 7 рецензирани научни трудови во референтна научна публикација со импакт фактор и 5 трудови во списание со меѓународен уредувачки одбор, што е во согласност со Законот за високо образование во последните пет години пред објавување на огласот за избор.
6. Беше претходно избрана во звање доцент.
7. Има објавено рецензиран практикум и скрипта во областа од којашто се избира.
8. Кандитатката учествува во изведување на настава на прв и втор циклус на студии, се јавува како ментор на дипломски теми, претседател и/или член на комисии за изработка на дипломски трудови, ментор на студенти во втор циклус на студии, претседател/член на полагање на завршен испит од втор циклус на студии, а има и богата научноистражувачка и стручно-апликативна дејност.

- ***Во овој извештај се евалуирани трудовите на доц. д-р Ивана Мицковски публикувани во последните 5 години како автор или коавтор. Трудови објавени во списанија со импакт фактор и/или меѓународен уредувачки одбор:***

	Автор	Наслов	Списание	Година на излегување на списанието
1.	Buklioska Ilievska D, **Mickovski I**, Kuzmanovka M	Prevalence and risk factors for Pulmonary Embolism (PE) and Deep Vein Thrombosis (DVT) during Acute Exacerbation of Chronic Obstructive Pulmonary Disease (AECOPD).	Medical Research Journal_Nicolas Copernicus University in Torun; *5(2):79-85.* DOI:10.5603/MRJ. a2020.0024	2020 Indexed in: Chemical Abstracts Service (CAS), Crossref, DOAJ (Directory of Open Access Journals), EBSCO, Index Copernicus, Polish Ministry of Education and Science, Polish Scientific Bibliography, Ulrich's Periodicals Directory, WorldCat.
2.	**Trajkovska I**, Buklioska Ilievska D, Hasan T.	Type 2 diabetes in young adults, can we do more for them? – case presentation.	Rom J Diabetes Nutr Metab Dis 2021;28(1):116-120.	2021 IF (2021) 0.16.
3.	Buklioska Ilievska D, **Mickovski I**	Comorbidities of patients with chronic obstructive pulmonary disease (COPD): thyroid abnormalities in stable COPD.	Medical Research Journal_Nicolas Copernicus University in Torun; 6(3):204-210. DOI: 10.5603/MRJ. a2021.0040	2021 Indexed in: Chemical Abstracts Service (CAS), Crossref, DOAJ (Directory of Open Access Journals), EBSCO, Index Copernicus, Polish Ministry of Education and Science, Polish Scientific Bibliography, Ulrich's Periodicals Directory, WorldCat
4.	**Mickovski I**, Buklioska Ilievska D et al.	Graft-versus-host disease in patients treated with allogenic hematopoetic cell transplantation: experience from North Macedonia.	Acta Haematologica Polonica 2021; 5(52):509–515. DOI: 10.5603/AHP.2 021.0090.	2021 IF (2021) 1.2
5.	Buklioska Ilievska D, Minov J, **Mickovski I**, Nade Kochovska Kamchevska N. (prv avtor)	Metabolic Syndrome (MetS) as a comorbidity of Chronic Obstructive Pulmonary Disease (COPD).	European Respiratory Journal 2021 58: PA2236; DOI: 10.1183/13993003. congress -2021.PA2236.	2021 - European Respiratory Journal IF (2021) - 16.67

6.	Buklioska Ilievska D, **Mickovski I**	Clinical Features of a young Patient with COVID-19 presented with ARDS and severe thrombocytopenia.	Medical Research Journal_Nicolas Copernicus University in Torun; DOI: 10.5603/MRJ. a2022.0032	2022 Indexed in: Chemical Abstracts Service (CAS), Crossref, DOAJ (Directory of Open Access Journals), EBSCO, Index Copernicus, Polish Ministry of Education and Science, Polish Scientific Bibliography, Ulrich's Periodicals Directory, WorldCat
7.	Buklioska Ilievska D, J Minov, N Kochovska Kamchevska, **I Mickovski** et all	COPD as a risk factor for Coronary Artery Disease (CAD): Overview of 10-year atherosclerotic cardiovascular disease (ASCVD) risk assessment.	European Respiratory Journal 2022 60: 323; DOI: 10.1183/13993003.	2022 - European Respiratory Journal IF (2022) 33.8.
8.	Milosheska R, **Mickovski I**, Crcareva B, Muratovska L, Buklioska Ilievska D, Smiljana Bundovska Kocev S.	Case report: Primary hyperparathyroidism due to mediastinal parathyroid adenoma.	Turkish Journal of Internal Medicine. 2023;5(1):66-69. https://doi.org/10.46310/tjim.1172821	2023 IF (2023) 0.2
9.	Buklioska Ilievska D, Balovski M, Bushev J, Minov J, **Mickovski I** et all	Metabolic Syndrom (METS) as one of the major comorbidities of chronic obstructive pulmonary disease (COPD)	Respiration 2023, 13, (1-2);45-56. DOI: 10.26601/rsp. aprs.22.1	2023 Indexed in Crossref International Editorial board
10.	Marjan Baloski, Daniela Buklioska Ilievska, Jane Bushev, Vesna Brishkovska Boshkovski, Taner Hasan, Natasha Nedeska MInova, **Ivana MIckovski**	Pulmonary embolism in a patients with factor V Leiden Thrombophilia and Psoriasis: A Case report	Respiration 2023, 13, (1-2): 245-249.	2023 Indexed in Crossref International Editorial board
11.	Daniela Buklioska Ilievska, Jordan Minov, Adriana Buklioska, Marjan Baloski, **Ivana Mickovski** et all	COPD and heart rhythm disturbances: Overview of supraventricular and ventricular arrthythmias	European Respiratory Journal 2023 62: PA 1312 DOI: 10.1183/13993003 congress-2023 PA 1312	2023 - European Respiratory Journal IF (2023) – 16.6
12.	Milenkovic Tatjana, Jovanovska Misevska Sasha, Bitovska Iskra, Ahmeti Irfan, **Mickovski Ivana** et all	Once-weekly semaglutide use in glucagone-like peptide 1 receptors agonist naïve patients with type 2 diabetes in North Macedonia: Real world data from the MIRAGE study	Diabetes Research and Clinical Practice 206 (2023) 111018	Online 14.Nov.2023, 0168-8227/2023 IF (2023) - 6.1

- ***Трудови со оригинални научни резултати, објавени во зборник од трудови на научен собир (меѓународна научна конференција) во последните 5 години и учество на стручен собир со реферат (постер/усно) во последните 5 години:***

1. Association of the APOE Gene Polymorphism With Diabetic Nephropathy – 22nd European Congress of Endocrinology (ECE 2020) (poster presentation) Taner Hasan, Slavica Josifovska, Ivana Trajkovska, Natasha Nedeska, Danielan Doneva, Cvetanka Volkanovska Ilijevska
2. Chronic Obstructive Pulmonary disease (COPD) as a risk factor for Metabolic Syndrome (MetS) – 7th Slovenian Pneumology Congress joined with Allergology and Immunology Congress 10-12 December 2020 Abstract book page 160 Iposter presentation) Buklioska Ilievska D, Trajkovska I, Buklioska A
3. Metabolic Syndrome (MetS) as a comorbidity of Chronic Obstructive Pulmonary Disease (COPD) – European Respiratory Society (ERS 2021), 5-8 September 2021 (poster presentation) Daniela Buklioska Ilievska, Jordan Minov, Ivana Mickovski, Nade Kochovska Kamchevska
4. Diabetes mellitus type 2 (T2D) as a comorbidity of Chronic Obstructive Pulmonary Disease (COPD) – 9th International Workshop on Lung health, - A golden age in respiratory research, Milan, Italy 20-22 January 2022. Book of abstract, page 19-20. (poster presentation) Daniela Buklioska Ilievska, Jordan Minov, Ivana Mickovski
5. Is Semaglutide superior that Liraglutide in patients with type2 diabetes on insulin therapy – case presentation – 24th European congress of Endocrinology (ECE 2022), 21-24May 2022 Milan, Italy Endocrine Abstracts. May 2022. DOI: 10.1530/endoabs.81.EP509 (poster presentation) Ivana Mickovski, Daniela Buklioska Ilievska, Radmila Milosheska
6. Type 2 diabetes in young adults, how important is lifestyle modifications – case presentation, 20th European congress of Internal Medicine (ECIM 2022), 9-11 June 2022 Malaga, Spain (poster presentation) Ivana Mickovski, Daniela Buklioska Ilievska
7. COPD as a risk factor for Coronary Artery Disease (CAD): Overview of 10-year atherosclerotic cardiovascular disease (ASCVD) risk assessment – European respiratory society, International congress 2022, Barcelona, Spain 4-6 September D Buklioska Ilievska, J Minov, N Kochovska Kamchevska, I Mickovski, T Hasan, M Baloski, R Neshovska, N Nedeska Minova, B Prgova-Veljanova, D Doneva, V Trajkovska, M Simeonova, J Bushev
8. Alpha-1 antitrypsin deficiency (AATD) in a young female patient. “Pulmoloski Dani” Tesanj, Bosna, 12-13.11.2022 Abstract book p. 9-10 (oral presentation) Buklioska Ilievska D, Mickovski I, Baloski M, Bushev J, Buklioska A.
9. Alergijska bronhopulmonalna aspergiloza (ABPA) bez istorije bronhijalne astme, Prvi kongres bronhologa Srbije, 25-27 November2022 Novi Sad, Srbija Buklioska Ilievska Daniela, Kochovska-Kamchevska N, Baloski M, Bushev J, Poposki B, Trajkovska V, Sajkovska I, Manasievska E, Mickovski I, Gigovska Dimova I, Neshovska R (poster presentation)
10. Hemoptiza kao prva klinička prezentacija metastatskog seminoma kod 24-godišnjeg pacijenta, Prvi kongres bronhologa Srbije, 25-27 November2022 Novi Sad, Srbija Buklioska Ilievska Daniela, Kochovska-Kamchevska N, Baloski M, Bushev J, Poposki B, Trajkovska V, Sajkovska I, Manasievska E, Mickovski I, Gigovska Dimova I, Neshovska R

11. Prevalence of Bronchiectasis in COPD patients - 10th Lung Health Workshop, 19-21.01.2023 Niece, France. Abstract book page 21. (poster presentation) Buklioska Ilievska Daniela, Mickovski Ivana, Neshovska Radmila, Buklioska Adriana, Trajkova Vesna, Minov Jordan, Stoleski Sasho, Mijakoski Dragan

12. Lung Cancer as a comorbidity of chronic obstructive pulmonary disease (COPD)-10th Lung Health Workshop, 19-21.01.2023 Niece, France. Abstract book page 20. (poster presentation) Buklioska Ilievska Daniela, Mickovski Ivana, Buklioska Adriana, Trajkova Vesna, Minov Jordan, Stoleski Sasho, Mijakoski Dragan

13. Cachexia in Chronic obstructive Pulmonary Disease (COPD) – XI International workshop on lung health 18-20 January 2024 Sevile Spain, Abstract book page 40. Daniela Buklioska Ilievska, Ivana Mickovski, Adriana Buklioska

14. Adrenal crisis due to Addison's disease presenting with acute renal failure: A rare presentation – VII Congress of the MSNDTAO, Skopje April 2024, abstract book page 19 (oral presentation) N.Eftimovska-Otovikj, E Poposka, B. Popovska, E. Nikolova, I. Miskovski,

15. Case report: Acute kidney injury secondary to myxedema accompanying rhabdomyolysis - VII Congress of the MSNDTAO, Skopje April 2024, abstract book page 20 (oral presentation) N.Eftimovska-Otovikj, E Poposka, B. Popovska, E. Nikolova, I. Miskovski, R. Miloshevska

16. Adipsic central diabetes insipidus as a result of neurosarcoidosis – 26th European congress of Endocrinology (ECE 2024), endocrine abstract (2024) vol 99 Radmila Miloshevska, Ivana Mickovski, Daniela Buklioska Ilievska

Посебни услови кои треба да ги исполнува кандидатот за избор во звање согласно со Правилникот за единствени критериуми за избор во наставни, наставно-научни, наставно-стручни и соработнички звања на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип:

1. Учество во научно-истражувачки проекти, односно значајни достигнувања во примената на научноистражувачките резултати. Од последниот избор до денес учествува во следниве научноистражувачки проекти:

- Инвестигатор во студија – A phase 2/3, randomized, parallel group, placebo-controlled, double-blind study to evaluated the efficacy and safety of CT-P59 in combination with standard of care in outpatients with severe acute respiratory syndrome Coronavirus (SARS-CoV-2) infection, 2021 год.
- Инвестигатор во студија – Безбедност, толерабилност, ефикасност и одговор на доза на GLS-1027 при превенција на тежок пневмонитис предизвикан од инфекција со SARS-CoV-2, број на студија GLS27-005, 2021-2022 год.
- Инвестигатор во студија – Мултицентрична, ретроспективна студија која ја анализира гликемиската контрола кај една група на GLP-1 наивни пациенти со дијабетес тип 2 кои биле поставени на еднаш неделна терапија со semaglutide (OZEMPIC) во рутинска клиничка пракса во С Македонија (MIRAGE Study). Број на протокол: NN9535-4976, 2022 година

2. Придонес во оспособување на помлади наставници и соработници

- Кандидатката активно придонесува во оспособување на помлади сорботници, студенти и специјализанти преку нивната едукација и менторирање за учество на конгреси, семинари, ментор на дипломски теми на студенти од студиската програма по Општа медицина и Медицински лаборанти, ментор на студенти од втор циклус на студии по трансфузиологија.

3. Рецензиран учебник, скрипта и практикум или авторско ЦД

- Практикум по хематологија за медицински лаборанти – доц. д-р Ивана Мицковски, Факултет за медицински науки, Универзитет „Гоце Делчев“ Штип, издадена 2023 година.
- Скрипта по хематологија за медицински лаборанти – доц. д-р Ивана Мицковски, Факултет за медицински науки, Универзитет „Гоце Делчев“ Штип, издадена 2023 година.

Наставно-образовна и научноистражувачка дејност

Кандидатката доц. д-р Ивана Мицковски е вклучена во наставно-образовната дејност како асистент докторанд на Катедрата по интерна медицина на Медицинскиот факултет, Скопје, во периодот од 2017 до 2019 год., каде била вклучена како едукатор во рамките на студентите по медицина, како и едукатор во рамките на специјализациите од областа на интерна медицина на Медицинскиот факултет во Скопје. Во периодот по нејзиниот избор во звање доцент во 2019 учествува во наставно-образовниот процес/едукација на студенти, специјализации преку предавање на ФНМ при УГД на I и II циклус студии:

- Интерна медицина 1 и 2 – ФНМ, општа медицина;
- Вовед во клиничка пракса – ФНМ, општа медицина;
- Хематологија – ФНМ, медицински лаборанти;
- Интерна медицина со ревматологија – ФНМ, физиотерапевти;
- Предмети од втор циклус на студии - Специјалистички студии по трансфузиологија.

Од доставените биографски и библиографски податоци на доц. д-р Ивана Мицковски, очигледно е дека таа учествувала активно во голем број обуки, работилници, конгреси и семинари од подрачјето на интерна медицина, одржани во и надвор од нашата земја. Притоа, доц. д-р Ивана Мицковски се стекнала со неопходно искуство за примена на здобиените практични знаења.

Како автор и коавтор, доц. д-р Ивана Мицковски има објавено научни трудови од областа на интерна медицина во научни списанија со импакт фактор (фактор на влијание), во научни списанија со меѓународен уредувачки одбор и во зборници од научни собири. При овој избор се приложени следните трудови:

Листа и евалуација на научни трудови за избор на доц. д-р Ивана Мицковски објавени во референтна научна публикација (публикувани во последните 5 гоидни):

1. Buklioska Ilievska D, **Ivana Trajkovska**, Kuzmanovska Dimitrovska M. **Prevalence and risk factors for Pulmonary Embolism (PE) and Deep Vein Thrombosis (DVT) during Acute Exacerbation of Chronic Obstructive Pulmonary Disease (AECOPD)**. Medical Research Journal 2020;5(2):79-85. DOI:10.5603/MRJ.a2020.0024. Проспективна, опсервациска студија на 100 хоспитализирани пациенти со акутна егзацербација на ХОББ (AECOPD), ГОЛД 1-4, поделени на подгрупи на пациенти со пулмонална емболија (PE) / без - PE и друга класификација пациенти со позната / непозната етиологија за егзацербација на ХОББ. Од иследувања проценка на клинички ризик, ЕКГ, лабораторија, спирометрија, гасни анализи, Д-димер, радиограм на бели дробови, ултразвук на плевра, доплер на вени на долни екстремитети и КТ ангиографија на пулмонално стебло. Имаше позитивна

корелација помеѓу степенот на тежина на ХОББ и ризикот за PE. Постои позитивна корелација помеѓу присуството на PE и покачената вредност на ДДимер > 2,0 μg/mL (P = 0,02). Како заклучок при AECOPD асоцирана со плевритичка болка во градите, неподвижност, високи Д-димери, треба да се размисли за пулмонална тромбемболија. Ултразвукот на граден кош е евтина и безбедна процедура, која може да биде многу корисна.

2. **Trajkovska I**, Buklioska Ilievska D, Hasan T. **Type 2 diabetes in young adults, can we do more for them? – case presentation.** Rom J Diabetes Nutr Metab Dis 2021;28(1):116-120. IF (2021) 0.16. Приказ на случај - Тип 2 дијабетес мелитус (T2DM), порано се сметала за болест на повозрасната популација, сега се јавува неретко кај деца и млади возрасни. Дијабетес тип 2 е во пораст, а трендовите во дебелината во детството само делумно го објаснуваат неодамнешното појавување на состојба која претходно била ограничена на возрасни. Тежината кај Т2ДМ кај младите адулти ја истакнува критичката потреба за промовирање на здрав животен стил за спречување или одложување на развојот на Т2ДМ кај оние со претспозиција. За лица кај кои во рана возраст се дијагностицира T2DM, гликемиската контрола мора внимателно да се следи и третира. Во трудот се презентира случај на млад обезен пациент лошо контролиран и нов дијагностициран T2DM, кој успешно се менаџира и лекува со метформин, лираглутид и модификации на животниот стил за намалување на телесната тежина.

3. Buklioska Ilievska D, **Mickovski I**. **Comorbidities of patients with chronic obstructive pulmonary disease (COPD): thyroid abnormalities in stable COPD.** Medical Research Journal 2021;6(3):204-210. DOI: 10.5603/MRJ.a2021.0040. Целта на студијата е да се процени распространетоста на тироидни абнормалности кај пациенти со стабилна хронична опструктивна белодробна болест (ХОББ) и односот помеѓу тироидни нарушувања и вентилаторни функционални тестови. Оваа студија на пресек е спроведена кај 60 пациенти со стабилен ХОББ без дијагностицирано нарушување на тироидната жлезда пред студијата (37 мажи и 23 жени на возраст од 40 до 75 години) како истражувачка група и 30 субјекти од општата популација без ХОББ како контролна група. Студијата потврдува дека и клиничкиот и супклиничкиот хипертиреоидизам биле повисоки кај пациентите со ХОББ во споредба со групата без ХОББ. Подоброто разбирање на корелацијата помеѓу нарушувањата на тироидната жлезда и ХОББ може да придонесе за подобра грижа за пациентите.

4. **Mickovski I**, Buklioska Ilievska D, Georgievski B, Hasan T, Nedeska Minova N, Neshovska R, Doneva D. **Graft-versus-host disease in patients treated with allogenic hematopoetic cell transplantation: experience from North Macedonia.** Acta Haematologica Polonica 2021;5(52):509–515. DOI: 10.5603/AHP.2021.0090. IF (2021) 1.2. Оваа студија е дизајнирана како ретроспективна студија која вклучува 65 пациенти лекувани со алогенска трансплантација од хуман леукоцит антиген идентичен донор на Универзитетската клиника за хематологија во Скопје, Северна Македонија. Резултати: Акутна графт vs. домаќин болест (GvHD) е забележана кај 28 пациенти, со најчеста локализација на кожата (75 %). Посттрансплантационата фаза имала значителен ефект врз фреквенцијата на кожните промени кај акутната GvHD (p =0,038). Исто така, статистички значајна е разликата помеѓу пациентите со и без акутна кожна форма на GvHD во однос на кондициониот режим (p=0,034). Хроничната GvHD беше дијагностициран кај 10 пациенти, претежно напредувајќи од претходно акутна GvHD (9,23%). Акутната и хроничната GvHD се водечки

причини за морбидитет и смртност на пациентите по ало-HCT. GvHD останува главен ризик за пациентите со алогена трансплантација на хематопоетски клетки, без оглед на дијагнозата или видот на трансплантација.

5. Buklioska Ilievska D, Minov J, **Mickovski I,** Nade Kochovska Kamchevska N. **Metabolic Syndrome (MetS) as a comorbidity of Chronic Obstructive Pulmonary Disease (COPD).** European Respiratory Journal 2021 58: PA2236; DOI: 10.1183/13993003.congress-2021.PA2236. IF (2021) 16.67. Целта на студијата е да се испита асоцијацијата помеѓу ХОББ и метаболен синдром, односот кон лимитираноста на ограничувањето на воздушниот тек и нивото на серумскиот Ц-реактивен протеин (CRP). Студија на пресек вклучувајќи 120 пациенти со иницијално дијагностицирана ХОББ, на возраст од 40 до 75 години и 60 не-ХОББ субјекти како контроли. Најдовме поголема честота на метаболен синдром кај пациенти со ХОББ дури и во раните стадиуми на ХОББ во споредба со групата без ХОББ. Нашите наоди покажуваат итна потреба да се развијат сеопфатни стратегии за превенција, скрининг и почеток на третманот во раната фаза на болеста.

6. Buklioska Ilievska D, **Mickovski I**. **Clinical Features of a young Patient with COVID-19 presented with ARDS and severe thrombocytopenia.** Medical Research Journal 2022; issn 2451-4101. DOI: 10.5603/MRJ.a2022.0032. Целта на студијата е да се прикаже млад 33-годишен пациент, SARS-CoV-2 позитивен примен во болница поради хемоптизи, диспнеа, треска, хипосатурација од 60 %, хипоксемија, покачен Ц-реактивен протеин (CRP), невакциниран, прва инфекција со вирусот. На КТ на бели дробови масивна билатерална интерстициелна пневмонија (АРДС). Лекуван со антивирусна терапија – ремдесивир, поради изолат од спутум на метицилин-резистентен стафилокок ординиран ванкомицин, во моментот на пик на Ил-6 (цитокинска бура) дадено тоцилизумаб (актемра) по протокол, конвалесцентна плазма, кортикостероиди, нискомолекуларен хепарин, оксигено и супортивна терапија. Поради тешката тромбоцитопенија, ванкомицинот заменет со линезолид. По неколкудневно лекување доаѓа до постепено подобрување со драматична регресија на промените на радиограм и постигнување на уредна кислородна сатурација на амбиентален воздух. Пациентот испишан во стабилна општа состојба со нормализација на лабораториските параметри.

7. Buklioska Ilievska D, J Minov, N Kochovska Kamchevska, **I Mickovski** et all. **COPD as a risk factor for Coronary Artery Disease (CAD): Overview of 10-year atherosclerotic cardiovascular disease (ASCVD) risk assessment.** European Respiratory Journal 2022 60: 323; DOI: 10.1183/13993003. IF (2022) 33.8. Целта на студијата е да се испита асоцијацијата помеѓу ХОББ и CAD (преглед на 10-годишниот ризик од фатален кардиоваскуларен настан) и односот кон лимитираноста на ограничувањето на воздушниот тек. Студија на пресек вклучувајќи 220 пациенти со стабилна ХОББ како испитувана група (IG), на возраст од 40 до 75 години и 58 не-ХОББ субјекти, како контролна група (CG). ASCVD скорот класифициран како низок (скор <5 %), граничен (5 до <7,5 %), умерен (≥7,5 до <20) и висок ризик (≥20 %). Резултатите претставуваат статистички значајна разлика помеѓу средната вредност на ASCVD во IG 21,69±13,86 % наспроти CG 15,83±9,92 % (p=0,0028). Просечниот ризик од фатален кардиоваскуларен настан бил умерен во GOLD1 и GOLD4, и висок во GOLD2 и GOLD3. Најдовме повисок ризик за фатален кардиоваскуларен исход кај пациенти со ХОББ, дури и во раните стадиуми на ХОББ (GOLD2), во споредба со групата без ХОББ.

8. Milosheska R, **Mickovski I**, Crcareva B, Muratovska L**,** Buklioska Ilievska D**,** Smiljana Bundovska Kocev S. Case report: **Primary hyperparathyroidism due to mediastinal parathyroid adenoma.** Turk J Int Med 2023;5(1):66-69. DOI: 10.46310/tjim.1172821. IF (0.2). Случај на 73-годишна жена кај која е пронајдена хиперкалцемија при рутински преглед. Серумскиот калциум на пациентот (3,11 mmol/L), алкалната фосфатаза (162 U/L), паратироидниот хормон (PTH: 379 pg/mL) и нивото на креатин (111,6 умол/L) повисоки од референтните вредности. Компјутеризирана томографија на граден кош открива предна медијастинална маса, а на нуклеарната сцинтиграфија паратиреоидното ткиво во медијастинумот. Медијастиналниот паратироиден аденом по поставената дијагноза е ефикасно отстранет хируршки, а нивото на PTH во пад. Секоја хиперкалцимија и високо ниво на PTH во отсуство на паратироиден аденом во вратот треба да ги поттикнат клиничарите да бараат ектопични места користејќи мешавина од модалитети на сликање.

9. Buklioska Ilievska D, Balovski M., Buchev J., Minov J, **Mickovski I,** Gigovska Dimova I., Eftimovska Otovikj N., Milosheska R. **Metabolic Syndrome (MetS) as one of the major comorbidities of Chronic Obstructive Pulmonary Disease (COPD).** Respiration 2023, 13, (1-2_:45-56. DOI: 10.26601/rsp.aprs.22.1 Целта на студијата беше да се испита поврзаноста помеѓу ХОББ и метаболниот синдром и нивната поврзаност со сериозноста на ограничување на протокот на воздух. Ова беше вкрстена студија која вклучува 220 пациенти со првично дијагностицирана ХОББ (ИГ), на возраст од 40 до 75 години и 58 субјекти кои не се ХОББ според возраста, статусот на пушење, индексот на телесна маса, како контроли (CG). Сите учесници во студијата биле подложени на антропометриски мерења, шеќер во крвта на гладно (FPG), липиден профил, пулмонална евалуација (проценка на сериозноста на диспнеа, основна и постбронходилататорна спирометрија, анализи на гасови, рендген на граден кош). Резултатите покажаа статистички значајна разлика во присуство на метаболниот синдром кај пациенти со ХОББ во споредба со контролната група (32,27 % наспроти 10,34 %; P=0,0009). Според класификацијата GOLD, на фреквенциите на MetS кај пациенти со ХОББ беа категоризирани во стадиуми I, II, III, IV (17,54 %, 37,10 %, 34,62 %, 40,82 %, соодветно). Процентот на пациенти со зголемени гликемиски вредности беше: а) GOLD 1 – 18 (31,58 %); б) GOLD 2 - 32 (51,61 %); в) GOLD 3 - 29 (55,77 %); и г) GOLD 4 - 31 (63,27 %). Таму немаше значајна разлика помеѓу пациентите со IG и CG во однос на нивото на HDL. Според артериската хипертензија највисока пропорција е забележана кај GOLD3 - 22 (42,31 %) проследено со GOLD 4 – 20 (40,82 %), а ЗЛАТО3 - 22 (35,48 %), најмали во ЗЛАТО1 - 17 (29,82 %). На крајот докажавме поголема преваленца на MetS кај пациенти со ХОББ дури и во раните фази на ХОББ во споредба со не-ХОББ.

10. Marjan Baloski, Daniela Buklioska Ilievska, Jane Bushev, Vesna Brishkovska Boshkovski, Taner Hasan, Natasha Nedeska MInova, **Ivana MIckovski Pulmonary embolism in a patients with factor V Leiden Thrombophilia and Psoriasis: A Case report** Respiration 2023, 13, (1-2): 245-249. Генетските фактори на ризик го зголемуваат ризикот од венски тромбоемболизам. Нарушувања во синтезата или активноста на факторите на коагулација. Фактор V Лајден, протромбин (20210-A), дефицит на антитромбин, недостаток на протеин Ц и протеин S и хиперхомоцистеинемија се најчестите генски мутации поврзани со венскиот тромбоемболизам. Вовед: Псоријазата и присуството на тромбофилни генски мутации го зголемуваат ризикот од венски тромбоемболизам. Претходниот

венски тромбоемболизам е еден од најсилните фактори на ризик, дури и кај пациенти кои активно се лекуваат со антикоагуланси. Псоријазата е комплексна имуно-посредувана болест, поврзана со кардиоваскуларен ризик, маркери за хиперкоагулабилност и покачен хомоцистеин. Многу опсервациски извештаи укажуваат на зголемена фреквенција на венски тромбоемболични настани кај пациенти со псоријаза. Наоди: Прикажавме пациент со наследна тромбофилија и хронична дифузна псоријаза комплицирана со белодробна емболија. ДНК анализата укажува на присуство на хомозиготност за мутацијата на факторот V Лајден. Дерматолошката историја е позитивна за псоријаза. Заклучок: Презентацијата на овој случај укажува на поврзаност помеѓу венскиот тромбоемболизам и псоријазата. Пациентите со наследна тромбофилија, псоријаза и пулмонален тромбоемболизам имаат висок ризик за развој на венски тромбоемболизам.

11. Daniela Buklioska Ilievska, Jordan Minov, Adriana Buklioska, Marjan Balovski, Ivana MIckovski et all **COPD and heart rhythm disturbances: Overview of supraventricular and ventricular arrthythmias.** European Respiratory Journal 2023 62: PA1312; DOI: 10.1183/13993003.CONGRESS-2023 PA1312 IF (2023) 16.6. Целта на студијата беше да се истражи поврзаноста помеѓу ХОББ и нарушувањата на срцевиот ритам и нивната врска со сериозноста на ограничувањето на протокот на воздух. Беше дизајнирана како вкрстена студија, вклучувајќи 220 пациенти со стабилна ХОББ како испитувана група (ИГ), на возраст од 40 до 75 години и 58 субјекти кои не се-ХОББ, усогласени по пол, возраст, БМИ, статус на пушење, како контролна група (КГ). Сите испитаници беа подложени на пулмонална евалуација, одмор-ЕКГ, 24-часовен ЕКГ-Холтер мониторинг. Резултатите покажале статистички значајна разлика помеѓу присуството на атријална фибрилација (AF) во IG 49 (22,3 %) наспроти CG 2 (3,4 %) ($p<0,05$). Постоеше значајна линеарна позитивна корелација помеѓу AF и GOLD стадиумот ($R=0,173$; $p<0,05$). Со намалување на FEV1 (GOLD1→GOLD4), фреквенцијата на AF значително се зголеми. Беа обработени четири вентрикуларни нарушувања на ритамот: бигеминија, двојки, полиморфни ектопични вентрикуларни отчукувања (ПЕВБ) и неодржлива вентрикуларна тахикардија (УВТ). Немаше значајна поврзаност помеѓу подгрупите на IG и бигеминија и IG 18 (8,2 %) наспроти CG 4 (6,9 %) ($p=0,25$). Со намалување на FEV1(GOLD1→GOLD4), зачестеноста на двојките значително се зголеми. Резултатите покажаа статистички значајна разлика помеѓу присуството на PEVB во IG 21 (9,5 %) наспроти CG 0 (0,0 %) ($p=0,01$). Присуството на UVT не е регистрирано кај GOLD1, во GOLD2 2 (3,2 %), GOLD 3 2 (3,8 %), GOLD4 2 (4,1 %). Немаше значајна поврзаност помеѓу подгрупите на ИГ и УВТ (Фишер-Фриман-Халтон тест: $p=0,9$). Резултатите покажаа статистички значајна разлика помеѓу присуството на PEVB во IG 6 (2,7 %) наспроти CG 0 (0,0 %) ($p=0,07$). Како заклучок, постои итна потреба да се развијат стратегии за откривање и ран третман на аритмии опасни по живот кај пациенти со ХОББ.

12. Milenkovic Tatjana, Jovanovska Misevska Sasha, Bitovska Iskra, Ahmeti Irfan, **Mickovski Ivana** et all. Once-weekly semaglutide use in glucagone-like peptide 1 receptors agonist naïve patients with type 2 diabetes in North Macedonia: Real world data from the MIRAGE study, Diabetes Research and Clinical Practice 206 (2023) 111018, Online 14.Nov.2023, 0168-8227/2023, IF (2023) - 6.1 Целта на студијата MIRAGE беше да ја процени реалната употреба на супкутаниот семаглутид еднаш неделно (OW) во наивни пациенти со дијабетес тип 2 во рутинска клиничка пракса во Северна Македонија. MIRAGE беше мултицентрична, еднократна, ретроспективна и

30-неделна студија, спроведена во Северна Македонија. Примарни [промена на гликозиран хемоглобин (HbA1c)] и секундарни крајни точки [промена во телото, тежина, плазма гликоза на гладно (FPG), липидни параметри, крвен притисок, обем на половината, гликемиски и постигнување цел за слабеење] беа евалуирани помеѓу основната линија и крајот на студијата (EOS). Основните карактеристики на 314 пациенти вклучени во студијата беа, средна возраст: 55,5 години, HbA1c: 9,0 %, времетраење на дијабетес: 7,8 години, телесна тежина: 105,2 kg и обем на половината: 114 cm. Пациентите на EOS доживеале статистички значајна проценета средна промена на HbA1c: - 2,2 % поени, телесна тежина: - 9,0 kg и FPG:– 4,1 mmol/L (сите p < 0,0001). На EOS, 62,1 % пациенти постигнале HbA1c < 7 %, а 79,3 % имале ≥ 1 % HbA1c намалување. Намалување на тежината од ≥ 3 % и ≥ 5 % е забележано кај 88,3 % и 73,3 % пациенти, соодветно. Наодите од студијата MIRAGE покажаа гликемиски придобивки и придобивки од семаглутидот за губење на тежината, со подобрувања во другите кардиометаболички параметри. Студијата ја поддржува реалната употреба на супкутаниот семаглутид на OW во Северна Македонија.

Стручно-апликативна и организациско-развојна дејност

Во рамките на стручно-апликативната и организациско-развојната дејност, кандидатката доц. д-р Ивана Мицковски има учествувано во неколку обемни, меѓународни, рандомизирани, двојно-слепи, клинички истражувања, како подистражувач, како и во национални и меѓународни научни проекти. Активно е вклучена во стручно-апликативната работа во ЈЗУ „ГОБ 8-ми Септември“. Член е на повеќе стручни, професионални асоцијации и здруженија. Доц. д-р Ивана Мицковски е активно вклучена како едукатор во рамките на студентите по општа медицина, како и едукатор во рамките на специјализациите од областа на интерна медицина во стручно-апликативната работа на Оддел за интерна медицина, ендокринологија при ГОБ 8-ми Септември, Скопје.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на анализата на приложените документи, како и личното познавање на кандидатката, Рецензентската комисија е едногласна во оценката дека со целокупната своја досегашна работа доц. д-р Ивана Мицковски има голем придонес во наставно-образовната, научно-истражувачката и стручно-апликативната дејност.

Согласно со претходно изнесеното, како и во согласност со Законот за високо образование, Правилникот за критериуми и постапка за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања, на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип, Комисијата со особено задоволство му предлага на Наставно-научниот совет на Факултетот за медицински науки да ја избере доцент д-р Ивана Мицковски во звање вонреден професор за наставно-научната област хематологија на Факултетот за медицински науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Д-р Соња Генадиева Ставриќ, претседател, с.р.
Д-р Злате Стојаноски, член, с.р.
Д-р Ивица Смоковски, член, с.р.

ТАБЕЛА НА АКТИВНОСТИ КОИ СЕ БОДУВААТ ПРИ ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ

Р. бр.	**Наставно-образовна дејност**	**Поени**				
		Во земјата		**Во странство**		
		број	**поени**	**број**	**поени**	Вкупно
	Избор во звање доцент	1	30			30
	ВКУПНО					**30**
Р. бр.	**Научноистражувачка дејност и стручно-уметнички активности**	**Поени**				
		Во земјата		**Во странство**		
		број	**поени**	**број**	**поени**	Вкупно
	Завршена супспецијализација	1	6			6
	Научни трудови објавени во списание со ИФ - Прв автор Труд со реден број – 2, 4			2	15	30
	Научни трудови објавени во списание со ИФ-втор и останат автор Труд со реден број – 5,7,8,11,12			1 4	10 5	10 20
	Научен труд објавен во меѓународно научно списание втор и останат автор труд со реден број – 1,3,6,9,10			3 2	6 3	18 6
	Труд со оригинални научни резултати, објавени во зборник од трудови на научен собир	2	2	14	3	46
	Учество на научен собир со реферат (постер/усно), во земјата и во странство	2	1.5	9 1	1.5 2	18,5
	Учесник во научен проект	1	2	2	3	8
	ВКУПНО					**162.5**
Р. бр.	**Стручно-апликативна дејност и организациско-развојна дејност**	**Поени**				
		Во земјата		**Во странство**		
		број	**поени**	**број**	**поени**	Вкупно
	Книга/учебник					
	Практикум по хематологија за медицински лаборанти	1	10			10
	Скрипта по хематологија за медицински лаборанти	1	10			10
	Учесник во научен проект	1	5	2	8	21
	Член на факултетски орган, комисија					
	Ментор на дипломска работа	2	2			4
	Член на комисија за одбрана на дипломска работа	4	2			8
	Член/Претседател на одбрана на специјалистички испит	1	2			2
	ВКУПНО					**55**
	ВКУПНО БОДОВИ ОД СИТЕ ОБЛАСТИ					**247.5**

Р Е Ф Е Р А Т
ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО НАСЛОВНО ЗВАЊЕ НАСЛОВЕН ВОНРЕДЕН ПРОФЕСОР ЗА НАСТАВНО-НАУЧНА ОБЛАСТ НЕВРОЛОГИЈА НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА МЕДИЦИНСКИ НАУКИ ПРИ УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП

Со Одлука бр.2002-149/13 од 8.7.2024 година донесена на 322. седница на Наставно-научниот совет на Факултетот за медицински науки, одржана на 8.7.2024 година, определени сме за членови на Рецензентска комисија за избор на наставник во насловно звање насловен вонреден професор за наставно-научната област неврологија на Факултетот за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

Конкурсот за овој избор беше објавен во дневните весници „Слободен печат“ и „Коха“ од 27.6.2024 година и во предвидениот рок се пријави:

Доц. д-р Татјана Чепреганова Чанговска, доктор на медицински науки – клиничка медицина од областа на неврологијата.

Врз основа на приложената документација од кандидатката, чест ни е на Наставно-научниот совет на Факултетот за медицински науки да му го поднесеме следниов

И З В Е Ш Т А Ј

Биографски податоци

Татјана Чепреганова Чанговска е родена на 3.2.1972 година во Скопје, каде се стекнала со основно и средно (медицинско) образование, отсек медицинска сестра, со одличен успех. Своето образование го продолжува на Медицинскиот факултет во Скопје каде се запишала во учебната 1990 година и завршила во 1996 година со просечен успех 8,8.

Во текот на студирањето редовно учествувала на бројни студентски конгреси по медицина со свои трудови. По дипломирањето и положениот стручен испит, повеќе од една година има волонтирано на Клиниката за неврологија на која во февруари 1998 година се вработува.

На 20.5.2003 година го полагала специјалистичкиот испит и се стекнува со звање специјалист по неврологија на Медицинскиот факултет во Скопје. По завршување на специјализацијата распределена е да работи на Одделот за интензивна нега на неврологија, а потоа на Одделот за цереброваскуларни болести и Одделот за неуроимунологија.

Магистерските студии ги запишува 2003 година, а својот магистерски труд го брани на 29.6.2007 година: „Мерење на интима медија задебелување на заедничката каротидна артерија кај болни со транзиторни исхемични акати во корелација со класичните ризик-фактори за исхемичен инзулт“. Постдипломските студии ги завршува со просечен успех 9,8.

Својот докторат го одбранила на 4 јули 2014 година со наслов „Клиничка, електрофизиолошка и анатомо-морфолошка корелација на темпоралните и екстратемпоралните лобни епилепсии“ на Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св.Кирил и Методиј“ во Скопје.

Во областа на неврологијата и посебно во делот на методите за дијагностицирање на невролошките заболувања се едуцирала преку повеќекратни стручни престои во земјата и во странство – во 2000 година, шестмесечен престој во АКХ Виена Австрија за невроимеџинг методи, компјутерска томографија. Во 2001 г. била на тримесечен престој во Софија, Бугарија на Медицинскиот факултет - Клиника за неврологија, од каде има диплома за завршен курс за доплер сонографија на екстра и интракранијалните крвни садови на мозокот и диплома за завршен курс на современа терапија кај невролошките заболувања.

Од 2000 година станува одделенски лекар на Одделот за епилепсија. Од октомври 2014 година се вработува во Клиничката болница Аџибадем Систина на Одделот за неврологија.

Во 2004 година на истиот Факултет има уште еден успешно завршен курс по доплерова сонографија. Во јуни 2006 година се здобила со сертификат од областа на електроенцефалографијата. Во април 2006 година во склоп на European Epilepsy Academy(EUREPA) завршува курс за модерните трендови во епилепсијата –„Клиничка епилептологија“ во Брно, Чешка. Дел е од истражувачкиот тим „Bioprojet Pharma“ во 2012 година за обструктивна слип апнеа (Obstructive Sleep Apnea).

Во февруари 2014 година станува раководител на отсекот за ЕЕГ при Клиниката за неврологија.

Дел е од основан прв тим за трансплантација на органи и ткива во склоп на Министерството за здравство на Р Македонија, поради кој учествува на втората работа во групи за мозочна смрт во Љубљана, Словенија во септември 2012 година - “2 nd Workshop on brain death diagnostics”, Slovenia Transplant, Institute for Transplantation of organs and tissues of the R of Slovenia.

Од 30.9 до 6.10.2013 година се здобива со сертификат за завршен тренинг курс по „Фармаколошки третман на епилепсиите“ во Израел, Ерусалим.

Учество во ЕФНС регионален курс - EFNS Regional Teaching Course, одржан во Охрид 16-18 мај 2013 година.

До 2015 година активно зема учество во континуирана медицинска едукација во склоп на светската федерација за неврологија - Continuing medical education program, World federation of Neurology.

Од декември 2016 година до април 2017 година била како набљудувач (observership) на Одделот за епилепсии во Cleveland Clinic, Florida, USA.

Во 2019 година се здобива со сертификат за CRA/CRC.

Од 2020 година како вработена во „Даниа“ училиште се здобива со сертификати и сертифицирани обуки во областа за проценка и одредување на степенот на заболување кај децата со спектар на аутизам, епилепсија и други невролошки состојби.

Сега е вработена како консултант специјалист невролог, во тимот на „H&T Care Hollywood“, Флорида, Америка.

Член е на Здружението на невролози на РМ; Европското здружение за неврологија - European Federation of Neurology Society(EFNS); Светското здружение за неврологија - World Neurology Federation(WNF); Интернационалната Лига за борба против епилепсија - International League of Against Epilepsy(ILAE); член и благајник во Лигата против епилепсија на Република Македонија - League Against Epilepsy of Republic Macedonia.

Дел е од уредувачкиот одбор на списанието „Епилепсија и неврологија“ кое се печати еднаш годишно, издавач е Лигата против епилепсија на Република Македонија.

Општи услови за избор:

- Просечен успех 8,8;
- Научен степен: д-р Татјана Чепреганова Чанговска има диплома за завршени докторски студии (доктор по медицински науки);
- Претходен избор во звање: насловен доцент на Факултетот за медицински науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип.
- Објавени научни трудови во референтна научна публикација: има доставено 6 објавени научни трудови во соодветната област.
- Признати уметнички и стручни дела, односно остварувања кои се од особено значење за афирмација на културата и уметноста во и надвор од земјава: има доставено 4 објавени стручни дела во соодветната област, неврологија.
- Има потврда за познавање на најмалку еден странски јазик: има сертификат за владеење со англиски јазик;
- Има способност за изведување на високообразовна дејност.

Бр.	Автор	Наслов на трудот	Научна публикација (Списание)	Година и линк
1	Zorcec D**.**, Cepreganova-Cangovska T., Zorcec T.	Psychological alienation and feeling of self-efficiency in young male and female adults	**Prilog(Makedon Akad NaukUmet Odd Med Nauki)**	https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/38109447/
2	Dodevski A., Zhivadinovic J., Matveeva N., Zafirova B., Chadikovska E., Trpkovska B., Paunkovska A., Aliji V., Dimitrovska M., Jovanovska E., Chepreganova T.	Persistent trigeminal artery-anatomical features and clinical significance	**Journal of Morphological Science**	https://jms.mk/jms/article/view/vol6no2-16
3	Cepreganova Cangovska T., Zdravkov I., Aleksovska A., Ristic-Stomnarska D., Joveva E	Central nervous system tuberculosis-case report	**Journal of Morphological Science**	https://jms.mk/jms/article/view/vol6no2-14
4	Zorcec T., Cepreganova Cangovska T., Zorcec D.	Covid 19 and young people: understanding the impact	**Journal of Morphological Science**	https://jms.mk/jms/article/view/vol6no2-13
5	Demjanki V., Jovanovski Srceva M., Donev Lj., Davceva O., Cepreganova Cangovska T., Soljakova M.	Can neuron-specific enolase and S100 markers evaluate neuro-damage from sevoflurane in children?	**Macedonian Journal of Anesthesia**	http://e-mja.finki.ukim.mk/wp-content/uploads/2024/03/Spisanie_07-3.pdf
6	Demjanski V.,Mikjunovikj Derebanova L.,Litajkovska S., Ristov M.,Koskarov Malinkov K., Cepreganova-Cagovska T.	Perioperative anesthetic Management in a child with Beckwith-Wiedman syndrome	**Macedonian Journal of Anesthesia**	http://e-mja.finki.ukim.mk/wp-content/uploads/2024/03/Spisanie_07-3.pdf

Посебни услови:

- Учество во научноистражувачки проекти, односно значајни достигнувања во примената на научноистражувачките резултати. Активно учествувала во една домашна клиничка студија: „Леветирацетам како дополнителна антиепилептична терапија кај активна епилепсија со неконтролирани напади: студија со генерички препарат Ливам“ изведена на Клиника за неврологија.

Учествувала во неколку меѓународни клинички студии во соработка со фармацеутска куќа TEWA, како истражувач во Concerto study- Laquinimod Double Blind Placebo Controlled Study in MS patients, и MARINER trial- Rivaroxaban.

- Има придонес во оспособувањето на помлади наставници и соработници. Активно зема учество преку предавања од областа на неврологијата.

Како автор/коавтор на стручно-научни трудови има свои презентации на конгреси и симпозиуми од меѓународен и републички карактер.

Дел од трудовите кои се на списокот се веќе рецензирани во Билтените на Универзитетот „Св Кирил и Методиј“ за избор на помлад асистент и асистент на Катедрата по неврологија.

- Рецензиран учебник, скрипта и практикум или авторско ЦД. Автор или коавтор е на 58 труда и коавтор на 25 публикувани книги.

Наставно-образовна и научноистражувачка дејност

Во 1999 година кандидатката е избрана за помлад асистент, а потоа и за асистент по предметот Неврологија при Универзитетот „Св.Кирил и Методиј“ и во периодот до 2014 година активно водела практична настава за студентите по медицина и стоматологија, а потоа била и активно вклучена во доедукацијата на специјализантите по семејна медицина и како едукатор на специјализантите по неврологија.

Од 2014 година станува насловен доцент на приватниот „Европски универзитет“ на Катедрата по стоматологија, каде предава предмет Неврологија на студентите по стоматологија.

Од 2018 година е избрана за насловен доцент на Факултетот за медицински науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип, каде предава Неврологија на студентите по општа медицина, стоматологија и неврологија и психијатрија со нега на високо здравствени медицински сестри и физиотерапевти.

Во овој извештај се евалуирани трудовите на д-р Татјана Чепреганова Чанговска публикувани во последните 5 години.

Научните трудови со кои д-р Татјана Чепреганова Чанговска ги исполнува законските критериуми за избор во звање насловен вонреден професор се:

1. Zorcec D**., Cepreganova-Cangovska T**., Zorcec T. Psychological alienation and feeling of self-efficiency in young male and female adults. Contribution Sec of Med., XLIV 3, 2023.

Во оваа студија е спроведена можната поврзаност меѓу психолошкото отужување и чувството на самоефикасност кај младата популација од машкиот и женскиот пол. Студијата е спроведена кај 167 испитаници на возраст од 18 до 25 години. Користена е Скала за психолошко отуѓување и Општа скала за самоефикасност, каде се покажа дека постои значајна корелација меѓу отуѓеноста и самоефикасноста, поточно колку е поголемо психолошкото отуѓување толку е помала самоефикасноста кај испитаниците. Постои статистичка значајна

разлика во однност на отуѓувањето помеѓу машкиот и женскиот пол. Мажите се изјасниле дека се чувствуваат повеќе отуѓени од жените. Во однос на чувството на самоефикасноста, мажите се чувствуваат помалку ефикасни од жените како и во чувството на бесцелност, мажите се чувствуваат повеќе бесцелно од жените.

Психолошкото отуѓување и самоефикасноста се во корелација и постојат полови разлики во однос на двете измерени варијабли во корист на женскиот пол.

2. Dodevski A., Zhivadinovic J., Matveeva N., Zafirova B., Chadikovska E., Trpkovska B., Paunkovska A., Aliji V., Dimitrovska M., Jovanovska E., **Chepreganova T**.Persistent trigeminal artery-anatomical features and clinical significance.JMS 2023; Vol 6(2):113-119.

Евалуирани се пациенти каде се испитуваат морфолошките карактеристики на перзистентна тригенинална артерија (ПТА) и нејзиното нагласување на клиничката симптоматологија. Во оваа студија се вклучени 234 пациенти, 130 од машки и 104 од женски пол, користена е компјутеризирана томографска ангиографија (КТА) во период од 5 години. Инјектиран е интравенски контраст кај пациентите и направена е посебна реконструкција на сликите за подобра визуализација на ПТА. Кај голем дел од испитаниците најдени се варијации на перзистентната тригеминална артерија.

Овој труд е од интерес за анатомистите, но и варијациите на мозочните артерии се исто така важни за радиолозите и хирурзите за да можат да ги спроведат безбедно сите процедури на снимање и лекување кај пациентите.

3. **Cepreganova Cangovska T**., Zdravkov I., Aleksovska A., Ristic-Stomnarska D., Joveva E. Central nervous system tuberculosis-case report.JMS 2023; Vol 6(2):104-108. Во овој труд презентиран е случај на пациент кај кој болеста започнува бавно, прогресивно и хронично, со почетна клиничка манифестација на синдром на деменција. Обично, туберкулозниот менингит се манифестира со субакутна прогресивна фебрилна болест. За неколку недели се дефинира фаза на менингитис со главоболка, менингизам, повраќање, блага конфузија. Ретка е атипична презентација на ЦНС туберкулоза, како во овој случај.

За време на хоспитализацијата е извршена мозочна магнетна резонанца со сомнителен наод за невроинфекција, поради сомнителен наод на магнетна резонанца, направена е лумбална пункција и цереброспиналната течност е испратена на анализа за специфични причини, меѓу кои и Mycobacterium tuberculosis. Важноста на овој труд е пред се почетната клиничка манифестација која е атипична за оваа проблематика, но правилната дијагноза и терапијата кај овие пациенти е голем предизвик за невролозите.

4. Zorcec T., **Cepreganova Cangovska T.,** Zorcec D.Covid 19 and young people: understanding the impact.JMS 2023; Vol 6(2):98-103.

Во овој труд опишано е влијанието на КОВИД-19 кај поединци од сите возрасни групи, вклучително и млади луѓе. Младите луѓе генерално искусуваат поблаги симптоми и подобри резултати, тие се подложни на заразување и пренесување на вирусот. Тие можат да имаат пониски стапки на инфекција, од клучно значење е младите да се придржуваат до превентивните мерки бидејќи сѐ уште можат да го шират вирусот, што потенцијално влијае на ранливите популации. Пандемијата и сродните мерки, исто така, имаа влијание врз менталното здравје на младите луѓе, со зголемен стрес, изолација и промени во социјалните интеракции што доведуваат до чувство на анксиозност, депресија и осаменост. Оваа студија била направена од јануари до септември 2022 година,

испитани се 267 испитаници вклучувајќи ги и младите од 15 до 30-годишна возраст. Тестирани се преку прашалници кои се споведени онлајн. Затворањето на училиштата и преминувањето кон учење на далечина беа предизвици во однос на образованието и социјалниот развој кај испитаниците. Со овој труд се докажа дека од суштинско значење за младите е да останат информирани, да ги следат упатствата кои беа дадени и да дадат приоритет на нивната физичка и ментална благосостојба во времето на КОВИД-19. Се докажа дека достапните информации за менталното здравје и практичните предлози за управување со ризиците треба да бидат достапни за секого. За оние кои беа посериозно погодени, високо се препорачува да побараат стручна помош.

5. Demjanki V., Jovanovski Srceva M., Donev Lj., Davceva O., **Cepreganova Cangovska T.,** Soljakova M. Can neuron-specific enolase and S100 markers evaluate neuro-damage from sevoflurane in children? MJA 2023; Vol 7 (3):46-51.

Севофлуранот е често употребуван анестетик во педијатриската хирургија и во овој труд се испитува неговата неуротоксичност. Се испитуваат неурон-специфичен енолаза (НСЕ) и С100 маркерите како дијагностичка алка во проценка на невро оштетувањето предизвикано од севофлуран кај децата. Овие маркери се наоѓаат во крвта и цереброспиналната течност и даваат позитивни резултати на врската помеѓу анестезијата со севофлуран и потенцијалните невролошки ефекти. За целосно да се разбере овој анестетик, потребно е да се знае неговото дејство во педијатриската анестезија и значењето на маркерите, како и нивната практична импликација во клиничките услови.

6. Demjanski V.,Mikjunovikj Derebanova L.,Litajkovska S., Ristov M.,Koskarov Malinkov K., **Cepreganova-Cagovska T.** Perioperative anesthetic Management in a child with Beckwith-Wiedman syndrome.MJA 2023; Vol 7 (3):81-86.

Беквит-Видеман е комплексно нарушување на прекумерен раст со инциденца од 1:13.700 живородени деца. Синдромот Беквит-Видеман е ретко генетско нарушување и претставува предизвик на анестезиолозите поради неговите поврзани физички аномалии и потенцијални компликации. Во овој труд е прикажан анестетичкиот третман на 2-годишно момче со БВС кое е подложено на процедура за билатерална агенеза тестис. Основните разгледувања вклучуваат макросомија, ризик од хипогликемија, абнормалности на дишните патишта, кардиоваскуларни аномалии и дефекти на абдоминалниот ѕид. Успешната периоперативна нега вклучува прецизна предоперативна проценка, внимателно планирање и соработка со специјализирани медицински тимови. Во заклучокот се нагласува потребата за искусни анестезиолози запознаени со предвизиците поврзани со БВС нагласувајќи го значењето на приспособените пристапи, сеопфатните проценки и заедничката грижа за безбедноста и благостостојбата на овие пациенти при хируршки интервенции.

За овој избор кандидатката има поднесено 4 стручни монографии кои се публикувани во последните пет години:

1. Чепреганова М., Дитман ЈЛ**., Чепреганова Чанговска Т.,** Милановска М. Атрофии на мозокот. Европа 92 - Кочани, Скопје 2021.

Трудот дава осврт на кортикобазиларната атрофија, таупатија, која е спорадична и се споредува со клиничката екстресија и асоцијација кај болните со атрофија. На многу експлицитен начин се објаснети најновите дијагностички критериуми. Постојат пет фенотипа на кортикобазиларни синдроми кои се

дефинирани према топографијата на мозочните атрофии и акумулацијата на тау протеинот. Резимирано, се пронаоѓаат варијабилни клинички фенотипови, специфични патолочки лезии, нови мутации, биомаркери во ликворот, прецизни електрофизиолошки испитувања кои ги подобруваат дијагностичките критериуми. Во иднина авторот објаснува дека целта на терапијата е тау протеинот и неговите различни изоформи.

2. Чепреганова М., Дитман ЈЛ., **Чепреганова Чанговска Т.,** Милановска М. Епилептологија(актуелни поглавја). Европа 92 - Кочани, Скопје 2021.

Во контекст на првото поглавје - етиологија на епилепсиите**,** епилепсијата е една од најчестите невролошки консултации. Се смета дека 5 % од популацијата во текот на животот доживува некаков напад со губиток на сознанието, кој наликува на епилептичен. Во поглавјето е даден комплетен приказ на сите епилептогени фактори со основните нивни специфичности. Со напредокот на молекуларната цитогенетика се овозможи бројни состојби да бидат разрешени. Голем број на трудови на ова поле го покажаа генетскиот хетерогенитет во доменот на епилептичните енцефалопатии, со што во многу се промени и меѓународната класификација. Овие нови технологии на молекуларната цитогенетика денеска се користат како рутински во дефиницијата на новите синдромски ентитети. Прецизната етиолошка дијагноза овоможи фамилијарна генетска анализа и многу подобар и поефикасен терапевтски одговор. Повеќе од актуелните идиопатски епилепсии, генерализирани или фокални, не се трансмитираат само на начин преку менделеовиот хередитет, туку нивниот детерминизам е мултифакториелен, кој се карактеризира со интеракција на повеќе генетски фактори. Идентификацијата на овие различни фактори е патот на идните иследувања.Ова е тематиката на второто поглавје**.** Третото поглавје е посветено на фокални-структурелно метаболички епилепсии, или фокални епилепсии со идентификувана етиологија. Антиепилептичниот третман е посебно обработен во шестото поглавје. Никогаш не треба да се започне со основен третман во колку не сеобјективизираат нападите, преку анамнестичкиот распит на клиничката експресија на нападите. Секако дека многу важна улога играат комплементарните иследувања ЕЕГ, КТМ, МНР, спектроскопија, посебни секвенци за фронталните пресеци, за прецизна експлорација на хипокампо-амигдалните регии, со кортикална морфометрија за морфологијата на кортикалните регии, ЕЕГ со депривација на сонот, евентуално спектроскопија и трактографија.

3. Чепреганова М., Дитман ЈЛ., Чепреганова Чанговска Т. Клинички, дијагностички и терапевтски аспекти на патологијата кај возрасна популација. Европа 92 - Кочани, Скопје 2021.

Оваа стручна монографија содржи осум поглавја преку кои се обработени детално клиничките, дијагностичките и терапевските пристапи при различна патологија кај возрасната популација. Епилепсиите кај возрасната популација се прво обработено поглавје во оваа книга. Епилептичните напади кај возрасната популација над 65- годишна возраст се пет пати почести во корелација со младата популација. Во сите случаи еден напад после 65-годишна возраст, секогаш има симптоматски карактер. При ова како најчести епилептогени етиолошки фактори доминираат неуроваскуларните афекции, деменциите и мозочните тумори каде инциденцата се зголемува со возраста на пациентот. Екстресијата на клиничката слика е таа која ја поставува дијагнозата и ја води терапевската игра.

4. Чепреганова М., Дитман ЈЛ., **Чепреганова Чанговска Т**. Врчаковски М., Кусакатски С. Инфраселарна патологија, физиолошка клиничка експресија и невроимеџинг дијагностика). Европа 92 - Кочани, Скопје 2021.

Стручно дело од едицијата селарна патологија. поточно патологијата на питуитарната жлезда, интраселарна, супраселарна, латероселарна и инфраселарна регија. Комплетно елаборирана од клинички и неврорадиолошки аспект, со казуистички приказ за секој ентитет. Хипофиза- инфраселарна патологија од авторското трио М.Чепреганов, Ж.Л.Дитман и Т.Чепреганова-Чанговска се состои од три поглавја : прво, опис на неуроендокрина функција со анатомија и физиологија на хипофизата и хипоталамичниот неуроендокрин систем. Второ, анатомија на инфраселарната регија, поточно за базисвеноидот (свеноидалната коска) и трето поглавје посветено на патологијата на инфраселарната регија. Првата глава ја елаборира неуроендокрината функција, со анатомијата и физиологијата на хипофизата и хипоталамичниот неуроендокрин систем. Во втората глава е обработена анатомијата на инфраселарната регија, поточно на базисвеноидот (свеноидалната коска) со сите специфичности, како би била многу подобро и полесно разбрана и протолкувана патологијата на инфраселарната регија. Третата глава е посветена на невроимеџинг дијагностиката на патолошките процеси.
Прва и единствена едиција на овие простори која на сеопфатен начин обработува тема која е ретка, но претставува предизвик во дијагностицирањето и бара мултидисциплинарен пристап на лекување.

Стручно-апликативна и организациско-развојна дејност

Кандидатката д-р Татјана Чепреганова Чанговска активно учествувала во една домашна клиничка студија : „Леветирацетам како дополнителна антиепилептична терапија кај активна епилепсија со неконтролирани напади: студија со генерички препарат Ливам“ изведена на Клиника за неврологија.

Исто така учествувала во неколку меѓународни клинички студии во соработка со фармацевтска куќа TEWA, како истражувач во Concerto study - Laquinimod Double Blind Placebo Controlled Study in MS patients и MARINER trial - Rivaroxaban.

Како автор/коавтор на стручно-научни трудови има свои презентации на конгреси и симпозиуми од меѓународен и републички карактер.

Автор или коавтор е на 58 труда и коавтор на 20 публикувани книги.

Д-р Татјана Чепреганова Чанговска е благајник во Лигата против епилепсија на Република Македонија - League Against Epilepsy of Republic Macedonia.

Дел е од уредувачкиот одбор на списанието „Епилепсија и неврологија“ кое се печати еднаш годишно, издавач е Лигата против епилепсија на Република Македонија.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Д-р Татјана Чепреганова Чанговска е доктор по неврологија од областа на медицинските науки и единствен пријавен кандидат на Конкурсот за избор на еден наставник во насловно звање насловен доцент/вонреден професор од областа неврологија. Таа професионално се занимава со невролошка дејност 25 години, при што нејзината научноистражувачка дејност е главно фокусирана во епилептологијата, од која област одбранила докторат. Потесно поле на интерес во кое кандидатот постигнал забележителен успех претставуваат дијагностичките

мотоди кои се користат во неврологијата и се алатка за брза и прецизна дијагностика на невролошките заболувања. Сите овие методи таа ги користи и променува во сите научноистражувачки трудови од каде преку нив ги добива крајните резултати на испитувањето. Проучувајќи ги симптоматските епилептолошки заболувања повеќе од 10 години, со нејзините публикации во интернационални списанија со импакт фактор, д-р Чепреганова Чанговска дала голем придонес во дефинирањето, дијагностицирањето и толкувањето на оваа честа болест, а пособено во дефинирањето на нејзиното медикаментозно лекување. Со својот ангажман како асистент по неврологија во времетраење од 15 години и едукатор на специјализанти по неврологија и со повеќе орални презентации на англиски јазик д-р Чепреганова Чанговска несомнено ги поседува потребните вештини на добар предавач и едукатор. Д-р Чепреганова Чанговска е препознатлива по резултатите од нејзините истражувања кои се публикувани, така што таа се јавува како коавтор на 20 книги и автор/коавтор на 60 трудови публикувани во меѓународни научни списанија од областа на медицинските науки и презентирани на интернационални научни манифестации од областа на медицината, при што на еден дел од нив се јавува како носечки автор.

Врз основа на приложениот материјал, како и личното познавање на кандидатот, Рецензентската комисија има особена чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Факултетот за медицински науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип **да ја избере д-р Татјана Чепреганова Чанговска во насловно звање *насловен вонреден професор во наставно-научната област неврологија* на Факултетот за медицински науки при УГД Штип**.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Илија Џонов, претседател, с.р.

Проф. д-р Анита Арсовска, член, с.р.

Проф. д-р Сашо Стојчев, член, с.р.

ТАБЕЛА НА АКТИВНОСТИ КОИ СЕ БОДУВААТ ПРИ ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ

Р. бр.	Наставно-образовна дејност	Поени				
		Во земјата		Во странство		
		број	поени	број	поени	Вкупно
2.	Избор во звање доцент	30				30
	ВКУПНО					**30**
Р. бр.	**Научноистражувачка дејност и стручно-уметнички активности**	**Поени**				
		Во земјата		**Во странство**		
		број	**поени**	**број**	**поени**	**Вкупно**
	Монографија или научна книга	4	10			40
	Научен труд објавен во меѓународно научно списание (прв автор)	1	9			9
	Научен труд објавен во меѓународно научно списание (втор автор)	1	6			6
	Научен труд објавен во меѓународно научно списание (останати автори)	4	3			12
	ВКУПНО					**67**
Р. бр.	**Стручно-апликативна дејност и организациско-развојна дејност**	**Поени**				
		Во земјата		**Во странство**		
		број	**поени**	**број**	**поени**	Вкупно
1.	Учесник во научен проект	3	2			6
2.	Член на уредувачки одбор на научно списание	1	1			1
3.	Студиски престој во странство	1	8			8
4.	Стручни награди и признанија	1	4			4
	ВКУПНО					**19**
	ВКУПНО БОДОВИ ОД СИТЕ ОБЛАСТИ					**131**

Р Е Ф Е Р А Т
ЗА ИЗБОР НА АСИСТЕНТ ЗА НАСТАВНО-НАУЧНА ОБЛАСТ ИМПЛАНТОЛОГИЈА НА ФАКУЛТЕТ ЗА МЕДИЦИНСКИ НАУКИ ПРИ УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП

Со Одлука бр.2002-149/18 од 8.7.2024 година донесена на седница на Наставно-научниот совет на Факултетот за медицински науки, одржана на 8.7.2024 година, определени сме за членови на Рецензентска комисија за избор на асистент за наставно-научната област *имплантологија (3.05.01.06.)* – еден извршител на Факултетот за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип во следниов состав:

- **проф. д-р Киро Папакоча**, редовен професор за наставно-научната област имплантологија, вработен на Факултет за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип (претседател);
- **доц. д-р Бруно Николовски**, доцент за наставно-научната област максилофацијална хирургија и орална хирургија, вработен на Факултет за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип (член);
- **доц. д-р Михајло Петровски**, доцент за наставно-научната област пародонтологија и орална патологија, вработен на Факултет за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип (член).

Конкурсот за овој избор беше објавен во дневните весници „Слободен печат” и „Коха“ на 27.6.2024 година и во предвидениот рок се пријави: **ас. д-р Љупка Арсовски.**

Кандидатката, ас. д-р Љупка Арсовски врз основа на распишаниот Конкурс, уредно, навремено и во целост заедно со пријавата ги има доставено следниве документи: 1) пријава; 2) диплома за завршен прв циклус на студии - еден примерок оригинал и три копии заверени на нотар; 3) уверение за положени испити на прв циклус на студии; 4) кратка биографија; 5) список на објавени научни и стручни трудови; 6) по еден примерок од трудовите; 7) потврда дека се служи со еден странски јазик; 8) препорака од 4 професори; 9) уверение за државјанство.

Врз основа на приложената документација од кандидатот, чест ни е на Наставно-научниот совет на Факултетот за медицински науки да му го поднесеме следниов

И З В Е Ш Т А Ј

Биографски податоци

Д-р Љупка Арсовски е родена на 31.12.1992 година во Штип, каде што завршува основно и средно гимназиско образование со континуиран одличен успех во сите учебни години. Во учебната 2011/2012 година се запишува на Факултетот за медицински науки, на студиската програма по Стоматологија при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип на петгодишни студии. По завршувањето на студиите, на 15.9.2016 година се стекнува со називот дипломиран доктор на стоматологија со просек 8,97.

По завршувањето на приправничкиот стаж, во 2017 година го полага стручниот испит и се стекнува со работна лиценца издадена од Стоматолошката комора на Република Северна Македонија.

Во јуни 2018 година почнува со специјализација по Орална хирургија на Факултетот за медицински науки – Дентална медицина при Универзитет „Гоце Делчев". Специјализацијата ја завршува во 2021 година со што се стекнува со стручниот назив - специјалист по орална хирургија.

Од 15.9.2016 година до 28.2.2018 година работи во стоматолошката ординација ПЗУ „Дентал арт студио" во Штип.

Од април 2020 година до 2.3.2021 година е вработена како доктор стоматолог во стоматолошката ординација ПЗУ „Д-р Маслар" - Скопје.

Во март 2021 е избрана за асистент на Факултетот за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев" во Штип.

Во септември 2021 година се запишува на трет циклус докторски студии на студиската програма Базични и клинички испитувања во Денталната медицина при Факултетот за медицински науки, Универзитет „Гоце Делчев", Штип.

Успешно се служи со англиски, германски, хрватски и српски јазик. Одлично ги владее сите алатки од MS Office пакетот (MS Word, Power Point, Excel Publisher, Corel DRAW, Paint); активно користи интернет, електронска пошта, алатки за видеоконференции и вебинари. Поседува возачка дозвола Б-категорија.

Кандидатката ас. д-р Љупка Арсовски ги исполнува законските услови за избор во соработничко звање асистент:

1. Остварен просечен успех од 8.97 на студиите од интегриран прв и втор циклус на Факултетот за медицински науки - Стоматологија при Универзитетот „Гоце Делчев" во Штип;
2. Со Одлука бр.2002-62/3 на седница на Наставно-научниот совет на Факултетот за медицински науки, одржана на 26.2.2021 година, е избрана за соработник асистент за научната област имплантологија на Факултетот за медицински науки за период од 3 (три) години. Рефератот од Рецензентската комисија за овој избор е објавен во „Универзитетски билтен" бр. 268 од 31.12.2020 година;
3. Објавени 9 (девет) научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации во последните 3 години (од последниот избор);
4. Познавање на странски јазици – кандидатката доставила сертификат за познавање на англиски јазик;
5. Демонстрира способност за изведување наставно-научна дејност; во изминатиот период беше вклучена како соработник – асистент во реализација на практичната настава по предметите Дентална имплантологија, Максилофацијална хирургија, Вилично лицева протетика, Орална хирургија, Фиксна протетика 1, Фиксна протетика 2, Детска стоматологија, Скелетирана протеза, Организација на стоматолошка служба, Гнатологија, Анатомија на вилици и дентална морфологија.
6. Две препораки од професори (редовни професори).

Листа на научноистражувачки трудови во соодветната област во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации во последните 3 години:

Бр.	Автор	Наслов на трудот	Списание	Години на излегување на списанието
1.	**Arsovski Ljupka,** Rogoleva Gjurovski Sonja, Toneva Stojmenova Verica	Physiodispenser – and its use in dental medicine.	International conference ETIMA 2023, 27-29 Sept 2023, Stip.	2
2.	**Arsovski, Ljupka** and Carceva-Salja, Sofija and Veleska-Stefkovska, Daniela	*Impact of contamination cleanliness of the implant surface review paper.*	2023 International Journal Knowledge - Capital of the Future. pp. 375-378. ISSN 2545-4439	18
3.	**Arsovski Ljupka**, Papkoca Kiro	Modern surgical sets for installation of dental implants.	Knowledge – International Journal, 47 (4). pp. 539-542. **(indexed-индексиран)**	15

Наставно-образовна и научноистражувачка дејност

Во 2016 година веднаш по дипломирањето д-р Љупка Арсовски е ангажирана како волонтер на Факултетот за медицински науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, при реализација на практичната настава во учебната 2016/2017 на студиската програма на Стоматологија и на стручните студии за забни техничари – протетичари. Од учебната 2016/2017 година до учебната 2020/2021 е ангажирана како експерт од пракса на Факултетот за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип и учествува во изведување на вежбите по предметите: Дентална имплантологија, Максилофацијална хирургија, Вилично лицева протетика, Орална хирургија, Фиксна протетика 1, Фиксна протетика 2, Детска стоматологија, Скелетирана протеза, Организација на стоматолошка служба, Гнатологија, Анатомија на вилици и дентална морфологија.

Во 2017 година има активно учество во обуката „Оралнохируршки процедури во менаџментот на флап-дизајн: резенки, инструменти и техники на шиење - основно ниво“.

Со Одлука бр.2002-62/3 на Наставно-научниот совет на Факултетот за медицински науки, одржана на 26.2.2021 година, е избрана за соработник асистент за научната област имплантологија на Факултетот за медицински науки за период од 3 (три) години. Рефератот од Рецензентската комисија за овој избор е објавен во „Универзитетски билтен“ бр. 268 од 31.12.2020 година.

Од учебната 2020/2021 година д-р Љупка Арсовски е активно вклучена во практичната настава на Факултетот за медицински науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип (студиска програма за Дентална медицина, Забен техничар - протетичар) како асистент по предметите: (1) Дентална имплантологија, (2) Орална хирургија,(3) Орална хирургија 1, (4) Орална хирургија 2, (5) Претклиничка орална хирургија, (6) Локални анестезии во стоматологијата, (7) Детска стоматологија 1, (8) Скелетирана протеза, (9) Организација на стоматолошка служба и (10) Анатомија на вилици и дентална морфологија.

На 11.11.2023 година д-р Љупка Арсовски беше предавач на 12. симпозиум со меѓународно учество: „Современи пристапи во третманот на пациенти кои примаат антикоагулантни, антиагреганти и антихипертензивни лекови“.

Предавањето беше на тема „Влијанието на медицинскиот статус врз имплантниот успех".

Во јуни 2024 година, д-р Арсовски зема активно учество на работилница во Орто Дента Ес на тема „I-PRF protocol and applied use in esthetics".

За потребите на наставата по предметот Вовед во стоматолошка протетика ас. д-р Љупка Арсовски е коавтор на две учебни помагала, скрипта и практикум.

1. Позитивно рецензирана скрипта од предавања, збирка на задачи или практикум - во земјава

- Златановска Катерина, Заркова-Атанасова Јулија, Коцовски Дарко, Арсовски Љупка (2019) *Вовед во стоматолошка протетика - скрипта.* ISBN 978-608-244-614-1.https://eprints.ugd.edu.mk/22508/
- Златановска Катерина, Заркова-Атанасова Јулија, Коцовски Дарко, Арсовски Љупка (2019) *Вовед во стоматолошка протетика - практикум.* ISBN 978-608-244-615-8.https://eprints.ugd.edu.mk/22509/

Научноистражувачка дејност

До сега има објавено 11 трудови во домашни и во меѓународни списанија, активно учество на научни конференции, меѓународни симпозиуми, конгреси, промоции.

Списокот на објавени трудови на кандидатката асистент д-р Љупка Арсовски при изборот во асистент се евалуирани во „Универзитетски билтен" на Универзитетот „Гоце Делчев" бр. 268 од 31.12.2020 година (167-169 стр.) https://www.ugd.edu.mk/documents/univerzitetski_bilten/ebilteni/16-20/2020/268/

Листа на трудови на д-р Љупка Арсовски кои ги доставува за рецензија за избор во асистент и се однесуваат на последните три години:

2. **Објавени трудови во целост – in extenso / full text - од реден број 3 до 7**

2.1. Трудови кои се однесуваат на областа

1. Rogoleva Gjurovski, Sonja and Naskova, Sanja and Toneva Stojmenova, Verica and **Arsovski, Ljupka** and Atanasova, Sandra (2023) *Transcutaneous electrical nerve stimulation method in patients with xerostomia.* Balkan Journal of Applied Mathematics and Informatics (BJAMI), 6 (2). pp. 179-186. ISSN 2545-4803 https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/33140. За целите на овој труд биле направени експерименти со апаратот за стимулација на плунката Saliwell Crown и електростимулирачкиот уред GenNarino, кој дава многу задоволувачки резултати за третманот на ксеростомија. Оваа студија го претставува развојот на нова алатка која треба да се потврди кај пациенти со плунковна хипофункција. Во оваа студија, истражувана е најефективната фреквенција за зголемување на секрецијата на плунка, без несакани ефекти врз кожата и орофацијалните структури. Физиолошките состојби како деноноќниот ритам, топлината или стресот влијаат на протокот на плунка, кој исто така може да се намали патолошки во различни околности како што се по употреба на лекови, радиотерапија на главата и вратот, невролошко оштетување и метаболички или имунолошки заболувања како што е Сјогренов синдром. Врз основа на спроведеното истражување авторите заклучиле дека со помош на гореспоменатиот апарат кај пациенти со ксеростомија се лачи многу повеќе плунка од вообичаено.

2. Rogoleva Gjurovski, Sonja and Toneva Stojmenova, Verica and **Arsovski, Ljupka** and Kukuseva, Maja and Atanasova, Sandra and Petrovski, Mihajlo (2023) *Principles and applications of oral ElectroSurgery.* Second International Conference ETIMA 2023 - Conference proceedings. pp. 93-99. ISSN 978-608-277-040-6, https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/33972. Електрохирургијата е добра алтернатива на скалпелот или ласерите за менаџмент со меките ткива и би можела да биде метод на избор. Оралната електрохирургија е широко прифатена низ целиот свет и има широк спектар на клинички апликации. Според авторите, откако клиничарот ќе ја разбере природата на различните бранови форми и како електрохируршката технологија се поврзува со клиничките резултати, ќе се постигне ниво на удобност што ги прави клиничките апликации безбедни, предвидливи и лесни. Електрохирургијата може да се користи наместо скалпел за сечење на меките ткива, со цел да се намали хеморагијата. Електрохирургијата е премин на радиобранови со висока фреквенција (RF енергија) во мекото ткиво што резултира со различни клинички ефекти, вклучувајќи сечење и коагулација во исто време или комплетно уништување на ткивото. Главната цел на оваа студија е да ги истакне принципите и придобивките од примената на електрохирургијата. Електрохирургијата никогаш не може целосно да го замени скалпелот, но бара повеќе знаење, вештина и целосно разбирање на биофизичките аспекти на интеракцијата на електрохируршката енергија и ткивото. Се ветува континуирано истражување на полето на ткивната интеракција и потенцијален развој на апликациите на електрохирургијата.

3. Arsovski, Ljupka and Rogoleva Gjurovski, Sonja and Toneva Stojmenova, Verica (2023) *Psysiodispenser and its use in dental medicine.* Second International Conference - ETIMA 2023 - Conference proceedings. pp. 149-152. ISSN ISBN: 978-608-277-040-6, https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/33973. Физиодиспензерот е специјализиран стоматолошки апарат кој е дизајниран да го подготви местото на имплантот во коската на вилицата за време на процедурата за поставување забен имплант. Употребата на физиодиспензер е важна затоа што осигурува дека местото на имплантот е правилно подготвено и имплантот е поставен со прецизност и точност. Многу ефикасно ја сече коската со контролиран факел, брзина и опрема. Постои постојан систем за наводнување со солен раствор кој ги мие остатоците од коските и крвта, а исто така делува и како течност за ладење. Оттука, според авторите, по оперативниот зафат пациентот нема да добие болка и оток. Има многу низок шум, удобен за пациентот. Физиодиспензерот е клучна технологија во процесот на имплантација. Неговата главна предност е што, во споредба со стандардните стоматолошки комплети инструменти, речиси секој дел од диспензерот може да се стерилизира, што го спречува ширењето на инфекцијата во раната на операцијата. Овозможува интервенција на коскените ткива со мала брзина да стане исклучително безбедна и пациентите обично нема да добијат оток по операцијата. Авторите забележале дека овој инструмент користи комбинација од ротациони движења со голема брзина и нежни осцилации за да се создадат прецизни, контролирани канали во коската за поставување на забниот имплант. Функцијата на осцилација помага да се минимизира оштетувањето на околното коскено ткиво и да се зголеми точноста на поставувањето на имплантот.

4. Arsovski, Ljupka and Carceva-Salja, Sofija and Veleska-Stefkovska, Daniela (2023) *Impact of contamination cleanliness of the implant surface review paper.* International Journal Knowledge - Capital of the Future. pp. 375-378. ISSN 2545-

4439, https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/32273. Важни и пожелни својства што треба да ги поседуваат материјалите што се користат за изработка на денталните импланти се: биокомпатибилност, биоинертност, биофункционалност и биоадхезија. Компаниите кои се занимаваат со изработка на импланти, секогаш објавуваат стапка на успех од 95 до 99 % на нивните импланти за нивниот имплантолошки систем. Многу ретко зборуваат за неуспех на имплантот. Целта на овој труд била да укаже на влијанието на модификациите на површината на имплантот (микротопографијата и микродизајнот на имплантите), врз успешноста на осеоинтегративните процеси како и долготрајниот успех на имплантнопротетичката рехабилитација. Според авторите, постојат разлики помеѓу производителите во однос на материјалите, металните легури кои ги користат во процесот на продукција на имплантите, видот на површината на имплантите, но и во начинот на кој се чисти и превенира можната контаминација пред да се пуштат во продажба. Во оваа студија се вклучени неколку типови на импланти, нивните површински карактеристики и анализирано е можното влијание на контаминираните имплантни површини врз успехот/неуспехот на имплантот. За остварување на зададената цел користен е електронски микроскоп, кој ќе овозможи детална анализа на површината на имплантите во три третини: апикална, среден дел и имплантен врат.

5. Arsovski, Ljupka and Papakoca, Kiro (2021) *Modern surgical sets for installation of dental implants.* Knowledge – International Journal, 47 (4). pp. 539-542. https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/28463. Трудот е рецензиран во Универзитетски билтен број 334 од 1.12.2023.

Објавени трудови во целост од други интердисциплинарни области:

6. Arsovski, Ljupka and Petrovski, Mihajlo and Terzieva-Petrovska, Olivera and Toneva Stojmenova, Verica and Rogoleva Gjurovski, Sonja (2023) *Денталните ласери - предизвик на современата стоматологија.* Second International Conference - ETIMA 2023 - Conference Proceedings. pp. 110-117. ISSN ISBN:978-608-277-040-6, https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/33976. Во овој труд се опишани придобивките од денталните ласери, како иновативна метода во стоматологијата. Денталните ласери поседуваат мноштво на индикации кои се изведуваат во секојдневната стоматолошка пракса, вклучувајќи третман на пародонталните заболувања (ласерите можат да се користат за отстранување на инфламираното гингивално и пародонтално ткиво и за промовирање на растот на здравото ткиво); отстранување на каризоните лезии (ласерите можат да се користат за отстранување на кариесот на забите, без употреба од анестезија); белење на заби (ласерите можат да се користат за активирање на средствата за белење и подобрување на ефикасноста на третманите за белење на забите); за изведување на биопсија (ласерите можат да се користат за отстранување на мали примероци од ткиво за биопсија); процедури на меките орални ткива (Ласерите можат да се користат за преобликување или отстранување на ткивото на непцата за да се подобри изгледот на насмевката). Најважни за споменување се придобивките од употребата на ласери во стоматологијата од кои најзначајни се намалена болка и непријатност кај пациентот, намалено крварење и побрзо време на заздравување. Според авторите, ласерите исто така можат да бидат попрецизни од традиционалните стоматолошки алатки, што овозможува значително поконзервативен третман.

7. **Arsovski, Ljupka** and Naskova, Sanja (2023) *The power saliva in diagnostic oral disease.* Medis International journal of medical sciences and research, 2 (1). pp. 19-20., https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/3203. Плунката е екстрацелуларна течност што ја произведуваат и излачуваат плунковните жлезди во устата. Кај луѓето, плунката е околу 99 % вода, плус електролити, слуз, бели крвни зрнца, епителни клетки (од кои може да се извлече ДНК), ензими (како што се липаза и амилаза), антимикробни агенси (како што се секреторниот IgA и лизозими). Плунката е важна дијагностичка течност, помага при утврдување на одредени нарушувања/болести на орофацијалниот систем. Некои лоши навики, како пушењето, го зголемуваат лачењето на плунка најверојатно како резултат на одбранбен механизам на хемиска иритација. Од ензимите, амилазата има улога да ја чисти усната шуплина, а исто така и заштитна улога од кариес. Според авторите, реминерализацијата е директно зависна од присуството на јони во плунката. Презаситеноста на плунката претставува бариера за деминерализација и е неопходен предуслов за процесот на реминерализација. Исто така, степенот на лачење на плунка зависи од чувството на страв, оштетување на плунковните жлезди од зрачење на главата и вратот, тумор на овие жлезди, недостаток на тироидна жлезда или при употреба на лекови кои како еден од несаканите ефекти имаат и антисијалогогоничен ефект. Презаситеноста на плунката претставува бариера за деминерализација и е неопходен предуслов за процесот на реминерализација. Пуферските системи влијаат на можноста за неутрализација на проголтаните или генерирани киселини. Бикарбонатот е најважниот пуферски систем во плунката благодарение на физичките, хемиските и антибактериските својства на плунката. Плунката е јонски резервоар, пуфер и има антимикробно дејство. Помага во варењето, растворајќи ги остатоците од храната, делува како растворувач што дозволува храната да комуницира со вкусните папили, одржува рамнотежа на водата и ги исплакнува остатоците од храна. Оттука е заклучено дека плунката во физичката заштита на меките ткива се заснова пред се на нејзината улога на подмачкување, натопување на оралната слузница, а истовремено ја навлажнува храната и помага во формирањето на болусот и негово голтање.

8. Toneva Stojmenova, Verica and Rogoleva Gjurovski, Sonja and Kovacevska, Ivona and Naskova, Sanja and Mladenovski, Marko and **Arsovski, Ljupka** (2023) *Biomechanical behavior of EndoSonics.* Second International Conference ETIMA 2023 - Conference proceedings. pp. 153-157. ISSN 978-608-277-040-6, https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/33971. Целта на овој труд била да се претстави биомеханичката работа на ендосоничните насадни инструменти во каналот на забот и неговите клинички примени во современата ендодонтска практика. Во овој труд, авторите заклучиле дека ендосоник е апарат кој се користи во областа на ендодонцијата, бидејќи помага да се подобри ефективноста на третманот на коренскиот канал, а истовремено да се намали потребата за инвазивни процедури. Употребата на ендосоникот во ендодонцијата обезбедува неколку придобивки, вклучително и подобрено чистење и обликување на коренскиот канал, намалено време на лекување и подобрени резултати од третманот.

9. Petrovski, Mihajlo and Papakoca, Kiro and Terzieva-Petrovska, Olivera and Proseva, Ljubica and **Arsovski, Ljupka** and Atanasova, Sandra (2021) *Impact of The Nurses on Maintaining Oral Health in Institutionalized Elderly.* Lupine online journal of nursing & health care, 3 (2). pp. 292-295. ISSN 2637-6695, https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/28289. Трудот е рецензиран во Универзитетски билтен број 334 од 01.12.2023 година.

Учество на меѓународни и домашни стручни собири, конгреси, конференции и симпозиуми

Работилници

1. 15.04.2024 Д-р Љупка Арсовски има учество во работилница „Writing a scientific paper".
2. 2024 во јуни, д-р Љупка Арсовски има активно учество во работилница во Орто Дента Ес на тема „I-PRF protocol and applied use in esthetics".

9. **Усни и постер-презентации**

Arsovski, Ljupka (2023) *Влијанието на медицинскиот статус врз имплантниот успех.* In: 12-ти симпозиум со меѓународно учество: Современи пристапи во третманот на пациенти кои примаат антикоагулантни, антиагрегантни и антихипертензивни лекови, 11 Nov 2023, Stip. https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/32922

Arsovski, Ljupka and Rogoleva Gjurovski, Sonja and Toneva Stojmenova, Verica (2023) *Physiodispenser – and its use in dental medicine.* In: International conference ETIMA 2023, 27-29 Sept 2023, Stip. https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/33429

Toneva Stojmenova, Verica and Rogoleva Gjurovski, Sonja and Kovacevska, Ivona and Naskova, Sanja and Mladenovski, Marko and **Arsovski, Ljupka** (2023) *Biomechanical behavior of endosonics.* In: International conference ETIMA 2023, 27-29 Sept 2023, Stip. https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/33360

Arsovski, Ljupka and Petrovski, Mihajlo and Terzieva-Petrovska, Olivera and Toneva Stojmenova, Verica and Rogoleva Gjurovski, Sonja (2023) *Денталните ласери- предизвик на современата стоматологија.* In: International conference ETIMA 2023, 27-29 Sept 2023, Stip. https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/33334

Zlatanovska, Katerina and Longurova, Natasa and Zarkova-Atanasova, Julija and Proseva, Ljubica and Rogoleva Gjurovski, Sonja and **Arsovski, Ljupka** (2023) *Evaluation of use of flexible dentures as alternative solutions for partial edentulism treatment.* In: 26th BaSS Congress, 11-14 May 2023, Skopje, North Macedonia. https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/32031

Arsovski, Ljupka and Spirov, Vancho and Rogoleva Gjurovski, Sonja and Toneva Stojmenova, Verica and Atanasova, Sandra (2023) *Bone augmentation with xenograft and non resorptive membrane - case report.* In: 26th Congress of the BaSS - current trends and advances in dentistry, 11-14 May 2023, Skopje, Republic of Macedonia. https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/32029

Toneva Stojmenova, Verica and Kovacevska, Ivona and Popovska, Lidija and Rogoleva Gjurovski, Sonja and **Arsovski, Ljupka** and Apostoloski, Pavle (2023) *An in vitro evaluation of leakage after obturation with 3 different sealers and Thermafil obturator.* In: 26th Congress of the BaSS - current trends and advances in dentistry, 11-14 May 2023, Skopje, Republic of Macedonia. https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/32027

Rogoleva Gjurovski, Sonja and Toneva Stojmenova, Verica and **Arsovski, Ljupka** and Atanasova, Sandra and Petrovski, Mihajlo (2023) *Principles and applications of oral electrosurgery.* In: International conference ETIMA 2023, 27-29 Sept 2023, Stip. https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/33414

Rogoleva Gjurovski, Sonja and Naskova, Sanja and Toneva Stojmenova, Verica and **Arsovski, Ljupka** and Atanasova, Sandra (2023) *Transcutaneous electrical nerve stimulation method in patients with xerostomia.* In: International conference ETIMA 2023, 27-29 Sept 2023, Stip. https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/33416

28. **Член на факултетски орган, комисија**

Ас. д-р Љупка Арсовски е член на повеќе професионални асоцијации и тоа:

- Стоматолошка комора на Република Македонија;

Активно е вклучена во организација на симпозиуми, студентски конгреси и летна школа од Денталната медицина на Факултетот за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип и тоа:

- Дел од организациониот одбор за „Dental Summer School“, 13.9.2018 година, Охрид, Македонија;
- Дел од ораганизациониот одбор за 8-ми научен симпозиум: „Мултидисциплинарен пристап во стоматолошката практика“, 6.3.2019 година;
- Дел од организациониот одбор на „Dental summer school & Second International Student's Congress in Dental Medicine 2019“, 23-26 May 2019, Ohrid, Macedonia;
- Дел од ораганизациониот одбор за научниот симпозиум „Ургентни состојби во денталната медицина“, 10.10.2020.
- Дел од организациониот одбор за научниот симпозиум „Промени во усната празнина и лицевата регија – епидемиолошка состојба, превенција, дијагностика и третман“, 19.11.2022.
- Дел од организациониот одбор за научниот симпозиум „Современи пристапи во третманот на пациенти кои примаат антикоагулантни, антиагрегатни и антихипертензивни лекови“, 11.11.2023.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Во согласност со Законот за високо образование и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, наставно-стручни, научни, наставни и соработнички звања на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип и според приложената документација, кандидатката **д-р Љупка Арсовски ги исполнува сите законски услови, сите општи услови и критериумите за да биде избрана во звањето асистент** за наставно-научната област имплантологија.

Врз основа на приложениот материјал и изнесените податоци, според Законот за високо образование и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, наставно-стручни, научни, наставни и соработнички звања на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, Рецензентската комисија има чест и задоволство да му предложи на **Наставно-научниот совет на Факултетот за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип кандидатот ас. д-р Љупка Арсовски да биде избрана за асистент во наставно-научната област имплантологија на Факултетот за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.**

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Киро Папакоча, редовен професор, претседател, с.р.
Доц. д-р Бруно Николовски, доцент, член, с.р.
Доц. д-р Михајло Петровски, доцент, член, с.р.

Р Е Ф Е Р А Т
ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ ЗВАЊА ЗА НАСТАВНО-НАУЧНА ОБЛАСТ РАДИОЛОГИЈА НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА МЕДИЦИНСКИ НАУКИ ПРИ УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП

Со Одлука бр.**2002-149/6** од 8.7.2024 година, донесена на 322. седница на Наставно-научниот совет на Факултетот за медицински науки, одржана на 8.7.2024 година, определени сме за членови на Рецензентска комисија за избор на наставник во звање вонреден професор за наставно-научната област **радиологија 1.3 (3.02.00.22)** на Факултетот за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, во следниов состав:

- **проф. д-р Антонио Глигориевски**, редовен професор за наставно-научната област радиологија, Факултет за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип (претседател);
- **проф. д-р Климе Ѓоресκи,** редовен професор во пензија за наставно-научната област радиологија (член);
- **проф. д-р Владо Столевски**, редовен професор за наставно-научната област неврохирургија, Медицински факултет при Универзитет „Кирил и Методиј“ во Скопје (член).

Конкурсот за овој избор беше објавен во дневните весници „Слободен печат“ и „Коха“ од 27.6.2024 година и во предвидениот рок се пријави:

Доцент д-р Јасминка Чабуковска Радуловска, доктор на медицински науки од научната област радиологија, вработена во ЈЗУ УК за хируршки болести „Св. Наум Охридски“, Скопје, доцент по предметот Радиологија на Факултетот за медицински науки – УГД Штип, ангажирана со договор за двоен работен однос со 5 работни часови неделно.

Врз основа на приложената документација од кандидатите, чест ни е на Наставно- научниот совет на Факултетот за медицински науки да му го поднесеме следниов

И З В Е Ш Т А Ј

Биографски податоци

Д-р Јасминка Чабуковска Радуловска е родена на 24.7.1964 година, во Скопје.

Основно училиште и гимназија завршила во Скопје. Дипломирала на Медицинскиот факултет во Скопје во 1990 год. Во 1992 год. запишала магистерски студии по радиодијагностика, а во декември 1993 година започнала приватна специјализација од областа на радиодијагностиката. Од ноември 1995 год. е во редовен работен однос на Одделот за радиодијагностика, во ЈЗУ УК за хируршки болести „Св.Наум Охридски“ во Скопје каде работи и денес. Во март 1998 год. го положила специјалистичкиот испит по радиодијагностика, со што се стекнала со звање -**специјалист по радиодијагностика на Медицинскиот факултет во Скопје.** Во 2006 год. била раководител на Одделението за радиодијагностика при ЈЗУ УК за хируршки болести „Св.Наум Охридски“ од Скопје, а од 2007 год. ја извршува функцијата на заменик-директор на ЈЗУ УК за хируршки болести „Св.Наум Охридски“ Скопје. Во периодот 2010-2017 год. ја извршува функцијата генерален директор на ЈЗУ УК за хируршки болести „Св. Наум Охридски“ Скопје.

Во 2015 год. ја завршила својата супспецијализација од областа на гинеколошка и мама дијагностика. Во 2017 год. ги завршила докторските студии на клиничка медицина во областа радиодијагностика на Медицинскиот факултет во Скопје, под менторство на проф. д-р.Анастасика Попоска и докторирала на тема „ЛУМБАЛНА СПИНАЛНА СТЕНОЗА: СПОРЕДБА МЕЃУ НАОДОТ НА МАГНЕТНА РЕЗОНАНЦА И СТЕПЕНОТ НА ОНЕСПОСОБЕНОСТ КАЈ ПАЦИЕНТИТЕ", со просечна оценка 9.57.
Од 2019 год. е насловен доцент, а од 2021 год. е доцент на Факултетот за медицински науки при Универзитетот „Гоце Делчев", Штип.
Активно се служи со англиски јазик и располага со солидни компјутерски познавања од MS Office (Word, Excel, Power Point).

Општи услови за избор:

- Д-р Јасминка Чабуковска Радуловска има диплома за доктор на медицина, диплома за специјалист од областа на радиодијагностиката, лиценца за работа како доктор на медицина, диплома за супспецијалист по гинеколошка и радиодијагностика на болести на дојка.
- Д-р Јасминка Чабуковска Радуловска има диплома за завршени докторски студии и звање - доктор по медицински науки, клиничка медицина, област радиодијагностика, а нејзината научноистражувачка работа е главно фокусирана на болести на 'рбетниот столб и урогинеколошката и мама дијагностика.
- Има остварен просечен успех на прв циклус (додипломски) студии од 8,3; завршена специјализација по медицинска радиодијагностика и остварен просек на докторски студии од 9,57.
- Д-р Јасминка Чабуковска Радуловска од 2021 год. е доцент на Факултетот за медицински науки при Универзитетот „Гоце Делчев", Штип.
- Има објавено многу трудови од кои издвојуваме само 6 научни трудови во референтна научна публикација со кои доц. д-р Јасминка Чабуковска Радуловска ги исполнува законските критериуми за избор во звање вонреден професор:

Бр.	Автор	Наслов на трудот	Списание	Години на излегување на списанието
1	**Chabukovska Radulovska J.,** Petrovska T., Zdravkovska M., Danailova M.,	CLINICAL APPLICATION OF THE SONOELASTOGRAPHY IN THE EVALUATION OF THE SOLID BREAST TUMORS: OUR EXPERIANCE IN PRACTICE,	Macedonian Journal of Anesthesia, May 2024; **MJA VOL.8 No.2, www.doi.org/10.55302/MJA2482016chr**	Научно списание со меѓународен уредувачки одбор, 2024
2	**Chabukovska Radulovska J.**	OPTIMIZATION IN COMPUTED TOMOGRAPHY	Macedonian Journal of Anesthesia, May 2024; **MJA VOL.8 No.2,*www.doi.org/10.55302/MJA2482056chr***	Научно списание со меѓународен уредувачки одбор, 2024
3	**Chabukovska Radulovska J.**	REVOLUTIONIZING RADIATION DOSE MEASUREMENT AN MANAGEMENT SYSTEM - MAKES THE THINGS BETTER	Macedonian Journal of Anesthesia, May 2024; **MJA VOL8 No.2,*www.doi.org/10.55302/MJA248209chr***	Научно списание со меѓународен уредувачки одбор, 2024

4.	Petrovska T., **Cabukovska Radulovska J.,** Sofronievska Glavinov M., Danailova M.	BREAST CANCER IN MEN: A CASE REPORT	Macedonian Journal of Anesthesia, May 2024; **MJA VOL8 No.2,www.doi.org/10.55302/MJA2482099p**	Научно списание со меѓународен уредувачки одбор, 2024
5.	Danailova M, **Chabukovska Radulovska J.,** Petrovska T.	MDCT IMAGING OF BLUNT RENAL TRAUMA: POST TRAUMATIC BILATERAL RENAL PELVIS RUPTURE	Macedonian Journal of Anesthesia, May 2024; **MJA VOL.8 No.2,www.doi.org/10.55302/MJA2482109d**	Научно списание со меѓународен уредувачки одбор, 2024
6.	Petrovska T., **Cabukovska Radulovska J.,** Sinokapovski S., Kirkov Lj.	RADIOLOGICAL PRESENTATION OF A-V MALFORMATION IN LUNGS AS AN INCIDENT,	Macedonian Journal of Anesthesia, May 2024; **MJA VOL.8 No.2,** **www.doi.org/10.55302/MJA2482104p**	Научно списание со меѓународен уредувачки одбор, 2024

- Доставен е валиден сертификат од Катедрата по англиски јазик, при Филозофскиот факултет од Универзитетот „Кирил и Методиј“ во Скопје, за владеење со англиски јазик.
- Има способност за изведување на наставно-образовна дејност:

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, Медицински факултет, кандидатот доц. д-р Јасминка Чабуковска Радуловска учествува како стручен соработник во рамки на студиите од 1 и 2 циклус на Медицинскиот факултет во Скопје во 2019 год.

Од декември 2019 год. е насловен доцент на Факултетот за медицински науки при УГД - Штип.

Од 31 декември 2020 год. е ангажирана како вработена со договор за двоен работен однос со 5 работни часа неделно, на Факултетот за медицински науки при УГД - Штип.

Од септември 2021 год. е доцент на Факултетот за медицински науки при УГД - Штип, ангажирана како предавач, ментор и едукатор во програмата на специјализанти од областа на радиодијагностика, во рамки на наставно-научната дејност на Факултетот за медицински науки за прв циклус и предавач во трет циклус на студии.

Во рамки на стручно-апликативната дејност, д-р Јасминка Чабуковска Радуловска е директно вклучена во стручно-апликативната работа на ЈЗУ УК по хируршки болести „Св.Наум Охридски“ од Скопје како радиолог, при што дала голем придонес во отворањето на две нови дијагностички целини: МРИ и Кабинет за дојка, како и воведување на нова дијагностичка метода за еластографија на дојка и меки ткива, која за прв пат ја вовела како дијагностичка процедура во Универзитетската клиника и во Македонија воопшто во 2017 год.

Учесник е на бројни секциски и интерсекциски состаноци на домашни и меѓународни конгреси и симпозиуми од областа на радиодијагностиката и здравствениот менаџмент во: Македонија, Турција, Бугарија, Австрија, Италија и Белгија. Се стекнала со повеќе дипломи од областа на здравствениот и болничкиот менаџмент и односи со јавност. Автор е на повеќе трудови од областа

радиодијагностика и радијациона заштита. Учесник е на повеќе работилници од областа на дигитална радиологија: Дијагностика и интервентни процедури кај патологија на дојка, Скрининг на дојка, во Белград - Србија, Варезе - Италија, Прага - Чешка Република, Истанбул - Турција, Варшава - Полска, Виена - Австрија, Лувен - Белгија, Малме - Шведска, Минхен - Германија. Организатор е на повеќе секциски состаноци на Здружението на радиолози на Македонија во период од 2007 до 2013 год. како и на две работилници од областа на мускулоскелетната патологија.

Во периодот 2010-2013 год. била и претседател на Здружението на радиолози на Македонија.

Од 2007 год. е претставник на Здружението на радиолози во National ESR Committee, а во 2009 год. и член на Research Committee of the European Society of Radiology во Виена.

Во 2013 год. се стекнала со лиценца за вешто лице од областа на радиодијагностиката.

Од 2016 година и денес е член на Националната комисија за борба против ракот на дојката, при Министерството за здравство на Република Македонија. Активно работи на спроведување на Скрининг програмата за борба против карциномот на дојка во Република Македонија.

Д-р Јасминка Чабуковска Радуловска има реализирано повеќе стручни престои и едукации, меѓу кои и:

- Студиски престој на Оддел за радиодијагностика при Универзитетски клинички центар во Грац, Австрија, во 1991 год.;
- Работилница за биопсија на дојка под ултразвук и МРИ водени биопсии на дојка во 2008 год.;
- Школата за компјутеризирана томографија во Нови Сад 2011 год.;
- Организатор и предавач на Работилница за дијагностика на патологија на рачниот зглоб во Скопје во 2012 год.;
- Учество на Работилница за радиолошка дијагностика на повреди на мускуло-скелетниот систем под покровителство на Европското скелетно здружение во Скопје во 2015 год.;
- Учество во Програмата за континуирана медицинска едукација, под покровителство на Министерството за здравство, со стручен престој од 1 месец на Онколошкиот институт во Љубљана, каде се запознала со работата на радиологот во скрининг програмата за болести на дојка, во 2016 год.;
- Учество на работилницата на TAIEX workshop implementation of EU Guidelines for Quality Assurance of Population-Based Brest Screening Program, Skopje, во 2017 година;
- Учество на IAEA Regional Workshop on Justification and Appropriate Use of Imaging, 26-27 Oct. 2017, Zagreb, Croatia;
- Учество на IAEA regional Training Course for radiologists on applying justification and referral Guidelines for imaging, 3-7 Sept 2018, Warsaw, Poland;
- Учество на IAEA training program for optimization concept and methodology with main focus on CT, 26-30 Jun 2019, Ljubljana, Slovenia;
- Учество на Virtual Event - Technical Meeting on the Justification and Optimization of Protection of Patients Requiring Multiple Imaging Procedures, Vienna, Austria, from 16 to 18 March 2020;
- Учество наVirtual Event - Technical Meeting on Developing Effective Methods

for Radiation Protection Education and Training of Health Professionals via Cisco WebEx 8 to 10 March2021;

- Учество на BREAST RADIOLOGY INNOVATION COURSE (B.R.I.C. 2021), Hellenic Society of Breast Radiologist, March 20th, 2021;
- Учество како национален претставник од Република Македонија на Regional coordination meeting of the IAEA Project "RER9157: Strengthening implementation of the justified and optimized use of ionizing radiation in medicine" in Ankara, Turkey, May 16 -18, 2022;
- Учество на 6-th European Congress on Radiation Protection Satellite IAEA-IRPA Workshop on Radiation Safety Culture Training for Healthcare Professionals, 1 June 2022 , Budapest, Healthcare Professionals, 1 June 2022, Budapest;
- Научен престој во Katholieke Universiteit Leuven, Department of Radiology, Leuven, Belgium 28 February 2022 to 4 March 2022;
- Учество на EUSOBI Annual Scientific Meeting 2022 September 29 – October 1 | Malmö, Sweden;
- Учество на Regional Training Course on Justification and Optimization in Computed Tomography, Clinical Hospital Center Rijeka, 3 to 7 April 2023, Rijeka, Croatia;
- Учество како предавач на VII Macedonian National Congress of Radiology with International Participation, 9-11 Ноември 2023, во Скопје;
- Учество како национален претставник на Република Северна Македонија на „Technical Meeting on radiation Protection of Patient in the New Era of Medical Imaging", 4-6March 2024, Vienna;
- Учество како медицински експерт во областа на радијациона заштита „Optimization of the dose on CT" и „Role of the Dose Tracking and Management System" во експертскиот тим на IAEA во Сегед, Дебрецин и Будимпешта, Унгарија, 19-26 Feb., 2024;
- Учество на Regional Workshop on Patient RadiationProtection in Diagnostic and Interventional Radiology, 25-29 March 2024, Massachusetts General Hospital; Department of Radiology, Boston, MA, United States of America;
- Учество на EUSOBI Breast MRI Training Course 2024.Breast Imaging with MRI, opening to CEM, June 7-8, 2024, Munich/Germany.

Посебни услови за избор:

Учествува во два интернационални проекти на Интернационалната агенција за атомска енергија (IAEA) од Виена:

- „Dose tracking system Project" (2018-2021) IAEA;
- „Strengthening Implementation of the Justified and Optimized Use of Ionizing Radiation in Medicine" (2022-2025) IAEA.

Два национални научноистражувачки проекти во соработка со Институтот за анатомија и Институтот за епидемиологија при Медицинскиот факултет во Скопје:

- „Анатомски варијацииии конгенитални аномалии на лумбосакралниот сегмент на 'рбетниот столб – клинички анатомски и радиолошки аспекти"
- „Анатомски варијации на аортниот лак-клиничко и радиолошко значење".

Наставно-образовна дејност

Изведува настава во прв циклус на студии по предметите:

- **Радиологија,** за студентите на Општа медицина, седми семестар 4 ЕКТС 120 часа;
- **Современи дијагностички методи**, за студентите на Општа медицина, изборен предмет, петти семестар 2 ЕКТС 2х30 часа;
- **Современи дијагностички методи**, за студентите на тригодишни стручни студии за мед. сестри/мед. техничар, трет семестар, 4 ЕКТС 2х30 часа;
- **Радиолошка анатомија**, за студентите на тригодишни стручни студии за физиотерапевти, четврти семестар, 4 ЕКТС 2х30 часа.

Изведува настава во трет циклус на студии по предметите:

- **Современи дијагностички методи**, прва година, втор семестар, 8 ЕКТС, задолжителен предмет, 210 часа;
- **Магнетна резонанција на ’рбетниот столб и медула спиналис,** 7 ЕКТС, клинички изборен предмет, 210 часа;
- **Современа радиодијагностика на промени во дојката,** 7 ЕКТС, клинички изборен предмет, 210 часа.
- Ментор и едукатор на **7 специјализанти** од област радиодијагностика.
- Член на Комисии за одбрана на дипломски трудови од областа на радиологијата, вкупно 10.
- Член на Комисија за одбрана на еден магистерски труд на Природно-математичкиот факултет во Скопје, Катедра за физика, од областа на радијационата заштита.
- Автор е на скрипта со наслов **„РАДИОЛОШКА АНАТОМИЈА НА ЧОВЕКОТ – специјален дел“** , намената за студентите на тригодишни студии по физиотерапија.

Научноистражувачка дејност:

Список на претходно објавени и рецензирани научни и стручни трудови за избор во доцент до 2021 година:

1. **Chabukovska Radulovska J.,**Matveeva N., Poposka A., MRI FINDINGS IN ADULTS WITH CERVICOBRACHIAL SYNDROME, ACTA MORPHOLOGICA, 2012,Vol.9;
2. Trojik T., Shosholcheva M., **Radulovska Chabukovska J**.,LovachChapujnoska M., IMPACT OF THE E- SIGH RECRUITMENT MANOEUVRE ON OXYGENATION AND AERATION OF THE LUNG IN PATIENTS WITH ALI/ARDS, PRILOZI, MANU, XXXIII, 2, 2012, s. 141–151;
3. Trojik T., Shosholcheva M., **Radulovska Chabukovska J.,**Lovach-Chepujnoska M., EVALUATION OF THE EFFECTS OF REPETITIVE RECRUITMENT MANEUVERS, ACTA INFORM.MED.2012 Jun;20(2):85-89;
4. Matveeva N., **ChabukovskaRadulovska J.**, Strateska A., Bojadzieva B., Trpkovska B., ANATOMIC LANDMARKS FOR SAVE SPINAL AND EPIDURAL ANESTHESIA, ACTA MORPHOLOGICA, 2013,Vol.10;
5. **Chabukovska Radulovska J**., Matveeva N., Poposka A., LUMBOSACRAL TRANISTIONAL ANATOMY TYPES AND DISC DEGENERATIVE CHANGES, SANAMED, 2014, Vol.9;
6. Matveeva N., **Chabukovska Radulovska J.**, Poposka A., Papazova M., Zhivadinovik J., Bojadzieva B., Trpkovska B., DISC HERNIATIONS AND CAUDA EQUINA COMPRESSION IN DIFFERENT LUMBOSACRAL TRANSITIONAL TYPES, Physioacta 2018, Vol.12-No1;

7. Matveeva N**., Chabukovska Radulovska J.**, Papazova M., Zhivadinovik J., Zafirova B., Bojadzieva B., Trpkovska B., DISC HERNIATIONS AND CAUDA EQUINA COMPRESSION IN UNILATERAL AND BILATERAL ARTICULAR FUSION LUMBOSACRAL TRANSITIONAL ANATOMY, JMS, 2018; 1(1):10-19;

8. **Chabukovska Radulovska J.**, Petrovska T., Poposka A., Shosholceva M., SPONTANEOUS PERIRENAL URINOMA: RARE COMPLICATION OF CALCULI IN THE URETEROPELVIC JUNCTION IN ADULTS, Macedonian Journal of Anesthesia, 2019; MJA, Issue No.7;

9. Petrovska T., **Chabukovska Radulovska J**., Jakimovska Dimitrovska M., Shosholceva M., UNUSAL MASSIVE MACROCALCIFICATIONS ON MAMOGRAPHY, Macedonian Journal of Anesthesia,2019; MJA, Issue No.7;

10. **Chabukovska Radulovska J**., Petrovska T., Poposka A., Shosholcheva M., Chabukovska E. SITUS INVERSUS TOTALIS: PATIENT WITH POST COVID-19 INFECTION, Macedonian Journal of Anaesthesia, April 2021, MJA, Vol 5. No 1;

11. Petrovska T., **Chabukovska Radulovska J.**, LEFT PARADUODENAL HERNIAS is peer-reviewed and accepted for publication in the Macedonian Journal of Anaesthesia in the forthcoming edition, Vol 5. No 1. April 2021.

12. Gershan V., Mannudeep K., **Chabukovska J,** Vassileva J., Homayounieh F., CT RADIATION DOSE INA A DEVELOPING COUNTRIES: JUSTIFICATION, AQUISITION, AND RECONSTRUCTION ISSUES, December 1-6 2019, RSNA;

Трудови објавени во зборници од научни собири во последните 5 години за избор во вонреден професор:

13. Sazdova Danova I., GershanV., RistovaM., Chabukovska Radulovska J., Spirov G., Dimitrov Z., EXAMINATION OF PARAMETERS INFLUENCING THE IMAGE QUALITY AND PATIENTS'S DOSES DURING COMPUTER TOMOGRAPHY IMAGING METHOD AND DETERMINATION OF DIAGNOSTIC REFERENCE LEVELS, CSPM 2022, September 15-18, Ohrid, Macedonia:

14. **Chabukovska Radulovska J.,** ROLE OF ELASTOGRAPHY IN THE DIAGNOSIS OF SOLID BREAST TUMORS, 1-7 November, 2023, VII Macedonian National Congress of Radiology, Skopje;

15. **Chabukovska Radulovska J,** OPTIMIZATION IN COMPUTED TOMOGRAPHY. AN UPDATE FOR RADIOLOGISTS, 1-7 November, 2023, VII Macedonian National Congress of Radiology, Skopje, N.Macedonia.

16. Sofronievska Glavinov M., Abdiu S, Petrovska T, **Chabukovska Radulovska J**, Jovanovic R, UPPER RENAL CALYCES UROTHELIAL CARCINOMA FOLLOWING PYELOLITHIASIS: A CASE REPORT, 5 -7 April 2024, ICRC.LKM,N. Macedonia

Трудови за рецензија објавени во часописи со меѓународен издавачки одбор во последните 5 години за избор во вонреден професор:

17. **Chabukovska Radulovska J,** Petrovska T, Zdravkovska M, Danailova M, CLINICAL APPLICATION OF THE SONOELASTOGRAPHY IN THE EVALUATION OF THE SOLID BREAST TUMORS: OUR EXPERIANCE IN PRACTICE, Macedonian Journal of Anesthesia, May 2024; **MJA VOL8 No. 2,*www.doi.org/10.55302/MJA2482016chr*** Еластографијата со ултразвук на дојка е неинвазивна визуелна метода која овозможува диференцијација на цврстите тумори според тврдоста (еластичноста) на ткивото што го покажуваат.Соноеластографијата се користи за карактеризирање на лезиите претходно дијагностицирани со помош на ултразвук

во Б-мод. Целта на трудот е да се оцени улогата на ултразвучната еластографија на дојка како нова техника на сонографска слика која обезбедува дополнителни информации во карактеризацијата на цврстите тумори на дојката. Студијата била спроведена кај 56 пациенти со претходно дијагностицирана цврста лезија на дојка со мамографија, рутинска УС и соноеластографија со помош на апарат за ултразвук (ESAOTE) со линеарна мултифреквентна сонда 6-18 MHz. Резултатите од студијата потврдуваат дека соноеластографијата на дојката е дополнителна ултрасонографска алатка која ја зголемува специфичноста на конвенционалниот Б режим на УЗ, помага да се намалат лажно-позитивните резултати и да се намалат непотребните биопсии на дојката. *Трудот има посебно клиничко значење и голема клиничка применливост на методот, а добиените резулати се во корелација со резултатите објавени од други меѓународни истражувачки центри, што го потврдува и научното значење на овој труд.*

18. Chabukovska Radulovska J., OPTIMIZATION IN COMPUTED TOMOGRAPHY, Macedonian Journal of Anesthesia, May 2024; **MJA VOL8 No2,**www.doi.org/10.55302/MJA2482056chr. Новите технологии на медицинска компјутерска томографија направија големи подобрувања во дијагнозата и третманот на болести кај луѓето. Истовремено, несоодветната или неквалификуваната употреба на овие технологии и медицинска опрема може да предизвика непотребна или ненамерна изложеност и потенцијални здравствени опасности за пациентите и медицинскиот персонал. Овие ризици можат во голема мера да се контролираат, а придобивките можат да се максимизираат со избирање на соодветна процедура и методи за намалување на изложеноста на пациентот без намалување на клиничката ефикасност. Во последните години се забележува зголемен број на КТ прегледи во медицинската клиничка пракса што претставува голем дел од колективната доза на зрачење од дијагностички прегледи. Во исто време, просечната годишна доза на зрачење по глава на жител за дијагностички цели исто така се зголемува, што придонесе за зголемување на загриженоста за опасностите од радијација кај населението. Поради зголемената загриженост за потенцијалните опасности од КТ зрачењето, развиени се многу стратегии за намалување и оптимизирање на дозата на КТ со цел да се максимизира односот корист-ризик од КТ прегледите. Доживотните ризици од КТ прегледите, кумулативната доза на КТ зрачење по глава на жител е многу важна, особено кај младата популација која има повисока радиочувствителност и очекуван подолг животен век од старата некогашна. Во оваа презентација се претставени моментално достапните стратегии за оптимизирани КТ протоколи и намалување на дозата на КТ, што може да доведе до соодветно користење на КТ на дијагностички начин преку добри медицински практики кои можат да придонесат за соодветна заштита од зрачење на пациентите. *Трудот има голема клиничка апликативност и ефикасност.*

19. Chabukovska Radulovska J. REVOLUTIONIZING RADIATION DOSE MEASUREMENT AN MANAGEMENT SYSTEM - MAKES THE THINGS BETTER Macedonian Journal of Anesthesia, May 2024; **MJA VOL8 No2,**www.doi.org/10.55302/MJA248209chr.Високитенивоанаизложеностнајонизирачкозрачењегозголемуваат ризикот од рак, а зголемениот број на прегледи на компјутерска томографија за дијагностички цели и интервентни радиолошки процедури се сериозен извор на доза на зрачење, што е една од најжешките теми во радиологијата. Во таа насока, вниманието на професионалците во областа на радиологијата и медицинската физика со своите тимови се обидуваат да најдат начин како да ја намалат дозата на

зрачење, без да влијаат на дијагностичките вредности на сликата. Трудот укажува на елементите кои го зголемуваат зрачењето и значењето на следењето на зрачната доза, како и управување со истата со помош на посебно компјутерско софтверко решение. Софтверските решенија за мерење и управување со дозата се водич за оптимизиран квалитет, за зголемена ефикасност, усогласеност со законодавството, акредитација и сертификација и управување со знаење. Мониторингот на дозата може да ја зголеми свесноста за ризикот кај членовите на медицинскиот персонал, што експертите го сметаа за еден од најдобрите начини за подобрување на едукацијата на професионалните работници и подигање на нивната свест за нивото на безбедносни процедури за пациентот и заштита од зрачење.*Трудот има посебно апликативно значење во клиничката пракса.*

20. Petrovska T., Cabukovska Radulovska J., Sofronievska Glavinov M., Danailova M., BREAST CANCER IN MEN: A CASE REPORT, Macedonian Journal of Anesthesia, May 2024; MJA VOL8 No2, www.doi.org/10.55302/MJA2482099p. Ракот на дојка кај мажите е многу редок со инциденца од 1 на 800 (1), но може да се појави во присуство на гинекомастија и се манифестира како интрадуктален карцином. Лобуларен карцином не се јавува бидејќи овие лобули не се развиени кај мажите. Презентиран е случај на 69-годишен пациент со мала грутка во десната дојка. Направен ултразвук, мамографија и биопсија на јадрото на лезијата со дијагностициран интрадуктален инвазивен карцином на дојка, како се уште редок тип на карциноми кај машката популација. Т*рудот има клиничко, научно и едукативно значење.*

21. Danailova M, Chabukovska Radulovska J, Petrovska T, MDCT IMAGING OF BLUNT RENAL TRAUMA: POST TRAUMATIC BILATERAL RENAL PELVIS RUPTURE, Macedonian Journal of Anesthesia, May 2024; **MJA VOL8 No2,**www.doi.org/10.55302/MJA2482109d. Изолирана руптура на бубрежниот пиелокаликсен систем по траума е ретка медицинска состојба со многу малку извештаи за случаи објавени во литературата. Презентиран е случај на 68-годишен машки пациент со болки во стомакот, задржување на урина и историја на паѓање од сопствената висина четири дена пред приемот. За темелна проценка на неговата состојба, по спроведување на клинички преглед и лабораториски тест на крвта, препорачано е да се направи абдоминален MDCT скен со две постконтрастни серии за да се обезбеди сеопфатна евалуација. Истиот е реализиран. Дијагностициран е екстраренален тип на пиелон билатерално, дилатирани уретери и дистендиран мочен меур. Во соседното бубрежно ткиво, забележано е истекување на контрастното средство од лезии на бубрежните пиелони од двата бубрега. Пациентот покажал знаци на закрепнување по хируршкото поставување на JJ стентови во бубрезите. По 4 дена, подобрувањето е видливо на скеновите на МДКТ, со визуализација на двоен j-j стент во двата уретера спроведени по хируршката процедура, без индикации за слободна течност во околното бубрежно ткиво. Потврдена е дека MDCT (Multi-Detector Computed Tomography) надополнета со 3D приказ игра клучна улога во идентификувањето и дијагностицирањето на руптурата на бубрежната карлица, што е од особено занчење во препознавањето на оваа сериозна состојба. *Трудот има клиничка применливост и едукативно значење.*

22. Petrovska T, **Cabukovska Radulovska J,** Sinokapovski S, Kirkov Lj, RADIOLOGICAL PRESENTATION OF A-V MALFORMATION IN LUNGS AS AN INCIDENT, Macedonian Journal of Anesthesia, May 2024; **MJA VOL8 No2,*****www.doi.org/10.55302/MJA2482104p***. Белодробната артериовенска малформација (ПАВМ)

е ретка и често се поврзува со синдромот Ослер-Вебер-Ренду. Клиничките манифестации можат да бидат отсутни или присутни како болка во градите, кашлица и хемоптиза. Презентиран е пациент на 73-годишна возраст, со случаен наод на пулмонална артериовенска малформација без изразена симптоматологија. Кај пациентот бил реализран MDCT на белите дробови поради визуализација на лобулирана сенка во десната базална регија на предоперативна радиографија на граден кош. Пациентот не покажал знаци на диспнеа, крварење или какви било оклузивни нарушувања на крвните садови. Лабораториските анализи се во нормални граници. На радиографијата на градниот кош, визуализирана е сенка во десната паракардијална област со лобулирани контури. Околниот паренхим е нормален, а хилусите незголемени. Дијагнозата на оваа состојба вклучува рендген на граден кош, КТ скен на градниот кош и во некои институции, трансторакален контраст ултразвук. АВ малформациите треба да се разликуваат од другите радиолошки наоди како што се екстраваскуларни промени: грануломи, воспаленија, хамартоми, метастази, како и васкуларни промени: медијастинална фиброза со венски колатерали, артериовенски колатерали, хепатопулмонален синдром, серпигинозни хипертензивни пулмонални крвни садови, венски варикси. Грануломите кои се многу слични на АВ малформациите се појавуваат како нодуларни сенки со мали артериски крвни садови, но немаат венски садови. Тие имаат тенденција да се калцифицираат, а околу нив можат да бидат присутни сателитски грануломи. Ова е важна диференцијална дијагноза во однос на AV малформациите. Белодробната А-В малформација е ретка состојба како случаен наод. Најчесто се јавува со наследна хеморагична теленагницетазија. Доколку постои сомневање за степенот на оваа состојба, точната дијагноза е од суштинско значење за спроведување на соодветна терапевтска процедура и избегнување на компликации како што се исцедок од крв, емболии во далечните органи и сл. *Трудот има посебно клиничко, научно и едукативно значење за правилно препознавање и дијагностицирање на оваа ретка состојба.*

Стручно-апликативна и организациско-развојна дејност

Од доставените биографски и библиографски податоци на д-р Јасминка Чабуковска Радуловска, очигледно е дека таа активно учествувала на голем број обуки и работилници од подрачјето на радиодијагностиката, посебно областа на потесен интерес – болести на ’рбетниот столб и урогинеколошка и мама дијагностика. Притоа, д-р Јасминка Чабуковска Радуловска се стекнала со неопходното искуство за примена на здобиените практични знаења.

Д-р Јасминка Чабуковска Радуловска учествувала и на голем број конференции и други научни манифестации од областа на нејзиното поле на работа, со орални и постер-презентации на своите трудови пред интернационален научен одбор.

Особена активност кандидатката покажува во дејностите од поширок интерес. Активно е вклучена во работата на стручни комисии (Национална комисија за борба против ракот на дојката, Комисијата за малигни заболувања на МЗ во Клиниката).

Член е на Комисијата за признавање на странска специјализација/ супспецијализација од областа на радиологијата при Министерството за здравство на РМ.

Д-р Јасминка Чабуковска Радуловска е искусен професионалец во својата област, со специјалистички стаж од 29 години.

Член е на повеќе медицински организации:

- Македонско лекарско друштво (МЛД);
- Член на професионални комисии при Лекарската комора на Македонија (ЛКМ);
- Здружението на радиолози на Македонија (ЗРМ, МАР);
- Член е на Европското здружение на радиолози (ESR);
- Била претставник на Здружението на радиолози на Македонија во National ESR Committee од 2007 до 2009 год.;
- Член на Research Committee of the European Society of Radiology во периодот 2009-2013 год;
- Член е на ESHI-MT (European Society for Hybrid, Molecular and Translational Imaging;
- Претседател на Здружението на радиолози на Македонија (ЗРМ) во периодот од 2010 до 2013 год.;
- Член на Здружението за спинална хирургија во РМ;
- Член е на Надзорниот одбор на Претседателството на Здружението на радиолози на Македонија (МАР);
- Член е Македонското здружение за рак на дојка (МЗРД);
- Член е на Националната комисија за борба против ракот на дојка при Министерството за здравство во 2016, 2017, 2022, 2023 и 2024 год.;
- Член е на Европското здружение за болести на дојка (EUSOBI).

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Согласно со Законот за високо образование и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, наставно-стручни, научни, наставни и соработнички звања на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, Рецензентската комисија ја разгледа комплетната документација која беше доставена од страна на кандидатката. По прегледот на приложената документација, Рецензентската комисија констатира дека кандидатката доцент д-р Јасминка Чабуковска Радуловска во целост ги исполнува условите предвидени со позитивните законски прописи за избор во звање **вонреден професор**.

Од целокупната активност на доцент д-р Јасминка Чабуковска Радуловска може да се заклучи дека кандидатката остварува значителен напредок во научноистражувачката дејност. Ова го потврдуваат остварените публикации од кои повеќето во меѓународни списанија, како и бројните презентации на научни и стручни собири во земјава и во странство.

Врз основа на анализата на приложените документи, како и личното познавање на кандидатката, Рецензентската комисија е едногласна во оценката дека со целокупната своја досегашна работа доцент д-р Јасминка Чабуковска Радуловска има голем придонес во наставно-образовната, научно-истражувачката, стручно-апликативната и организациско-развојната дејност.

Согласно со претходно изнесеното, како и во согласност со Законот за високо образование, Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања на Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип, Комисијата со особено задоволство му предлага на Наставно-научниот совет на Факултетот за медицински науки да ја

избере доцент д-р Јасминка Чабуковска Радуловска во **звање вонреден професор за наставно-научната област Радиологија**, на Факултетот за медицински науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА
Проф. д-р Антонио Глигориевски, претседател, с.р.
Проф. д-р Климе Ѓорески, член, с.р.
Проф. д-р Владо Столевски, член, с.р.

ТАБЕЛА НА АКТИВНОСТИ КОИ СЕ БОДУВААТ ПРИ ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ

Р. бр	**Наставно-образовна дејност**	**Поени**				
1	Избор во звање доцент	30				
	Вкупно	**30**				
Р. бр	**Научноистражувачка дејност и стручно-уметнички активности**	Поени				
		Во земјава		Во странство		
		број	поени	број	поени	Вкупно
4	Научен труд објавен во меѓународно научно списание (прв автор, втор автор, останати автори) (9/6/3) **Трудови под реден бр. 17, 18, 19 – прв автор 3 x 9 = 27 бода** **Труд под реден бр. 20, 21, 22 – втор автор 3 x 6 = 18 бода**	3 X 9 = 27 3 x 6= 18				**45**
5	Труд со оригинални научни резултати, објавен во зборник на трудови на научен собир: **Во земјата - Трудови под реден број 13, 14, 15 и 16**	4 x 2 = 8				**8**
6	Пленарно предавање на научен собир			6		**6**
7	Секциско предавање на научен собир	10 x 2=20				**20**
14	Учесник во научен проект	2 x 2 = 4		2 x 3 = 6		**10**
20	Член на организационен или научен одбор на научен собир	2				**2**
23	Студиски престој во странство	8				**8**
	Вкупно					**99**
Р. бр.	**Стручно-апликативна дејност и организациско-развојна дејност**	Поени				
		Во земјава		Во странство		
		број	поени	број	поени	Вкупно
1	Книга / учебник	10				**10**
14	Прифатени иновации, патент - Воведување на еластографијата како метода за испитување на туморите на дојката - Воведување на систем за мерење на зрачни дози во мамографијата и КТ, Dose tracking system" Во земјата 2 x 5 = 10	10				**10**
15	Техничко унапредување Лиценциран судски вештак од областа на радиодијагностиката од 2013 год.	2				**2**
18	Изготвување на извештаи од анализи 40 x 0,1 = 4	**4**				**4**
27	Член на универзитетски или владини тела	3 x 5				**15**
29	Член на институтски орган, комисија	3 x 2				**6**
	Вкупно					**47**
ВКУПНО БОДОВИ ОД СИТЕ ОБЛАСТИ		**176 бода**				

Р Е Ф Е Р А Т
ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ ЗВАЊА ЗА НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ РАДИОЛОГИЈА НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА МЕДИЦИНСКИ НАУКИ ПРИ УНИВЕРЗИТЕТОТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП

Со Одлука бр.**2002-149/6** од 8.7.2024 година, донесена на 322. седница на Наставно-научниот совет на Факултетот за медицински науки, одржана на 8.7.2024 година, определени сме за членови на Рецензентска комисија за избор на **наставник во звање вонреден професор** за **наставно-научна** област **радиологија 1.3 (3.02.00.22),** на Факултетот за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, во следниов состав:

- **проф. д-р Антонио Глигориевски**, редовен професор за наставно-научна област радиологија, Факултет за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип (претседател);
- **проф. д-р Климе Ѓорески**, редовен професор во пензија за наставно-научна област радиологија (член);
- **проф. д-р Владо Столевски**, редовен професор за наставно-научна област неврохирургија, Медицински факултет при Универзитет „Кирил и Методиј“ во Скопје (член).

Конкурсот за овој избор беше објавен во дневните весници „Слободен печат“ и „Коха“ од 27.6.2024 година и во предвидениот рок се пријави:

Доц. д-р Тања Петровска, доктор на медицински науки, од научната област радиологија, вработена во ЈЗУ УК за хируршки болести „Св. Наум Охридски“, Скопје, доцент по предметот Радиологија на Факултетот за медицински науки – УГД Штип, ангажирана со договор за двоен работен однос со 5 работни часови неделно.

Врз основа на приложената документација од кандидатите, чест ни е на Наставно- научниот совет на Факултетот за медиински науки да му го поднесеме следниов

И З В Е Ш Т А Ј

Биографски податоци

Доц. д-р Тања Петровска е родена на 28.8.1965 година во Скопје. Средното образование го завршила во 1994 година. Со високо образование се стекнала на Медицинскиот факултет во Скопје каде дипломирала во 1989 година со просечен успех од 8,73. По завршување на стручниот стаж во 1993 година, се вработува на Институтот за белодробни заболувања кај децата Козле од Скопје. Специјалистичкиот испит по предметот Радиологија го положила во декември 2000 година со што се стекнала со звањето специјалист по радиодијагностика. Од 2015 година е вработена во ЈЗУ УК за Хируршки болести „Св.Наум Охридски“ од Скопје, каде работи како радиолог и раководител на Одделот за радиодијагностика се до 2018 година. Во 2017 година ги завршува докторските студии од областа на клиничка медицина во областа радиодијагностика, на Медицинскиот факултет во Скопје, медицински науки под менторство на проф. д-р Антони Новотни на тема „Евалуација на акутна траума на колениот зглоб со магнетна резонанца“, со просечна оценка 9,14. Во 2018 година се стекнува со звање супспецијалист по гинеколошка и мама дијагностика.

Од 2019 год. е насловен доцент, а од 2021 год. е доцент на Факултетот за медицински науки при Универзитетот „Гоце Делчев" во Штип.
Активно се служи со англиски јазик и располага со солидни компјутерски познавања од MS Office (Word, Excel, Power Point).

Општи услови за избор:

- Д-р Тања Петровска има диплома за доктор на медицина, диплома за специјалист од областа на радиодијагностиката, лиценца за работа како доктор на медицина, диплома за супспецијалист по гинеколошка и радиодијагностика на болести на дојка.
- Д-р Тања Петровска има диплома за завршени докторски студии и звање - доктор по медицински науки, клиничка медицина, област радиодијагностика, а нејзината научноистражувачка работа е главно фокусирана на болести на мускуло-скелетниот систем, урогинеколошката и мама дијагностика.
- Има остварен просечен успех на прв циклус (додипломски) студии од 8,73; завршена специјализација по медицинска радиодијагностика и остварен просек на докторски студии од 9,14.
- Д-р Тања Петровска од 2021 год. е доцент на Факултетот за медицински науки при Универзитетот „Гоце Делчев" во Штип.
- Има објавено многу трудови од кои издвојуваме само 6 научни трудови во референтна научна публикација со кои д-р Тања Петровска ги исполнува законските критериуми за избор во звање вонреден професор:

Бр.	Автор	Наслов на трудот	Списание	Години на излегување на списанието
1	**Petrovska T.,** Cabukovska Radulovska **J.,**, Sofrnjevska Glavinov M., M.Danailova	**BREAST CANCER IN MEN: A Case Report**	Macedonian Journal of Anesthesia, May 2024; **MJA VOL8 No.2,www.doi.org/10.55302/MJA2482099p**	Научно списание со меѓународен уредувачки одбор, 2024
2	**Petrovska T.,** Cabukovska Radulovska **J.,** Sinokapovski S., Kirkov Lj.	RADIOLOGICAL PRESENTATION OF A-V MALFORMATION IN LUNGS AS AN INCIDENT,	Macedonian Journal of Anesthesia, May 2024; **MJA VOL.8 No.2,*www.doi.org/10.55302/MJA2482056chr***	Научно списание со меѓународен уредувачки одбор, 2024
3	Danailova M, Chabukovska Radulovska J., **Petrovska T.**	MDCT IMAGING OF BLUNT RENAL TRAUMA: POST TRAUMATIC BILATERAL RENAL PELVIS RUPTURE	Macedonian Journal of Anesthesia, May 2024; **MJA VOL8 No.2,*www.doi.org/10.55302/MJA248209chr***	Научно списание со меѓународен уредувачки одбор, 2024
4.	**Petrovska T,** Cabukovska-Radulovska J.,	LEFT PARADUODENAL HERNIA.	Macedonian Journal of Anesthesia, MJA-**Vol. 5 No 1, March 2021**	Научно списание со меѓународен уредувачки одбор, 2024

5.	SofronievskaGlavinov M, Krsteska B., Stojmenova V, **Petrovska T**, Jovanovic R,	Adenoid cystic/basal-cell carcinoma of the prostate following high-grade urothelial bladder cancer: a case report	*Oxford Medical Case Reports*, Volume 2024, Issue 5, May 2024, omae050	Научно списание со меѓународен уредувачки одбор, 2024
6.	Chabukovska Radulovska J, **Petrovska T,** Zdravkovska M, Danailova M	CLINICAL APPLICATION OF THE SONOELASTOGRAPHY IN THE EVALUATION OF THE SOLID BREAST TUMORS: OUR EXPERIANCE IN PRACTICE	May issue of Macedonian Journal of Anaesthesia VOL 8 NO 2:16-24 **www.doi.org/10.55302/MJA2482099p**	Научно списание со меѓународен уредувачки одбор, 2024

- Доставен е валиден сертификат од Катедрата по англиски јазик при Филозофскиот факултет од Универзитетот „Кирил и Методиј“ во Скопје, за владеење со англиски јазик.
- Има способност за изведување на наставно-образовна дејност:

Во рамките на наставно-образовна дејност на УКИМ, Медицински факултет, кандидатот доц. д-р Тања Петровска учествува како стручен соработник во рамки на студиите од 1 и 2 циклус на Медицинскиот факултет во Скопје во 2019 год.

Од декември 2019 год. е насловен доцент на Факултетот за медицински науки при УГД -Штип.

Од 31 декември 2020 год. е ангажирана како вработена со договор за двоен работен однос со 5 работни часа неделно, на Факултетот за медицински науки при УГД - Штип.

Од септември 2021 год. е доцент на Факултетот за медицински науки при УГД - Штип, ангажирана како предавач, ментор и едукатор во програмата на специјализанти од областа на радиодијагностика, во рамки на наставно-научната дејност на Факултетот за медицински науки за прв циклус и предавач во трет циклус на студии.

Во рамки на стручно-апликативната дејност, д-р Тања Петровска е директно вклучена во стручно-апликативната работа на ЈЗУ УК по хируршки болести „Св.Наум Охридски“ од Скопје како радиолог, при што дала голем придонес во поддршка во отворањето на две нови дијагностички целини: МРИ и Кабинет за дојка, како и воведување на нова дијагностичка метода за еластографија на дојка, која е воведена во секојдневаната пракса од 2017 година, артрографија на колениот зглоб, интервентни процедури на колениот зглоб (аспирација, апликација на терапевстски средства) под ултразвук.

Учесник е на бројни секциски и интерсекциски состаноци на домашни и меѓународни конгреси и симпозиуми од областа на радиодијагностиката во земјата и во странство. Автор е на повеќе трудови од областа радиодијагностика и радијациона заштита. Учесник е на повеќе работилници од областа на дигиталната радиологија: Дијагностика и интервентни процедури кај патологија на дојка, Скрининг на дојка Виена - Австрија, Малме - Шведска, Минхен - Германија. Учесник е на повеќе секциски состаноци на Здружението на радиолози на Македонија, како и на две работилници од областа на мускулоскелетната патологија.

Од 2016 година и денес е член на Националната комисија за борба против ракот на дојката при Министерството за здравство на Република Македонија. Активно работи на спроведување на Скрининг програмата за борба против карциномот на дојка во Република Македонија.

Д-р Тања Петровска има реализирано повеќе стручни престои и едукации, меѓу кои и:

- Студиски престој на Оддел за радиодијагностика при Универзитетски клинички центар во Грац, Австрија, во 1991 год.;
- Школата за компјутеризирана томографија во Нови Сад 2011 год.;
- Учество во Програмата за континуирана медицинска едукација, под покровителство на Министерството за здравство, со стручен престој од еден месец на Онколошкиот институт во Љубљана, каде се запознала со работата на радиологот во скрининг програмата за болести на дојка, во 2016 год.;
- Учество во Работилницата на TAIEX workshop implementation of EU Guidelines for Quality Assurance of Population-Based Brest Screening Program, Skopje, во 2017 година;
- Учество на EUSOBI Annual Scientific Meeting 2022 September 29 – October 1 | Malmö, Sweden;
- Учество на VII Macedonian National Congress of Radiology with International Participation, 9-11 Ноември 2023, во Скопје;
- Учество на EUSOBI Breast MRI Training Course 2024.Breast Imaging with MRI, opening to CEM, June 7-8, 2024, Munich/Germany.

Посебни услови за избор:

Учествувала во национални научноистражувачки проекти во соработка со Институтот за анатомија и Институтот за епидемиологија при Медицинскиот факултет во Скопје:

- „Анатомски варијации на аортниот лак - клиничко и радиолошко значење".

Наставно-образовна дејност

Изведува настава во прв циклус на студии по предметите:

- **Радиологија,** за студентите на Општа медицина, седми семестар 4 ЕКТС 120 часа;
- **Современи дијагностички методи**, за студентите на Општа медицина, изборен предмет, петти семестар 2 ЕКТС 2x30 часа;

Изведува настава во трет циклус на студии по предметите:

- **Магнетна резонанција на женска карлица,** 7 ЕКТС, клинички изборен предмет, 210 часа;
- **Магнетна резонанца на мускулоскелетниот систем;**
- **Современи дијагностички методи**, за студентите на тригодишни стручни студии за мед. сестри/мед. техничар,трет семестар, 4 ЕКТС 2x30 часа;
- **Радиолошка анатомија**, за студетите на тригодишни стручни студии за физиотерапевти, четврти семестар, 4 ЕКТС 2x30 часа;
- Ментор и едукатор на **4 специјализанти** од областа радиодијагностика;
- Член на Комисии за одбрана на дипломски трудови од областа на радиологијата, вкупно 10;
- Автор е на скрипта со наслов **„РАДИОЛОШКА АНАТОМИЈА НА ЧОВЕКОТ – специјален дел"**, намената за студентите на тригодишни студии по физиотерапија.

Научноистражувачка дејност:

Список на објавени и претходно рецензирани научни и стручни трудови пред избор за доцент до 2021 година:

1. **Petrovska T**.The Effect of the Cause of Trauma, Sports Activity As Well As Body Mass on Lesions of the Knee Joint Evaluated Using Magnetic Resonance International Journal of Science and Research (IJSR) ISSN (Online): 2319-7064, Volume 5 Issue 7, July 2016,1925-1930.
2. **Petrovska T**. Zafirova B. Novotni A Correlation between the index of body mass with lesinons of the knee joint with magnet resonance imaging in patients with acute knee trauma Physioacta Vol.10-No1(21-30) 2016.
3. Petrovska T. Novotni A Influence of trauma, sport activity and body mass index on knee lesions evaluated by magnetic resonance Mak Med Pregled 2016; 70(2): 82-87 Original article.
4. Zhivadinovik Julija , Matveeva N , Zafirova B , Dodevski A , **Petrovska T** Anatomical variations of the aortic arch branching pattern , Physioacta 2018 Vol 12-No1.(67-74).
5. Zivadinovic J, Matveeva N, Zafirova B , Dodevski A , Petrovska T Anatomical variations of the aortic arch JMS 2018:1(1):20-2.
6. **Petrovska T.,** Chabukovska Radulovska J., Jakimovska Dimitrovska M., Shosholceva M., UNUSAL MASSIVE MACROCALCIFICATIONS ON MAMOGRAPHY, Macedonian Journal of Anesthesia,2019; MJA, Issue No.7.
7. Chabukovska Radulovska J., **Petrovska T.**, Poposka A., Shosholceva M., SPONTANEOUS PERIRENAL URINOMA: RARE COMPLICATION OF CALCULI IN THE URETEROPELVIC JUNCTION IN ADULTS, Macedonian Journal of Anesthesia, 2019; MJA, Issue No.7.

Труд објавен во зборник од научен собир во последните 5 години за избор во вонреден професор:

8. Sofronievska Glavinov M., Abdiu S, Petrovska T, **Chabukovska Radulovska J**, Jovanovic R, UPPER RENAL CALYCES UROTHELIAL CARCINOMA FOLLOWING PYELOLITHIASIS: A CASE REPORT, 5 -7 April 2024, ICRC.LKM,N. Macedonia.

Трудови за рецензија објавени во часописи со меѓународен издавачки одбор во последните 5 години за избор во вонреден професор:

9. **Petrovska T.,** Cabukovska Radulovska **J.,**, Sofrnjevska Glavinov M.,M.Danailova **BREAST CANCER IN MEN: A Case Report** Macedonian Journal of Anesthesia, May 2024; **MJA VOL8 No.2, www.doi.org/10.55302/MJA2482099p**

Ракот на дојка кај мажите е многу редок со инциденца од 1 на 800 (1), но може да се појави во присуство на гинекомастија и се манифестира како интрадуктален карцином. Лобуларен карцином не се јавува бидејќи овие лобули не се развиени кај мажите. Презентиран е случај на 69-годишен пациент со мала грутка во десната дојка. Направен ултразвук, мамографија и биопсија на јадрото на лезијата со дијагностициран интрадуктален инвазивен карцином на дојка, како се уште редок тип на карциноми кај машката популација.

Трудот има клиничко, научно и едукативно значење.

10. **Petrovska T.,** Cabukovska Radulovska **J.,** Sinokapovski S., Kirkov Lj. RADIOLOGICAL PRESENTATION OF A-V MALFORMATION IN LUNGS AS AN INCIDENT Macedonian Journal of Anesthesia, May 2024; **MJA VOL.8 No.2, *www.doi.org/10.55302/MJA2482056chr***

Белодробната артериовенска малформација (ПАВМ) е ретка и често се поврзува со синдромот Ослер-Вебер-Ренду. Клиничките манифестации можат да бидат отсутни или присутни како болка во градите, кашлица и хемоптиза. Презентиран е пациент на 73-годишна возраст, со случаен наод на пулмонална артериовенска малформација без изразена симптоматологија. Кај пациентот бил реализран MDCT на белите дробови поради визуализација на лобулирана сенка во десната базална регија на предоперативна радиографија на граден кош. Пациентот не покажал знаци на диспнеа, крварење или какви било оклузивни нарушувања на крвните садови. Лабораториските анализи се во нормални граници. На радиографијата на градниот кош, визуализирана е сенка во десната паракардијална област со лобулирани контури. Околниот паренхим е нормален, а хилусите незголемени. Дијагнозата на оваа состојба вклучува рендген на граден кош, КТ скен на градниот кош и во некои институции, трансторакален контраст ултразвук. АВ малформациите треба да се разликуваат од другите радиолошки наоди како што се екстраваскуларни промени: грануломи, воспаленија, хамартоми, метастази, како и васкуларни промени: медијастинална фиброза со венски колатерали, артериовенскиколатерали, хепатопулмонален синдром, серпигинозни хипертензивни пулмонални крвни садови, венски варикси. Грануломите кои се многу слични на АВ малформациите се појавуваат како нодуларни сенки со мали артериски крвни садови, но немаат венски садови. Тие имаат тенденција да се калцифицираат, а околу нив можат да бидат присутни сателитски грануломи. Ова е важна диференцијална дијагноза во однос на AV малформациите.

Белодробната А-В малформација е ретка состојба како случаен наод. Најчесто се јавува со наследна хеморагична теленагницетазија. Доколку постои сомневање за степенот на оваа состојба, точната дијагноза е од суштинско значење за спроведување на соодветна терапевтска процедура и избегнување на компликации како што е исцедок од крв, емболии во далечните органи и сл.

Трудот има посебно клиничко, научно и едукативно значење за правилно препознавање и дијагностицирање на оваа ретка состојба.

11. Danailova M, Chabukovska Radulovska J., **Petrovska T** MDCT IMAGING OF BLUNT RENAL TRAUMA: POST TRAUMATIC BILATERAL RENAL PELVIS RUPTURE Macedonian Journal of Anesthesia, May 2024; **MJA VOL8 No.2,*www.doi.org/10.55302/MJA248209chr***

Изолирана руптура на бубрежниот пиелокаликсен систем по траума е ретка медицинска состојба со многу малку извештаи за случаи објавени во литературата. Презентиран е случај на 68-годишен машки пациент со болки во стомакот, задржување на урина и историја на паѓање од сопствената висина четири дена пред приемот. За темелна проценка на неговата состојба, по спроведување на клинички преглед и лабораториски тест на крвта, препорачано е да се направи абдоминален MDCT скен со две постконтрастни серии за да се обезбеди сеопфатна евалуација. Истиот е реализиран. Дијагностициран е екстраренален тип на пиелон билатерално, дилатирани уретери и дистендиран мочен меур. Во соседното бубрежно ткиво, забележано е истекување на контрастното средство од лезии на бубрежните пиелони од двата бубрега. Пациентот покажал знаци на закрепнување по хируршкото поставување на JJ стентови во бубрезите. По 4 дена, подобрувањето е видливо на скеновите на МДКТ, со визуализација на двоен j-j стент во двата уретера спроведени по хируршката процедура, без индикации за слободна течност во околното бубрежно ткиво. Потврдено е дека MDCT (Multi-

Detector Computed Tomography) надополнета со 3D приказ игра клучна улога во идентификувањето и дијагностицирањето на руптурата на бубрежната карлица, што е од особено занчење во препознавањето на оваа сериозна состојба.

Трудот има клиничка применливост и едукативно значење.

12. **Petrovska T,**-Cabukovska-Radulovska J., LEFT PARADUODENAL HERNIA Macedonian Journal of Anesthesia, MJA-**Vol. 5 No 1, March 2021**

Внатрешните хернии се релативно ретка состојба и претставуваат редок тип на интестинална опструкција. Парадуоденалните хернии се сметаат за најчеста причина за опструкција и претставуваат предизвик за дијагностика. Презентираме случај на 29-годишен млад човек со повеќе епизоди на абдоминална болка, проследена со повраќање, кој беше прегледан во итната служба. Пациентот генерално беше здрава личност. На компјутерска томографија на абдоменот нативна и со интравенски контраст се забележа маса од тенки цервикални пршлени во просторот помеѓу желудникот и панкреасот, поставена во топка со видливо хидроаерично ниво на висината на Треицовиот лигамент. Мезентериумот на јеунотом е повлечен во лево помеѓу желудникот и панкреасот, со карактеристични ЦТ знаци на парадуоденална хернија.

Трудот има клиничка применливост и едукативно значење.

13. SofronievskaGlavinov M, Krsteska B., Stojmenova V, **Petrovska T**, Jovanovic R -Adenoid cystic/basal-cell carcinoma of the prostate following high-grade urothelial bladder cancer: a case report *Oxford Medical Case Reports*, Volume 2024, Issue 5, May 2024, omae050

Презентираниот случај е уникатен поради инциденталната дијагноза на ACC/BCC по трансуретрална резекција на неваскуларен висок степен на карцином (pTa) кај пациент со опструктивни симптоми и нормални нивоа на PSA. Во презентираниот случај, пациентот негира фамилна анамнеза на канцер, а пушењето на тутун кој е ризик-фактор за уротелниот карцином. Конечната дијагноза се заснова на имунохистохемиска анализа. ACC/BCC во повеќе од половина од случаите има лоша прогноза поради значителна периневрална и перигландуларна инвазија. Иако не постои докажана меѓусебна корелација помеѓу ACC/BCC и уротелниот карцином на мочниот меур, се препорачува преглед и утврдување на можните опструктивни симптоми, хипертрофијата на мочниот меур и макроскопските промени на простатната уретра за предложување на трансуретрална резекција со цел откривање на можноста за ACC/BCC.

Трудот има клиничка применливост и едукативно значење.

14. Chabukovska Radulovska J, **Petrovska T,** Zdravkovska M, Danailova M CLINICAL APPLICATION OF THE SONOELASTOGRAPHY IN THE EVALUATION OF THE SOLID BREAST TUMORS: OUR EXPERIANCE IN PRACTICE May issue of Macedonian Journal of Anaesthesia VOL 8 NO 2:16-24 **www.doi.org/10.55302/MJA2482099p**

Еластографијата со ултразвук на дојка е неинвазивна визуелна метода која овозможува диференцијација на цврстите тумори според тврдоста (еластичноста) на ткивото што го покажуваат. Соноеластографијата се користи за карактеризирање на лезиите претходно дијагностицирани со помош на ултразвук во Б-мод. Целта на трудот е да се оцени улогата на ултразвучната еластографија на дојка како нова техника на сонографска слика која обезбедува дополнителни информации во карактеризацијата на цврстите тумори на дојката. Студијата била спроведена кај 56 пациенти со претходно дијагностицирана цврста лезија на дојка со мамографија,

рутинска УС и сооноеластографија со помош на апарат за ултразвук (ESAOTE) со линеарна мултифреквентна сонда 6-18 MHz. Резултатите од студијата потврдуваат дека соноеластографијата на дојката е дополнителна ултрасонографска алатка која ја зголемува специфичноста на конвенционалниот Б режим на УЗ, помага да се намалат лажно-позитивните резултати и да се намалат непотребните биопсии на дојката.

Трудот има посебно клиничко значење и голема клиничка применливост на методот, а добиените резулати се во корелација со резултатите објавени од други меѓународни истражувачки центри, што го потврдува и научното значење на овој труд.

Стручно-апликативна и организациско-развојна дејност

Од доставените биографски и библиографски податоци на д-р Тања Петровска, очигледно е дека таа активно учествувала во голем број обуки и работилници од подрачјето на радиодијагностиката, посебно областа на потесен интерес – болести на мускуло-скелетниот систем и урогинеколошка и мама дијагностика. Притоа, д-р Тања Петровска се стекнала со неопходното искуство за примена на здобиените практични знаења.

Д-р Тања Петровска активно е вклучена во работата на стручни комисии (Национална комисија за борба против ракот на дојката, Комисијата за малигни заболувања на МЗ во Клиниката).

Д-р Тања Петровска е искусен професионалец во својата област, со специјалистички стаж од 24 години.

Член е на повеќе медицински организации:

- Македонско лекарско друштво**(МЛД)**;
- Член на професионални комисии при Лекарската комора на Македонија **(ЛКМ)**;
- Здружението на радиолози на Македонија **(ЗРМ, МАР)**;
- Член е на Европското здружение на радиолози **(ESR)**;
- Член на Здружението за спинална хирургија во РМ;
- Член е Македонското здружение за рак на дојка (МЗРД);
- Член е на Националната комисија за борба против ракот на дојка при Министерството за здравство во 2016, 2017, 2022, 2023 и 2024 год.;
- Член е на Европското здружение за болести на дојка (EUSOBI).

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Согласно со Законот за високо образование и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, наставно-стручни, научни, наставни и соработнички звања на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, Рецензентската комисија ја разгледа комплетната документација која беше доставена од страна на кандидатката. По прегледот на приложената документација, Рецензентската комисија констатира дека кандидатот доцент д-р Тања Петровска во целост ги исполнува условите предвидени со позитивните законски прописи за избор во звање **вонреден професор**.

Од целокупната активност на доцент д-р Тања Петровска може да се заклучи дека кандидатката остварува значителен напредок во научноистражувачката дејност. Ова го потврдуваат остварените публикации од кои повеќето во

меѓународни списанија, бројните презентации на научни и стручни собири во земјава.

Врз основа на анализата на приложените документи, како и личното познавање на кандидатката, Рецензентската комисија е едногласна во оценката дека со целокупната своја досегашна работа доцент д-р Тања Петровска има голем придонес во наставно-образовната, научно-истражувачката, стручно-апликативната и организациско-развојната дејност.

Согласно со претходно изнесеното, како и во согласност со Законот за високо образование, Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања на Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип, Комисијата со особено задоволство му предлага на Наставно-научниот совет на Факултетот за медицински науки да ја избере доцент д-р Тања Петровска во **звање вонреден професор за наставно-научната област радиологија**, на Факултетот за медицински науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА
Проф. д-р Антонио Глигориевски, претседател, с.р.
Проф. д-р Климе Ѓорески, член, с.р.
Проф. д-р Владо Столевски, член, с.р.

ТАБЕЛА НА АКТИВНОСТИ КОИ СЕ БОДУВААТ ПРИ ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ

Р. бр	Наставно-образовна дејност	Поени				
1	Избор во звање доцент	30				
	Вкупно	**30**				
Р. бр	**Научноистражувачка дејност и стручно-уметнички активности**	**Поени**				
		Во земјава		**Во странство**		
		број	**поени**	**број**	**поени**	**Вкупно**
4	Научен труд објавен во меѓународно научно списание (прв автор, втор автор, останати автори) (9/6/3) **Трудови под реден бр. 9, 10 и 11 – прв автор 3 x 9 = 27 бода** **Труд под реден бр. 14 – втор автор 1 x 6 = 6 бода** **Труд под реден бр. 11 и 13 – останати автори 2 x 3 = 6 бода**	3 X 9 = 27 1 x 6= 6 2 x 3 = 6				**39**
5	Труд со оригинални научни резултати, објавен во зборник на трудови на научен собир: **Во земјата - Труд под реден број 8**	1 x 2 = 2				**2**
7	Секциско предавање на научен собир	4 x 2=8				**8**
14	Учесник во научен проект	1 x 2 = 2		1 x 3 = 3		**5**
23	Студиски престој во странство	8				**8**
	Вкупно					**62**
Р. бр.	**Стручно-апликативна дејност и организациско-развојна дејност**	**Поени**				
		Во земјава		**Во странство**		
		број	**поени**	**број**	**поени**	**Вкупно**
1	Книга / учебник	10				**10**
14	Прифатени иновации, патент 1. Артрографии на зглобови 2. Радиолошки интервентни процедури на колен зглоб Во земјата 2 x 5 = 10	10				**10**
18	Изготвување на извештаи од анализи 40 x 0,1 = 4	**4**				**4**
27	Член на универзитетски или владини тела	1 x 5				**5**
29	Член на институтски орган, комисија	2 x 2				**4**
	Вкупно					**33**
ВКУПНО БОДОВИ ОД СИТЕ ОБЛАСТИ		**125 бода**				

Р Е Ф Е Р А Т
ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ ЗВАЊА ЗА НАСТАВНО-НАУЧНИ ОБЛАСТИ ГЕРМАНСКИ ЈАЗИК И ПРЕВЕДУВАЊЕ И ТОЛКУВАЊЕ НА ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ ПРИ УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП

Со Одлука бр. 1902-143/6 од 8.7.2024 година донесена на 287. редовна седница на Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет, одржана на 8.7.2024 год., определени сме за членови на Рецензентска комисија за избор на еден наставник во сите звања за наставно-научните области *германски јазик (6.02.01.17)* и *преведување и толкување (6.02.01.31)* на Филолошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип во следниов состав:

1. **д-р Силвана Симоска**, редовен професор на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (претседател);
2. **д-р Билјана Ивановска**, редовен професор на Филолошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип (член);
3. **д-р Драгана Кузмановска**, редовен професор на Филолошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип (член).

Конкурсот за овој избор беше објавен во дневните весници „Слободен печат” и “Коха” на 26.6.2024 година и во предвидениот рок се пријави само кандидатката **д-р Даринка Маролова,** вонреден професор, доктор на филолошки науки, вработена на Филолошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип.

Врз основа на приложената документација од кандидатката, чест ни е на Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет да му го поднесеме следниов

И З В Е Ш Т А Ј

При детално разгледување на доставената документација на **д-р Даринка Маролова**, поднесена во предвидениот рок, Комисијата констатираше дека кандидатката приложила комплетна, соодветна и валидна документација: диплома за одбранет докторат од соодветната област, диплома за завршени прв и втор циклус на студии, уверение за положени испити на прв циклус на студии, кратка биографија, список на објавени научни и стручни трудови во изминатите пет години, список на 6 рецензирани научи труда во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните 5 (пет) години, по еден примерок од шесте трудови објавени во меѓународни списанија како минимален услов за изборот во звање и линк од е-репозиториум до останатите објавени трудови, примерок од објавен учебник од соодветната област снимен на ЦД, како и линк до учебникот кој е закачен на платформата за е-библиотека на УГД, уверение за државјанство, потврди и сертификати за учества на конференции, семинари и сл. Врз основа на поднесената документација, Комисијата ги резимираше следните податоци:

Биографски податоци

Даринка Маролова (моминско презиме Веселинова) е родена на 16.9.1983 во Штип. Основно и средно образование завршува во Штип. Дипломира на Катедрата за германски јазик и книжевност - наставна насока на Филолошкиот факултет

„Блаже Конески“ при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје во 2006 година со просек на оцени од 9,27 и се стекнува со право на звањето дипломиран професор по германски јазик и книжевност. Потоа се запишува на постдипломските магистерски студии по конференциско толкување на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, јазици: а. македонски, б. германски. Предвидените испити ги положува со просек на оцени од 9,50 и на 28.12.2010 ја брани магистерската работа со наслов: „Анализа на синтаксичката повеќезначност во толкувањето од германски на македонски јазик“, со што се стекнува со право на звањето магистер по конференциско толкување. Потоа се запишува на докторските студии на Факултетот за јазици, култури и комуникација при Универзитетот на Југоисточна Европа – Тетово. На 3.7.2014 ја одбрани докторската работа со наслов: „Kultur in Prosatexten in übersetzungswissenschaftlicher Beleuchtung mit einer exemplarischen Analyse von Texten aus dem Deutschen und dem Makedonischen“ (превод на мак. „Културата во прозата во транслатолошко светло со егземпларна анализа на германски и македонски текстови“) и се стекна со академското звање доктор по филолошки науки. Првото работно искуство во образование го стекнува како наставник по германски јазик во ОУ „Димитар Влахов“ во Штип (во учебната 2006/2007 година), потоа работи како наставник по германски јазик во гимназијата „Славчо Стојменски“ во Штип (во учебната 2007/2008 година), а од 2008 година е вработена на Филолошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, прво како кореспондент по германски јазик, потоа со соработничко звање помлад асистент за наставно-научната област германистика. Од 6.5.2015 година е избрана во наставничко звање доцент со Одлука бр. 1902-88/7 од 122. седница на Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет во Штип, а од 18.12.2019 година е избрана во наставничко звање вонреден професор со Одлука бр. 1902-165/3 од 204. седница на Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет во Штип.

Од самото основање на Филолошкиот факултет во рамките на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип таа редовно учествува во изведување на наставата на вежбите по повеќе предмети, во изработката на елаборати за акредитација на студиските програми за Катедрата по германски јазик и книжевност за прв и за втор циклус на студии, многупати е член на разни факултетски комисии, член е на Наставно-научниот совет и на Институтот за јазици, учествува во неколку проекти во рамки на Филолошкиот факултет во Штип, како и во многубројни семинари, работни групи, обуки и сл.

Таа е член на повеќе организации и асоцијации чија цел е, воглавно, промовирање на германскиот јазик и германската култура во Р Северна Македонија, како што се: Гете-Институтот-Скопје, Сојузот на литературни преведувачи на Р Северна Македонија, Македонската правосудна мрежа на преведувачи/толкувачи, Институтот за германско-македонски односи, Друштвото на научни и стручни преведувачи на Град Скопје и др. Освен тоа, таа е член на уредувачкиот одбор на Годишен зборник на Филолошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, ISSN 1857-7059, а рецензент е на повеќе учебници и учебни помагала, како што се: учебникот „Deutsche Phraseologie” (мк. Германска фразеологија), практикумот „Deutsche Phraseologie” (Германска фразеологија) и скриптата „Deutsche Phraseologie” (мк. Германска фразеологија), сите од авторката д-р Драгана Кузмановска, но и на повеќе научни трудови за објавување во изданијата на Годишен зборник на Филолошки факултет при УГД - Штип, како

и во Меѓународното научно списание „Палимпсест“ чиј издавач е Филолошкиот факултет, УГД - Штип. Таа се јавува како соработник во изготвување на „Речник на синоними во македонскиот јазик“ (2017) од авторите Толе Белчев и Снежана Веновска-Антевска, издавач: Филолошки факултет, Универзитет Гоце Делчев -Штип, како преведувач на монографијата „Создавањето на независна Република Македонија: внатрешни состојби и надворешна политика“ (2016) од авторите Маролов, Дејан & Митев, Оливер, објавена на германски јазик како „Gründung der unabhängigen Republik Makedonien - innenpolitische Lage und Außenpolitik“ (2023), издавач: Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, а била и рецензент за подготвување и поднесување на писмен реферат за избор во виш лектор на кандидатот Драган Донев. Самата е автор на учебникот „Преведување - теорија и практика“, издавач: Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, на монографијата „Kulturspezifika in literarischer Übersetzung am Beispiel makedonisch-deutscher Übersetzungen“, издавач: GRIN Verlag, Germany, освен тоа автор, но и коавтор е на неколку учебни помагала (скрипти, практикуми) наменети за студентите на Катедрата за германски јазик и книжевност при УГД. Во текот на целокупната нејзина работа таа се јавува како автор или коавтор и на многубројни научни и стручни трудови објавени, главно, од областа на германистиката, транслатологијата, науката за образованието, културологијата и сл., а зема активно учество и на многу конференции и други научни собири во земјава и во странство (Италија, Шпанија, Португалија, Србија). Редовно учествува на обуки, а има и остварено неколку студиски престои во странство. Била член на повеќе одбори/комисии, како што се: Одбор за соработка и доверба со јавност, Комисија за избор на ректор, Комисија за избор на декан, Комисија за избор на претставници на Сенат, Комисија за самоевалуација на Филолошки факултет, Комисија за промоција и презентација на Филолошки факултет итн.

Општи и посебни услови кои треба да ги исполнува кандидатот за избор во звање согласно Законот за високо образование и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, наставно-стручни, научни, наставни и соработнички звања на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип.

<u>Општи услови:</u>

- Научен степен доктор по филолошки науки (кандидатката докторирала на 3.7.2014, со што се стекнала со титулата доктор по филолошки науки).
- Претходен избор во вонреден професор за областите германистика и преведување (со Одлука бр. 1902-165/3 донесена на 18.12.2019 год. на 204. седница на ННС).
- Има објавено најмалку шест рецензирани научни трудови во референтна научна публикација во согласност со Законот за високо образование во последните пет години пред објавување на огласот за избор.

Бр.	Автор	Наслов на трудот	Списание	Год. на излегување на списанието
1.	Маролова, Даринка	Начини на манифестирање на синтаксичката повеќезначност во германскиот јазик	Годишен зборник 2019 - Филолошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, ISSN: 1857-7059	10 (13) 2019
2.	Маролова, Даринка; Христовска, Марина	Синтетизам и аналитизам во германскиот и во македонскиот јазик	Годишен зборник 2019 - Филолошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, ISSN: 1857-7059	10 (14) 2019
3.	Маролова, Даринка; Христовска, Марина	Стручно преведување и основни признаци на стручниот јазик	Годишен зборник 2019 - Филолошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, ISSN: 1857-7059	10 (13) 2019
4.	Маролова, Даринка	Синтаксичката повеќезначност во толкувачкиот процес	Годишен зборник 2022 – Филолошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, ISSN: 1857-7059	13 (20) 2022
5.	Маролова, Даринка; Христовска, Марина	Сложените именки во современите стручни јазици (германски, македонски)	Годишен зборник 2022 – Филолошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, ISSN: 1857-7059	13 (20) 2022
6.	Димова, Меги; Маролова, Даринка	Примена на преведувачки постапки во македонскиот превод на новелата „Малиот господин Фридеман“ од Томас Ман	Годишен зборник 2023, Филолошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, ISSN: 1857-7059	14 (21)2023
7.	Таушански, Лидија; Маролова, Даринка	Правните акти во преводот од македонски на германски јазик	Годишен зборник 2023, Филолошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, 14. (21) ISSN: 1857-7059	14 (21) 2023

- Има остварено просек на оцени од 9,27 од додипломските студии и просек на оцени од 9,50 од постдипломските (магистерските) студии.
- Поседува способност за изведување на високообразовна дејност; доказ за тоа е нејзиното досегашно работно искуство.

Посебни услови:

- Учество во научноистржувачки проекти, односно значајни достигнувања во примената на научноистражувачките резултати:
- Проект (2018-2020) „Евалуација на наставата по јазик и книжевност во високото образование“. Филолошки факултет - Штип. (прифатен со Одлука бр. 1902-68/3 од 1.3.2018 година донесена на 168. седница на ННС на Филолошкиот факултет - Штип).

- Проект (2023-2025) „Фразеологизмите како јазична, книжевна и културолошка нишка во наставата по македонски и по странски јазик", Филолошки факултет - Штип (прифатен со Одлука бр. 1902-136/14 од 14.6.2023 донесена на 270. седница на ННС на Филолошкиот факултет - Штип) .
- Придонес во оспособувањето на помлади наставници и соработници

Кандидатката активно учествува во образовниот процес на студентите од прв и од втор циклус на студии со изведување на предавањата и вежбите по одредени предмети како и во процесот на оценување и евалуација на постигнатите резултати. Таа била ментор, но и член / претседател на комисија за јавна одбрана на повеќе од 20 дипломски труда во изминатиов период, била рецензент и член на комисија за јавна одбрана на еден магистерски труд, а во моментов е ментор за изработка на неколку магистерски и дипломски труда. Таа била раководител на работна група за спроведување на пракса за студентите на насоката за преведување и толкување на сите катедри кои се застапени на Филолошкиот факултет - Штип, учествувала како предавач, организатор и раководител на повеќе вебинари, работилници, семинари и сл. Освен тоа кандидатката била избрана за рецензент за подготвување и поднесување на писмен реферат за избор во виш лектор на кандидатот Драган Донев, а била и резензент на повеќе учебни помагала објавени од авторката Драгана Кузмановска, како и на научни трудови објавени во рамките за Зборникот на Филолошкиот факултет и на меѓународното списание „Палимпсест". Самата е автор на две книги и на неколку учебни помагала. Нејзините достигнувања во наставно-научниот процес се доказ за успешното дејствување во областа на едукацијата и на германистиката.

- Објавен еден рецензиран учебник и една монографија - научна книга

Бр.	**Автор**	**Наслов на трудот**	**Издавач**	**Година на издавање**
1.	Маролова, Даринка	Преведување -теорија и практика (рецензиран учебник)	Универзитет „Гоце Делчев" – Штип, ISBN: 978-608-277-055-0 достапен на: http://e-lib.ugd.edu.mk/1194	2024
2.	Marolova, Darinka	Kulturspezifika in literarischer Übersetzung am Beispiel makedonisch-deutscher Übersetzungen. (монографија – научна книга објавена на германски јазик)	GRIN Verlag, Germany. ISBN: 3346553132	2021

Наставно-образовна и научноистражувачка дејност

На Филолошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев" во Штип Даринка Маролова е вработена од самото отворање на Факултетот т. е. од 2008 година и е постојано активна во наставно-образовната дејност, најпрвин како кореспондент по германски јазик, потоа е избрана во соработничко звање, а од 2015 година е избрана во наставник, прво како доцент, а потоа од 2019 година како вонреден професор за областите германистика и преведување.

Во рамките на наставно-образовната дејност на Филолошкиот факултет кандидатката во изминатиот период се покажа како сериозен и активен

педагошки работник, со максимална ангажираност и студиозен пристап во изведувањето на предавањата и вежбите по повеќе предмети, како што се: Современ германски јазик 5,6,7,8, Зборообразување, Деловна комуникација и кореспонденција, Преведување и толкување од германски на македонски јазик и обратно (1,2,3,4), Терминологија, Преведување на стручни текстови, Преведување на книжевни текстови, Конференциско толкување и др. Покрај обврските поврзани со предавањата и вежбите по наведените предмети, таа ги извршува одговорно и совесно и сите други задачи за потребите на Катедрата, Факултетот и Универзитетот. Досега има учествувано во креирање и изготвување на разни извештаи за самоевалуација, реферати за акредитација на студиски програми за прв и за втор циклус на студии, во организација на разни настани, како што се: конференции, работилници, изложби, наградни конкурси, а има членувано и во поголем број комисии и факултетски тела.

Д-р Маролова важи и за активен истражувач, а доказ за тоа се нејзините досегашни учества на повеќе национални и меѓународни научни собири, нејзините објавени трудови во национални и меѓународни списанија, зборници и сл., објавувањето на неколку рецензирани скрипти и рецензирани практикуми и еден рецензиран учебник, за потребите на студентите на групата за германски јазик и книжевност. Сите материјали се објавени во Е-библиотеката на Универзитетот „Гоце Делчев" и се достапни за студентите на Универзитетот „Гоце Делчев" – Штип. Освен тоа таа е и автор на монографијата со наслов Kulturspezifika in literarischer Übersetzung am Beispiel makedonisch-deutscher Übersetzungen (превод на македонски: Културни специфики во книжевниот превод врз примери од македонско-германските преводи), објавена на германски јазик од страна на германската издавачка куќа GRIN.

Кандидатката има остварено неколку студиски престои во странство од кои во последните 5 години е посетата на Програмата за доквалификации во Германија со наслов: Оценување и тестирање (C1), модул 1.1. BL (09 - 15 јули 2023).

Целосна листа на референтни/меѓународни публикации и учебни помагала во последните пет години:

Линк од репозиториум на УГД: https://eprints.ugd.edu.mk/view/creators/Marolova=3ADarinka=3A=3A.html

- Маролова, Даринка. (2019) *Начини на манифестирање на синтаксичката повеќезначност во германскиот јазик.* Годишен зборник 2019 - Филолошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев" - Штип, 10 (13). ISSN: 1857-7059
- Маролова, Даринка; Христовска, Марина. (2019) *Стручно преведување и основни признаци на стручниот јазик.* Годишен зборник 2019 - Филолошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев" - Штип, 10 (13). ISSN: 1857-7059
- Маролова, Даринка; Христовска, Марина. (2019) *Синтетизам и аналитизам во германскиот и во македонскиот јазик.* Годишен зборник 2019 - Филолошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев" - Штип, 10 (14). ISSN: 1857-7059
- Маролова Даринка, Христивска Марина. (2022) *Сложените именки во современите стручни јазици (германски, македонски).* Годишен зборник 2022 – Филолошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев" - Штип, 13 (20). ISSN: 1857-7059
- Маролова, Даринка. (2022) *Синтаксичката повеќезначност во толкувачкиот процес.* Годишен зборник 2022 – Филолошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев" - Штип, 13 (20). ISSN: 1857-7059

- Димова, Меги, Маролова, Даринка. (2023) *Примена на преведувачки постапки во македонскиот превод на новелата „Малиот господин Фридеман“ од Томас Ман*. Годишен зборник 2023, Филолошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, 14. (21). ISSN: 1857-7059
- Таушански, Лидија, Маролова, Даринка. (2023) *Правните акти во преводот од македонски на германски јазик*. Годишен зборник 2023, Филолошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, 14. (21). ISSN: 1857-7059
- Маролова, Даринка, Кузмановска, Драгана. (2023) *Застапеноста на суфиксните деривати во поезијата на Ацо Шопов и нивни преводни еквиваленти во германскиот јазик*. Зборник на трудови од Меѓународната конференција „Сто години од раѓањето на Ацо Шопов“ 25, 26 мај 2023. ISSN 978-608-277-017-8
- Marolova, Darinka & Kuzmanovska, Dragana. (2023) *Comparative Consideration of Teachers' Attitudes Towards the Introduction of Self-Evaluation in Foreign Language Teaching in Different States*. Pixel-International Conference "Innovation in Language Learning – 16th Edition", Florence, Italy (9-10 November 2023). ISSN: 979-12-80225-69-6)
- Ivanova, Biljana and Kuzmanovska, Dragana and Vitanova-Ringaceva, Ana and Marolova, Darinka (2024) *Integrative versus instrumental motivation among foreign language online learners*. INTED2024 Proceedings. 18th International Technology, Education and Development Conference, Valencia, Spain. ISSN: 978-84-09-59215-9
- Darinka Marolova, Ana Vitanova Ringaceva, Dragana Kuzmanovska, Biljana Ivanova (2024) *Intercultural Translation – Achieving Dynamic Equivalence in Translating Specific Terms of Material and Spiritual Culture.* END2024 Proceedings. International Conferrence on Education and New Developments, Porto, Portugal (15-17 june 2024). Volume II. ISSN (electronic version): 2184-1489
- Ana Vitanova Ringaceva, Darinka Marolova, Dragana Kuzmanovska, & Biljana Ivanova (2024) *Zoonym phraseological Units as hate Speech in youth Vocabulary.* END2024 Proceedings. International Conferrence on Education and New Developments, Porto, Portugal (15-17 june 2024). Volume I. ISSN (electronic version): 2184-1489
- Marolova, Darinka (2021) *Kulturspezifika in literarischer Übersetzung am Beispiel makedonisch-deutscher Übersetzungen*. GRIN Verlag, Germany. ISBN: 3346553132
- Даринка Маролова (2024) *Преведување - теорија и практика.* Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип. ISBN: 978-608-277-055-0 достапна на: http://e-lib.ugd.edu.mk/1194

Евалуација на трудовите објавени во последните пет години, како и опис на останатите релевантни активности

Книга, објавена во странство (во Германија)

- Marolova, Darinka (2021) Kulturspezifika in literarischer Übersetzung am Beispiel makedonisch-deutscher Übersetzungen. GRIN Verlag, Germany. ISBN: 3346553132

Евалуација:

Предмет на истражување на оваа книга која е објавена на германски јазик во Германија е културниот трансфер од македонски јазик на германски преку литературниот превод. Овде се разгледуваат аналитички и компаративно специфичните културни феномени во одбрани македонски литературни текстови паралелно со нивните преводи на германски јазик. Присуството на

специфичните културни феномени во литературата се разгледува во поглед на јазикот и на начинот на комуницирање. Цел на истражувањето е да се докаже дека при трансферот на културните елементи присутни во едно литературно дело, од еден јазик на друг, преведувачот се соочува со проблеми, за чие надминување користи различни постапки. Па со нашето критичко дејствување се обидуваме да им понудиме на литературните преведувачи модели, за тоа како треба да се однесуваат кога ќе се соочат со некој проблем што се базира на појава на некој специфичен културен феномен во изворниот текст. Во првиот дел од книгата е опфатен теоретскиот пристап кон преведувањето, односно поаѓајќи од посебноста на книжевните текстови и на книжевното преведување, движејќи се кон комплексноста на задачите на книжевниот преведувач, потоа се презентира моделот за текст-анализа според Норд, кој се смета за релевантен при преведувањето на книжевните текстови. Понатаму се детерминираат поимите ‘култура’ и ‘културна специфика’ а се наведуваат и некои релевантни типови на културни специфики и се нудат најчесто применуванните преведувачки постапки во вакви ситуации. Во вториот дел се врши компаративна и транслатолошка анализа на културните специфики кои се однесуваат на јазичниот пар и оние кои се однесуваат на начинот на комуницирање. Најпрвин се разгледуваат и транслатолошки расветлуваат граматичките, лексичките и графемските специфики, од аспект на јазичниот пар, а како културни специфики што се однесуваат на комуникацискиот аспект се разгледуваат и транслатолошки расветлуваат: начинот на обраќање, ориентираноста на исказот, потенцирањето на исказите, сликовитоста, употребата на извици, имплицитноста на исказите, употребата на игри на зборови, изразувањето на чувства, употребата на готови формули и појавата на јазичните варијации. Овој ракопис претставува еден вид практично помагало наменето, пред сè, за преведувачи на книжевни текстови од македонски на германски јазик.

Трудови објавени во меѓународни научни списанија и во зборници од меѓународни научни конференции

- Маролова, Даринка. (2019) Начини на манифестирање на синтаксичката повеќезначност во германскиот јазик. Годишен зборник 2019 - Филолошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, 10 (13). ISSN: 1857-7059

Евалуација:

Предмет на истражување на овој научен труд се основните начини на манифестирање на синтаксичката повеќезначност, повикувајќи се на класификацијата на Агрикола (1968). Притоа егземпларно и аналитички се разработува синтаксичката повеќезначност од тип 1, тип 2 и тип 3, а за поголема прегледност релациите на реченичните членови од секој тип се прикажуваат со помош на депендентен и конституентен дијаграм. Освен тоа се фрла светло и на некои нетипични манифестации на овој феномен и тие се поткрепуваат со примери од германскиот јазик.

- Маролова, Даринка, Христовска, Марина (2019) *Стручно преведување и основни признаци на стручниот јазик.* Годишен зборник 2019 - Филолошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, 10 (13). ISSN: 1857-7059

Евалуација:

Предмет на истражување на овој научен труд е стручното преведување и неговите

основни карактеристики. Како една од основните карактеристики со која се одликува стручното преведување е стручниот јазик. Во трудов подетално се прави лингвистички осврт кон признаците на стручниот германски и на стручниот македонски јазик со посебен акцент на консинтетизмот и аналитизмот. Целта на трудов е да се укаже на тоа дека постојат разлики меѓу стручниот и стандардниот јазик.

- Маролова, Даринка, Христовска, Марина. (2019) *Синтетизам и аналитизам во германскиот и во македонскиот јазик.* Годишен зборник 2019 - Филолошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев" - Штип, 10 (14). ISSN: 1857-7059

Евалуација:

Во групата на флексивни јазици според типолошката класификација, германскиот се третира како синтетички, а македонскиот, како аналитички јазик. Поле на истражување на овој научен труд е деталната корелација синтетизам наспроти аналитизам, поткрепени со примери од германскиот и од македонскиот јазик, земајќи го предвид морфолошкиот критериум. Цел на истражувањето е да се одреди степенот на синтетизам, односно на аналитизам, кои се присутни во овие два јазика и да се докаже дека нема чисто синтетички, односно чисто аналитички јазици. Имено, во германскиот јазик преовладуваат синтетички форми, иако веќе поодамна е почната тенденцијата кон аналитизам, а во македонскиот преовладува аналитизмот, но постојат и остатоци од некогашните синтетички форми.

- Маролова, Даринка, Христовска, Марина. (2022) *Сложените именки во современите стручни јазици (германски, македонски).* Годишен зборник 2022 – Филолошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев" - Штип, 13 (20). ISSN: 1857-7059

Евалуација:

Предмет на истражување на овој труд се сложените именки во стручниот германски и стручниот македонски јазик. Целта е да се покаже дека сложенките се интензивно присутни во стручните тематски полиња, како на пример, во јазикот на техниката, на политиката, на економијата, на медицината и сл. Преку егземпларна анализа се потврдуваат постулатите дека стручната терминологија изобилува со сложенки, при што во германскиот јазик е постојано отворена можноста за нивно новообразување, кое со постојаниот развој на науката и техниката се наметнува како нужно, а, пак, во македонскиот јазик со доминантен аналитизам почесно се заемаат ваквите конструкции или се образуваат како нови творевини по странски модели.

- Маролова, Даринка. (2022) *Синтаксичката повеќезначност во толкувачкиот процес.* Годишен зборник 2022 – Филолошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев" - Штип, 13 (20). ISSN: 1857-7059

Евалуација:

Предмет на истражување на овој труд е појавата на синтаксичката повеќезначност во толкувањето, како проблематичен ентитет. Целта на истражувањето е да се укаже на нејзината појава и на проблемите што таа може да ги предизвика, доколку не се направи соодветна анализа на длабинската структура на исказот. Толкувачот треба да биде свесен за нејзиното постоење и да биде способен со помош на синтаксичката, семантичката и прагматската анализа да го осознае вистинското значење, па аналогно на ова да може и самиот да си креира соодветно преводно решение.

- Димова, Меги, Маролова, Даринка. (2023) *Примена на преведувачки постапки во македонскиот превод на новелата „Малиот господин Фридеман“ од Томас Ман*. Годишен зборник 2023, Филолошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, 14. (21). ISSN: 1857-7059

Евалуација:

Предмет на истражување на овој труд се преведувачките постапки и нивната примена при преведување на новелата „Малиот господин Фридеман“ од Томас Ман на македонски јазик. Во трудов се врши анализа на извесни секвенци од новелата, кои се преведуваат со примена на преведувачки постапки и дополнително се објаснуваат и образложуваат, со паралелно набљудување на германските сегменти и нивните преводи на македонски јазик. Истражувањето се врши низ призмата на теориската рамка на дел од преведувачките решенија кои ги нудат Вине и Дарбелне (1995), но земена е предвид и анализата на Никодиновска (2009). Целта на ова истражување е да се идентификуваат спецификите на два јазични системи (германскиот и македонскиот) преку примена на преведувачките постапки кои преведувачите свесно или несвесно ги применуваат при преведување литературни дела.

- Таушански, Лидија, Маролова, Даринка. (2023) *Правните акти во преводот од македонски на германски јазик*. Годишен зборник 2023, Филолошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, 14. (21). ISSN: 1857-7059

Евалуација:

Предмет на истражување на овој труд се преводните можности на називи на одбрани правни акти од македонски на германски јазик. Како корпус на истражувањето се користени називи на правни акти (законски и подзаконски) добиени како резултат на анкетен прашалник спроведен кај овластени судски преведувачи. Цел на истражувањето е да се докаже дека при превод на правните акти од еден кон друг јазик самиот преведувач се соочува со низа проблеми и за да ги надмине истите, користи разни преведувачки постапки. Преку транслатолошката анализа, како и со обработка на статистичките податоци, доаѓаме до извесни можни решенија за превод на правните акти, за кои предлагаме да бидат унифицирани, или, пак, да биде понудено подобро решение, кое ќе мора да се пробие кај професионалните преведувачи.

- Маролова, Даринка, Кузмановска Драгана. (2023) *Застапеноста на суфиксните деривати во поезијата на Ацо Шопов и нивни преводни еквиваленти во германскиот јазик.* Зборник на трудови од Меѓународната конференција „Сто години од раѓањето на Ацо Шопов“ 25, 26 мај 2023. ISSN 978-608-277-017-8

Евалуација:

Во трудов се прави увид во дериватите образувани со суфикси во македонскиот јазик, споредбено со нивните преводни еквиваленти во германскиот јазик. Притоа се врши морфолошка и транслатолошка анализа на примери присутни во случајно одбрани песни од Ацо Шопов, кои се преведени на германски јазик од страна на Ина Јун Брода (збирка со наслов Geburt des Wortes, 2010). Цел на истражувањето е да се види во колкав процент се присутни суфиксните деривати во поезијата, по кој модел се образувани, а истовремено се дава и коментар за постапките што ги применувала преведувачката при нивно преведување на германски јазик. Сметаме дека резултатите од истражувањето се неизвесни, ако ги земеме предвид фактите дека стилот на Ацо Шопов е таков што тој применува готови деривати, или, пак, посегнува по креирање на нови зборови

по пат на експлицитна деривација, користејќи ги постоечките зборообразувачки модели, од една страна, а од друга страна и самиот германски јазик е пребогат со зборови образувани по пат на деривација.

- Marolova, Darinka & Kuzmanovska, Dragana. (2023) *Comparative Consideration of Teachers' Attitudes Towards the Introduction of Self-Evaluation in Foreign Language Teaching in Different States*. Pixel-International Conference "Innovation in Language Learning – 16th Edition", Florence, Italy (9-10 November 2023). ISSN: 979-12-80225-69-6)

Евалуација:

Овој научен труд претставува еден вид преглед на постигнатите резултати од истражувањето спроведено меѓу наставниците по германски јазик како втор странски јазик во Северна Македонија, Грција и Шпанија во однос на прашањето околу тоа колку наставниците во различни јавни образовни институции сакаат да ја воведат самоевалуацијата како испитен метод во редовната настава по странски јазик. Понатаму се прави споредба на добиените резултати од различни аспекти, како на пример од аспект на возраста и искуството на секој наставник, од аспект на видот и големината на целната група итн. Конечно, собраните резултати се прикажуваат во проценти со цел да се види дали професорите по германски јазик во споменатите различни држави во Јужна Европа се отворени за спроведување на самоевалуација во наставата по странски јазици, како и да се види какви аргументи и контрааргументи изнесуваат.

- Ivanova, Biljana and Kuzmanovska, Dragana and Vitanova-Ringaceva, Ana and Marolova, Darinka (2024) *Integrative versus instrumental motivation among foreign language online learners.* INTED2024 Proceedings. 18th International Technology, Education and Development Conference, Valencia, Spain. (4th, 5th and 6th of March 2024) ISSN: 978-84-09-59215-9

Евалуација:

Овој научен труд ги истражува интегративната и инструменталната мотивација кај турските студенти кои онлајн учат македонски, англиски и германски јазик на Институтот за јазици – Универзитет „Гоце Делчев", Штип, Република Северна Македонија. Во студијата беа вклучени 300 студенти кои посетуваа онлајн курс по странски јазик и се истражува како индивидуалните и колаборативните онлајн активности влијаат на нивната мотивација. Резултатите покажуваат дека мотивацијата варира според возраст, пол, приход, образование, јазична позадина и целен јазик. Идентификацијата на овие фактори може да обезбеди увид во одлуките на студентите да зборуваат англиски, германски и македонски јазик. Ова истражување е вредно за наставниците, професорите и образовните професионалци заинтересирани за факторите што влијаат врз одлуките на учениците за учење јазик. Студијата потврдува дека разликите помеѓу инструменталната и интегративната мотивација се значајни во онлајн учењето јазик и применливи низ културни контексти.

- Darinka Marolova, Ana Vitanova Ringaceva, Dragana Kuzmanovska, Biljana Ivanova (2024) *Intercultural Translation – Achieving Dynamic Equivalence in Translating Specific Terms of Material and Spiritual Culture.* END2024 Proceedings. International Conferrence on Education and New Developments, Porto, Portugal (15-17 june 2024). Volume II. ISSN (electronic version): 2184-1489

Евалуација:

Текстот е обликуван не само од стилот на авторот, туку и од неговата

култура, бидејќи секој текст е создаден во културен контекст. Овој контекст вклучува традиции, вредности, норми и перспективи, кои влијаат на изборот на тема, структурирањето на текстот, карактеристиките на ликовите и сл. Културниот контекст е присутен и на микрониво, во зборови и реченици, што предизвикува преведувачки проблеми кога нема точни еквиваленти во јазикот-цел. Преведувањето на културно-специфични елементи е тешко бидејќи буквалниот превод не постигнува ист ефект. Американскиот лингвист Најда предлага воспоставување на „динамичка еквиваленција“ како решение за овој проблем. Ова истражување има за цел да ја испита применливоста на динамичката еквиваленција во преведувањето на специфични културни термини од материјалната и од духовната култура.

- Ana Vitanova Ringaceva, Darinka Marolova, Dragana Kuzmanovska, & Biljana Ivanova (2024) *Zoonym phraseological Units as hate Speech in youth Vocabulary.* END2024 Proceedings. International Conferrence on Education and New Developments, Porto, Portugal (15-17 june 2024). Volume I. ISSN (electronic version): 2184-1489

Евалуација:

Зоонимите како лексички компоненти имаат способност да се поврзат со друга лексема во рамките на фраземата. Кога таквото поврзување се случува, зоонимот го губи своето основно лексичко значење, а со тоа, зоонимот повеќе не означува специфично животно, туку добива нова функција. Зоонимот станува метафора, чијашто анализа открива одредени карактерни црти, ментални карактеристики, надворешни карактеристики или емоционални состојби кои се однесуваат на човекот. Таквите својства на зоонимите зборуваат за нивната висока продуктивност во формирањето на фразеолошки единици. Зоонимите многу лесно стануваат составен дел од говорот на младите, особено во секојдневната колоквијална комуникација. Следејќи ги овие трендови, откривме неколку фразеолошки состави во кои се користат зооними, со цел да се укаже на некоја карактеристика на оној кому му е адресирана фразеолошката единица. Користењето на зоонимите во фраземите често иницира директен или индиректен говор во кој може да се препознае омраза. Свесни дека говорот на омраза станува вообичаена појава во јазичната комуникација (усна или пишана), направивме истражување со студенти, со цел да се увиде ефектот што ваквиот фразеологизам го има во комуникацијата.

Студиски престој во странство

- Студискиот престој е во Минхен во рамките на Програмата за доквалификации во Германија со наслов: Оценување и тестирање (С1)” модул 1.1. BL (09 - 15 јули 2023) финансиран со стипендија за учество на обука на Гете-Институт. Студискиот престој е во комбинација со прва онлајн-фаза, 3 недели пред студискиот престој со вкупно 10 часови и втора онлајн-фаза, по завршување на студискиот престој со вкупно 5 часа.

Учество на обуки, предавања, вебинари/работилници, организација на настани и сл.

- Одржано предавање по покана од научна институција - Вебинар на тема: „Зборообразувачки модели: германско-македонски паралели“ на Филолошкиот факултет, УГД - Штип, 22.3.2022
- Одржано предавање по покана од научна институција - Работилница на

тема „Конференциско толкување“ за студентите од насоките на преведување и толкување на Филолошкиот факултет, УГД - Штип, 6.4.2023

- Одржано предавање по покана од научна институција - Вебинар „Книжевниот преведувач како посредник меѓу културите“ за студентите од насоките на преведување и толкување на Филолошкиот факултет, УГД - Штип, 5.5.2023

- Секциско предавање на научен собир - модератор на сесија во рамките на Меѓународната научна конференција „Сто години од раѓањето на Ацо Шопов“ во Штип (25-26 мај 2023)
- Работна група за учество на работилницата „Задачата на преведувачот“ – преводи од студенти и читање на преводи од Шекспир во чест на проф. д-р Драги Михајловски“ 24.3.2022 (ментор на работна група за германски јазик на Филолошкиот факултет, УГД - Штип)
- Работна група за учество на практична работилница во рамките на презентацијата на наградата за најдобар преведувач ВАВИЛОН. 23.11.2022 - гостување на претставници од Друштвота на преведувачи и толкувачи на Република Македонија (Ментор на работна група за германски јазик на Филолошкиот факултет, УГД - Штип)
- Работна група за организирање практична настава на студентите на Одделот за преведување и толкување на Филолошкиот факултет, УГД - Штип (од 2020 год.)

Учество на меѓународни научни собири со реферат (постер/усно)

- Четврта меѓународна научна конференција „ФИЛКО“ - филологија, култура и образование, Филолошки факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип и Филолошки факултет при Воронешкиот државен универзитет – Воронеш, Русија (23-25.5.2019) (онлајн презентација)
- Меѓународна научна конференција „Сто години од раѓањето на Ацо Шопов“ во Штип (25-26 мај 2023)
- Pixel - International Conference “Innovation in Language Learning – 16th Edition”, Florence, Italy (9-10 November 2023)
- Меѓународна конференција „Језик мржње у интерперсоналном и јавном говору“ - Огранак САНУ у Нишу, Одбор за српски језик и књижевност у поређењу с другим језицима и књижевностима САНУ и Институт за српски језик САНУ (17,18 октомври 2023)
- INTED2024 - 18th International Technology, Education and Development Conference, Valencia, Spain (4th, 5th and 6th of March 2024)
- END2024 International Confererence on Education and New Developments, Porto, Portugal (15-17 June 2024)

Учество на научни проекти

- Маролова, Даринка и др. (2018-2020) Проект „Евалуација на наставата по јазик и книжевност во високото образование“. Филолошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип

Евалуација:

Предмет на истражување на овој проект се можностите за евалуација на наставниот процес во високото образование, во наставата по јазик и книжевност.

Со него се предвидени истражувања на различни видови евалуациски постапки, со цел да се утврди остварливоста на целите и задачите на наставата и учењето, кои се трансформираат во квалитативни и квантитативни промени во развојот на студентите. Евалуацијата се одвива и во самиот процес на учењето, како и на крајот, како завршна фаза во процесот на наставата, односно со формативно и сумативно оценување на постигнувањата и на студентите и на нивните наставници. Наставниците го евалуираат наставниот процес за да го определат нивото на успешност на својата наставна пракса и да ги споредат своите наставнички вештини со вештините на своите колеги. Со евалуација на наставата се следи и процесот на реализација на новите курсеви по одделни студиски програми, а од студентите се добиваат непосредни информации за тоа што навистина мислат за самиот курс. Повратните информации за наставниот процес се добиваат со собирање податоци од страна на студентите и колегите наставници, а евалуацијата се спроведува со помош на евалуациски ливчиња, анкети, структурирана групна дебата или по пат на e-mail прашалник. Проектот е наменет за студентите на Филолошкиот факултет од втора, трета и четврта година на студии, како и за дел од професорите што предаваат на овие студенти, и тоа не само задолжителни, туку и изборни предмети и курсеви. Временската рамка на проектот е од февруари 2018 до февруари 2020.

- Маролова, Даринка и др. (2023-2025) Проект „Фразеологизмите како јазична, книжевна и културолошка нишка во наставата по македонски и по странски јазик, Филолошки факултет - Штип

Евалуација:

Предмет на истражување на проектот се придобивките од соодветниот пристап на фразеологизмите како од јазична, така и од книжевна, но и од културолошка гледна точка и можноста за нивно активно вклучување во наставата по мајчин јазик, но и по странските јазици кои се изучуваат на Филолошкиот факултет во Штип. Целите на проектот се стекнување и развивање на фразеолошките компетенции кај студентите од наставната насока и нивна соодветна подготовка за ефикасно изучување на избраниот јазик, а секако оспособување на студентите за да бидат квалитетни наставници по соодветните јазици во иднина. Исто така со овој проект преку испреплетување на теоријата и практиката се поттикнува и развива фразеолошката компетенција кај студентите, а со тоа и се стимулира нивното размислување во насока на постанување на наставник, како би можел секој студент поединечно да си ги проширува своите хоризонти и да се мотивира, а истовремено и да ужива во една од највозбудливите, најисцрпните и најважните професии во светот.

Кандидатката била рецензент/член на уредувачки одбор:

- Рецензент (член на уредувачки одбор) на Годишен зборник на Филолошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, ISSN 1857-7059
- Рецензент на трудови за објавување во Меѓународното научно списание „Палимпсест“, издавач: Филолошки факултет, УГД – Штип.
- Рецензент на учебникот на авторката Kuzmanovska, Dragana (2022) Phraseologie der deutschen Sprache (Фразеологија на германскиот јазик). Универзитет „Гоце Делчев“, Филолошки факултет, Stip, Republik of Nord Macedonia. ISBN 978-608-244-936-4

- Рецензент за изготвување на рецензија за магистерскиот труд „Прилозите во романот 'Црна книга' од Орхан Памук и нивните преводни еквиваленти во преводот на Илхами Емин" од кандидатката Деспина Минова, одбранет на Филолошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев" во Штип.

Стручно-апликативна и организациско-развојна дејност

Во продолжение се наведуваат останатите релвантни активности во рамки на стручно-апликативната и организациско-развојната дејност со куси образложенија.

Рецензиран учебник објавен во последните пет години

- Даринка Маролова (2024) Преведување - теорија и практика. Универзитет „Гоце Делчев" – Штип. ISBN: 978-608-277-055-0

Евалуација:

Овој учебник е наменет пред сè за студентите на Филолошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев" - Штип, на групата за Германски јазик и книжевност, отсек - преведување и толкување, за да можат да го користат за време на студирањето и тоа како примарна или како секундарна литература по повеќе предмети. Учебников се состои од четири поглавја кои разработуваат теоретски теми, релевантни за транслатологијата, поткрепени со практични примери до кои е дојдено по пат на истражувачка работа. Корпусот на истражување го чинат извадоци од германски и од македонски книжевни текстови паралелно со нивните преводи. Со првото поглавје се дава кус вовед во основните теми на транслатологијата, потоа се наметнува дискусијата околу поимот „еквивалентост", па се разработува текстот во транслатолошка смисла, следува вовед во општата класификација на преведувањето, понатаму, во следното поглавје се детерминираат некои релевантни транслатолошки поими, во третото поглавје се дефинираат и поткрепуваат со примери од преведувачката практика генералните преведувачки постапки, а во четвртото поглавје се расветлуваат некои специфични појави со проблематична транслаторна природа, поделени во две групи, имено на јазичноспецифични и културноспецифични. Учебникот е рецензиран и е објавен на македонски јазик од страна на Универзитетот „Гоце Делчев" - Штип и е достапен во електронска форма на платформата за Е-библиотека. Учебникот претставува само едно мало, но значајно збогатување на македонскиот библиотечен фонд со стручна литература од областа на транслатологијата, бидејќи во моментов постои дефицит од ваква литература на македонски јазик.

Превод на стручна монографија од македонски на германски јазик од авторите

- Marolov Dejan & Mitev Oliver (2023) Gründung der unabhängigen Republik Makedonien - innenpolitische Lage und Außenpolitik, издавач на германското издание: Универзитет „Гоце Делчев" - Штип. Наслов во оригинал: Маролов, Дејан & Митев, Оливер (2016) „Создавањето на независна Република Македонија: внатрешни состојби и надворешна политика"

Учество во универзитетски и факултетски органи, тела, комисии, работни групи и сл.:

- Работна група за изработка на елаборати за акредитација на студиските програми на прв и на втор циклус на студии на Катедрата за германски јазик и книжевност;

- Одбор за соработка и доверба со јавност;
- Наставно-научен совет на Филолошки факултет;
- Институт за јазици;
- Комисија за избор на претставници на Сенат од Филолошки факултет, УГД – Штип;
- Комисија за избор на ректор од Филолошки факултет, УГД – Штип;
- Комисија за избор на декан на Филолошки факултет, УГД – Штип;
- Повеќе комисии за комисиско полагање на испити во прв циклус на студии;
- Повеќе комисии за јавна одбрана на дипломски труд (најмалку 8 пати во последните пет години);
- Комисија за јавна одбрана на магистерски труд;
- Комисија за упис на студенти на втор циклус студии;
- Комисија за самоевалуација на Филолошкиот факултет во Штип;
- Комисија за промоција и презентација на Филолошки факултет;
- Рецензентска комисија за подготвување и поднесување на писмен реферат за избор во виш лектор на кандидатот Драган Донев;
- Класен раководител на генерација, во согласност кредит-трансфер системот - ЕКТС (за четири години) за студиска програма за германски јазик и книжевност.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на приложената документација и на целокупната досегашна активност на кандидатката која е опишана во овој реферат, може да се заклучи дека кандидатката д-р Даринка Маролова ги поседува сите неопходни квалитети и компетенции за вршење на наставно-образовна и научно-истражувачка дејност.

Рецензентската комисија со огромно задоволство констатира дека кандидатката д-р Даринка Маролова во целост ги исполнува сите законски критериуми за избор во наставно-научно звање редовен професор, предвидени со Законот за високото образование и со Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, наставно-стручни, научни, наставни и соработнички звања на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип. Од нејзиното вработување на Филолошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип Маролова досега е профилирана во извонреден соработник и научен работник кој професионално си ги извршува сите наставно-образовни и научно-истражувачки задачи. Освен тоа, таа е и истакнат општественик кој има дадено голем придонес во развојот на македонската германистика и на науката за преведување и толкување, а значаен удел има и во одржувањето и во развојот на групата за германски јазик и книжевност на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

Кандидатката, исто така, има плодна научноистражувачка работа што се гледа од големиот број објавени трудови во меѓународни научни списанија и публикации и учеството како истражувач во научни проекти. Кон тоа треба да се приложи и нејзиното активно учество на повеќе меѓународни научни конференции како и обуки за нејзино перманентно усовршување. Не помалку важен е и нејзиниот придонес во унапредувањето на стручно-апликативната и организациско-развојната дејност на Филолошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, преку активното учество во работата на многубројни комисии, органи и тела. Нејзиниот ангажман во организацијата и раководството на голем број настани кои се од значење за Факултетот и за Универзитетот говори

за нејзиниот сериозен пристап и професионалност.

Поради сето ова, со особено задоволство му предлагаме на Наставно-научниот совет на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип да го усвои овој извештај со што д-р Даринка Маролова ќе ја избере во наставно-научното звање редовен професор за наставно-научните области германски јазик (6.02.01.17) и преведување и толкување (6.02.01.31) и Одлуката да ја достави до Универзитетскиот сенат за потврдување.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА
Д-р Силвана Симоска, редовен професор, претседател, с.р.
Д-р Билјана Ивановска, редовен професор, член, с.р.
Д-р Драгана Кузмановска, редовен професор, член, с.р.

ТАБЕЛА НА АКТИВНОСТИ КОИ СЕ БОДУВААТ ПРИ ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ

Р. бр.	Наставно-образовна дејност	Поени				
		Во земјата		Во странство		
		број	поени	број	поени	Вкупно
1	Избор во звање вонреден професор	1	40			40
	ВКУПНО					**40**
Р. бр.	**Научноистражувачка дејност и стручно-уметнички активности**	**Поени**				
		Во земјата		**Во странство**		
		број	**поени**	**број**	**поени**	Вкупно
	Монографија или научна книга			1	15	15
	Научен труд објавен во меѓународно научно списание (прв автор)	7x9				63
	Научен труд објавен во меѓународно научно списание (втор автор)	3x6				18
	Труд со оригинални научни резултати, објавени во зборник од трудови на научен собир	1	2			2
	Секциско предавање на научен собир	1	2			2
	Одржано предавање по покана од научна институција – вебинар/работилница	3	2			6
	Учество на научен собир со реферат (усно)	2	1,5	4	2	11
	Учесник во научен проект	2	2			4
	Член на уредувачки одбор на научно списание (СЦИ/ЦА/останати)	1x2				2
	Студиски престој во странство	8 (еднократно)				
	Рецензент на научен труд	4x1,5				6
	Рецензент на научен проект – книга/магистерски труд	2	2			4
	ВКУПНО					**141**
Р. бр.	**Стручно-апликативна дејност и организациско-развојна дејност**	**Поени**				
		Во земјата		**Во странство**		
		број	**поени**	**број**	**поени**	Вкупно
	Книга/учебник	1	10			10
	Стручна монографија – превод на германски јазик	1	8			8
	Елаборати и експертизи	2	2			4
	Член на факултетски органи, комисии	18	2			36
	Класен раководител, согласно кредит-трансфер системот - ЕКТС (за четири години)	1	4			4
	ВКУПНО					**62**
	ВКУПНО БОДОВИ ОД СИТЕ ОБЛАСТИ					**243**

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО НАСЛОВНО ЗВАЊЕ НАСЛОВЕН ДОЦЕНТ/ НАСЛОВЕН ВОНРЕДЕН ПРОФЕСОР ЗА НАСТАВНО-НАУЧНА ОБЛАСТ ПРИМЕНЕТА ХЕМИЈА И ФАРМАЦЕВТСКИ АНАЛИЗИ (3.05.02.08) НА ФАКУЛТЕТ ЗА МЕДИЦИНСКИ НАУКИ ПРИ УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП

Со Одлука бр. 2002-149/17 од 8.7.2024 година донесена на 322. седница на Наставно-научниот совет на Факултетот за медицински науки, одржана на 8.7.2024 година, определени сме за членови на Рецензентска комисија за избор на наставник во насловно звање насловен доцент/насловен вонреден професор за наставно-научната област применета хемија и фармацевтски анализи (3.05.02.08) на Факултетот за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип во следниов состав:

- **проф. д-р Даринка Ѓоргиева Ацкова**, вонреден професор за наставно-научните области токсиколошка хемија и медицински лабораториски истражувања и аналитика, Факултет за медицински науки, Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип (претседател);
- **проф. д-р Биљана Ѓорѓеска**, редовен професор за наставно-научните области аналитика на лекови и аналитичка хемија, Факултет за медицински науки, Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип (член);
- **проф. д-р Зорица Арсова-Сарафиновска**, редовен професор за наставно-научните области клиничка фармација и инструментални фармацевтски анализи, Факултет за медицински науки, Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип (член).

Конкурсот за овој избор беше објавен во дневните весници „Слободен печат“ и „Коха“ на 27.6.2024 година. Во предвидениот рок се пријави еден кандидат:

Д-р Маја Ѓорги Чочевска

Кандидатката ги има доставено сите документи кои се бараат согласно објавениот Конкурс, односно:

– Диплома за завршено соодветно образование од трет циклус студии и одбранет докторски труд (1 примерок од дипломата оригинал и 3 копии заверени кај нотар);
– Уверение за положени испити на трет циклус докторски студии (копија заверена на нотар);
– Диплома за завршен втор циклус (магистерски) студии (копија заверена на нотар);
– Уверение за положени испити на завршен втор циклус (магистерски) студии (копија заверена на нотар);
– Диплома за завршен прв циклус студии (копија заверена на нотар);
– Уверение за положени испити на завршен прв циклус студии (копија заверена на нотар);
– Кратка биографија;
– Список на објавени научни и стручни трудови (со примерок);
– Потврда за странски јазик (Cambridge certificate of preliminary English B1 - копија заверена на нотар);
– Препораки од тројца професори;
– Примерок од докторски труд (тврда копија);

– Уверение за државјанство (оригинал);
– Сертификати од учества на конгреси, конференции, работилници и обуки.

Врз основа на приложената документација од кандидатката, чест ни е на Наставно-научниот совет на Факултетот за медицински науки да му го поднесеме следниов

И З В Е Ш Т А Ј

Биографски податоци

Кандидатката д-р Маја (Јанчовска) Чочевска е родена на 28.4.1986 година во Штип. Своето основно образование го завршува во ОУ „Ванчо Китанов“ – Пехчево, а средното образование го завршува во ДСУ „Ацо Русковски“ - Берово, и двете со континуиран одличен успех. Во учебната 2004/2005 година ги започнува своите додипломски студии на Природно-математичкиот факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, студиска програма Хемија, насока Аналитичка биохемија, каде дипломира на 16.3.2009 година, стекнувајќи се со академското звање дипломиран инженер по хемија, со просечен успех 8,53 и освоени 240 ЕКТС. Во учебната 2009/2010 година ги започнува своите постдипломски магистерски студии на Природно-математичкиот факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, студиска програма Хемија, каде магистрира на 12.11.2012 година со одбрана на магистерскиот труд со наслов „Анодна стрипинг волтамметрија на цинк, кадмиум и олово на бизмут-филм електроди“ стекнувајќи се со академското звање магистер на хемиски науки, со просечен успех 9,66 и освоени 142,5 ЕКТС.

Во академската 2016/2017 година се запишува на докторски студии, студиска програма Фармацевтски науки (трет циклус), на Факултетот за медицински науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип. Докторира на 11.12.2023 година, со одбрана на докторската дисертација со наслов: „Воведување на нова методологија за синтеза и контрола на квалитетот на радиофармацевтикот (18F) Флуоромисонидазол“, стекнувајќи се со титулата доктор на фармацевтски науки. Докторските студии ги завршува со просечна оценка 10,00 и освоени 180 ЕКТС.

Од октомври 2009 до декември 2014 година кандидатката д-р Маја Чочевска е ангажирана како универзитетски демонстратор/волонтер за реализирање на практична настава (предмети Општа и неорганска хемија, Аналитичка хемија, Општа биохемија, Клеточна биохемија, Хемија) на Факултетот за медицински науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип. На истиот факултет, во јуни 2017 година (Одлука бр. 2002-193/5 од 30.6.2017), кандидатката е избрана во звањето асистент докторанд во областа хемија, активно учествувајќи во реализација на практичната настава за предметите Општа и неорганска хемија, Органска хемија, Аналитичка хемија и Токсиколошка хемија (Фармација), Општа хемија, Аналитичка хемија и Клиничко-токсиколошки анализи (Медицински лаборанти).

Почнувајќи од декември 2014 година, кандидатката д-р Маја Чочевска е вработена како хемиски инженер во Центарот за нуклеарни испитувања од областа на медицината – ПЕТ ЦЕНТАР, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, а од мај 2016 година е на работната позиција самостоен аналитичар за контрола на квалитет и производство на радиофармацевтски препарати при ЈЗУ Универзитетски

институт за позитронско-емисиона томографија на Р Северна Македонија – Скопје (ЈЗУ УИ ПЕТ – Скопје).

Општи и посебни услови кои треба да ги исполнува кандидатот за избор во звање согласно Законот за високо образование и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, наставно-стручни, научни, наставни и соработнички звања на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип.

Општи услови за избор:

Кандидатката д-р Маја Чочевска ги исполнува сите општи и посебни услови кои се предвидени како елементи за избор на лице во звање насловен доцент, а се во прилог и на ОНУ.ОБ.22 Чек листа за избор на доцент и елементите утврдени во Законот и врз база на кои се утврдува вкупната оценка во реферат на Рецензентската комисија и тоа:

1. **Просечен успех**

– Ги завршила додипломските студии по хемија од прв циклус на Природно-математичкиот факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, со просечен успех 8,53 и освоени 240 ЕКТС.

– Ги завршила постдипломските магистерски студии по хемија (втор циклус), на Природно-математичкиот факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, со просечен успех 9,66 и освоени 142,5 ЕКТС, по што се стекнала со звање магистер по хемија.

2. **Научен степен - доктор на науки од научната област за која се избира**

– Во 2023 година ја одбранила својата докторска дисертација со наслов: „Воведување на нова методологија за синтеза и контрола на квалитетот на радиофармацевтикот (18F) Флуоромисонидазол“, при што се стекнала со научен степен доктор на фармацевтски науки.

3. **Објавени најмалку четири научни трудови во референтна научна публикација**

– Кандидатката д-р Маја Чочевска има објавено вкупно дванаесет трудови и тоа, три научноистражувачки трудови во соодветната област во меѓународни научни списанија со фактор на влијание и девет научноистражувачки трудови во соодветната област во меѓународни научни списанија во последните пет години.

Објавени научноистражувачки трудови од соодветните области во референтна научна публикација - научно списание со фактор на влијание

Бр.	**Автори**	**Наслов на публикацијата**	**Наслов на списание**	**Фактор на влијание**
1	**Chochevska M.,** Velichkovska M., Atanasova Lazareva M., Kolevska K., Jolevski F., Razmoska J., Filipovski Z., Nikolovski S., Zdraveska Kocovska M., Ugrinska A.	Evaluation of factors with potential influence on [^{18}F] FDG radiochemical synthesis yield	Appl Radiat Isot. 2023 Sep;199:110900	I.F = 1,6

2	**Chochevska M.,** Atanasova Lazareva M., Kolevska K., Velichkovska M., Koziorowski J., Janevik Ivanovska E., Angelovska B., Ugrinska A.	[18F]Fluoromisonidazole synthesis method: development and optimization by cartridge purification”	Radiochimica Acta, vol. 111, no. 10, 2023, pp. 765-772.	I.F = 1,8
3	**Chochevska, M.;** Jančovska, Seniceva, E.; Kostadinović Veličkovska, S.; Naumova-Leţia,G.; Mirčeski, V.; Rocha, J.M.F.; Esatbeyoglu, T.	Electrochemical Determination of Antioxidant Capacity of Tradition-al Homemade Fruit Vinegars Produced with Double Spontaneous Fermentation.	Microorganisms (2021), 9(9): 1946.	IF = 4,1

Објавени научноистражувачки трудови од соодветните области во референтна научна публикација - меѓународни научни списанија

Бр.	**Автори**	**Наслов на публикацијата**	**Наслов на списание**	**Година на излегување на списанието**
1	Atanasova Lazareva M., Kolevska K., **Chochevska M.,** Velichkovska M., Jolevski F., Ugrinska A, Janevik-Ivanovska E.	The influence of cation-exchange cartridge on quality of [^{18}F]NaF Radiopharmaceutical	Macedonian Pharmaceutical Bulletin, 69 (Suppl 1) 155 – 156, 2023,.	2001
2	Kolevska K., Atanasova Lazareva M., **Chochevska M.,** Velichkovska M., Janevik-Ivanovska E., Angelovska B., Ugrinska A	Zirconium-89 labeled antibodies: general considerations towards radioisotope production and labelling strategies	Macedonian Pharmaceutical Bulletin, 69 (03) 151 – 152, 2023	2001
3	**Chochevska M.,** Kolevska K., Atanasova Lazareva M., Velickovska M., Jolevski F., Tripunoski T., Janevik-Ivanovska E.,Ugrinska A., Angelovska B.	Optimization of reaction conditions for synthesis of [^{18}F]FMISO using stable [^{19}F] F-	J.Res.Pharm. 2023; 27(5): 2058-2066.	2010
4	Tripunoski T., Mathe D., Balogh L., Ugrinska A., **Chochevska M.,** Stojanoski S., Bozinovska N., Manevska N., Jankulovska A., PopGjorceva D.,	Biodistribution study of 188Re-HEDP as a radiopharmaceutical for bone pain palliation	Journal of Morphological Sciences 6(3):78-84., 2023	2018
5	Tripunoski T., Mathe D., Balogh L., Ugrinska A., **Chochevska M.,** Stojanoski S., Stanojevska E., Manevska N., Grozdanovski T., PopGjorceva D.	Preparation and in vitro stability study of 188re-hedpas a bone seeking radiopharmaceutical	Journal of Morphological Sciences 2023; Vol 6 (3): 148-156.	2018
6	Kolevska K., Atanasova Lazareva M., **Chochevska M.,** Velichkovska M., Jolevski F., Tripunoski T., Memeti S., Ugrinska A., Angelovska B..	Design of feasibility study for the establishment of production of zirconi-um-89 radioisotope and implementation of ^{89}Zr-radiopharmaceuticals in clinical practice in the Republic of North Macedonia	Arch Pub Health 2023; 15 (1): 95-104.	2009

7	Atanasova Lazareva M., Kolevska K., **Chochevska M.,** Velickovska M., Jolevski F., Ugrinska A., Janevik-Ivanovska E.,	Aseptic process validation of [^{18}F]Sodium Fluoride radiopharmaceutical in-house production	Macedonian pharmaceutical bulletin, 68 (1): 37 - 42 (2022)	2001
8	Velichkovska M., Kolevska K., Atanasova Lazareva M., **Chochevska M.,** Jolevski F., Ugrinska A.	Production of 2-[^{18}F] Fluoro-2-deoxy-D-glucose radiopharmaceutical at the University Institute of PET, Skopje	Macedonian pharmaceutical bulletin, 68 (Suppl 1) 225 - 226 (2022)	2001
9	Chochevska M., Tripunoski T., Nikolovski S., Jolevski F., Shumkovska Dimitrova J., Ugrinska A.	64Cu-complex of the bifunctional chelator with PSMA targeting molecule in ex-vivo biodistribution study in healthy rats	Journal of the Macedonian Medical Association., 2021; 75(3): 107-112	2013

5. **Потврда за познавање на најмалку еден странски јазик**

– Кандидатката има активно познавање на англискиот јазик според приложената документација (Cambridge certificate of preliminary English B1).

6. **Способност за изведување на високообразовна дејност**

– Кандидатката покажува способност за изведување на високообразовна дејност (од 2017 година е избрана во звање асистент докторанд во време од пет години (Одлука бр. 2002-193/5 од 30.6.2017), а од 2022 година е ангажирана како стручњак од пракса и активно е вклучена во реализација на практичната настава на Факултетот за медицински науки).

Посебни услови за избор:

– Постигнувањата во научно-истражувачката работа кандидатката ги манифестира во текот на докторските студии и изработката на докторската дисертација, објавувањето и презентирањето на истражувачките резултати во форма на научни трудови и презентации, меѓу кои посебно се истакнуваат и три научни труда објавени во списанија со фактор на влијание;

– Кандидатката приложи три препораки од професори (проф. д-р Валентин Мирчески, проф. д-р Сања Костадиновиќ Величковска и проф. д-р Емилија Јаневиќ-Ивановска);

– Има повеќе од 5 години работно искуство по завршувањето на студиите по хемија;

– Кандидатката има објавено рецензиран практикум: Чочевска М., Иванова-Петропулос В., Практикум по општа и неорганска хемија за студентите на Фармација, Факултет за медицински науки, Универзитет „Гоце Делчев" - Штип, 2019 год.;

– Има остварено повеќе од определениот минимум поени кои се однесуваат на целокупната актива во последните 5 години (вкупно 144,8 поени).

Наставно-образовна и научноистражувачка дејност

Својата наставно-образовна дејност д-р Маја Чочевска ја започнува во октомври 2009 година, како универзитетски демонстратор/волонтер со договор на Факултетот за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев" во Штип. Во периодот од нејзиното вклучување па се до денес, таа реализира голем број

активности во практичната настава за студентите од овој факултет. Кандидатката активно учествува во изведувањето на практичната настава на повеќе предмети од студиската програма на академските студии по Фармација, Општа медицина и стручните студии на насоката Медицински лаборанти: Општа и неорганска хемија, Аналитичка хемија, Општа биохемија, Клеточна биохемија и Хемија.

Во 2017 година е избрана за асистент-докторанд во областа хемија со Одлука бр. 2002-193/5 од 30.6.2017. Како асистент докторанд е ангажирана во реализација на практична настава од прв циклус студии по предметите: Општа и неорганска хемија, Органска хемија, Аналитичка хемија и Токсиколошка хемија (Фармација), Општа хемија, Аналитичка хемија и Клиничко-токсиколошки анализи (Медицински лаборанти), на студиската програма Фармација и Медицински лаборанти. Од 2022 година до денес продолжува да биде ангажирана како стручњак од пракса на истите предмети.

Кандидатката д-р Маја Чочевска за време на докторските студии и нејзиното работење во ЈЗУ УИ ПЕТ учествувала на голем број обуки, работилници, конференции и симпозиуми.

Како резултат на нејзината научноистражувачка работа во последните пет години д-р Маја Чочевска има објавено 3 труда во списанија со фактор на влијание:

1. **Chochevska M.**, Velichkovska M., Atanasova Lazareva M., Kolevska K., Jolevski F., Razmoska J., Filipovski Z., Nikolovski S., Zdraveska Kocovska M., Ugrinska A. Evaluation of factors with potential influence on [18F]FDG radiochemical synthesis yield. Appl Radiat Isot. 2023 Sep;199:110900. (https://eprints.ugd.edu.mk/32625/) (I.F = 1,6). Овој научен труд детално ги обработува факторите кои влијаат на радиохемискиот принос на радиофармацевтикот [^{18}F]FDG. Претставени се резултати од повеќе од 500 серии. Резултатите покажуваат дека капиларите за транспорт влијаат на приносот на радиофармацевтикот, при што приносот се намалува при зголемување на почетната радиоактивност. Дополнително во овој труд е докажана и статистички значајна корелација помеѓу радиохемискиот принос и количината на преостаната радиоактивност на Al-B кертриџот за прочистување, додека за останатите кертрици за прочистување не била пронајдена статистички значајна корелација помеѓу преостанатата активност и приносот. Прикажани се и податоци од испитувањето на ефикасноста на растворот за елуција.
2. **Chochevska M.**, Atanasova Lazareva M., Kolevska K., Velichkovska M., Koziorowski J., Janevik Ivanovska E., Angelovska B., Ugrinska A., "[18F] Fluoromisonidazole synthesis method: development and optimization by cartridge purification" Radiochimica Acta, vol. 111, no. 10, 2023, pp. 765-772. (https://eprints.ugd.edu.mk/32624/) (I.F = 1,8). Во овој оригинален научен труд авторите презентираат процес на синтеза на радиофармацевтикот [^{18}F]Флуоромисонидазол со модул за синтеза Synthera со користење на кертрици за цврста фаза екстракција (SPE). При развојот на процесот користеле различни услови и различни реверзно-фазни кертрици за прочистување. Дефинирани се соодветните услови и кертрици за прочистување. Резултатите од контролата на квалитетот на финалниот радиофармацевтик покажале дека нема радиохемиски онечистувања, а има многу ниски нивоа на хемиски онечистувања, со што е произведен радиофармацевтик со квалитет што ги исполнува сите критериуми дефинирани во монографијата на Европската фармакопеја.
3. **Chochevska, M.**; Jančovska Seniceva, E.; Kostadinović Veličkovska, S.; Naumova-

Leţia,G.; Mirčeski, V.; Rocha, J.M.F.; Esatbeyoglu, T. *Electrochemical Determination of Antioxidant Capacity of Tradition-al Homemade Fruit Vinegars Produced with Double Spontaneous Fermentation.* Microorganisms (2021), 9, 1946. https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/28453 (I.F = 4,1). Во оваа студија е определен антиоксидативниот капацитет и направена е физичко-хемиска карактеризација на шест вида домашно произведени овошни оцети со користење на традиционални методи. Дополнително е направена и споредба на нивниот антиоксидативен капацитет со седум различни видови овошни комерцијални оцети.

Кандидатката д-р Маја Чочевска има објавено и девет научни трудови и кратки комуникации во меѓународни научни списанија:

4. Atanasova Lazareva M., Kolevska K., **Chochevska M.**, Velichkovska M., Jolevski F., Ugrinska A, Janevik-Ivanovska E., The influence of cation-exchange cartridge on quality of [18F]NaF Radiopharmaceutical, Macedonian Pharmaceutical Bulletin, 69 (Suppl 1) 155 – 156, 2023. https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/34350. Во овој труд се истражува влијанието на катјон-изменувачки кертриџ за цврсто-фазна екстракција во процесот на прочистување на произведен радиоизотоп флуор-18 при производството на натриум [^{18}F]флуорид радиофармацевтик. Добиените резултати покажале дека дополнително користење на катјон-изменувачки кертриџ не влијае на квалитетот на финалниот производ. Оваа студија покажала дека новоразвиениот метод за производство на натриум [^{18}F]флуорид може успешно да се спроведе со користење само на анјон-изменувачки кертриџ, произведувајќи радиофармацевтик со квалитет што ги исполнува критериумите дефинирани во монографијата на Европската фармакопеја.

5. Kolevska K., Atanasova Lazareva M., **Chochevska M.,** Velichkovska M., Janevik-Ivanovska E., Angelovska B., Ugrinska A Zirconium-89 labeled antibodies: general considerations towards radioisotope production and labelling strategies. Macedonian Pharmaceutical Bulletin, 69 (Suppl 1) 155 – 156, 2023. (https://eprints.ugd.edu.mk/34348/). Во оваа студија е направен преглед на начините на добивање на ^{89}Zr-радиоизотоп и стратегиите за обележување на антитела со радиоизотопот со цел добивање на препарати кои се користат во радиоимунотерапија. Достапноста на комерцијални системи за производство и прочистување на радиоизотопот, како и автоматските методи за радиообележување, придонесуваат за се поголема примена на антителата обележани со ^{89}Zr во предклиничките и клиничките студии.

6. Chochevska M., Kolevska K., Atanasova Lazareva M., Velickovska M., Jolevski F., Tripunoski T., Janevik-Ivanovska E.,Ugrinska A., Angelovska B., Optimization of reaction conditions for synthesis of [18F]FMISO using stable [19F]F$^-$. J. Res. Pharm. 2023; 27(5): 2058- 2066. (https://eprints.ugd.edu.mk/32623/). Во оваа студија е направена оптимизација на условите во реакциите после радиофлуоринацијата во синтезата на [18F]FMISO, преку употреба на стабилен [19F]F$^-$. Направено е определување на нехидролизирани/хидролизирани онечистувања и други непознати хемиски онечистувања и во непрочистените и во крајниот прочистен производ. Овој труд го прикажува значењето на користењето на нерадиоактивна хемија за оптимизирање на радиосинтезата, овозможувајќи безбедно и ефикасно производство на [^{18}F]FMISO без потреба од изложување на радијација. Добиените резултати даваат основа за понатамошен развој на процесот на синтеза.

7. Kolevska K., Atanasova Lazareva M., **Chochevska M.**, Velichkovska M., Jolevski F., Tripunoski T., Memeti S., Ugrinska A., Angelovska B. Design of

feasibility study for the establishment of production of zirconium-89 radioisotope and implementation of 89Zr-radiopharmaceuticals in clinical practice in the Republic of North Macedonia. Arch Pub Health, 2023; 15(1): 95-104. (https://eprints.ugd.edu.mk/32815/). Во оваа студија е претставен дизајнот на физибилити студијата за воспоставување на производството на 89Zr-радиоизотоп и имплементација на 89Zr-радиофармацевтици во клиничката пракса во Р Северна Македонија, како и резултатите од почетните фази на студијата.

8. Atanasova Lazareva M., Kolevska K., **Chochevska M**., Velickovska M., Jolevski F., Ugrinska A., Janevik-Ivanovska E., Aseptic process validation of [18F]Sodium Fluoride radiopharmaceutical in-house production. Macedonian Pharmaceutical Bulletin, 68 (1) 37 - 42 (2022). (https://eprints.ugd.edu.mk/31304/). Во оваа студија е направен преглед на валидацијата на процесот на асептично производство на радиофармацевтски препарати пред воведување на новиот радиофармацевтик [18F]натриумфлуорид за употреба кај пациенти. Валидацијата е спроведена во две фази: тестирање на биолошко оптеретување на производот и тест на симулација на процесот со подлога којашто поддржува раст на микроорганизми. Резултатите од трите серии – биобурден тест и трите серии – media fill тест го потврдиле асептичниот процес на производство.

9. Velichkovska M., Kolevska K., Atanasova Lazareva M., **Chochevska M**., Jolevski F., Ugrinska A., Production of 2-[18F]Fluoro-2-deoxy-D-glucose radiopharmaceutical at the University Institute of Positron Emission Tomography, Skopje. Macedonian pharmaceutical bulletin, 68 (Suppl 1): 225 - 226 (2022). (https://eprints.ugd.edu.mk/34347/). Во оваа студија е разјаснет начинот на производство на 2-[18F] флуоро-2-деокси-D-глукоза, објаснет преку процесот на синтеза, диспензирање на радиофармацевтикот и контролата на квалитет.

10. Chochevska M., Tripunoski T., Nikolovski S., Jolevski F., Shumkovska Dimitrova J., Ugrinska A. 64Cu-complex of the bifunctional chelator with PSMA targeting molecule in ex-vivo biodistribution study in healthy rats. Journal of the Macedonian Medical Association. 2021; 75(3): 107-112. https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/34341. Во оваа студија се испитувани физичко-хемиските и фармако-кинетичките карактеристики на бакар-64 (64Cu) со бифункционалниот хелатор, DOTA ковалентно врзан за PSMA молекулата (DOTAGA-(Iy)fk(Sub-KuE)). Направена е *ex-vivo* биодистрибуција на радиофармацевтикот кај здрави стаорци.

11. Tripunoski T., Mathe D., Balogh L., Ugrinska A., **Chochevska M.**, Stojanoski S., Bozinovska N., Manevska N., Jankulovska A., PopGjorceva D. Biodistribution study of *188Re-HEDP as a radiopharmaceutical for bone pain palliation*. Journal of Morphological Sciences. 2023; 6(3): 78-84. https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/34342. Во оваа студија е направено истражување на биодистрибуцијата на ^{188}Re-HEDP кој се користи како радиофармацевтик за третирање на примарни и метастатски коскени тумори. Студијата е спроведена кај глувци со цел да се определи *in vivo* афинитетот кон целното коскено ткиво и кон другите нецелни ткива и органи.

12. Tripunoski T., Mathe D., Balogh L., Ugrinska A., **Chochevska M.**, Stojanoski S., Stanojevska E., Manevska N., Grozdanovski T., PopGjorceva D. *Preparation and in vitro stability study of 188re-hedpas a bone seeking radiopharmaceutical.* Journal of Morphological Sciences 2023; Vol 6 (3): 148-156. https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/34290. Во овој труд опишани се условите за обележувањето и контролата на квалитетот на ^{188}Re-HEDP. Направена е студија на стабилност и статистичка анализа на резултатите со цел да се одредат оптималните услови за складирање

на радиофармацевтикот ако истиот не се примени кај пациент веднаш по подготовката.

Во рамки на својата научно-истражувачката работа, во последните пет години, д-р Маја Чочевска е автор/коавтор на 19 презентации (6 усни и 13 постер) на научни и стручни собири, кои се печатени во зборници на трудови од научни собири, во земјава и во странство. Кандидатката била член и на организацискиот одбор на 11th Balkan Congress of Nuclear Medicine, 30 мај - 02 јуни 2024, Скопје, Р Северна Македонија.

13. Chochevska M., Atanasova Lazareva M., Kolevska K., Velichkovska M., Jolevski F., Janevik Ivanovska E., Angelovska B., Ugrinska A. *Development of [^{18}F] fluoromisonidazole synthesis method by cartridge purification.*, 11th Balkan Congress of Nuclear Medicine, 30 May - 02 Jun 2024, Skopje, North Macedonia. (усна презентација)

14. Atanasova M., Kolevska K., **Cocevska M**., Velichkovska M., Ugrinska A., Janevik-Ivanovska E. Development and implementation of [18F]NaF radiopharmaceutical production in University Institute of Positron Emission Tomography, Skopje, North Macedonia. In: 11th Balkan Congress of Nuclear Medicine, 30 May - 02 June 2024, Skopje, North Macedonia. (усна презентација)

15. Chochevska M. *Implementation of quality management system in healthcare institution for the production of radiopharmaceuticals and nuclear medicine practice*., 11th Balkan Congress of Nuclear Medicine, 30 May - 02 Jun 2024, Skopje, North Macedonia (усна презентација)

16. Kolevska K., **Chochevska M.**, Atanasova Lazareva M., Velichkovska M, Jolevski F., Janevik-Ivanovska E., Petrova G., Ugrinska A., Angelovska B. Feasibility study - a mean for multi-faceted assessment of the idea of establishing radioisotope production and introducing new radiopharmaceuticals into clinical practice., 11th Balkan Congress of Nuclear Medicine, 30 May - 02 Jun 2024, Skopje, North Macedonia. (усна презентација)

17. Velichkovska M., Jolevski F., Atanasova Lazareva M., **Chochevska M.**, Kolevska K., Ugrinska A., Janevik-Ivanovska E. *Development and validation of a headspace gas chromatographic method for the determination of residual solvents in [18F]FDG.*, 11th Balkan Congress of Nuclear Medicine, 30 May - 02 Jun 2024, Skopje, North Macedonia. (постер презентација)

18. Chochevska M., Kolevska K., Atanasova Lazareva M., Velichkovska M., Jolevski F., Janevik Ivanovska E., Angelovska B., Ugrinska A. *[^{18}F]fluoromisonidazole Synthesis Method based on Solid-Phase Extraction (SPE) Purification*., 21st European Symposium on Radiopharmacy & Radiopharmaceuticals, 18-21 April, 2024, Coimbra, Portugal. (постер презентација)

19. Atanasova Lazareva M., **Chochevska M.**, Kolevska K., Velichkovska M., Jolevski F., Ugrinska A., Janevik-Ivanovska E. *Validation of an in-house process for the production of Sodium [^{18}F]fluoride radiopharmaceutical.,* 21st European Symposium on Radiopharmacy & Radiopharmaceuticals, 18-21 April, 2024, Coimbra, Portugal. (постер презентација)

20. Kolevska K., Atanasova Lazareva M., **Chochevska M.**, Velichkovska M., Jolevski F., Janevik-Ivanovska E., Petrova G., Ugrinska A., Angelovska B. *Pharmacoeconomic analysis as a tool for more objective insight into the idea of introducing new radiopharmaceuticals*., 21st European Symposium on Radiopharmacy & Radiopharmaceuticals, 18-21 April, 2024, Coimbra, Portugal. (постер презентација)

21. Chochevska M., Atanasova Lazareva M., Kolevska K., Velichkovska M., Jolevski F., Janevik Ivanovska E., Angelovska B., Ugrinska A. *Challenges in method developing and implementing of 18F-FMISO synthesis with cartridge purification.,* International Symposium on Trends in Radiopharmaceuticals (ISTR-2023), 17-21 April, 2023, Viena, Austria. (постер презентација)

22. Kolevska K., **Chochevska M., Atanasova Lazareva M., Velichkovska M., Jolevski F., Ugrinska A., Janevik Ivanovska E.** *Design of Feasibility Study for the Establishment of 89Zr Production – Tailored Approach to Introduce New Radiopharmaceuticals in a Developing Country.*, International Symposium on Trends in Radiopharmaceuticals (ISTR-2023), 17-21 April, 2023, Viena, Austria. (усна презентација)

23. Atanasova Lazareva M., Kolevska K., **Chochevska M., Velichkovska M., Jolevski F., Ugrinska A., Janevik Ivanovska E.** *Development of an in-house method for the synthesis of Sodium [18F]fluoride preparation.* In: International Symposium on Trends in Radiopharmaceuticals (ISTR-2023), 17-21 Apr 2023, Vienna. (постер презентација)

24. Chochevska M., Kolevska K., Atanasova Lazareva M., Velichkovska M., Jolevski F., Janevik Ivanovska E., Ugrinska A., Angelovska B. *The role of chemistry in the development of the radiosynthesis methods for fluorine-18 radiopharmaceuticals.* 26th Congress of SCTM, 20-23.09.2023 Ohrid, North Macedonia (усна презентација)

25. Атанасова Лазарева М., Колевска К., **Чочевска М.**, Величковска М., Јолевски Ф., Угринска А., Јаневиќ-Ивановска Е. *Принципи на валидација на асептичен процес на производство на радиофармацевтски препарати.,* Прв симпозиум со меѓународно учество - Фармацевтска грижа: актуелности, можности, предизвици, 23 септември 2023, Штип. (постер презентација)

26. Колевска К., **Чочевска М.**, Атанасова Лазарева М., Величковска М., Јолевски Ф., Јаневиќ Ивановска Е., Угринска А., Ангеловска Б. *Значење на фармакоекономските анализи при воведување на нови радиофармацевтски препарати во клиничка употреба*, Прв симпозиум со меѓународно учество - Фармацевтска грижа: актуелности, можности, предизвици, 23 септември 2023, Штип. (постер презентација)

27. Kolevska K., **Chochevska M.**, Atanasova Lazareva M., Velichkovska M., Jolevski F., Razmoska J., UgrinskaA. *Comparison of the impact of two versions of reagent and ancillary sets on the [^{18}F]FDG radiochemical yield.*., 10th Balkan Congress of Nuclear Medicine & 5th Romanian Congress of Nuclear Medicine, 15-18 March 2023, Bucharest, Romania. (постер презентација)

28. Atanasova Lazareva M., Kolevska K., **Chochevska M.**, Velichkovska M., Jolevski F., Ugrinska A. *Aseptic Process Validation of [^{18}F]Fluorodeoxyglucose Production.* 9th Balkan Congress of Nuclear Medicine, 12-14 May 2022, Novi Sad, Vrdnik, Srbija. (постер презентација)

29. Chochevska M., Jančovska Seniceva E., Kostadinović Veličkovska S., Naumova-Leţia G., Mirčeski V. *Determination of quality and antioxidant activity of traditional homemade fruit vinegars produced with double spontaneous fermentation.,* 2nd Scientific conference for Critical environmental issues of the Western Balkan Countries, 28-30.11.2021, Faculty of Agriculture, Goce Delcev University, Štip, North Macedonia. (постер презентација)

30. Kolevska K., **Chochevska M.**, Velickovska M., Jolevski F., Atanasova-Lazareva M., Razmoska J., Doshlakoski N., Filipovski Z., Nikolovski S., Zdraveska-Kochovska M., Ugrinska A. *Correlation between the yield of produced [18F]FDG and the activity retained during synthesis.*, International Symposium on Trends in Radiopharmaceuticals, 28.10-01.11.2019, Viena, Austria. (постер презентација)

31. Zdraveska Kochovska M., Nikolovski S., Filipovski Z., Velichkovska M., **Chochevska M.**, Jolevski F., Kolevska K., Ugrinska A. *Two year experience with bunker shielded medical cyclotron on operation.* Symposium „10 Years of National PET Center", 26-27.09.2019, Belgrade. (постер презентација)

Стручно-апликативна и организациско-развојна дејност

Кандидатката д-р Маја Чочевска има седумгодишно работно искуство во производство и контрола на квалитетот на радиофармацевтски препарати во ЈЗУ УИ ПЕТ. Заедно со колегите од тимот ги поставува основите на производниот процес, процесот на инсталација и квалификација на опремата во производство и контролата на квалитет. Има комплетирано голем број обуки и студиски престои, кои се наведени во нејзината биографија, заедно со сертификати од учество на работилници доставени во прилог на документите. Како дополнување на апликативната активност, научно-истражувачката работа од докторска дисертација на кандидатката е имплементирана во пракса, воведувајќи метод за синтеза и контрола на квалитетот на радиофармацевтикот (18F) флуоромисонидазол. Кандидатката д-р Маја Чочевска била член на повеќе институтски комисии во УИ за Позитронско-емисиона томографија на Р Северна Македонија, како конкурсна комисија во 2019 година (бр.02-4/10-04), јавни набавки во 2020-2021 год. (бр. 05-201/01; бр. 05-281/01; бр. 05-169/01; 05-122/01) и спроведување на попис во 2021 година (бр. 02-5-15/07).

Некои од позначајните учества на обуки и студиски престои како дел од стручно-апликативни активности на кандидатката во последните пет години се:

- Работилница „Примена на волтаметрија за студирање на кинетика на ензиматски реакции и интеракции на лекови", Факултет за медицински науки, Штип, 28 ноември 2019.
- Training for maintenance, troubleshooting & parts replacement of synthesis module Synthera V2 (IBA Ottignies-Louvain-la-Neuve, Belgium), Скопје, 13 дек – 16 дек 2021.
- CEEPUS, Mobility program - Department of Biophysics and Radiation Biology, Semmelweis University. Observation of mouse preparation for in-vivo biodistribution and performing of PET/MRI scanning in radioisotope laboratory, participation in synthesis and analysis of Sarcophagine complex molecules and 64Cu-radiotracer molecules. Будимпешта, Унгарија, 18 јуни – 18 јули 2021.
- Обука за барањата на ISO 9001:2015 и Обука и испит за интерни аудитори ISO 19011:2018 (MQS - Partner of Quality Austria and CIS). Скопје, 25 јан – 01 фев 2021.
- Обука - GMP for utility systems (HVAC, Water) and production equipment. Фармацевтски факултет, Скопје, 13-14 јуни 2020.
- Обука - Good manufacturing Practice – Introductory course. Фармацевтски факултет, Скопје, 01 – 02 ноем 2019.
- Обука - Obuka za rad sa otvorenim izvorima I osposobljavanje za sprovodjenje mera zashtite odjonizujuchih zrachenja u nuklearnoj medicine, Centar za permanentno obrazovanje -Institut za nuklearne nauke Vinča. Белград, Србија, 25 мај – 14 јуни 2019.
- Обука за работа со анимални модели и испитување на стабилност на радиофармацевтски препарати. Institut za nuklearne nauke „Vinča", Laboratorija za radioizotope. Белград, Србија, 15 јуни – 21 јули 2019.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Во согласност со Законот за високо образование, како и Правилникот за единствените критериуми за избор во наставни, наставно-научни, наставно-стручни и соработнички звања на Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип, и според анализата на приложената документација, Рецензентската комисија констатира дека кандидатката д-р Маја Чочевска, доктор на фармацевтски науки, ги исполнува сите услови за избор во наставно-научно звање насловен доцент во наставно-научната област применета хемија и фармацевтски анализи (3.05.02.08) и за целокупната активност во изминатите пет години има остварено 144,8 поени (НО 20+НИ 102,8+САОР 22). Од целокупната презентирана досегашна активност, може да се заклучи дека кандидатката д-р Маја Чочевска поседува извонредни научноистражувачки квалитети и одлични карактеристики за успешна реализација на идната образовна и научноистражувачка работа.

Со особена чест и задоволство, Рецензентската комисија му предлага на Наставно-научниот совет на Факултетот за медицински науки, кандидатката д-р Маја Чочевска да биде избрана во **звањето насловен доцент во наставно-научната област Применета хемија и фармацевтски анализи** (3.05.02.08) на Факултетот за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Даринка Ѓоргиева Ацкова, вонреден професор, претседател, с.р.
Проф. д-р Биљана Ѓорѓеска, редовен професор, член, с.р.
Проф. д-р Зорица Арсова-Сарафиновска, редовен професор, член, с.р.

ТАБЕЛА НА АКТИВНОСТИ КОИ СЕ БОДУВААТ ПРИ ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ

Р. бр.	Наставно-образовна дејност	Поени				
		Во земјата		Во странство		
		број	поени	број	поени	Вкупно
1.	Избор во звање асистент-докторанд	1	20			20
	ВКУПНО					**20**
Р. бр.	**Научноистражувачка дејност и стручно-уметнички активности**	**Поени**				
		Во земјата		**Во странство**		
		број	**поени**	**број**	**поени**	Вкупно
	Научен труд објавен во списание со ИФ (прв автор, над 5 коавтори) (бр.1, 2 и 3)			3	15 x 0,7	31,5
	Научен труд објавен во меѓународно научно списание - прв автор, над 5 коавтори во публикација (бр. 6, 10)			2	9 x 0,7	12,6
	Научен труд објавен во меѓународно научно списание - останати автори, над 5 коавтори во публикација (бр. 4, 5, 7, 8, 9, 11, 12)			7	3 x 0,7	14,7
	Учество на научен собир со реферат усна презентација Во земјата – бр. 13, 14, 15, 16, 24 Во странство – бр. 22	5	1,5	1	2	9,5
	Учество на научен собир со реферат постер Во земјата – бр. 17, 25, 26, 29 Во странство – бр. 18, 19, 20, 21, 23, 27, 28, 30, 31	4	1	9	1,5	17,5
	Одбранета докторска теза	1	8			8
	Член на организационен или научен одбор на научен собир	1	1			1
	Студиски престој во странство: CEEPUS, Mobility program - Department of Biophysics and Radiation Biology, Semmelweis University. Будимпешта, Унгарија, 18 јуни – 18 јули 2021			1	8	8
	ВКУПНО					**102,8**
Р. бр.	**Стручно-апликативна дејност и организациско-развојна дејност**	**Поени**				
		Во земјата		**Во странство**		
		број	**поени**	**број**	**поени**	Вкупно
	Книга/учебник	1	10			10
	Член на институтски орган, комисија (комисија за јавни набавки x 4)	4	2			8
	Член на институтски орган, комисија за попис (2021)	1	2			2
	Член на институтски орган, конкурсна комисија (2021)	1	2			2
	ВКУПНО					22
	ВКУПНО БОДОВИ ОД СИТЕ ОБЛАСТИ					**144,8**

Р Е Ф Е Р А Т
ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ ЗВАЊА ЗА НАСТАВНО-НАУЧНА ОБЛАСТ ПРАВО НА ЕВРОПСКА УНИЈА И ЕВРОПСКИ ИНТЕГРАЦИИ НА ПРАВЕН ФАКУЛТЕТ ПРИ УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП

Со Одлука бр.1102-103/6 од 5.7.2024 година донесена на 260. седница на Наставно-научниот совет на Правен факултет, одржана на 5.7.2024 година, определени сме за членови на Рецензентска комисија за избор на наставник во сите звања за наставно-научна област право на Европска Унија (5.05.00.15) и европски интеграции (5.06.00.07) на Правниот факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип во следниов состав:

- **проф. д-р Џузепе Каталди**, редовен професор на Катедра за хуманистички и социјални науки при Универзитетот во Неапол „Ориентале“, наставно-научна област меѓународно право (претседател);
- **проф. д-р Билјана Ванковска**, редовен професор на Филозофскиот факултет, Институт за мир и одбрана при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, наставно-научна област меѓународни политички организации, меѓународни односи и историја на дипломатија (член);
- **проф. д-р Ивица Јосифовиќ**, редовен професор на Правен факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, наставно-научна област право на Европската Унија (член).

Конкурсот за овој избор беше објавен во весниците „Слободен печат“ и „Коха“ од 26.6.2024 година и во предвидениот рок се пријави:

Д-р Ана Никодиновска Крстевска, вонреден професор на Правен факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

Врз основа на уредно приложената документација и по разгледување на пријавата на кандидатката д-р Ана Никодиновска Крстевска, чест ни е на Наставно-научниот совет на Правниот факултет да му го поднесеме следниов

И З В Е Ш Т А Ј

Биографски податоци

Вонреден професор **д-р Ана Никодиновска-Крстевска** е родена на 31 мај 1980 во Скопје. Основно и средно образование завршува во Скопје – во Државното средно економско-правно училиште „Васил Антевски-Дрен“. Во 2005 година дипломира на Универзитетот „Ориентале“ во Неапол, Италија, на Факултетот за политички науки со просечна оценка 9,41. Дипломира на предметот Меѓународно јавно право на тема „Македонскиот конфликт во 2001 година во меѓународното право“ и се стекнува со диплома по меѓународни и дипломатски односи. Постдипломските студии ги завршува во 2006 година на Универзитетот во Болоња „Алма Матер Студиорум“, Италија, на Факултетот за политички науки со просечна оценка 9,25 и се стекнува со академски степен магистер по социјални политики и стратешки менаџмент за одржлив територијален развој.

Во декември 2009 г. Никодиновска Крстевска ја пријавува докторската дисертација под наслов „Односот меѓу вредностите и принципите на Европската Унија низ призмата на нејзината надворешна политика“, од областа европски студии за интеграција на Институтот за социологија на Филозофскиот факултет

при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј" – Скопје под менторство на д-р Биљана Ванковска, редовен професор на истоимениот факултет и истата ја одбранува на 13 јануари 2015 г. Во меѓувреме дел од научните истражувања за дисертацијата, д-р Никодиновска Крстевска ги спроведува на Католичкиот универзитет во Лувен, Белгија, под менторство на проф. Стефан Куклер на Институтот „LINES" за меѓународна политика и европски студии, за што впрочем во 2011 г., добива стипендија за шестмесечен студиски престој и се стекнува со 6 ЕКТС.

Своето работно искуство д-р Ана Никодиновска Крстевска го започнува во јуни 2006 г. на Одделението за мир и меѓународни односи при Провинцијата на Болоња (Provincia di Bologna), Италија, каде што стажира вршејќи активности поврзани со проекти за меѓународна соработка на Провинцијата на Болоња. По враќањето од Италија се занимава со преведувачка дејност за потребите на Одделението за организиран криминал при Јавното обвинителство на Република Македонија во врска со Твининг проектот за борба против корупција и организиран криминал меѓу Италија и Република Македонија (во 2006 и 2007 год.). Во периодот од декември 2006 до септември 2007 година, Никодиновска Крстевска работи како проектен менаџер на проектот „Размислувај Зелено", финансиран од ОБСЕ, а спроведен од невладината организација ФРОНТ 21/42. Во декември 2007 г. се вработува во Секретаријатот за европски прашања при Владата на Република Македонија како проектен асистент на проектот Градење на административни капацитети за ЕУ интеграции, финансиран од Обединетото Кралство. Во октомври 2008 г. д-р Никодиновска Крстевска е избрана за помлад асистент по предметите Меѓународно јавно право и Право на Европска Унија на Правниот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев" – Штип и во јули 2011 год. за асистент од областа право на Европска Унија на истоимениот факултет. Во јуни 2015 год. Ана Никодиновска Крстевска е избрана за доцент од областа право на Европска Унија со договор за вработување бр. 0402-7/26 од 5.6.2015 г. и одржува настава по предметите Право на Европска Унија, Меѓународно право, Политики на ЕУ, Институции на ЕУ, Надворешна политика на ЕУ, Меѓународни односи и Основи на протокол. Во декември 2019, Никодиновска Крстевска е избрана за вонреден професор со број на Одлука 1102-184/16 од 19.12.2019 г. и Одлука бр. 1104-41/3 од 12.2.2020 г. Д-р Никодиновска Крстевска одржува настава по предметите на прв циклус студии: Право на Европска Унија, Институции на ЕУ, Надворешна политика на ЕУ, Политики на Европската Унија, Република Македонија и евроинтеграциските процеси, Основи на протокол, EU Law, European Union Institutions and Policies and EU Foreign Policy.

Од областа на научноистражувачката работа, д-р Ана Никодиновска Крстевска работела на повеќе проекти меѓу кои: *Jean Monnet Chair on Promoting Public Awareness on Enlargment Policy, EU Values and the Western Balkans Accession (EUVALWEB) (2023-2025) од областа на политиките за проширување и земјите од Западен Балкан, под раковоство на проф. Тереза Русо од Универзитетот во Салерно, каде проф. Никодиновска Крстевска се јавува во улога на Team Chair на проектот, односно раководител и истражувач за Универзитетот „Гоце Делчев" – Штип; проектот Jean Monnet Module on European Union – Western Balkan cooperation on Justice and Home Affairs, предводен од Универзитетот во Салерно, под раководство на проф. Тереза Русо, каде Никодиновска Крстевска се јавува во улога на координатор на активностите за Универзитетот „Гоце Делчев" – Штип (2019 – 2022), проектот Jean Monnet Network MAPS: Migration and Asylym*

policies systems. Weaknesses, shortcomings and reform proposals?, од областа на европското право за азил и миграција (2018 – 2021) предводен од Унверзитетот во Неапол „Ориентале“, под раководство на проф. Џузепе Каталди, во кој Никодиновска Крстевска се јавува во улога на истражувач и кооридинатор за Правен факултет (УГД); понатаму, *BordEUr: Jean Monnet 'New European Borderlands' Network/BORDEUR* (2019 – 2022) од областа на надворешната политика на ЕУ за миграцијата и азилот, предводен од Централноевропскиот универзитет од Будимпешта (проф. Андреа Шалај), Никодиновска Крстевска се јавува во улога на истражувач и координатор за Правен факултет (УГД); во проектот *The sea at the crossroad: the legal repercussions of the superposition of legal regimes on the effectivity of the police at sea (MERCRO),* под раководство на Кјара Нери од Универзитетот 3 во Лион, финансиран од Agence nationale de la recherche - France (2018 – 2021), каде Никодиновска Крстевска учествува како истражувач. Д-р Никодиновска Крстевска исто така има учествувано и во два Cost проекти односно: COST Action IS1105 *MARSAFENT Network of experts on the legal aspects of maritime safety and security* од областа на меѓународно право за правото на морето (2012 – 2016), предводен од Националниот истражувачки совет во Италија во улога на помлад истражувач и координатор за Р Македонија и во проектот COST Action CA16211 *RECAST Reappraising Intellectual Debates on Civic Rights and Democracy in Europe',* од областа на демократија и граѓански права, предводен од Универзитетот во Малага во улога на истражувач и координатор за Р Македонија. Во делот на проекти од Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип, д-р Никодиновска Крстевска има учествувано во проектот *Концептот на одржлив развој низ призмата на правото и политиките,* основан во рамките на Правниот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип со Одлука бр. 1102-97/23 од 23.6.2021 г., каде се јавува во улога на раководител на проектот и истражувач, и исто така во проектот *Европската Унија и Северна Македонија: правно-политички предизвици за евроинтеграциските процеси*, основан во рамките на Правниот факултет со број на Одлука бр. 1102-76/12 од 12.4.2024 г., каде Никодиновска Крстевска се јавува во улога на раководител и истражувач во истиот. Освен тоа, д-р Никодиновска Крстевска е истражувач во рамките на истражувачката група „Европско право, политики и институции“, основана во рамките на Институтот за европска политика во Скопје во 2020 г.

По покана на професорот Џузепе Каталди од Универзитетот во Неапол „Ориентале“ и со Одлука бр. 307/26322 од 29.3.2024 од ректорот на истоимениот Универзитет, проф. д-р Ана Никодиновска Крстевска држи настава на циклус на семинари на докторски студии по *Меѓународни студии* како визитинг професор на Катедрата за хуманистички и социјални науки при Универзитетот во Неапол „Ориентале“, во период од 19.5.2024 до 7.6.2024 г., на тема *Односите меѓу Европската Унија и Северна Македонија*. Во рамките на овој Универзитет, во учебната година 2018/2019 г., д-р Никодиновска Крстевска остварува студиски престој за истражување во коменторство под раководство на проф. Џузепе Каталди, од областа на меѓународното право, за што добива стипендија од италијанското Министерство за надворешни работи, и исто така во ноември 2018 година, по покана на проф. Каталди има одржано предавање на тема „Позицијата на Република Македонија во меѓународните односи“. Никодиновска Крстевска престојувала како стипендист на Претставништвото на УНХЦР во Македонија на неколку специјалистички курсеви од областа на бегалското право, миграциите

и азилот, спроведени од страна на Институтот за хуманитарно право во Санремо, во периодот од 2021 до 2024 г., а исто така таа била и стипендист на сингапурското Министерство за надворешни работи за курс по Меѓународно право на морето во периодот од 6.6.2022 до 10.6.2022 г.

Никодиновска Крстевска остварува соработока со Институтот за меѓународни правни студии при Националниот истражувачки совет во Рим, при што на 9 мај 2019 г. таа во соработка со проф. Џема Андреоне, заеднички организираат семинар на тема „Европската Унија и решавањето на грчко-македонскиот спор: меѓу нормативни принципи и двојни стандарди“ (l'Unione Europea e la risoluzione della disputa greco-macedone: tra principi normativi e doppi standard?), во чии рамки таа учествува како главен предавач. Д-р Никодиновска Крстевска добила покана за предавања на неколку универзитети, и тоа: на 25.4.2024 г. по покана на проф. д-р Клаудија Чинели од Универзитетот во Пиза, таа има одржано предавање со наслов „Migration and refugee rights in international spaces: moving down the line from protection to externalization“ во рамките на курсот на постдипломски студии насловен „Law in International Spaces“. По покана на проф. Тереза Русо од Универзитетот во Салерно, д-р Ана Никодиновска Крстевска има одржано предавања во рамките на EUVALWEB Legal Observatory, и тоа: на 23.3.2023 г. на тема „The Macedonian question and the difficult path towards the European Union: Let's understand why?“ и на 30.11.2023 г. на тема „Comparative approach to North Macedonia's membership in the United Nations and the European Union". Поврзано со Универзитеот во Салерно, д-р Никодиновска Крстевска е добитник на стипендија Еразмус за мобилност за предавања, којашто ја остварува во рамките на Универзитетот во Салерно, под менторство на проф. Тереза Русо, во рамките на курсот Право на Европска Унија и Европско право за миграции и азил во периодот од 27.3.2022 до 2.4.2022 г. Исто така, по покана на проф. Нора Јакаб од Правниот факултет при Универзитетот во Мишколц (Унгарија), таа има одржано предавање на 21.11.2023 г., насловено *Tackling sustainability in EU's policy in asylum and migration*, во рамките на курсот *Sustainability and Law*.

Никодиновска Крстевска е автор на повеќе публикации и уредник на збирки трудови и тоа: автор на монографија „Односот меѓу вредностите и политиките на Европската Унија видени низ призмата на нејзината надворешна политика“ од 2015 г., во издание на 2-ри Август - Штип; автор на монографија „Европска Унија, миграции, азил“ од 2024 г. во издание на 2-ри Август – Штип; Заеднички уредник со Олга Кошевалиска и автор со труд во публикација насловена „Deconstructing realities and framing policies in the new European Borderlands“ во 2022 г. во издание на Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип; заеднички уредник со Maria Gavouneli и Maja Savic Bojanic, на публикација „Outsourcing and cooperation with third countries: Deconstructing the formal and the informal in migration and asylum policies“ во издание на Editoriale Scientifica во Неапол, Италија во 2022 г и автор на труд.; заеднички уредник со Олга Кошевалиска и Елена Максимова и автор на публикација насловена „Есеи за миграции и азил“, во издание на Универзитет „Гоце Делечев“ – Штип во 2022 г.; заеднички уредник со Олга Кошевалиска на публикацијата „Миграција и азил: национална, меѓународна и европска рамка“ во издание на Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, во 2021 г.; заеднички уредник и автор со Борка Тушевска Гавриловиќ и Олга Кошевалиска на учебно помагало – збирка трудови со наслов „Европска Унија: право и политики“ во издание на Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип од 2021 г.; автор на скрипта и практикум со

наслов „Институции на Европска Унија" од 2019 г. во издание на Универзитет „Гоце Делчев" - Штип; заеднички уредник со Јана Јакимовска на публикација од студентски трудови и плакати со наслов „Миграција и човекови права", во издание на Универзитет „Гоце Делчев" – Штип од 2019 г.; заеднички уредник со Јана Јакимовска на публикација на студентски трудови и плакати „Не е шега: дискриминација, цензура" во издание на Универзитетот „Гоце Делчев" – Штип во 2018 г.; заеднички уредник со Борка Тушевска Гавриловиќ и автор во публикацијата „Migration at sea: International Law Perspectives and Regional Approaches" во издание на Giannini Editore од Неапол, Италија во 2016 г.; автор на скрипта и практикум со наслов „Надворешна и безбедносна политика на Европската Унија" од 2015 г., во издание на Универзитет „Гоце Делчев" – Штип. Освен на горните трудови и публикации, д-р Никодиновска Крстевска е автор и на повеќе трудови од полето на анализа на надворешната политика, на теориите за европска интеграција и за меѓународни односи, на Европско право за миграција и азил, на меѓународното јавно право, на право на морето и човековите права, на одржливиот развој и политиките и правото за одржлив развој, како и други теми поврзани со правно-политичките науки, кои се објавени во разни научни списанија како во земјата така и во странство.

Вонр. проф. Никодиновска Крстевска учествува на бројни конференции, семинари и тркалезни маси, како во земјата така и во странство. Таа, исто така се јавува во улога на организатор на неколку меѓународни конференции и тоа: меѓународна конференција "Sustainable development in Law and Policies: the way forward to achieving the UN development goals" – 6 јуни 2023, Правен факултет – УГД, Штип; меѓународна конференција "The Concept of Sustainable Development in Law and Policies" – 2 јуни 2022 г.; меѓународна конференција "Outsourcing and cooperation with third countries: deconstructing the formal and the informal and asylum and migration policies", спроведена хибридно на Правен факултет, УГД – Штип и на онлајн платформата MS Teams, на 23 септември 2021 г., Правен факултет – УГД, Штип; меѓународна конференција "Deconstructing realities and framing policies in the New European Borderlands" – 16 декември 2021 г., онлајн на Правен факултет, УГД – Штип; Семинар "L'Unione Europea e la risoluzione della disputa greco – macedone: tra principi normativi e doppi standard" одржан на Институтот за меѓународни правни односи при Националниот истражувачки совет во Рим на 9.5.2019 г., тематските семинари на тема „Европската Унија низ призмата на правото и политиките" и „Борба против насилството", кои се одржаа на 8 мај 2019 на Правниот факултет – Штип, по повод одбележувањето на Денот на Европа; меѓународната конференција "Migration at sea: International Law Perspectives and Regional Approaches" во рамките на проектот MARSAFENT, која се одржа на 6 октомври 2015 г. во Охрид; Втора студентска конференција „Студентската мисла во правото, политиката и општеството", која се одржа на 3 ноември 2017 на Правниот факултет во Штип и други. Таа е член на меѓународниот научен програмски одбор за Меѓународната конференција „Општествени промени во глобалниот свет", којашто се одржува на годишно ниво на Правниот факултет при УГД – Штип.

Во делот на наставно–образовната дејност, д-р Никодиновска Крстевска во нејзината досегашна академска кариера држи настава на предмети од прв, втор и трет циклус на Правниот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев" – Штип, и тоа: на прв циклус, држи настава по предметите: Право на Европска Унија,

Институции на ЕУ, Надворешна политика на ЕУ, Политики на ЕУ, European Union Law, European Union Institutions and Policies, Foreign Policy of the EU, Република Македонија и евроинтеграциските процеси и Основи на протокол; на втор циклус: Право на Европската Унија – применета програма, Процеси на донесување на одлуки во Европската Унија, Надворешна и безбедносна политика на Европската Унија, Институционален и правен поредок на Европската Унија, Европската Унија во меѓународните односи; и на трет циклус на студии: Институционален и правен поредок на Европската Унија, Европската Унија во меѓународните односи и Надворешна безбедносна и одбранбена политика на Европската Унија. Никодиновска Крстевска била ментор на повеќе дипломски и магистерски тези и е ментор на докторска дисертација во рамките на студиската програма Европско право и европски интеграции. Исто така, таа е и член на бројни комисии за одбрана од прв, втор и трет циклус.

Никодиновска Крстевска е организатор и раководител на онлајн курс *Миграциско и бегалско право*, кој се спроведе во рамките на Жан Моне проектот „Системи на политики за миграции и азил" (2019-2022), а кој се состоеше од вкупно 30 предавања од областа на Меѓународното право за правата на бегалците и Европската политика и право за миграции и азил и кој е прикачен на дигиталната платформа на Универзитетот во Неапол „Ориентале". Таа исто така е иницијатор и организатор на Циклусот на хибридни предавања на тема *Одржлив развој во правото и политиките* кои се одржаа на Правен факултет во соработка со Универзитетот во Мишколц, во периодот од 6.10.2022 г. до 23.12.2022 година, како и коорганизатор на хибридните предавања на тема „Sustainability and Law – Optional Online Course" кои се одржаа на Универзитетот во Мишколц во периодот од 10.10.2024 до 28.11.2023 г. Таа исто така била ментор на студенти во рамките на проектот *Концептот на одржлив развој во правото и во политиките*, спроведен од Правниот факултет при УГД – Штип, во периодот од јуни 2021 до март 2023 г. Никодиновска Крстевска во соработка со Europe House – Струмица со поддршка на Делегацијата на Европската Унија во Македонија, има спроведено работилница на тема „Европски парламентарни избори 2024", која се одржа на Правен факултет, УГД – Штип на 15.5.2024 г. Исто така, Никодиновска Крстевска е рецензент на книгата "Regulation of Outer Space International Space Law and the State" од Claudia Cinelli, од областа на меѓународното право, во издание на Routlegde (2024) г. и рецензент на книгата „Непланираното дете на Европа, Македонија како дел од Источното прашање во 19 век и Западните Евро-атлантски политики во 21 век" од доц. д-р Јорданка Галева и проф. д-р Дејан Маролов на Правен факултет. Таа била промотор на книгата "Il diritto dell'immigrazione e dell'asilo dell'Unione europea" II ed., Giappichelli, 2022 од Stefano Amadeo и Fabio Spitaleri, чија промоција се одржа на 24.3.2023 г. на Универзитетот во Салерно, Италија.

Никодиновска Крстевска е еден од основачите и раководител на Центарот за анализа на право и политики во рамките на Универзитетот „Гоце Делчев" – Штип, основан во декември 2019 година, кој се занимава со истражувања и анализи од областа на правото и политиките и кој вклучува учество на студенти од сите три циклуси на студии. Таа е двократно раководител на Катедрата за меѓународни односи и европско право на Правниот факултет, УГД во периодот од 2016 до 2019 и од 2019 до 2022 г. Со Одлука бр. 1102-75/3 од 5.4.2022 г., Никодиновска Крстевска е избрана од Правниот факултет за сенатор во Универзитетскиот сенат за период 2022 – 2025 г., додека со Одлука бр. 0202-686/29 од 5.7.2023 г. е избрана за

проректор за меѓународна соработка на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип, за периодот 2023 – 2025 г. Вонр. проф. д-р Никодиновска Крстевска била ангажирана како национален експерт од страна на Агенцијата на Европската Унија за азил, за подготовка на евалуација на „Патоказите за соработка меѓу ЕУ и Црна Гора за азил“ (Roadmap for cooperation EU – Montenegro on asylum) во периодот мај 2023 г. до март 2024 г. Исто така, во периодот јули – август 2023 г., била ангажирана како евалуатор од страна на Унгарската национална канцеларија за истражување, развој и иновација (Hungarian National Research, Development and Innovation Office) како рецензент и евалуатор на национален предлог-проект “Hungary and the Western Balkans”, ID 146585.

Д-р Никодиновска Крстевска одлично ги познава и активно ги зборува италијанскиот јазик како јазик со којшто се користела за време на нејзините додипломски и постдипломски студии, англискиот јазик за што има доставено Уверение за познавање на англиски јазик First certificate in English бр. 0400543 од јуни 1998 година и има познавање од францускиот јазик кој го изучувала за време на додипломските студии во Италија, како и во Центарот за странски јазици во Скопје.

ОПШТИ УСЛОВИ КОИ ТРЕБА ДА ГИ ИСПОЛНУВА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ РЕДОВЕН ПРОФЕСОР СОГЛАСНО ЗАКОНОТ ЗА ВИСОКО ОБРАЗОВАНИЕ И ПРАВИЛНИКОТ ЗА ПОСЕБНИТЕ УСЛОВИ И ПОСТАПКАТА ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНИ, НАСТАВНО-СТРУЧНИ, НАУЧНИ, НАСТАВНИ И СОРАБОТНИЧКИ ЗВАЊА НА УНИВЕРЗИТЕТОТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ – ШТИП

1. **Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрирани студии од прв циклус и втор циклус**

Кандидатката има остварено просечен успех од 9,41 на додипломски студии и просечен успех од 9,25 на постдипломски студии, со што го исполнува критериумот пропишан во конкурсот за просечен успех над осум на студиите на прв и втор циклус посебно.

2. **Научен степен доктор на науки од научната област за која се избира**

Кандидатката е доктор на науки од соодветната научна област право на Европска Унија и европски интеграции, врз основа на одбранета докторска дисертација под наслов *„Односот меѓу вредностите и политиките на Европската Унија низ призмата на нејзината надворешна политика“*.

3. **Објавени најмалку шест рецензирани научи труда во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните 5 (пет) години пред објавувањето на огласот за избор**

Кандидатката има објавено 13 научноистражувачки трудови од соодветната област во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации согласно законските одредби и правилниците и правните акти на Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип, со што го исполнува критериумот пропишан во Конкурсот за објавени најмалку 6 научноистражувачки трудови или меѓународни публикации од соодветната област во последните 5 години, согласно табелата прикажана подолу. Сите трудови се прикачени во електронскиот репозиториум на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип.

СПИСОК НА ОБЈАВЕНИ НАУЧНО-ИСТРАЖУВАЧКИ ТРУДОВИ ВО ПОСЛЕДНИТЕ ПЕТ ГОДИНИ:

Реден број	Автор	Наслов на трудот	Списание	Година на излегување на списанието
1	**Nikodinovska Krstevska, Ana**	*Solidarity and the Externalization of EU Migration and Asylum Security: A Dual Concept?*	In: Solidarity and Rule of Law. The new dimension of EU security. European Union and its Neighbors in a Globalized World, 9. Springer, Cham, pp. 129-150. ISBN 978-3-031-29229-3 **https://eprints.ugd.edu.mk/32036/**	2023
2	Kosevaliska, Olga and **Nikodinovska Krstevska, Ana** and Ivanova, Elena	*Antimigration rhetoric and xhenophobia towards migrants in North Macedonia*	In: Migration and Asylum Policies Systems' National and Supranational Regimes. Editoriale Scientifica, Napoli, pp. 109-128. ISBN 979-12-5976-529-1 **https://eprints.ugd.edu.mk/31699/**	2023
3	**Nikodinovska Krstevska, Ana** and Kosevaliska, Olga	*EU and North Macedonia: Establishing new bordering practices in asylum and migration*	In: Deconstructing realities and framing policies in the new European Borderlands. University Goce Delcev - Stip, Stip, pp. 16-20. ISBN 978 - 608 - 244 - 978 – 4 **https://eprints.ugd.edu.mk/31032/**	2022
4	**Nikodinovska Krstevska, Ana**	*Gli accordi di riammissione tra l'Unione Europea e i paesi Balcanici: più di quanto non sembri! [Readmission agreements between the EU and Balkan countries: more than meets the eye!]*	EUWEB Legal Essays. Global & International Perspectives, Issue 1, Editoriale Scientifica, Napoli, pp. 9-19. https://eprints.ugd.edu.mk/29694/	2022
5	Kosevaliska, Olga and **Nikodinovska Krstevska, Ana** and Ivanova, Elena	*'Structured' solidarity of the European Union towards illegal migration challanges in North Macedonia*	In: Outsourcing and cooperation with third countries: Deconstruting the formal and the informal in migration and asylum policies. Editoriale Scientifica, Napoli, pp. 61-76. ISBN 979-12-5976-374-7 https://eprints.ugd.edu.mk/29816/	2022
6	Kosevaliska, Olga and Ivanova, Elena and **Nikodinovska Krstevska, Ana**	*Виктимизација на мигрантите и бегалците во Република Северна Македонија во кривични дела, со посебен акцент на трговијата со луѓе и криумчарењето мигранти*	Proceedings of ninth international scientific conference "Social changes in global world". volume 1, pp. 211 – 235. ISBN 978-608-244-905-0 https://eprints.ugd.edu.mk/30429/	2022

7	**Nikodinovska Krstevska, Ana**	*Promoting Human Security of Migrants in Maritime Space: The Role of Non-State Actors in North Macedonia*	In: Non-state actors and human security in navigable spaces a cura di Giorgia Bevilacqua. Federalismi.it, Rivista di diritto pubblico italiano, comparato ed europeo, Rome, pp. 116-127. ISBN 1826-3534 https://eprints.ugd.edu.mk/29098/	2022
8	**Nikodinovska Krstevska, Ana**	*Солидарност и екстернализација на безбедноста во Европската политика за миграција и азил. Можен двоен концепт?*	Proceedings of the Eighth International Scientific Conference Social Changes in the Global World, 2. pp. 409-421. ISSN 978-608-244-840-4 https://eprints.ugd.edu.mk/29183/	2021
9	**Nikodinovska Krstevska, Ana**	*Il ruolo degli attori non statali nella Macedonia del Nord nella promozione della sicurezza umana durante la crisi migratoria del 2015/2016*	In: Sicurezza umana negli spazi navigabili: sfide comuni e nuove tendenza. Papers of the international association of the law of the sea. Editoriale Scientifica, Napoli, pp. 109-118. ISBN 979-12-5976-142-2 https://eprints.ugd.edu.mk/28509/	2021
10	Kosevaliska, Olga and **Nikodinovska Krstevska, Ana**	*Migration and Asylum Policy System: the case of Republic of Macedonia.*	In: Migration and asylum policies systems. Challenges and perspectives. Editoriale Scientifica, Napoli, pp. 109-129. ISBN 978-88-9391-895-4 https://eprints.ugd.edu.mk/26872/	2020
11	**Nikodinovska Krstevska, Ana**	*Illegal migration, Republic of Macedonia and the European Union: Some observations on the readmission agreement*	Proceedings of the Seventh International Scientific Conference 'Social changes in the global world'. pp. 605-618. ISSN 978-608-244-778-0 **https://eprints.ugd.edu.mk/26851/**	2020
12	**Nikodinovska Krstevska, Ana**	*Legislazione nazionale, integrazione europea e cooperazione internazionale e regionale in materia di asilo e migrazione nella Macedonia del Nord*	Illyrius, International Scientific Review, Special Edition 'EU - Western Balkans Cooperation on Justice and Home Affairs', 1 (14). pp. 113-130. ISSN 2225-2894 **https://eprints.ugd.edu.mk/29106/**	2020
13	**Nikodinovska Krstevska, Ana**	*Regional Seas*	Yearbook of International Environmental Law (yvz005), pp. 1-8. ISSN 2045-0052 **https://eprints.ugd.edu.mk/23429/**	2020

4. Претходно избран во звање вонреден професор од научната област во која се избира

Кандидатката била претходно избрана во звањето вонреден професор од наставно-научната област право на Европската Унија на Правниот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип, со Одлука 1102-184/16 од 19.12.20219 г. и Одлука бр. 1104-41/3 од 12.2.2020 г. на Правниот факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип.

5. Има објавен рецензиран универзитетски учебник или монографија или практикум или збирка задачи од научната област за која се избира

Кандидатката има објавено една монографија од областа на право на Европската Унија и европски интеграции со наслов „Односот меѓу вредносите и политиките на Европската Унија низ призмата на нејзината надворешна политика"; понатаму има објавено збирка трудови насловена „Европска Унија, миграции, азил. Публикациите се објавени и во електронскиот репозиториум на Универзитетот „Гоце Делчев".

Ред. број	Автор	Наслов на трудот	Издание	Година на изданието
1	**Nikodinovska Krstevska, Ana**	*Односот меѓу вредностите и политиките на Европската Унија низ призмата на нејзината надворешна политика*	Монографија, 2-ри Август - Штип. https://eprints.ugd.edu.mk/14841/	2015
2	**Никодиновска Крстевска, Ана**	*Европска Унија, миграции, азил*	Збирка на трудови, 2-ри Август Штип, Штип. https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/34432	2024

6. Има способност за изведување на сите видови високообразовна дејност

Кандидатката д-р Никодиновска Крстевска има способност за изведување на високообразовна дејност, односно на прв циклус студии таа изведува настава на студиските програми по Правни студии, Медиумски студии и односи со јавност, како и International Law and International Relations на Правниот факултет, УГД – Штип. Понатаму, на втор циклус студии на истоимениот факултет, таа изведува настава на студиските програми: Меѓународно и европско право, Граѓанско право, Деловно право, Казнено право, Демократски институции и човекови права и Јавна администрација, при што има Решение за акредитација за ментор на втор циклус студии бр. 0801-115/3 од 25.1.2017 г. Во рамките на третиот циклус студии, д-р Никодиновска Крстевска изведува настава на трет циклус студии по Европско право и европски интеграции, Меѓународно право и меѓународни односи, при што таа има Решение за акредитација за ментор на трет циклус студии по Европско право и европски интеграции бр. 09-757/4 од 30.1.2024 и Решение за акредитација за ментор на трет циклус студии по Меѓународно право и меѓународни односи бр. 08-425/2 од 5.4.2023 г.

7. Кандидатката има доставено Уверение за познавање на англиски јазик First certificate in English бр. 0400543 од јуни 1998 година.

ПОСЕБНИ УСЛОВИ КОИ ТРЕБА ДА ГИ ИСПОЛНУВА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ РЕДОВЕН ПРОФЕСОР СОГЛАСНО ПРАВИЛНИКОТ ЗА ПОСЕБНИТЕ УСЛОВИ И ПОСТАПКАТА ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНИ, НАСТАВНО - СТРУЧНИ, НАУЧНИ, НАСТАВНИ И СОРАБОТНИЧКИ ЗВАЊА НА УНИВЕРЗИТЕТОТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ" – ШТИП

1. Под негово/нејзино менторство изработени дипломски, магистерски или докторски тези

Кандидатката се јавува како ментор на студенти на додипломски, постдипломски и докторски студии на Правниот факултет при УГД – Штип, од областа на право на Европска Унија, Институции на ЕУ, Политики на ЕУ и Надворешна политика на ЕУ и е член на комисии за одбрана на додипломски, постдипломски и докторски студии на истоимените области на Правниот факултет, УГД – Штип и на две комисии за оценка на докторски дисертации на Филозофскиот факултет при УКИМ – Скопје.

2. Учествувал/а или раководел/а со научноистражувачки проекти

Кандидатката д-р Никодиновска Крстевска учествува како истражувач во 9 научноистражувачки проекти кои се прикажани подолу во делот на научноистражувачката дејност и во тие рамки има постигнато значајни достигнувања во примената на научноистражувачките постапки.

Имено, д-р Ана Никодиновска Крстевска работела на повеќе проекти меѓу кои: *Jean Monnet Chair on Promoting Public Awareness on Enlargment Policy, EU Values and the Western Balkans Accession (EUVALWEB) (2023-2025) од областа на политиките за проширување и земјите од Западен Балкан, под раковоство на проф. Тереза Русо од Универзитетот во Салерно, каде проф. Никодиновска Крстевска се јавува во улога на Team Chair на проектот, односно раководител и истражувач за Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип; проектот Jean Monnet Module on European Union – Western Balkan cooperation on Justice and Home Affairs, предводен од Универзитетот во Салерно, под раководство на проф. Тереза Русо, каде Никодиновска Крстевска се јавува во улога на координатор на активностите за Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип (2019 – 2022); проектот Jean Monnet Network MAPS: Migration and Asylym policies systems. Weaknesses, shortcomings and reform proposals?,* од областа на европското право за азил и миграција (2018 – 2021), предводен од Универзитетот во Неапол „Ориентале“, под раководство на проф. Џузепе Каталди, во кој Никодиновска Крстевска се јавува во улога на истражувач и координатор за Правен факултет (УГД); понатаму, *BordEUr: Jean Monnet ‘New European Borderlands’ Network/BORDEUR* (2019 – 2022) од областа на надворешната политика на ЕУ за миграцијата и азилот, предводен од Централноевропскиот универзитет од Будимпешта (проф. Андреа Шалај), Никодиновска Крстевска се јавува во улога на истражувач и координатор за Правен факултет (УГД); во проектот *The sea at the crossroad: the legal repercussions of the superposition of legal regimes on the effectivity of the police at sea (MERCRO),* под раководство на Кјара Нери од Универзитетот 3 во Лион, финансиран од Agence nationale de la recherche - France (2018 – 2021) каде Никодиновска Крстевска учествува како истражувач. Д-р Никодиновска Крстевска исто така има учествувано и во два Cost проекти односно: COST Action IS1105 *MARSAFENT Network of experts omn the legal aspects of maritime safety and security* од областа на меѓународно право за правото на морето (2012 – 2016), предводен од Националниот истражувачки совет на Италија во улога на помлад истражувач и координатор за Р Македонија и во проектот COST Action CA16211 *RECAST Reappraising Intellectual Debates on Civic Rights and Democracy in Europe*’, од областа на демократија и граѓански права, предводен од Универзитетот во Малага во улога на истражувач и координатор за Р Македонија. Во делот на проекти од Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип, д-р Никодиновска

Крстевска има учествувано во проектот *Концептот на одржлив развој низ призмата на правото и политиките,* основан во рамките на Правниот факутет при Универзитетот „Гоце Делчев" – Штип со Одлука бр. 1102-97/23 од 23.6.2021 г., каде се јавува во улога на раководител на проектот и истражувач и исто така во проектот *Европската Унија и Северна Македонија: правно-политички предизвици за евроинтеграциските процеси*, основан во рамките на Правниот факултет со број на Одлука бр. 1102-76/12 од 12.4.2024 г., каде Никодиновска Крстевска се јавува во улога на раководител и на истражувач во истиот. Освен тоа, д-р Никодиновска Крстевска е истражувач во рамките на истражувачката група „Европско право, политики и институции", основана во рамките на Институтот за европска политика во 2020 г.

3. Придонес во оспособувањето на помлади наставници и соработници

Кандидатката има придонесено во оспособувањето на помлади наставници и соработници, што се согледува во следните активности:

Д-р Никодиновска Крстевска се јавува како ментор на студенти и соработници – асистенти во рамките на проектот „Концептот на одржлив развој низ призмата на правото и политиките" и проектот „Европска Унија и Северна Македонија: правно-политички предизвици на евроинтегративните процеси". Исто така, таа е ментор на демонстратор м-р Елена Трајковска за учебната година 2023/2024 г., по предметите Право на Европска Унија, Институции на ЕУ, Надворешна политика на ЕУ и Политики на Европска Унија.

Кандидатката е избрана за рецензент за избор на соработник м-р Наташа Донева во звање асистент за научната област меѓународни политички организации на Правен факултет со Одлука бр. 1102-144/4 од 16.12.2021 г., како и за рецензент за избор на проф. д-р Жанета Попоска за насловен вонреден професор од областа меѓународно јавно право со број на Одлука 1102-87/3 од 23.6.2021 г.

Кандидатката била рецензент на повеќе трудови во рамките на следните меѓународни научни списанија: EUWEB Legal Essays. International and Legal Perspectives; Balkan Social Science Journal, Student's Social Science Journal, Годишен зборник на Правен факултет, Годишна конференција „Општествените промени во глобалниот свет" во рамките на Правен факултет во периодот 2019 – 2024 г., и други. Освен овие, кандидатката е рецензент на книгата "Regulation of Outer Space International Space Law and the State" од Claudia Cinelli, од областа на меѓународното право, во издание на Routlegde (2024); рецензент на книгата „Непланираното дете на Европа, Македонија како дел од Источното прашање во 19 век и Западните евроатлантски политики во 21 век" (2024) од доц. д-р Јорданка Галева и проф. д-р Дејан Маролов; рецензент на скриптата и практикумот насловени „Меѓународни односи и дипломатија" од Анета Стојановска – Стефанова (2021), рецензент на учебникот „Меѓународно јавно право" и публикацијата „Борба за опстанок и експанзија" од проф. д-р Дејан Маролов (2020).

4. Има остварено минимум поени кои се однесуваат на целокупната актива на лицето: (НО)=40; (НИ)=45; (САОР)=15 или вкупно 100 поени

Земајќи ги предвид Наставно-образовните, Научно-истражувачките и Стручно-апликативните дејности, кандидатката има остварено вкупно поени: (НО)=40; (НИ)=390.2; (САОР)=41 или **вкупно 471.2 поени.**

ПРЕГЛЕД НА АКТИВНОСТИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНИК – РЕДОВЕН ПРОФЕСОР СОГЛАСНО ТАБЕЛАТА НА АКТИВНОСТИ КОИ СЕ БОДИРААТ ЗА ИЗБОРОТ ВО ЗВАЊЕ НА УНИВЕРЗИТЕТОТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ – ШТИП

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Кандидатката д-р Ана Никодиновска Крстевска на ден 14.10.2008 год., со Одлука бр. 1602-147 од 27.10.2008 г., била избрана за помлад асистент на Правниот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип, по предметите Меѓународно јавно право и Право на Европска Унија. Со Одлука бр. 1602-112/6 од 26.8.2014 г., таа е реизбрана за асистент од областа право на Европска Унија на истоимениот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип. Од изборот во помлад асистент и асистент на Правниот факултет во Штип, кандидатката Ана Никодиновска Крстевска одржува вежби на првиот циклус на студии по следните предмети: Меѓународно јавно право (2+2+1), Вовед во право на Европска Унија (2+2+1), Политики на Европска Унија (2+2+1), Политички систем (2+2+1), Социологија на правото (2+2+1), Права и слободи на човекот во РМ (2+2+1), Граѓанско општество (2+2+1) и Реторика и право (2+2+1).

На 2.6.2015 г. со Одлука бр. 1102-173/5 од 2.6.2015, кандидатката д-р Ана Никодиновска Крстевска била избрана за доцент во наставно-научната област право на Европска Унија на Правниот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип и одржува настава по предметите Право на Европска Унија (3+2+2), Политики на Европската Унија (3+2+2), Институции на Европска Унија (2+2+1), Надворешна политика на Европската Унија (2+2+1) и Меѓународни односи (2+2+1).

На 19.12.2019 г. со Одлука бр. 1102-184/16 од 19.12.2019 г. и Одлука бр. 1104-41/3 од 12.2.2020 г., кандидатката д-р Ана Никодиновска Крстевска е избрана за вонреден професор **(40 поени)** во наставно-научната област право на Европска Унија на Правниот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип и одржува настава по предметите: Право на Европска Унија (3+2+2), Политики на Европската Унија (3+2+2), Институции на Европска Унија (2+2+1), Надворешна политика на Европската Унија (3+2+1), Република Македонија и евроинтеграциските процеси (2+2+1), Основи на протокол (2+2+1), Euroepan Union Law (2+1+1), European Union Law and Policies (2+1+1) и European Union Foreign Policy (2+1+1).

На вториот циклус на студии, кандидатката д-р Ана Никодиновска Крстевска изведува настава по предметите: Право на Европска Унија – применета програма (2+2+1), Процеси на донесување на одлуки во Европската Унија (3+2+1), Надворешна безбедносна и одбранбена политика на Европската Унија (2+2+1), Институционален и правен поредок на Европската Унија (3+2+1) и Европската Унија во меѓународните односи (2+2+1).

И на третиот циклус на студии, д-р Ана Никодиновска Крстевска изведува настава по предметите: Институционален и правен поредок на Европската Унија, Надворешна, безбедносна и одбранбена политика на Европската Унија и Европската Унија во меѓународните односи.

Кандидатката е ментор на 10 дипломски трудови, 5 магистерски трудови и 1 докторска дисертација. Таа исто така учествува како член на три Комисии за рецензија и одбрана на докторски дисертации и тоа, во една комисија од УГД и во две комисии од УКИМ.

Освен овие активности поврзани со наставата, кандидатката во рамките на Факултетот активно се вклучува во дебати, трибини и други активности од наставно-образовен и научноистражувачки карактер.

Според тоа, согласно правилниците и правните акти на Универзитетот „Гоце Делчев“ за избор во наставно-научни, научни и наставни звања на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, како и согласно Табелата на активности кои се бодираат при изборот во звање на истоимениот Универзитет, **КАНДИДАТКАТА ИСПОЛНУВА 40 ПОЕНИ ОД НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ**.

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Во рамките на научноистражувачката дејност, во согласност со табелата на активности кои се бодираат при изборот во звање, во последните 5 години од последниот избор во звање вонреден професор, кандидатката д-р Ана Никодиновска Крстевска ги има објавено следните трудови со соодветните бодови, при што е даден и краток опис на трудовите:

Во ***монографија или научна книга*** кандидатката го има објавено следното**:**

1. **Никодиновска Крстевска, Ана** (2024) *Европска Унија, миграции, азил*. 2-ри Август – Штип, Штип. **Краток опис:** Во оваа публикација се објавени и систематизирани трудови од областа на Европската Унија и европските политики и право во делот на миграцијата и азилот. Конкретно, во неа се допираат прашања коишто се дел од супранационалните политики на Европската Унија, а кои ги засегаат не само миграциите и азилот, туку и Шенгенскиот единствен простор и управувањето со надворешните граници, обезбедувањето на внатрешната безбедност на Унијата, екстернализација на политиките за миграции и азил, примената на меѓународните норми и почитувањето на човековите права во делот на бегалското право, како и концептот на солидарност меѓу земјите членки во заедничките политики за азил и миграција и слично. **(10 поени)**

Исто така, во активностите од претходниот избор во вонреден професор кандидатката има објавено монографија, која влегува во општите услови за избор во редовен професор.

2. **Никодиновска Крстевска, Ана** (2015) *Односот меѓу вредностите и политиките на Европската Унија низ призмата на нејзината надворешна политика,* 2-ри Август – Штип. **Краток опис на трудот:** Книгата преставува објава на истоимениот докторски труд одбранет на Филозофскиот факултет во 2015 г., на студиите за Европска интеграција под менторство на проф. Ванковска. Трудот конкретно ја истражува надворешната политика на Европската Унија низ теориската призма на концептот на нормативната моќ на Европската Унија. Преку детална анализа на различните теориски пристапи од областа на меѓународните односи, теориите за европска интеграција како и теориите за анализа на надворешната политика, трудот прави анализа на надворешната политика на Европската Унија во однос на т.н. замрзнати конфликти во земјите од Источното соседство на Европската Унија, со посебен осврт кон Украина и украинската криза. Ова е со цел да се утврди недоследноста и некохерентноста на Европската Унија во промоција на нејзините вредности и принципи наспроти политики.

Во ***дел од монографија или научна книга*** кандидатката го има објавено следното:

3. Nikodinovska Krstevska, Ana (2023) *Solidarity and the Externalization of EU Migration and Asylum Security: A Dual Concept?* In: Solidarity and Rule of Law. The new dimension of EU security. European Union and its Neighbours in a Globalized World, 9 . Springer, Cham, pp. 129-150. ISBN 978-3-031-29229-3 https://eprints.ugd.edu.mk/32036/ **Краток опис:** Во ова поглавје се истражува принципот на солидарност на Европската Унија во контекст на екстернализацијата на безбедноста на Европската Унија во областите на миграција и азил. Конкретно, се испитува дали европската солидарност може да биде перципирана како нов концепт на екстернализација на европската безбедност надвор од границите на ЕУ односно како двоен концепт. Земајќи ја предвид европската солидарност низ призмата на праксите на земјите членки коишто произлегоа за време на мигрантската криза во 2015 година, како и земајќи ја предвид кризата на солидарност во рамките на ЕУ, во трудот се дефинира концептот на екстернализација на безбедноста на Европската Унија и врската меѓу безбедноста, азилот и миграциите. На крај, овие два концепта се илустрираат преку случајот со Северна Македонија. **(10 поени)**

4. Kosevaliska, Olga and Nikodinovska Krstevska, Ana and Ivanova, Elena (2023) *Antimigration rhetoric and xhenophobia towards migrants in North Macedonia.* In: Migration and Asylum Policies Systems' National and Supranational Regimes. Editoriale Scientifica, Napoli, pp. 109-128. ISBN 979-12-5976-529-1 https://eprints.ugd.edu.mk/31699/. **Краток опис:** Во овој труд се истражуваат дефинициите на ксенофобија во контекст на миграцијата и азилог на Балканот со посебен акцент кон Северна Македонија. Исто така, се истражува нејзината феноменологија преку анализа на злоупотребите или за т.н. антимигрантска реторика што се случија за време на мигрантската криза, како и на ксенофобните напади кои се верификуваа од страна на поединци и групи или, пак, од други формализирани движења. **(10 поени)**

5. Nikodinovska Krstevska, Ana and Kosevaliska, Olga (2022) *EU and North Macedonia: Establishing new bordering practices in asylum and migration.* In: Deconstructing realities and framing policies in the new European Borderlands. University Goce Delcev - Stip, Stip, pp. 16-20. ISBN 978 - 608 - 244 - 978 – 4 https://eprints.ugd.edu.mk/31032/. **Краток опис**: Во овој труд се говори за мигрантската криза од 2015 година и за кризата на солидарност на Европската Унија, којашто следеше по неа. Конкретно, се разработуваат структурните проблеми на заедничкиот европски систем за азил, коишто создадоа колапс во самиот систем и оставија големи поделби меѓу земјите членки на ЕУ, доведувајќи ја во прашање европската солидарност и поделбата на одговорности меѓу самите земји членки на Европската Унија, но и креирајќи нови гранични пракси во блиското соседство, особено она во Северна Македонија во делот на миграциите и азилот. **(6 поени)**

6. Nikodinovska Krstevska, Ana (2022) *Некои размислувања за солидарноста во Европската Унија за време на мигрантската криза од 2015 година.* In: Есеи за миграција и азил. Универзитет „Гоце Делчев" - Штип, Штип, pp. 19-26. ISBN 978-608-244-943-2 https://eprints.ugd.edu.mk/30990/ **Краток опис:** Во рамките на трудот се разгледува солидарноста на Европската Унија во однос на политиките за азил и миграциските политики и тоа меѓу самите земји членки како и меѓу Европската Унија и трети земји. Сето тоа се врши низ призмата на член 2 од Договорот за Европска Унија (ДЕУ), во кои се поставени основните вредности

на кои се темели Европската Унија, како и врз основа на чл. 80 од Договорот за функционирање на Европската Унија посветен на принципот на солидарност и подеднаква поделба на одговорностите. **(6 поени)**

7. Kosevaliska, Olga and **Nikodinovska Krstevska, Ana** and Ivanova, Elena (2022) *'Structured' solidarity of the European Union towards illegal migration challanges in North Macedonia,* In: Outsourcing and cooperation with third countries: Deconstruting the formal and the informal in migration and asylum policies. Editoriale Scientifica, Napoli, pp. 61-76. ISBN 979-12-5976-374-7 https://eprints.ugd.edu.mk/29816/ **Краток опис:** Во овој труд се истражуваат политиките и активностите на Европската Унија во делот на миграцијата и азилот, кои Европската Унија ги спроведе кон Македонија со цел да и помогне на земјата да се справи со предизвиците од мигрантската криза. Поточно, трудот е насочен кон истражување на т.н. структурирана солидарност на Европската Унија кон Македонија, испитувајќи ја примената на правото кое произлегува од заедничкиот европски систем на азил, како и примената на фундаменталните вредности на европскиот правен систем. **(10 поени)**

8. Nikodinovska Krstevska, Ana (2021) *Il ruolo degli attori non statali nella Macedonia del Nord nella promozione della sicurezza umana durante la crisi migratoria del 2015/2016*, In: Sicurezza umana negli spazi navigabili: sfide comuni e nuove tendenze. Papers of the international association of the law of the sea. Editoriale Scientifica, Napoli, pp. 109-118. ISBN 979-12-5976-142-2 https://eprints.ugd.edu.mk/28509/ **Краток опис:** Во овој труд се истражува концептот на човечка безбедност утврден од Организацијата на обединетите нации во Резолуцијата на Генералното собрание 66-290 од 10 декември 2012, како и неговата поврзаност во поморските простори гледано низ призмата на Конвенцијата на Обединетите нации за меѓународното право на морето. Понатаму, овие два концепта се поврзуваат и се истражува нивната примена во активностите на невладините актери во промоција на човечката безбедност на мигрантите и бегалците за време на мигрантската криза од 2015/2016 г. во Македонија. **(10 поени)**

9. Kosevaliska,Olga and **Nikodinovska Krstevska, Ana** (2020) *Migration and Asylum Policy System: the case of Republic of Macedonia,* In: Migration and asylum policies systems. Challenges and perspectives. Editoriale Scientifica, Napoli, pp. 109-129. ISBN 978-88-9391-895-4 https://eprints.ugd.edu.mk/26872/ **Краток опис**: Во овој труд се се анализираат клучните карактеристики на македонскиот систем за азил и нивната усогласеност со меѓународните стандарди и стандардите на Европската Унија, при што се укажува на тековните промени во политиката за азил на земјата што резултираа како последица од мигрантската криза во 2015 г., како и се нагласуваат недостатоците на правната легислатива во делот на миграциите и азилот којашто се донесе по кризата. **(10 поени)**

10. Никодиновска Крстевска, Ана (2021) ***Надворешна политика на Европската Унија***, *In*: *Европска Унија: право и политики (eds)* Никодиновска Крстевска, Ана, и Тушевска Гавриловиќ, Борка и Кошевалиска, Олга. Универзитет „Гоце Делчев" – Штип. ISBN 978-608-244-595-3 https://eprints.ugd.edu.mk/23443 **Краток опис: Во овој труд е опишана надворешната политика на Европската Унија, односно во него се прикажува институционалната структура на системот на надворешна политика на Унијата, целите на надворешната политика на Унијата, нејзините инструменти и различните активности коишто Унијата ги остварува во рамките на нејзините различни категории на меѓународни односи. Ова издание се користи** како учебно помагало на Правниот факултет,

УГД – Штип во рамките на предметот Политики на Европската Унија. **(6 поени).** Во ***научен труд објавен во меѓународно научно списание (прв автор, втор автор, останати автори),*** кандидатката ги има објавено следните трудови:

11. Nikodinovska Krstevska, Ana (2022) *Promoting Human Security of Migrants in Maritime Space: The Role of Non-State Actors in North Macedonia,* In: Non-state actors and human security in navigable spaces a cura di Giorgia Bevilacqua. Federalismi.it, Rivista di diritto pubblico italiano, comparato ed europeo, Rome, pp. 116-127. ISBN 1826-3534 https://eprints.ugd.edu.mk/29098/ . **Краток опис:** Целта на овој труд е да се истражи улогата на недржавните актери во промоција на човечката безбедност на мигрантите во морските простори во однос на Северна Македонија. Конкретно, во трудот се елаборира улогата на невладините организации во Македонија и нивната активност за измена на Законот за азил и привремена заштита, како и нивните активности поврзани со обелоденување на незаконско задржување на мигранти и бегалци во Прифатниот центар за странци „Гази Баба" во Скопје. **(11.7 поени)**

12. Nikodinovska Krstevska, Ana (2022) *Gli accordi di riammissione tra l'Unione Europea e i paesi Balcanici: più di quanto non sembri! [Readmission agreements between the EU and Balkan countries: more than meets the eye!],* EUWEB Legal Essays. Global & International Perspectives, Issue 1, Editoriale Scientifica, Napoli, pp. 9-19. https://eprints.ugd.edu.mk/29694/. **Краток опис**: Во овој труд се обработуваат договорите за реадмисија меѓу Европската Унија и земјите од Западен Балкан и Македонија, како алатка за борба против нелегалната миграција. Целта на овие договори е да се воспостават механизми за репатријација на државјани од трети земји коишто имаат нерегуларен престој и да се вратат во нивните земји на потекло или, пак, трети безбедни земји. Вакви договори се потпишани со сите земји од Западен Балкан и врз основа на Новиот пакт за миграција и азил овие договори заземаат централно место во управувањето со надворешните граници и во репатријацијата, односно во политиките за миграција и азил. **(11.7 поени)**

13. Kosevaliska, Olga and Ivanova, Elena and **Nikodinovska Krstevska, Ana** (2022) *Виктимизација на мигрантите и бегалците во Република Северна Македонија во кривични дела, со посебен акцент на трговијата со луѓе и криумчарењето мигранти, In:* Proceedings of ninth international scientific conference "Social changes in global world". volume 1, pp. 211 – 235. ISBN 978-608-244-905-0 https://eprints.ugd.edu.mk/30429/. **Краток опис:** Овој труд има за цел да ги испита состојбите со криумчарење на мигранти и бегалци и трговија со луѓе во Република Северна Македонија. Конкретно, трудот со занимава со мапирање на празнините и недостатоците во системот на заштита на потенцијални жртви од овие кривични дела и нивно навремено откривање, како и со анализа на стандардите и мерките против виктимизација на овие лица и борбата против криумчарење и трговија со луѓе. **(6 поени)**.

14. Nikodinovska Krstevska, Ana (2021) *Солидарност и екстернализација на безбедноста во Европската политика за миграција и азил. Можен двоен концепт?*, In: Proceedings of the Eighth International Scientific Conference Social Changes in the Global World, 2. pp. 409-421. ISSN 978-608-244-840-4 https://eprints.ugd.edu.mk/29183/. **Краток опис:** Во трудот се истражуваат двете димензии на принципот на солидарност на Европската Унија во делот на миграциите и азилот односно внатрешната димензија, окарактеризирана како солидарност што се остварува меѓу земјите членки, меѓу Европската Унија и нејзините земји членки,

како и меѓу европските граѓани и државјани на трети земји коишто живеат во ЕУ; и надворешната димензија, која се однесува на солидарноста на ЕУ кон лица коишто се наоѓаат во трети земји коишто бегаат од војна, од прогон, од глад, од насилни конфликти во нивната земја на потекло и солидарност со трети земји коишто ги прифаќаат тие бегалци во соседните земји. Конкретно, вниманието е свртено кон принципот на солидарност на Европската Унија низ двете негови димензии и можното совпаѓање на надворешната димензија на солидарност со екстернализацијата на безбедноста во политиката за азил и миграција на Европската Унија. **(11.7 поени).**

15. Nikodinovska Krstevska, Ana (2020) *Illegal migration, Republic of Macedonia and the European Union: Some observations on the readmission agreement, In:* Proceedings of the Seventh International Scientific Conference 'Social changes in the global world'. pp. 605-618. ISSN 978-608-244-778-0 **https://eprints.ugd.edu.mk/26851/**. **Краток опис**: Во овој труд се истражува договорот за реадмисија потпишан меѓу Европската Унија и Република Македонија како алатка за спречување на нелегалната миграција. Овие договори што Унијата ги склучува со трети земји, претставуваат инструмент за враќање на лица коишто незаконски престојуваат на територијата на двете страни, односно на нерегуларни мигранти коишто треба да се депортираат во земјата на потекло или, пак, во најблиската транзитна земја. Во трудот се анализираат различните реперкусии што овој договор ги има во однос на договорните страни, како и се разгледува неговата имплементација и недостатоците и празнините поврзани со имплементацијата на истиот. **(11.7 поени)**

16. Nikodinovska Krstevska, Ana (2020) *Legislazione nazionale, integrazione europea e cooperazione internazionale e regionale in materia di asilo e migrazione nella Macedonia del Nord, In:* Illyrius, International Scientific Review, Special Edition 'EU - Western Balkans Cooperation on Justice and Home Affairs', 1 (14). pp. 113-130. ISSN 2225-2894 **https://eprints.ugd.edu.mk/29106/**. **Краток опис:** Во овој труд се истражува легислативната рамка на Република Македонија во делот на миграцијата и азилот, односно се мапираат институционалните и легислативните празнини во македонскиот систем и неговото справување со мигрантската криза. Освен тоа, се врши истражување на Извештаите за напредок во усвојување на правото на Европската Унија, коишто Европската комисија годишно ги изготвува во однос на Македонија, и тоа за периодот од 2011 до 2019 г., во делот токму на оваа легислатива, како и се истражува регионалната и меѓународната рамка за соработка меѓу Република Македонија и трети земји во делот на превенција на нелегална миграција и реадмисија на државјани од трети земји. **(11.7 поени**

17. Nikodinovska Krstevska, Ana (2020) *Regional Seas,* Yearbook of International Environmental Law (yvz005), pp. 1-8. ISSN 2045-0052 **https://eprints.ugd.edu.mk/23429/.** **Краток опис**: Во овој труд се прикажуваат различните политики, активности и акти коишто ги има преземено воглавно Меѓународната поморска организација, но и други меѓународни организации во делот на еколошката заштита за време на 2018 и 2019 г., а кои се во согласност со Парискиот договор од 2015 г. за борба против климатските промени. **(11.7 поени)**

Во делот на ***пленарно предавање на научен собир***, кандидатката д-р Ана Никодиновска Крстевска има учествувано на следните собири:

18. Nikodinovska Krstevska, Ana (2024) Macedonia e l'Unione Europea, processo di adesione e relazioni difficili. In: Seconda Conferenza Conclusiva della Cattedra Jean

Monnet "EUVALWEB" Capire il futuro dell'Unione europea attraverso l'allargamento, 4 giugno 2024, Università di Salerno, Salerno. **(6 поени)**

19. Nikodinovska Krstevska, Ana (2023) *The role of EUAA Roadmaps - cooperation for protection of human rights of migrants*. In: Coopearating for the protection of human rights in the context of migration and asylum in the EU, 1.12.2023, University of Salerno, Salerno. **(6 поени)**

20. Nikodinovska Krstevska, Ana (2023) *Externalization of EU asylum and migration policy: the case of North Macedonia*. In: Cross Border Security: What News from the EU Migration and Asylum Proposals?, 24.3.2023, University of Salerno, Salerno. **(6 поени)**

21. Nikodinovska Krstevska, Ana (2022) *Key issues of concern in migration and asylum*. In: Key Elements for the future of the EUWEB Observatory's research - Open Forum, 15 June 2022, Tirana. **(6 поени)**

22. Nikodinovska Krstevska, Ana (2022) *Solidarity and externalization of EU migration and asylum policy: the case of the Balkans* [Solidarietà ed esternalizzazione della politica migratoria e d'asilo dell'Unione europea: il caso dei Balcani]. In: Migranti o rifugiati: l'UE rispetterà i diritti di tutti?, 12 May 2022, Institute for International Legal Studies, National Research Council – Rome. **(6 поени)**

23. Nikodinovska Krstevska, Ana and Kosevaliska, Olga (2021) *Superposition of legal regimes in border control and smuggling of migrants - the case of Republic of North Macedonia.* In: The superposition of legal regimes at sea: theoretical and practical challenges, 24-25 June 2021, University Jean Moulin Lyon 3, Lyon. **(6 поени)**

24. Nikodinovska Krstevska, Ana (2020) *Some observations on the Readmission agreement between EU and North Macedonia concerning readmission of third country nationals.* In: Human migration in times of Global challenge, 4th Meditteranean forum, 24 Oct 2020, Zoom platform. **(6 поени)**

Што се однесува до ***секциските предавања на научен собир***:

25. Nikodinovska Krstevska, Ana (2024) Migration and refugee rights in international spaces: moving down the line from protection to externalization. In: International Scientific Conference 'Legal principles in contemporary law', 19 – 20.4.2024, University of Nis, Nis. **(4 поени)**

26. Nikodinovska Krstevska, Ana (2023) The role of the EU and UN in international recognition of North Macedonia. In: XIV Diplomatic Festival "International organizations – a diplomatic game changer?, Jagellonian University, (webinar), 2.6.2023. **(4 поени)**

27. Maksimova Elena, and Kosevaliska, Olga and **Nikodinovska Krstesvska, Ana** (2023) *Judgement AA and others against North Macedonia: From the obvious to the unexpected*. In: Law and Legal values, 21.4.2023, University of Nis, Nis. **(4 поени)**

28. Nikodinovska Krstevska, Ana (2023) *Sustainability of European policies in migration and asylum: questioning the readmission of migrants?*. In: International conference on Sustainable development in law and policies: A way forward to reaching UN development goals, 6.6.2023, Goce Delcev University, Stip. **(4 поени)**

29. Nikodinovska Krstevska, Ana (2022) *EU-WB cooperation on migration and asylum policies: perspectives and challenges*. In: Roundtable and Open Forum: Key Elements for the Future of the EUWEB Legal Observatory Research, EPOKA University, Tirana, 15 June 2022. **(4 поени)**

30. Nikodinovska Krstevska, Ana (2022) *Different approaches to illegal migration in North Macedonia and in the Western Balkan countries: consequences upon border*

security of states and human security of migrants, In: XIII Diplomatic Festival, Jagellonian University, 10.6.2022 (webinar). **(4 поени)**

31. Nikodinovska Krstevska, Ana (2022) *Introduction to the concept of sustainable development* In: International conference on "The Concept of Sustainable development in law and policies: presence, challenges and perspectives", 2.6.2022, Goce Delcev University, Stip. **(4 поени)**

32. Nikodinovska Krstevska, Ana (2022) *Report on MAPS project activities for North Macedonia*, In: Migration and Asylum Policies Systems: The Way Forward, University of Naples 'Orientale', 19-20 May 2022. **(4 поени)**

33. Nikodinovska Krstevska, Ana (2022) *Prevention of Illegal Migration and Fight Against Smuggling of Migrants: Questioning Policies and Practices in North Macedonia*. In: Migration and Border Management: challenges and perspectives for reform, MAPS project, 25.3.2022, Department of European and Comparative Law, University of Malta, Malta. **(4 поени)**

34. Nikodinovska Krstevska, Ana (2022) *Politiche e prassi per la prevenzione dell'immigrazione clandestina e la gestione delle frontiere in Macedonia del Nord: dubbi sull'ovvio.* In III edition of the Jean Monnet EUWEB Module EU 'Boundaries' and Challenges in the Field of Asylum and Migration Management: A Look at the Western Balkans, 1.4.2022, University of Salerno, Salerno. **(4 поени)**

35. Никодиновска Крстевска, Ана (2021) *Напредок без почеток на преговори за Поглавје 24: Легална и нелегална миграција.* In: Катедра Аденауере2021: Оценување на поглавјата 23 и 24 – Напредок без почеток на преговори со ЕУ? 17.12.2021, Правен факултет, Универзитет „Гоце Делчев" – Штип. **(2 поени)**

36. Никодиновска Крстевска, Ана (2021) *Некои размислувања за валидноста на Договорот од Преспа низ призмата на меѓународното задолжително право.* In: Свечен научен собир „Современата македонска држава – две етапи во процесот на нејзиното формирање и развој: 1941 – 1991 / 1991 – 2021 година'], 27-28.9.2021, Македонска академија на науките и уметностите, вебинар. **(2 поени)**

37. Nikodinovska Krstevska, Ana (2021) *Solidarity and externalization of security in EU migration and asylum policy.* In: Eight International Scientific Conference 'Social Changes in the Global World', 6 September 2021, Faculty of Law, Goce Delcev University, Stip. **(4 поени)**

38. Nikodinovska Krstevska, Ana and Kosevaliska, Olga (2021) *North Macedonia and the European Migrant Crisis: Some Observations on the Causalities of Different Policies Responses.* In: Deconstructing realities and framing policies in the New European Borderlands, December 16, 2021, Goce Delcev University, Stip, (webinar). **(4 поени)**

39. Nikodinovska Krstevska, Ana and Kosevaliska, Olga and Ivanova, Elena (2021) *EU solidarity and cooperation in migration and asylum with North Macedonia.* In: Outsourcing and cooperation with third countries - deconstructing the formal and the informal in migration and asylum policies, 23-24.9.2021, Goce Delcev University, Stip. **(4 поени)**

40. Nikodinovska Krstevska, Ana (2021) *Sicurezza umana e attori non statali nella Macedonia del Nord.* In: La ricerca al servizio della complessità giuridica e dell'innovazione tecnologica, 29.09.2021, University Campania Luigi Vanvitelli, Caserta (webinar and in presence). **(4 поени)**

41. Nikodinovska Krstevska, Ana (2021) *Accordi di riammissione tra l'UE e i paesi dei Balcani occidentali: più di quanto sembri? / EU Readmission agreements with Western Balkan countries: more than meets the eye?* In: EU Strategies Against Illegal

Immigration: Refoulement, Expulsion and Readmission of Irregular foreigners, 08 Apr 2021, University of Salerno, Salerno (webinar). **(4 поени)**

42. Nikodinovska Krstevska, Ana (2021) *EU enlargement in the Western Balkan countries: an equation with two unknowns.* In: EU enlargement, cooperation with the Western Balkans and redefinition of Schengen area, 05 March 2021, University of Salerno, (webinar). **(4 поени)**

43. Nikodinovska Krstevska, Ana (2020) *Observance of the rule of law and the Treaty of Prespa.* In: International Academic Conference 'Bratislava Legal Forum 2020', 6-7 Feb 2020, Bratislava, Slovakia. **(4 поени)**

44. Nikodinovska Krstevska, Ana (2020) *Illegal migration, Republic of Macedonia and the European Union: some observations towards the Readmission agreement*. In: VII International Scientific Conference "Social changes in the Global World", 03.09.2020, Faculty of Law, University Goce Delcev – Stip, webinar. **(4 поени)**

45. Nikodinovska Krstevska, Ana (2020) *European Union Bordering practices in North Macedonia.* In: Roundtable 'A Bordering Power Europe? Exploring tensions between rights and fears', 10.12.2020, University of Bologna, MS Teams. **(4 поени)**

46. Nikodinovska Krstevska, Ana (2020) *National Legislation, European Integration and International Cooperation on Asylum and Migration in the North Macedonia.* In: Final Conference on the Jean Monnet Module EU - Western Balkans Cooperation on Justice and Home Affairs, 23 June 2020, University of Salerno, (webinar). **(4 поени)**

47. Nikodinovska Krstevska, Ana and Kosevaliska, Olga and Ivanova, Elena (2020) *Outsourcing and cooperation with third countries: Some observations from North Macedonia.* In: Webinar on Outsourcing and cooperation with third countries, 8.7.2020, Athens. **(4 поени)**

Во ***одржано предавање по покана од научна институција***, кандидатката д-р Никодиновска Крстевска ги има одржано следните предавања:

48. Nikodinovska Krstevska, Ana (2024) Циклус на предавања на семинари на докторски студии по Меѓународни студии на Универзитетот во Неапол „Ориентале" на тема *Односите меѓу Европската Унија и Северна Македонија* (Le Relazioni tra l'Unione Europea e la Macedonia del Nord), во период од 19.5.2024 до 7.6.2024. **(3 поени)**

49. Nikodinovska Krstevska, Ana (2024) Предавање на тема *Migration and refugee rights in international spaces: moving down the line from protection to externalization,* во рамките на курсот на постдипломски студии насловен „Law in International Spaces", на Универзитетот во Пиза на 25.4.2024 г. **(3 поени)**

50. Nikodinovska Krstevska, Ana (2023) Предавање на тема *Comparative approach to North Macedonia's membership in the United Nations and the European Union*, во рамките на Правната клиника EUVALWEB Legal Observatory на Универзитетот во Салерно на 30.11.2023. **(3 поени)**

51. Nikodinovska Krstevska, Ana (2023) Предавање на тема *Tackling sustainability in EU's policy in asylum and migration*, во рамките на изборниот предмет Sustainability and Law, на Правниот факултет при Универзитетот во Мишколц, Унгарија, на 21.11.2023 г. **(3 поени)**

52. Nikodinovska Krstevska, Ana (2023) Предавање на тема *The Macedonian question and the difficult path towards the European Union: Let's understand why?*, во рамките на Правната клиника EUVALWEB Legal Observatory на Универзитетот во Салерно на 23.03.2023. **(3 поени)**

Во ***раководител на научен проект***, д-р Ана Никодиновска Крстевска се јавува како раководител на следните научни проекти:

53. Проектот *Jean Monnet Chair on Promoting Public Awareness on Enlargment Policy, EU Values and the Western Balkans Accession (EUVALWEB) (2023-2025) од областа на политиките за проширување и земјите од Западен Балкан, под раководство на проф. Тереза Русо од Универзитетот во Салерно, каде проф. Никодиновска Крстевска се јавува во улога на Team Chair на проектот, односно раководител и истражувач за Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип.* **(6 поени)**

54. Проектот *BordEUr: Jean Monnet 'New European Borderlands' Network/ BORDEUR* (2019 – 2022) од областа на надворешната политика на ЕУ за миграцијата и азилот, предводен од Централноевропскиот универзитет од Будимпешта (проф. Андреа Шалај), Никодиновска Крстевска се јавува во улога на раководител и истражувач за Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип. **(6 поени)**

55. Проектот *Jean Monnet Network MAPS: Migration and Asylym policies systems. Weaknesses, shortcomings and reform proposals?,* од областа на европското право за азил и миграција (2018 – 2021) предводен од Универзитетот во Неапол „Ориентале“, под раководство на проф. Џузепе Каталди, во кој Никодиновска Крстевска се јавува во улога на раководител и истражувач за Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип. **(6 поени)**

56. Проектот *Концептот на одржлив развој низ призмата на правото и политиките,* основан во рамките на Правниот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип со Одлука бр. 1102-97/23 од 23.6.2021 г., во кој д-р Никодиновска Крстевска се јавува во улога на раководител на проектот и истражувач. **(4 поени)**

57. Проектот *Европската Унија и Северна Македонија: правно-политички предизвици за евроинтеграциските процеси*, основан во рамките на Правниот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип со број на Одлука бр. 1102-76/12 од 12.4.2024 г., каде Никодиновска Крстевска се јавува во улога на раководител на проектот и истражувач. **(4 поени)**

Што се однесува до ***учество во научни проекти***, кандидатката покрај тоа што учествува како истражувач во сите претходно наведени, таа се јавува како истражувач и во следните проекти:

58. Проектот *Jean Monnet Module on European Union – Western Balkan cooperation on Justice and Home Affairs, предводен од Универзитетот во Салерно, под раководство на проф. Тереза Русо, каде Никодиновска Крстевска се јавува во улога на координатор на активностите за Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип (2019 – 2022).* **(3 поени)**

59. Проектот *The sea at the crossroad: the legal repercussions of the superposition of legal regimes on the effectivity of the police at sea (MERCRO),* под раководство на Кјара Нери од Универзитетот 3 во Лион, финансиран од Agence nationale de la recherche - France (2018 – 2021), каде Никодиновска Крстевска учествува како истражувач. **(3 поени)**

60. Проектот COST Action CA16211 *RECAST Reappraising Intellectual Debates on Civic Rights and Democracy in Europe,* од областа на демократија и граѓански права, предводен од Универзитетот во Малага, каде Никодиновска Крстевска се јавува во улога на истражувач и координатор за Македонија. **(3 поени)**

Во ***уредник на научно списание***, кандидатката е уредник на:

61. Главен и одговорен уредник на *Годишен зборник на Правен факултет* во издание на Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип (ISSN 1857-8713) **(3 поени)**

62. Одговорен уредник на меѓународно научно списание *EUWEB Legal Essays: Global & International Perspectives* во издание на Editoriale Scientifica, Napoli (ISSN: 2785-5228) **(3 поени)**

Во ***член на уредувачки одбор на научно списание***, кандидатката е член на:

63. Меѓународно научно списание *Balkan Social Science Review* на Правниот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип (ISSN 1857-8772) **(4 поени)**

64. Меѓународно научно списание *Student's Social Science Journal* на Правен факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип (ISSN 2545-4021 **(1 поен)**

65. Меѓународно научно списание *Politea* на Универзитетот во Бања Лука (ISSN 2232 – 9641) **(1 поен)**

Кандидатката исто така се јавува и како ***уредник на зборник на трудови*** меѓу кои:

66. **Nikodinovska Krstevska, Ana** and Kosevaliska, Olga, eds. (2022) *Deconstructing realities and framing policies in the New European Borderlands.* University Goce Delcev - Stip, Stip. ISBN 978 - 608 - 244 - 978 – 4 https://pf.ugd.edu.mk/index.php/mk/za-fakultetot/publikacii-i-proekti/235-deconstructing-realities-framing-policies **(2 поени)**

67. **Nikodinovska Krstevska, Ana** and Kosevaliska, Olga and Ivanova, Elena, eds. (2022) *Есеи за миграција и азил / Essays on migration and asylum.* Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, 2-ри Август - Штип, Штип. ISBN 978-608-244-942-5 https://eprints.ugd.edu.mk/30992/ **(2 поени)**

68. **Nikodinovska Krstevska, Ana** and Gavouneli, Maria and Savic Bojanic, Maja(2022) *Outsourcing and cooperation with third countries: Deconstructing the formal and the informal in migration and asylum policies.* Editoriale Scientifica, Napoli. ISBN 979-12-5976-374-7 **(3 поени)**

69. **Никодиновска Крстевска Ана** и Кошевалиска Олга (2021) *Миграција и азил: национална, меѓународна и европска рамка,* Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип. ISBN 978-608-244-862-6 **(2 поени)**

70. **Никодиновска Крстевска Ана, Тушевска Гавриловиќ Борка и Кошевалиска Олга** (2019) Европска Унија: право и политики, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип. ISBN 978-608-244-595-3 **(2 поени)**

Во делот ***претседател на научен собир***, кандидатката била претседател за организација на следните собири:

71. Меѓународна конференција на тема 'Sustainable development in Law and Policies: the way forward to achieving the UN development goals", која се одржа на 6 јуни 2023 г. на Правен факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип. **(3 поени)**

72. Меѓународна конференција на тема "The Concept of Sustainable Development in Law and Policies", која се одржа на 2 јуни 2022 г., на Правен факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип. **(3 поени)**

73. Меѓународна конференција на тема "Outsourcing and cooperation with third countries: deconstructing the formal and the informal and asylum and migration policies", која се одржа хибридно на 23 септември 2021 г. на Правен факултет при

Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип. **(3 поени)**

74. Меѓународна конференција на тема “Deconstructing realities and framing policies in the New European Borderlands”, која се одржа хибридно на 16 декември 2021 г. на Правен факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип. **(3 поени)**

Во ***член на организациски или научен одбор на научен собир***, кандидатката Никодиновска Крстевска била:

75. Член на Програмски одбор на годишната Меѓународна научна конференција „Општествените промени во глобалниот свет“ во организација на Правниот факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, која се одржува секоја година во месец септември. **(вкупно 1 поен).**

Во ***студиски престој во странство***, кандидатката има остварено студиски престој на следниве институции:

76. Кандидатката има остварено студиски престој на Универзитетот во Неапол „Ориентале“ како визитинг професор на циклусот на семинари на докторски студии по *Меѓународни студии* како визитинг професор на Катедрата за хуманистички и социјални науки при Универзитетот во Неапол „Ориентале“, во период од 19.5.2024 до 7.6.2024 г. и држела настава на тема *Односите меѓу Европската Унија и Северна Македонија*.

77. Кандидатката има остварено студиски престој на Универзитетот во Салерно, преку програмата за мобилност Еразмус +, врз основа на која кандидатката, под менторство на проф. Тереза Русо, држи настава и други научни активности во рамките на курсот Право на Европска Унија и Европско право за миграции и азил во периодот од 27.3.2022 до 2.4.2022 г. **(8 поени – еднократно)**

Во делот ***рецензент на научен труд*,** кандидатката се јавува како рецензент на следните трудови:

78. Рецензент на книгата “Regulation of Outer Space International Space Law and the State” од Claudia Cinelli, од областа на меѓународното право во издание на Routlegde, 2024. **(2 поени)**

79. Рецензент на книгата „Непланираното дете на Европа, Македонија како дел од Источното прашање во 19 век и Западните Евро-атлантски политики во 21 век“ од доц. д-р Јорданка Галева и проф. д-р Дејан Маролов во издание на Правен факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип. **(1 поен)**

80. Рецензент на скрипта и практикум насловени „Меѓународни односи и дипломатија“ од Анета Стојановска – Стефанова (2021) во издание на Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип. **(1 поен)**

81. Рецензент на учебникот „Меѓународно јавно право“ од проф. д-р Дејан Маролов (2020) во издание на Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип. **(1 поен)**

82. Рецензент на книгата „Борба за опстанок и експанзија“ од проф. д-р Дејан Маролов (2021) во издание на Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип. **(1 поен)**

83. Кандидатката е рецензент на серија научни трудови на Balkan Social Science Review во издание на Правен факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип. **(2 поени)**

84. Кандидатката е рецензент на серија научни трудови на Student’s Social Science Journal во издание на Правен факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип. (**1 поен)**

85. Канидатката е рецензент на серија научни трудови на Годишната меѓународна научна конференцијата „Општествените промени во Глобалниот свет“ во организација на Правен факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип. **(1 поен)**

Во ***рецензент на научен проект,*** кандидатката била рецензент на:

86. Национален предлог-проект Hungary and the Western Balkans, ID 146585, по барање на Унгарската национална канцеларија за истражување, развој и иновација (Hungarian National Research, Development and Innovation Office). **(4 поени)**

Согласно правилниците и правните акти на Универзитетот „Гоце Делчев“ за избор во наставно-научни, научни и наставни звања на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, како и согласно Табелата на активности кои се бодираат при изборот во звање на истоимениот Универзитет, ***КАНДИДАТКАТА ИСПОЛНУВА 390.2 ПОЕНИ ОД НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ.***

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА И ОРГАНИЗАЦИСКО-РАЗВОЈНА ДЕЈНОСТ

Во ***пленарно предавање на стручен собир***, кандидатката д-р Никодиновска Крстевска учествувала на:

87. Никодиновска Крстевска, Ана (2024) *Европски парламент и европски парламентарни избори.* In: Европски парламентарни избори 2024, Правен факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, 15.05.2024 г. **(2 поени)**

Во ***учесник на научен проект***, кандидатката земала учество во следните:

88. Никодиновска Крстевска е истражувач во рамките на истражувачката група „Европско право, политики и институции“, основана во рамките на Институтот за европска политика во 2020 г. **(5 поени)**

Во ***елеаборати и експертизи***, Никодиновска Крстевска ги има изработено следните:

89. Д-р Никодиновска Крстевска била ангажирана како национален експерт од страна на Агенцијата на Европската Унија за азил, за подготовка на евалуација на „Патоказите за соработка меѓу ЕУ и Црна Гора за азил “ (Roadmap for cooperation EU – Montenegro on asylum” во периодот мај 2023 г. до март 2024 г. **(4 поени)**

90. Д-р Никодиновска Крстевска го подготвувала елаборатот за трет циклус на студии по Европско право и европски интеграции на Правниот факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, акредитиран во академска година 2023/2024. **(2 поени)**

Во делот ***проректор***, Никодиновска Крстевска:

91. Со Одлука бр. 0202-686/29 од 5.7.2023 г. е избрана за проректор за меѓународна соработка на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип, за периодот 2023 – 2025. **(15 поени)**

Во ***раководител на катедра/оддел/центар***, кандидатката била раководител на следните:

92. Таа е раководител на Катедрата за меѓународни односи и европско право на Правниот факултет, УГД во периодот 2019-2022 г. **(3 поени)**

93. Таа е раководител на Центарот за анализа на право и политики при Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип. (**3 поени**).

Во ***член на универзитетски или владини тела***, кандидатката била член на следните:

94. Со Одлука бр. 1102-75/3 од 05.04.2022 г., Никодиновска Крстевска е избрана од Правниот факултет за сенатор во Универзитетскиот сенат за период 2022 – 2025 г. **(5 поени)**

Во ***член на факултетски орган, комисија***, кандидатката била член на:

95. Комисија за оценување на говорите на Ораторски вечери на Правниот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип, од 2021 г. **(2 поени)**

Согласно правилниците и правните акти на Универзитетот „Гоце Делчев“ за избор во наставно-научни, научни и наставни звања на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, како и согласно Табелата на активности кои се бодираат при изборот во звање на истоимениот Универзитет, ***КАНДИДАТКАТА ИСПОЛНУВА 41 ПОЕН ОД СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ И ОРГАНИЗАЦИСКО-РАЗВОЈНА ДЕЈНОСТ.***

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Комисијата внимателно ја разгледа приложената документација и при донесувањето на заклучокот се раководеше првенствено од условите наведени во Конкурсот, како и од одредбите на Законот за високо образование, на Законот за работни односи, на Статутот на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип, како и од Правилникот за критериумите и постапката на избор во наставно-научни, научни и наставни звања на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип. Комисијата едногласно констатира дека кандидатката ги исполнува сите услови наведени во Конкурсот за избор во наставно звање – редовен професор од областа право на Европска Унија и европски интеграции на Правниот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип.

Перформансите и достигнувањата на д-р Ана Никодиновска Крстевска во периодот од изборот во звањето вонреден професор до денес, даваат слика на исклучителен научен работник, подеднакво во поглед на нејзините академски квалификации и интереси, на достигнувањата во научноистражувачката и стручно-апликативната дејност и на посветеноста во наставно-образовната дејност како професор на Катедрата за меѓународни односи и Европско право на Правниот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип. Станува збор за научен работник со голем потенцијал и амбиција и за кого што веруваме дека има уште многу да понуди во развојот на академската дисциплина *Право на Европска Унија* и *Европски интеграции* и генерално на македонската научна мисла.

Имајќи го предвид сето гореизнесено, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Правниот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип **да ја избере Д-Р АНА НИКОДИНОВСКА КРСТЕВСКА во наставно-научното звање – РЕДОВЕН ПРОФЕСОР ЗА НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ ПРАВО НА ЕВРОПСКА УНИЈА и ЕВРОПСКИ ИНТЕГРАЦИИ и Одлуката да ја достави до Универзитетскиот сенат за потврдување.**

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Џузепе Каталди, редовен професор, претседател, с.р.

Билјана Ванковска, редовен професор, член, с.р.

Ивица Јосифовиќ, редовен професор, член, с.р.

ТАБЕЛА НА АКТИВНОСТИ КОИ СЕ БОДУВААТ ПРИ ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ – РЕДОВЕН ПРОФЕСОР – ЗА Д-Р АНА НИКОДИНОВСКА КРСТЕВСКА

Р. бр.	**Наставно-образовна дејност**	**Поени**				
		Во земјата		**Во странство**		
		Број	**поени**	**број**	**поени**	Вкупно
1	Избор во звање вонреден професор	1	40			40
	ВКУПНО					**40**
Р. бр.	**Научноистражувачка дејност и стручно-уметнички активности**	**Поени**				
		Во земјата		**Во странство**		
		број	**поени**	**број**	**поени**	Вкупно
1	Монографија или научна книга (бр.1)	1	10			10
2	Дел од монографија или научна книга (во земјата бр. 5, 6 и 10; во странство бр. 3, 4, 7, 8 и 9)	3	6	5	50	18+50=68
3	Научен труд објавен во меѓународно научно списание (прв автор, втор автор, останати автори) (прв автор бр. 11, 12, 14, 15, 16 и 17; трет автор бр.13).	6 (прв автор) + 1 (трет автор)	(9*1.3)=11.7 6*1=6			(6*11.7)+6= 70.2 + 6= 76.2
4	Пленарно предавање на научен собир, музички настап на официјален концерт, учество на ликовна изложба (бр. 18, 19, 20, 21, 22, 23 и 24)			7	6	42
5	Секциско предавање на научен собир, музички настап на официјален концерт (во земјата бр. 35 и 36; во странство бр. 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46 и 47)	2	2	21	4	4+84=86
6	Одржано предавање по покана на научна институција, музички настап на официјален концерт (во странство бр. 48, 49, 50, 51 и 52)			5	3	15
7	Раководител на научен проект (во земјата бр. 56 и 57; во странство бр. 53, 54 и 55)	2	4	3	6	(2*4)+(3*6)= 8+18=26
8	Учесници во научен проект (максимум три проекти) (во странство бр. 58, 59 и 60)			3	3	3*3=9
9	Уредник на научно списание (СЦА/ЦА/Останати) (бр. 61 и 62)	3+3				6
10	Член на уредувачки одбор на научно списание (СЦА/ЦА/Останати) (бр. 63, 64 и 65)	4+1+1				6
11	Уредник на зборник на трудови (во земјата бр. 66, 67, 69 и 70; во странство бр. 68)	4	2	1	3	(4x2) + (3x1)=11

12	Претседател на организациски или научен одбор, фестивал (бр. 71, 72, 73 и 74)			4	3	4*3=12
13	Член на организациски или научен одбор, фестивал (бр. 75)	1	1			1
14	Студиски престој во странство (бр. 76 и 77)	8				8
15	Рецензент на научен труд (СЦА/ЦА/Останати) (ЦА – бр. 78 и 83; и Останати – бр. 79, 80, 81, 82, 84 и 85)	(2*2) + (6*1)= 4+6				10
16	Рецензент на научен проект (во странство бр. 86)			1	4	4
	ВКУПНО					**390.2**
Р. бр.	**Стручно-апликативна дејност и организациско-развојна дејност**	**Поени**				
		Во земјата		**Во странство**		
		Број	**Поени**	**Број**	**Поени**	Вкупно
1	Пленарно предавање на стручен собир (во земјата бр. 87)	1	2			2
2	Учесник во научен проект (максимум три проекти) (во земјата бр.88)	1	5			5
3	Елаборати и експертизи (во земјата бр. 90; во странство 89)	1	2	1	4	2+4=6
4	Проректор (бр. 91)	1	15			15
5	Раководител на катедра/оддел/центар (бр. 92 и 93)	2	3			6
6	Член на универзитетски или владини тела (бр. 94)	1	5			5
7	Член на факултетски орган, комисија (бр. 95)	1	2			2
	ВКУПНО					**41**
	ВКУПНО БОДОВИ ОД СИТЕ ОБЛАСТИ					**471.2**

Р Е Ф Е Р А Т
ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ ЗВАЊА ЗА НАСТАВНО-НАУЧНА ОБЛАСТ ТАНЦОВИ УМЕТНОСТИ И НАУКИ НА ФИЛМСКАТА АКАДЕМИЈА ПРИ УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП

Со Одлука бр. 2502-53/4 од 10.7.2024 година донесена на 92. седница на Наставно-научниот и уметнички совет на Филмската академија, одржана на 10.7.2024 година, определени сме за членови на Рецензентска комисија за избор на еден наставник во сите звања за наставно-научната област танцови уметности и науки на Филмската академија при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип во следниот состав:

- **проф. д-р Рисима Матевска Мијановиќ**, редовен професор од наставно-научната област на театрологија (сценски танци), вработена на Филмската академија при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип (претседател);
- **проф. Татјана Петковска**, редовен професор од наставно-научната област на театрологија (сценски танци) на Факултетот за драмска уметност при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, по сценско движење и танци (во пензија) (член);
- **проф. м-р Благој Мицевски**, наставник во насловно звање - насловен доцент за наставно-научната област театрологија, вработен во Народен театар Битола (член).

Конкурсот за овој избор беше објавен во весниците „Слободен печат“ и „Коха“ на 27.6.2024 година и во предвидениот рок се пријави кандидатката м-р Анастасија Данчевска, стручен соработник по современ танц на Филмската академија при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип.

Врз основа на приложената документација од кандидатката, Рецензентската комисија констатираше дека се доставени сите потребни документи, согласно со објавениот Конкурс и го поднесува на Наставно-научниот и уметнички совет на Филмската академија при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип следниов

И З В Е Ш Т А Ј

Биографски податоци

Кандидатката м-р Анастасија Данчевска е родена на 15.10.1995 година во Скопје, Македонија. Завршува основно образование во ОУ „Невена Ѓорѓиева-Дуња“, а во 2010 година се запишува во Државно музичко-балетски училишен центар Илија Николовски Луј. Изучува класичен балет во класата на професор Лилјана Бонева. Во 2014 година го продолжува своето школување на Универзитетот за аудиовизуелни уметности – Европска филмска, театарска и танцова академија ЕСРА (Скопје-Париз-Есен-Ротердам) под менторство на проф. д-р Рисима Рисимкин. Студиите ги завршува со просечна оценка на успехот 8,92, со што го добива стручниот назив дипломиран современ танчер. Во 2021/2022 година запишува двегодишни магистерски студии, Master of Arts of Contemporary Dance Education, за танцов педагог, на Филмската академија при Универзитетот „Гоце Делчев“ Штип. Студиите ги завршува со просечна оценка 10,00 и добива стручен назив магистер за современ танц – Методика и педагогија на современ танц.

Во 2017 година м-р Анастасија Данчевска се посветува на научно-наставна

дејност. Таа е дел од наставно-научниот тим, како асистент/демонстратор на проф. д-р Рисима Рисимкин, во наставната програма за класичен балет и репетиција на Катедрата за современ танц на Филмската академија при Универзитетот „Гоце Делчев“ Штип. М-р Анастасија Данчевска активно учествува во наставата на оваа академија од 2017 година до денес како стручен соработник.

Кандидатката м-р Анастасија Данчевска се занимава и со научно-истражувачка дејност и во 2024 година го брани трудот „Оформување на современо танчарско тело преку совладување на класичната балетска техника“, во кој опфаќа практични и теоретски истражувања на тематиката.

Своето стручно знаење и образование м-р Анастасија Данчевска го надополнува преку соработката која ја остварува Интерарт културниот центар од Скопје, со КОДАРТС Универзитетот од Холандија и во 2015 година патува во Ротердам, на едномесечен престој на Ротердамската танцова акдемија, каде активно го надградува знаењето со учество на интензивни работилници и мастер класови со извонредни професори и кореографи за современ танц, класичен балет, импровизација и композиција и Лабан анализа на движење.

М-р Анастасија Данчевска учествува на меѓународни танцови проекти, во кои го остварува и надградува и својот уметнички потенцијал. Во 2016 година е дел од учесниците во „Летниот камп помеѓу Кина и земјите од југоисточна и централна Европа (CEEC-China summer Dance Camp)“, кој таа година по втор пат се одржа и поради извонредноста на нејзиниот уметнички талент, таа е селектирана во интернационалната продукција под наслов „Колевка“, во која соработува со кореографот Грегор Луштек од Словенија. Оваа продукција, во 2017 година, по премиерната изведба во Кина, патува на турнеја низ Кина и во Европа.
Во периодот од 2014 до денес м-р Анастасија Данчевска е активен учесник во програмата на Скопје танцовиот театар, како автор-изведувач на продукциите на компанијата кои се изведуваат во земјава и странство.

М-р Анастасија Данчевска својата наставно-научна дејност ја остварува и на странски високообразовни институции – универзитети, па така во 2019 и 2024 година предава класична балетска техника која е адаптирана за современи танчери на работилница на Академијата за изведувачки уметности во Братислава, во рамки на фестивалот на Европски танцови академии и универзитети, под наслов „Share“. Својата уметничка дејност м-р Анастасија Данчевска ја остварува како водечки солист-првенец, во рамките на програмите на Скопје танцовиот театар, во кој таа делува и како репетитор. М-р Анастасија Данчевска е активен учесник во севкупниот репертоар на оваа, единствена официјална современа танцова компанија кај нас. Посебно значење има настапот во март 2022 година, со претставата „Идентитети – Историја на еден растегнат сон“, во кореографија на Р. Рисимкин, со која Скопје танцовиот театар остварува историско гостување во Националниот театар за современ танц „Шајо“ во Париз, Франција. Со Скопје танцовиот театар м-р Анастасија Данчевска настапува во Скопје, низ повеќе градови во Македонија: Битола, Куманово, Велес, Штип, Гевгелија, Струга, Охрид; како и на странски фестивали, меѓу кои: „Верона Шекспир Фринге Фестивал“ во Верона, Италија во 2023 година, каде ја толкува насловната улога во претставата „Лејди Магбет“; „Laiksdejot festival“ во Рига, Латвија и „Недела на модерен танц“, Загреб, Хрватска во 2022 година, со настап во насловна улога во кореографијата „Не ми ги допирај очите“; “Holland Dance Festival” Хаг, Холандија и “Battery Dance Festival” во Њујорк, САД, во 2018 година, во соло улога во короеграфијата „Котел“

САД, „Егзодос фестивал“ во Љубљана, Словенија во 2017 година, со соло настап во кореографијата „Колевка“; “Share festival” во Братислава, Словачка, во 2017/2019 година, со повеќе солистички настапи; „Отворена сцена“ во Хаг и Ротердам, Холандија во 2015 година, како и на фестивалот «Meet in Beijing Festival», Пекинг, Кина во 2015 година, со насловна улога во корeграфијата „СМС (сите мои слики)“.

Општи услови за избор:

Кандидатката м-р Анастасија Данчевска има:

Завршено соодветно високо образование од втор степен, односно магистерски студии од соодветната научна област на Филмската академија при Универзитетот „Гоце Делчев“ Штип, со стручен назив: Магистер за современ танц – Методика и педагогија на современ танц, со просечна оценка: 10,00.

Првиот циклус на додипломски студии го завршува со просечна оценка на успехот: 8,92.

Реализира авторска современа танцова кореографија во соработка со Дејан Битровски, кореограф во Скопје танцовиот театар под наслов “trashOUT” која се изведува на Инкубатор денови на младинската култура во 2018 година во Скопје, а подоцна и на Интернационалниот фестивал “Share” во 2019 година во Братислава, Словачка каде што учествуваат повеќе академии од Европа, меѓу кои и студентите на Катедрата за современ танц при Универзитетот „Гоце Делчев“ Штип. Воедно е автор-изведувач во повеќе од 45 кореографски остварувања на Скопје танцовиот театар.

Објавува научно-истражувачки магистерски труд под наслов „Оформување на современо танчарско тело преку совладување на класичната балетска техника“ во соодветната област.

Бр.	Автори	Наслов на кореографија	Настап	Година на реализација
1	Анастасија Данчевска Дејан Битровски	“trashOUT”	Импулс	2019
2	Анастасија Данчевска	Оформување на современо танчарско тело преку совладување на класичната балетска техника	Магистерски труд	2024

Препораки од двајца професори од наставно-научната и уметничка област:

- препорака од ред. проф. д-р Ангеле Михајловски, Македонија;
- препорака од ред. проф. м-р Тони Китановски, Македонија.

Посебни услови:

Кандидатката м-р Анастасија Данчевска:

Постојано дејствува во полето на современиот танц и придонесува во целокупната едукација на танчерите од Северна Македонија, но и надвор од неа, покрај програмата на Универзитет „Гоце Делчев“ од Штип.

Во периодот од 2017 година до денес, асистира во наставната програма на Катедрата за современ танц на Филмската акдемија при УГД, каде што предава класичен балет и репетиција.

Работи и како асистент на работилниците на Дениз Вејл, уметнички соработник на легендарната Марта Греам Танцова компанија од Њујорк, САД на нивното гостување на Танц Фест во Скопје во 2022 година.

Авторски кореографии на Анастасија Данчевска (2018)

2018, "**trashOUT**" која премиерно се изведува на Инкубатор денови на младинската култура во 2018 година во Скопје, а подоцна и на Интернационалниот фестивал на танцови универзитети "Share" во 2019 година во Братислава, Словачка.

Евалуација на авторското дело

Наслов: "**trashOUT**"

Праизведба: 13.12.2018, Младински културен центар, Скопје

Кореографија и режија: Анастасија Данчевска и Дејан Битровски

Костими: Скопје танцов театар

Настапуваат студенти на Катедрата за современ танц при Универзитетот „Гоце Делчев" Штип: Бобан Русески, Исидора Краљевска, Фросина Шуман, Борис Богдановски и Тања Крстевска.

Истражување на односот и врските на група луѓе, кои немаат јасна конекција, кое не води до создавање на компактна целина. Време, звук и движење. Од ништо нешто. Константни обиди и повторувања за комуникација на тела...

Евалуација на магистерскиот труд

Магистерскиот труд на кандидатката м-р Данчевска „**Оформување на современо танчарско тело преку совладување на класичната балетска техника" е** во повеќе поглавја и тоа: вовед и четири поглавја, со потточки и заклучни методологии и начини произлезени од истражувањата на авторот. Во воведниот дел на трудот, кандидатката м-р Анастасија Данчевска ги образложува идејата и процесот на истражување во креирање на класичен балетски час, кој е модифициран и приспособен за современите танчари, врз база на веќе постојната балетска техника, што е основна тема на анализа и создавање на овој магистерски труд. Првото поглавје на магистерскиот труд се однесува на историските аспекти на танцовата уметност: Историја на класичен балет, Историја на македонската балетска сцена, Историја на современ танц, со цел да се објасни развојниот пат на класичната балетска уметност, како и дискурсите на современиот танц за да се разберат аспектите на нивно испреплетување и создавање на методологија на предавања која ќе им помогне на современите танчери преку совладување на класична балетска техника. Опфатени се историски аспекти од зародишот на класичната балетска уметност до денес, даден е краток преглед на македонската балетска сцена и хронологија на развојот на современата танцова сцена. Второто поглавје опфаќа Теоретско предавање по Методот Ваганова, во кое Данчевска исцрпно ја објаснува поставеноста на методот, како и целиот балетски вокабулар, систематаски подреден по години и начин на кој се совладува за развој на класичната балетска техника. Во второто поглавје кандидатката м-р Данчевска дава преглед на методологии и начини како да се изведува наставата, со цел да се развива современо танчарско тело, со класична балетска техника, при што истакнува дека класичниот балет може да се модифицира и да се адаптира за современи танчари кои немаат претходно совладана балетска техника.

М-р Анастасија Данчевска дава аналитички преглед на материјата, ја објаснува терминологијата од етимолошки аспект, дава хронолошки преглед на развојот на класичниот балет, од неговиот зародиш во 16-от век. Не води низ развојот на македонската балетска сцена како и хронологијата на развојот на современиот танц, три историски аспекти, кои го означуваат истражувањето на овој магистерски труд. Темелно е разработен Методот Ваганова, со објаснувања на финесите во совладувањето и изведбата на класичниот балетски вокабулар, со цел да се разјасни пристапот за развој на техника на изведувања на танчарското тело. Почнувајќи од преглед на биографијата на Агрипина Ваганова, кандидатката не запознава со стилот и поетиката на Методот Ваганова, нејзината кариера, определби и мислења. Воедно, дава графички приказ на некои од основните позиции на рацете и нозете и „еполмани" на телото, кои се есенцијални за класичната балетска техника. Класичниот балетски вокабулар е објаснет, систематично, по години на изучување, со финеси на изведбата. Направена е развојна и компаративна анализа на класични балетски часови, објаснета е разликата во изведба од поинаку обучени танчари. М-р Данчевска одбира часови кои ги поставуваат искусни уметници, професионалци кои работат во престижни компании, со цел да се земе предвид час креиран од искусен автор. Дава кратки биографии за двајцата уметници и низ аналитички процес ги објаснува вежбите и начинот на кој тие се изведуваат. Се задржува на секоја категорија вежби одделно, почнувајќи со загревање на телото, вежби на шатап, вежби на средина, скокови и вежби на шпиц патики. Методологиите кои кандидатката ги објаснува во своите заклучни согледби се единствени по пристапот и во целост ги објаснуваат насоките по кои треба балетските педагози да се движат кога работат на оформување на современо танчарско тело преку класична балетска техника.

Настапи на м-р Анастасија Данчевска како изведувач во танцовите продукции на Скопје танцов театар (2017-2024):

2017 – „Истиот извор", Танц фест Скопје, МНТ
2017 – „Погрешно", Танц фест Скопје, МНТ
2017 – „Котел", Танц фест Скопје, МНТ
2018 – „Д.О.Л." Танц фест Скопје, МНТ
2018 – „Анима", Танц фест Скопје, МНТ
2018 – „Outline", Танц фест Скопје, МНТ
2019 – „Скеч", Танц фест Скопје, МНТ
2019 – „Трагедијата на тигарската бубачка", Танц фест Скопје, МКЦ
2019 – „Flesh and bone", Танц фест Скопје, МКЦ
2019 – „Идентитети", Танц фест Скопје, МНТ
2020 — „Идентитети - Историја на еден растегнат сон", Охридско лето, предворје на црквата Св. Софија, Охрид
2020 — „Дома", Танц фест Скопје, МКЦ
2021 — „Убавите жени", Танц фест Скопје, Дом на АРМ
2021 — „Не ми ги допирај очите", Танц фест Скопје, Дом на АРМ
2021 — „Ѓаволска дупка", Танц фест Скопје, Дом на АРМ
2023 – „Табу Република", Танц фест Скопје, МКЦ
2023 – „Блокови", Танц фест Скопје, МНТ
2023 – „Леди Магбет", Танц фест Скопје, МНТ
2024 – „Место, многу посебно за неа", Танц фест Скопје, МНТ

Изведби на кореографии на м-р Анастасија Данчевска во странство (2019):

2019, "**trashOUT"** на Интернационалниот фестивал на танцови академии и универзитети "Share" во Братислава, Словачка.

Стручно-апликативна и организациско-развојна дејност

2019 – Работилница за класичен балет, фестивал „Share", Братислава, Словачка

2024 - Работилница за класичен балет, фестивал „Share", Братислава, Словачка

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

М-р Анастасија Данчевска е стручен соработник на Катедрата за современ танц при Универзитетот „Гоце Делчев" од 2017 година, во областа на изучување на класична балетска техника и репетиција, како асистент на редовен професор д-р Рисима Рисимкин, што значи дека како предавач во стручната област на универзитетско ниво има искуство од седум години. За време на извршување на овие дејности, кандидатката м-р Анастасија Данчевска како предавач покажува одлично знаење и создава добар однос во комуникацијата со студентите. Со посветеноста на предавањата, м-р Анасатасија Данчевска гради двонасочен однос со студентите на кои таа им пристапува низ индивидуално создадена програма, според нивните можности, со што им овозможува да постигнат поголеми резултати во совладување на наставната програма. Во својата повеќегодишна работна пракса, како предавач, но и танчар и репетитор, Анастасија Данчевска покажува неспорен уметнички талент во изведбите на современи танцови дела, како и во репетиција со други танчери, квалитети, кои се предуслов за стекнување со неопходно предзнаење и искуство, кое таа понатаму го пренесува на студентите. Талентот за пренесување на знаењето, кој Анастасија Данчевска го поседува, како и уметничката креација, која ја создаваат танчерите со кои работи, влијае на нивното оформување во насока на развој на креативноста и нивниот уметнички интегритет. Покрај работата како репетитор, настапува на повеќе претстави создадени од различни кореографи, со што се стекнува со неопходната пракса на сцена, која таа понатаму ја пренесува како наставна пракса. М-р Анастасија Данчевска се занимава и со научно-истражувачка дејност и го создава трудот „**Оформување на современо танчарско тело преку совладување на класичната балетска техника"** во кој опфаќа практични и теоретски истражувања на тематиката. Овој магистерски труд е единствен по избор на темата, која е досега необработено подрачје на танцовата уметност и од тој аспект е многу значаен за развојот на образовниот систем и методологиите, кои се неопходни за едуцирање современи танчери, со професионален предзнак и уметнички израз.

Рецензентската комисија констатира дека кандидатката м-р Анастасија Данчевска ги има остварено потребните поени, во периодот од 2017 година до денес, односно вкупно поени од НИ-СУ + СА-ОР = 163 поени.

Врз основа на изнесените факти и податоци, му предлагаме на Наставно - научниот и уметнички совет на Филмската академија при УГД - Штип да ја избере кандидатката **м-р Анастасија Данчевска** во наставно-научното **звање насловен доцент за наставно-научната област *танцови уметности и науки*** на Филмската академија при Универзитет „Гоце Делчев" во Штип.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА
Д-р Рисима Матевска Мијановиќ, редовен професор, претседател, с.р.
Д-р Татјана Петковска, редовен професор, член, с.р.
М-р Благој Мицевски, насловен доцент, член, с.р.

ТАБЕЛА НА АКТИВНОСТИ КОИ СЕ БОДУВААТ ПРИ ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ

Р. бр.	Наставно-образовна дејност	Поени				
		Во земјата		Во странство		
		број	поени	број	поени	Вкупно
	ВКУПНО					
Р. бр.	**Научноистражувачка дејност и стручно-уметнички активности**	**Поени**				
		Во земјата		**Во странство**		
		број	**поени**	**број**	**поени**	**Вкупно**
	Настапи на официјални концерти/претстави	19x3	57	13x6	78	**135**
	Самостојни настапи со авторски дела	1x6	6	1x10	10	**16**
	Член на научен одбор/фестивал					
	ВКУПНО					**151**
Р. бр.	**Стручно-апликативна дејност и организациско- развојна дејност**	**Поени**				
		Во земјата		**Во странство**		
		број	**поени**	**број**	**поени**	**Вкупно**
	Предавање на стручен собир	2x2	4	2x4	8	**12**
	ВКУПНО					
	ВКУПНО БОДОВИ ОД СИТЕ ОБЛАСТИ					**163**

Р Е Ф Е Р А Т
ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО НАСЛОВНО ЗВАЊЕ – НАСЛОВЕН ДОЦЕНТ ЗА НАСТАВНО-НАУЧНА ОБЛАСТ ТАНЦОВИ УМЕТНОСТИ И НАУКИ НА ФИЛМСКАТА АКАДЕМИЈА ПРИ УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП

Со Одлука бр.2502-53/8 од 10.7.2024 година донесена на 92. седница на Наставно-научниот и уметнички совет на Филмската академија, одржана на 10.7.2024 година, определени сме за членови на Рецензентска комисија за избор на еден наставник во насловно звање – насловен доцент за наставно-научната област танцови уметности и науки на Филмската академија при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип во следниот состав:

- **проф. д-р Рисима Матевска Мијановиќ**, редовен професор од наставно-научната област театрологија (сценски танци), вработена на Филмската академија при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип (претседател);
- **проф. м-р Адријана Данчевска**, доцент од наставно-научната област театрологија (сценски танци), вработена на Филмската академија при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип (член);
- **проф. Татјана Петковска**, редовен професор од наставно-научната област театрологија (сценски танци), на Факултетот за драмска уметност при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, по сценско движење и танци (во пензија) (член).

Конкурсот за овој избор беше објавен во дневните весници „Слободен печат“ и „Коха“ на 27.6.2024 година и во предвидениот рок се пријави кандидатот м-р Олга Панго, кореограф и балетски педагог, вработена во Националната опера и балет во Скопје.

Врз основа на приложената документација од кандидатот, Рецензентската комисија констатираше дека се доставени сите потребни документи, согласно со објавениот Конкурс и му го поднесува на Наставно-научниот и уметнички совет на Филмската академија при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип следниов

И З В Е Ш Т А Ј

Биографски податоци

Олга Панго е родена на 17 ноември 1971 година во Скопје. М-р Панго е македонска балерина, кореограф и балетски педагог, член на ЦИД – УНЕСКО – Интернационален совет за танц, под покровителство на УНЕСКО.

Балетската едукација ја започнува во 1980 година во МБУЦ „Илија Николовски-Луј“, каде што завршува основно и средно балетско образование. Во 2004 година дипломира на „Академијата за музичко и танцово искуство“ (АМТИИ) во Пловдив, Бугарија, а во 2006 година магистрира на истата академија со класификација балет-мајстор, балетски педагог, кореограф. М-р Панго од 1990 година работи како балерина во Националната опера и балет. Со Балетот на НОБ остварува бројни улоги и се истакнува како солист во целиот класичен и современ репертоар во периодот од вработувањето до денес. Од 2016 година м-р Панго е уметнички раководител на балетот при Македонската опера и балет,

при што дава значаен придонес во развојот на компанијата и афирмирањето на балетската уметност на едно повисоко ниво. М-р Панго гради ансамбл на млади и просперитетни уметници, ја прави компанијата препознатлива во целиот регион и пошироко. М-р Панго паралелно работи како балетски уметник, кореограф и балетски педагог, при што создава идни генерации успешни балетски уметници, со кои ги споделува своето знаење и искуство и го води македонскиот балетски ансамбл со прецизна визија за развој и пласман на регионалната сцена. Во 2017 година м-р Панго ја води Националната опера и балет, како генерален директор. Таа учествува на значајни форуми и конференции за танц, како: „Конференција и Гала-концерт“ во Венџој, Кина, по повод 70 години од создавањето на Република Кина; во 2004 година учесник е во „НВЕ (NWE) програмата за развивање сценски уметности“ во Скандинавија; во периодот од 1996 до 2004 година, м-р Панго е асистент на едукативната програма на „Неделата на модерен балет“, во организација на Интерарт културниот центар од Скопје, дел од програмата на фестивалот „Охридско лето“. М-р Панго е претседател и член на жири на повеќе танцови натпревари: во 2019 година таа е член на жири на „ГИДС“ во Венџој, Кина; во 2017 и 2018 година м-р Панго е претседател на жирито на „Балетскиот натпревар“ во Келн, Германија; во 2017 година, член е на жири на „Балетскиот натпревар“ на Фестивал за танц во Реџо Калабрија, Италија; во 2017 година е член на жирито на „Пловдив опен“, балетски натпревар во Пловдив, Бугарија; во 2015 и 2019 година претседател е на жирито на „Скопје опен“, балетски натпревар во Скопје, С. Македонија. Во 2002 година, м-р Панго е кооснивач и заменик-претседател на Македонскиот центар за танц, а во 2001 година, основач е на „Денс инфинити“, здружение за развивање на балетската уметност; здруженија преку кои дејствува на независната танцова сцена во земјава. М-р Панго работи како балетски педагог во Државниот балетско-музички центар „Илија Николовски – Луј“ во периодот од 2007 година до денес, каде го предава предметот *Карактерни игри*, на ученици во средното балетско училиште, кое е дел од центарот. Својата педагошка работа ја практикува и со Националниот балет, каде периодично, од 2010 година наваму работи и како репетитор и педагог.

М-р Панго се остварува и како кореограф, ги создава претставите: „Јас Исидора“ во 2005 година, со Балетот на НУ НОБ; „Врати“ во 2010 година, со Балетот на НУ НОБ; „Трите прасиња и волкот“ – детска балетска претстава во 2014 година, независна продукција; „Рајмонда“ во 2021 година, со Националниот балет од Варна, Бугарија; „Госпоѓиците од Авињон“ во 2022 година со Балетот на НУ Национална опера и балет. М-р Панго работи интензивно како кореограф во драмски претстави, во земјава и странство; во повеќе мјузикли, опери и оперети, при што со своите креации остава посебен, препознатлив печат и преку своето творештво го унапредува современиот кореографски израз. Нејзините балетски кореографии се дел од репертоарот на Националната опера и балет, се изведуваат на многубројни гостувања надвор од земјава и ја афирмираат македонската балетска сцена во регионот.

М-р Панго за својата кореографска, педагошка и менаџерска работа добива голем број признанија. Како балерина, во 1989 година е добитник на *Сребрена плакета* на „Сојузен балетски натпревар“ во Нови Сад, Србија; во 1988 и во 1990 година, добитник е на *Бронзена плакета* на „Сојузен балетски натпревар“ во Белград, Србија; во 1990 година, добива *Прва награда* на „Републички балетски натпревар“ во Скопје, Македонија. Во 2006 година, м-р Панго добива *Прва награда*

за кореографско остварување, за претставата „Јас Исидора“, на театарскиот фестивал во Трабзон, Турција; во 2008 година, таа е добитник на *Награда за кореографија и сценски движења* во претставата „Женички“, во продукција на Турски театар, од Скопје, на 43. театарски фестивал „Војдан Чернодрински“ во Прилеп, С. Македонија. Оваа награда м-р Панго ја добива во повеќе наврати: во 2011 година за претставата „Кабаре Оркестра“ во продукција на Албански театар од Скопје и во 2017 година, за претставата „Отело“, во продукција на Турски театар од Скопје.

Како балетски уметник, кореограф и раководител на Балетот при НОБ, м-р Панго има освоено повеќе награди, како потврда за нејзиниот уметнички ангажман и раководител. Во 2017 година, м-р Панго, за достигнувања на балетскиот ансамбл со кој раководи, ја добива интернационалната награда „Златна оревокршачка“ од „Festival Internazionale della Danza“ во Рим, Италија. Во 2018 година, Балетот при НОБ, со кој раководи м-р Панго ја добива интернационалната награда за *Најдобра компанија* од фестивалот „Grugliasco in Danza“ во Торино, Италија.

Општи услови за избор:

Кандидатот м-р Олга Панго има:

Завршено соодветно високо образование од втор степен, односно магистерски студии од соодветната научна област на „Академијата за музичко и танцово искуство“ (АМТИИ), во Пловдив, Р Бугарија, со стручен назив *магистер по балетска педагогија и балетска режија,* со просечна оценка 9,88.

Првиот циклус студии го завршува на „Академијата за музичко и танцово искуство“ (АМТИИ) во Пловдив, Р Бугарија и се стекнува со назив *дипломиран балет мајстор*, со просечна оценка 10.

М-р Панго, како уметник, делува на полето на изведувачки уметности и создава кореографии за балети, опери, драмски и современи танцови претстави, во земјата и во странство.

Добитник е на три награди за *„Најдобра кореографија и сценски движења“* на Националниот театарски фестивал „Војдан Чернодрински“ во Прилеп; награда „Afife“ за најдобра претстава во Турција, за драмската претстава „Ромео и Јулиа“ на режисерот Дејан Пројковски, каде м-р Панго е кореограф; Интернационална награда „Златна оревокршачка“ за достигнувања во Балетот при НУ НОБ, од „Festival Internazionale della Danza“ во Рим, Италија; Интернационална награда за *Најдобра компанија* за Балетот при НУ НОБ, од фестивалот „Grugliasco in Danza“ од Торина, Италија и *Специјална награда за кореографија* за претставата „Ана Каренина“, во режија на Дејан Пројковски, продукција на „Новосадско позориште“, на „Фестивалот на професионални театри на Војводина“ во Нови Сад, Р Србија. Објавува научноистражувачки магистерски труд *„Јас, Исидора“*, балетска претстава во 2005 година во продукција на НУ Национална опера и балет.

Бр.	Автори	Наслов на кореографија	Настап	Година на реализација
1	Олга Панго	„Јас Исидора“	НУ Национална опера и балет	2005
2	Олга Панго	„Јас Исидора“	Магистерски труд	2005
3	Олга Панго	„Врати“	НУ Национална опера и балет	2012

Кандидатот има одлично познавање од англискиот јазик, кој течно го говори и пишува и може да држи настава на англиски јазик.

Кандидатот има препораки од двајца професори од наставно-научната и уметничка област:

- препорака од редовен професор на УКИМ, Факултет за музичка уметност, професор м-р Александра Мијалкова и
- препорака од доцент професор на Еуропа Прима, Факултет за драмска уметност, професор доцент д-р Сашо Димоски.

Посебни услови:

Кандидатот м-р Олга Панго:

М-р Панго, делува на полето на изведувачки уметности и создава кореографии за балети, опери, драмски и современи танцови претстави, во земјата и во странство.

Од наставната сезона 2007/2008 година работи како професор по *Карактерни игри* и *Класичен балет* на Балетскиот оддел при ДМБУЦ „Илија Николовски – Луј" Скопје.

Од сезоната 2011/2012 работи како педагог во Балетот при НУ НОБ и како репетитор на пробите на претставите од тековниот репертоар на Балетот при НУ НОБ.

Од наставната сезона 2018/2019 година работи како доцент, професор по предметот *Сценски движења,* во наставната програма од прв циклус студии на Факултетот за драмски уметности, при универзитетот Еуропа Прима во Скопје.

Има повеќе записи од уметнички претстави во кои е потписник на корографијата.

Во прилог линкови од видеозаписи:

„Јас, Исидора" – во НУ Национална опера и балет, Скопје
https://youtu.be/X-7hEVwYXQk
„Врати" – НУ Национална опера и балет, Скопје
https://youtu.be/wqTtIBX7K4U
„Петтото годишно време" – Народен театар Велес
https://youtube.com/shorts/5ZkrFzogMe4?feature=share
„Госпоѓиците од Авињон" – НУ Национална опера и балет, Скопје
https://youtu.be/RWG0FsU0T1Q
„Бура" – ЦНП Подгорица, Р Црна Гора
https://www.youtube.com/watch?v=RljK0WNFhck
„Дон Жуан" – ХНК Загреб, Р Хрватска
https://youtu.be/_OXbGxFbes0

Наставно-образовна и научноистражувачка дејност

Во 2005 година кандидатката м-р Панго, магистрира со трудот *„Јас, Исидора"*, базиран на практичната работа при создавање на претставата „Јас, Исидора" во продукција на НУ Национална опера и балет.

Евалуација на магистерскиот труд

Магистерскиот труд под назив *„Јас, Исидора"*, е базиран на практичниот процес на создавање на балетската претстава. Претставата „Јас, Исидора", за која драматургијата ја прави драматургот Искра Паскалова, е работена според

автобиографската книга на големата танчарка Исидора Данкан, насловена „Мојот живот“. М-р Панго, како кореограф, обработува сегмент од нејзиниот живот: љубовта и бракот со поетот Сергеј Јесенин. Музиката за претставата е на Калиопи Букле, костимите и дизајнот на сцената се на Благој Мицевски. Претставата поседува современ кореографски пристап, опфаќа кореографска структура, составена од соло партии, дуети, трија, квартети и ансамблови игри. Кореографијата има автохтон израз, кој произлегува од истражувачкиот процес и кој ја најавува стилската определба и поетиката на авторката. Претставата доживува околу 30 изведби: на сцената на НУ „Национална опера и балет“; фестивалот Охридско лето; Струшко лето; Хераклеа, Битола; Трабзон, Турција; Фестивалот за модерен и современ танц во Драч, Албанија. Претставата добива *Награда за најдобра танцова претстава* на театарскиот фестивал во Трабзон, Турција.

Стручно-апликативна и организациско-развојна дејност

Последните десет години од активната работа на кандидатката м-р Олга Панго во областа на театарот, операта и танцот, покрај постојаниот ангажман во НУ Национална опера и балет, ја одбележуваат континуираните тимски соработки со режисерот Дејан Пројковски, со кој работи во повеќе различни театарски ансамбли од регионов.

Со режисерот Дејан Пројковски, кандидатката м-р Панго реализира кореографија за операта:

- **„Евгениј Онегин“ од Чајковски** во НУ Националната опера и балет во Скопје, премиерно изведена на 9.5.2016 година во склоп на МОВ

и театарските претстави:

- **„Прометеј“** (2015) од Есхил, во продукција на Турски театар, Скопје;
- **„Бура“** (2016) од Вилијам Шекспир, во продукција на ЦНП Подгорица, Црна Гора;
- **„Ромео и Јулија“** (2017) од Вилијам Шекспир, во продукција на Национален театар Истанбул, Турција;
- **„Коцкар“** (2018) од Фјодор Михајлович Достоевски, во продукција на Народен театар – Битола;
- **„Ана Каренина“** (2019) од Лав Николаевич Толстој, во продукција на Новосадско позориште, Нови Сад, Србија;
- **„Дервишот и смртта“** (2020) од Меша Селимовиќ, во продукција на Народен театар на Република Српска, Бања Лука, Босна и Херцеговина;
- **„Ричард трети“** (2022) од Вилијам Шекспир, во продукција на Новосадско позориште, Нови Сад, Србија;
- **„Инферно“** (2022) од Данте Алигиери, во продукција на Народен театар Велес.

М-р Панго, во долгогодишната соработка со режисерот Пројковски, како кореограф развива своја препознатлива танцова лексика, која преку минимализам во сценската изразност, придонесува за визуелната реализација, прецизност и ефективност на делата. Токму поради спецификата во нејзината лексика, овој авторски тим е чест гостин на многу театарски сцени во регионов. Во областа на танцот, пак, значајна е соработката на м-р Панго со режисерката Наташа Поплавска, со која соработува на повеќе мјузикли, драми, музички драми, детски претстави, од кои ги издвојуваме:

- **„Животот е кабаре“** – мјузикл, продукција на Арт медија и НУ НОБ;
- **„Женички“** – музичка драма, продукција на Турски театар Скопје;
- **„Кабаре оркестра“** – музичка драма, продукција на Албански театар Скопје;
- **„Чикаго“** – мјузикл, продукција на МНТ/НУ НОБ;
- **„Мама миа“** – мјузикл, продукција на МНТ;
- **„Животот е...“** – мјузикл, продукција на Арт медија Скопје;
- „**Госпоѓа министерка“** – драма, продукција на МНТ Скопје;
- **„Баханалии“** – драма, продукција на Народен театар Велес;
- **„Невидливиот град“** – театарска претстава, продукција на Европска унија/Арт медија;
- **„Цветната улица“** – детска театарска претстава, продукција на Театар за деца и младинци Скопје.

Во долгогодишната соработка со режисерката Наташа Поплавска, кандидатката м-р Олга Панго покажува талент за развој на кореографска лексика во други дискурси на сценското движење.

Кандидатката м-р Олга Панго соработува со голем број режисери од регионот и странство, но тука ги издвоивме соработките кои го профилираат нејзиниот авторски уметнички израз.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

М-р Олга Панго е кореограф, балетски педагог и уметнички раководител на балетот, во НУ Национална опера и балет, во кој работи и како педагог и репетитор. Во досегашното плодно триесетгодишно искуство, м-р Панго се профилира како уметник кој остава голем печат и чии успеси и признанија ја поставуваат во рангот на значајни уметници во полето на кореографско делување, како во танцови така и во драмски претстави. М-р Панго, преку уметничките креации, ги надминува рамките на регионално дејствување, а нејзините кореографии достигнуваат ниво на впечатлив и уникатен уметнички израз, за што добива бројни награди и признанија. Нејзината обемна работа опфаќа повеќе сфери на изведувачката уметност, како театарот, операта и танцот, а воедно таа се истакнува и во педагошката работа. Својата научно-наставна дејност кандидатката м-р Панго ја остварува преку учество на семинари, симпозиуми и работилници во земјава и во странство; кандидатката работи како професор по предметите *Карактерни игри* и *Класичен балет* на Балетскиот оддел, при ДМБУЦ „Илија Николовски-Луј“. М-р Панго работи како доцент, професор по предметот *Сценски движења* на Факултетот за драмска уметност при Универзитетот Еуропа Прима; педагог и репетитор на тековниот репертоар на балетот при НУ Национална опера и балет.

Кандидатката го реализирала магистерскиот труд *„Јас, Исидора“*, со теоретски и практичен дел, со што се стекнува со звањето *балет-мајстор*, *балетски педагог*, *кореограф* и остварува значајни проекти во таа област.

Во предавањата м-р Панго остварува непосреден однос со учениците, при што се издвојува спецификата на нејзините методолошки предавања. М-р Панго е посветен педагог и во секојдневната комуникација со студентите успева да го пренесе своето богато знаење и педагошко искуство. Во уметнички креации како кореограф, м-р Панго покажува исклучителен уметнички потенцијал и талент, за што добива голем број признанија на домашната и светската сцена на изведувачки уметности.

Рецензентската комисија констатира дека кандидатката м-р Олга Панго ги има остварено потребните поени во својата долгогодишна работа, односно вкупно поени од НИ - СУ + СА - ОР = 221 поен.

Врз основа на изнесените факти и податоци, му предлагаме на Наставно-научниот совет на Филмската академија при УГД- Штип, да ја избере кандидатката м-р Олга Панго во наставно-научно **звање *насловен доцент* за наставно-научната област *танцови уметности и науки*** на Филмската академија при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА
Д-**р Рисима Матевска Мијановиќ**, редовен професор претседател, с.р.
М-**р Адријана Данчевска,** доцент, член, с.р.
Проф. Татјана Петковска, редовен професор, член, с.р.

ТАБЕЛА НА АКТИВНОСТИ КОИ СЕ БОДУВААТ ПРИ ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ

Р. бр.	**Наставно-образовна дејност**	**Поени**				
		Во земјата		**Во странство**		
		број	**поени**	**број**	**поени**	Вкупно
1.	Доцент професор по предметот Сценски движења на Универзитетот Еуропа Прима					30
	ВКУПНО					**30**
Р. бр.	**Научноистражувачка дејност и стручно-уметнички активности**	**Поени**				
		Во земјата		**Во странство**		
		број	**поени**	**број**	**поени**	Вкупно
1.	Настапи на официјални концерти/претстави					
2.	Одбранет магистерски труд	1	4			4
3.	Член на научен одбор/фестивал	1x1	1	4	8	9
4.	Самостојни настапи со авторски дела	12x6	72	9x6	54	126
	ВКУПНО					**139**
Р. бр.	**Стручно-апликативна дејност и организациско-развојна дејност**	**Поени**				
		Во земјата		**Во странство**		
		број	**поени**	**број**	**поени**	Вкупно
1.	Стручни награди и признанија	3x4	12	5	40	**52**
	ВКУПНО					
	ВКУПНО БОДОВИ ОД СИТЕ ОБЛАСТИ					**221**

РЕЦЕНЗИЈА
НА РАКОПИСОТ „РИМСКО ПРАВО“
ОД ПРОФ. Д-Р ДИМИТАР АПАСИЕВ, ПРАВЕН ФАКУЛТЕТ,
УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП

Врз основа на одредбите од *Статутот* и *Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип*, како и *Одлуката за избор на рецензенти за издавање на учебник со наслов „Римско право“ бр. 1102-116/4* (21.8.2024) од 261. редовна седница на Наставно-научниот совет на Правниот факултет на УГД, одржана на ден 20.8.2024 година, избрана е Рецензентска комисија во состав:

- проф. д-р **Мирјана Поленак-Аќимовска**, редовен професор (во пензија) на Правниот факултет „Јустинијан Први“ при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, избрана во научната област римско право,
- проф. д-р **Гоце Наумовски**, редовен професор на Правниот факултет „Јустинијан Први“ при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, избран во научната област римско право,

за изготвување на извештај, рецензија на приложениот ракопис „**РИМСКО ПРАВО**“ од **авторот вонреден професор доктор Димитар Апасиев,** наменет за студентите од прв циклус студии на Правниот факултет на Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

Ракописот со наслов „РИМСКО ПРАВО“ припаѓа во научната област римско право според меѓународната Фраскатиева класификација.

* * *

По прегледот на ракописот, Комисијата до Наставно-научниот совет на Правниот факултет на УГД го поднесува следниов

И З В Е Ш Т А Ј

I. Општи податоци за ракописот

Овој универзитетски учебник од авторот вонр. проф. д-р Димитар Апасиев носи наслов „РИМСКО ПРАВО“, со поднаслов „Учебник“.

Наменет е за студентите од прва академска година на Правниот факултет при УГД – Штип, коишто во вториот (парен/летен) семестар го слушаат задолжителниот предмет Римско право, со број на часови 3+2+2, кој носи 8 ЕКТС кредити.

Приложениот ракопис е во согласност со Наставната програма / Силабусот по конкретниот предмет и опфаќа теми кои се покриени во курикулумот, т.е. наставната материја за студиската програма за која е наменет – Правни студии (сите насоки).

II. Податоци за обемот на ракописот:

Приложениот учебник по „Римско право“ за рецензија содржи 218 страници уредно искуцан и технички среден и лекториран текст на литературен македонски јазик, во стандарден А4 формат (21 cm x 29,7 cm), со единечен проред (1,0) и големина на фонт на текст 11 (Ariel) и фонт на фусноти 9; со подесени димензии на маргини Normal (top, left, bottom, right x 2,54 cm) – согласно правилата

и упатствата на издавачот, поточно онака како што налагаат интерните правила и процедури утврдени со најновото *Упатство за техничко уредување на учебници и учебни помагала во електронска форма* со ознака ОИДК.ОБ.15 (а со важност од 25 март 2024 год.).

Користен е стандардниот APA стил на цитирање, во рамките на речениците и пасусите, при што не е изоставен и стручниот т.н. стил на инскрипција (при цитирањето на делата на античките и средновековните автори) кој, меѓудругото, е стандардизиран, интернационално прифатен и задолжителен кога станува збор за ваква специфична истражувачка област како правната романистика.

Ракописот на Учебникот содржи и 48 слики (со соодветно наведени извори) и една табела, со што оваа правно-историска материја им се доближува на студентите; како и вкупно 272 фусноти и 243 библиографски единици, приложени на крајот од текстот – на вкупно 12 страници, како „Користена литература“ / Селектирана библиографија на цитирана и консултирана литература, а детално и педантно класифицирани во абецеден [126 единици] и азбучен редослед [117 единици]. Низ наведената библиографија можат да се забележат цитати од седум тематски целини: Класични извори и средновековни дела; Книги; Периодики (зборници, годишници, тематски збирки, специјализирани списанија, ревии и журнали); Статии (стручни и научни трудови) [33 извори]; Тези и дисертации (магистерски и докторски трудови); Енциклопедии, лексикони и речници (специјализирани изданија) и Интернет-страници (web-sites) од домашни и странски еминентни автори и правни романисти.

Кон крајот е приложена и кратка професионална *Биографија* на авторот [две страници].

Според предвидениот број на часови по годишниот, т. е. семестрален Распоред, како и според одредбите од *Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип* – обемот и содржината на вака приложениот ракопис ги задоволува постоечките зададени критериуми и стандарди по предметот Римско право. Истиот би можел да се користи и како дополнително четиво на студентите на мастер-студии на казнено-правната насока.

III. Податоци за постоење на сличен или ист наслов:

Според нашите сознанија досега, во македонски прилики, на ниво на држава се објавени неколку научни книги кои ги обработуваат проблемите на Римското право и кои се применуваат како учебници / учебни помагала на други универзитети:

1. Пухан, Иво. *Римско право I и II.* Скопје: Универзитет во Скопје, 1960, 1961 и 1973 (во три изменети и дополнети изданија);
2. Поленак-Аќимовска, Мирјана. *Римското право и развојот на правото на сопственост.* Скопје: Студентски збор, 1990;
3. Пухан, Иво и Мирјана Поленак-Аќимовска. *Римско право* (*основен учебник*). Скопје: Универзитет „Кирил и Методиј“, 1991 [II издание, 1996]; [III издание, 2001]; [IV издание, 2008];
4. Пухан, Иво, Мирјана Поленак-Аќимовска, Владо Бучковски и Гоце Наумовски. *Римско право.* Скопје: УКИМ, Правен факултет „Јустинијан Први“, 2014, на којшто Апасиев, тогаш како помлад асистент, беше вклучен при процесот на подготовка за печат, (како технички уредник);

5. Апасиев, Димитар. *Римско право – Скрипта I*. Штип: УГД [Е Библиотека], 2015;
6. Апасиев, Димитар. *Римско судско право – I (Правосудниот систем во времето на Кралството)*. Скопје: Magna Carta [Едиција: Правна романистика], 2016;
7. Апасиев, Димитар. *Римско право – Скрипта II*. Штип: УГД [Е Библиотека], 2019.

Но, приложениов ракопис е карактеристичен по тоа што опфаќа една малку поинаква материја од горенаведените книги, кои првенствено се однесуваат на институтите на римското приватно право (Ius publicum), а само делумно и на римското јавно право (Ius publicum). Со него студентите подетално ќе се запознаат со јавното, поточно судското, уставното и административното право, односно со структурата на правосудниот систем во времето од основањето на Градот Рим, преку римската Република (V–I век пр. н. е.) па сè до појавата на Империјата.

Оттука, сосем оправдано цениме дека поднесениот ракопис, од научно-стручен аспект, е зрел за објавување поради тоа што има потреба од поблиска анализа на овие разработени државни органи во кралскиот и републиканскиот Рим, како и заради детално запознавање на младите студенти по право со римските јавно-правни институции, институти, концепти и сфаќања од осумвековниот период на развојот на римското старо и претткласично право.

IV. Краток опис на содржината:

Од содржински и структуролошки аспект, покрај *Предговорот*, ракописот содржи Вовед (Praelectio), а поделен е на два големи дела; плус приложена е и користена *Литература* и *Биографија* на авторот.

Во *Воведот*, со поднаслов „Римското судско право“, авторот ја дава основата на неговото истражување од еден јуриспруденцијален аспект. Тука тој дава поширок философско-правен пристап кон темата која ќе биде разработена, објаснувајќи го римскиот т.н. систем на тужби (Ubi remedium, ibi ius).

Авторот, следејќи ја традиционалната римска структурологија којашто е присутна во познатите кодификаторски дела, од содржински аспект, целиот труд т. е. „книга“ (liber) - со оглед на ограничениот расположлив простор - го поделил на два носечки „дела“ (*pars*), кои пак понатаму, се поделени на „глави“ (caput) нумерирани со римски броеви – кои, пак, натаму се делат на „оддели“ (означени со големи кирилични букви); „точки“ (нумерирани со арапски броеви) и „потточки“ (соодветно означени со мали букви, со една заграда).

ДЕЛОТ I ги опфаќа СУДОВИТЕ ВО КРАЛСТВОТО (VIII-VI век пр. н. е.). Поделен е на две глави:

Првата глава се однесува на *Приватните судови*, т.е. на семејното правосудство во ранодржавниот период. Тука се опфатени „Агнатските судови“, односно архаичното домашно [куќно] судство кое ги расправаше т.н. фамилијарни спорови во рамките на римскиот конзорциум, опфаќајќи го правото на изложување на pater familias-от, како и т.н. соседски суд. Понатаму се говори за „Когнатските судови“, односно фамилијарното [роднинско] судство, каде одделно се прикажани судењата на жената и судењата на децата пред т.н. Совет на роднините (consilium propinquorum).

Втората глава се однесува на *Јавните судови* т.е. на државното правосудство. Тука се опфатени „Инокосните судови“ и тоа: 1) Рексот – врховниот судија

со неговото изворно и делегирано кралско правосудство; 2) Интер-рексот – вонредниот судија во периодот на меѓувластието и 3) Понтифексот – највисокиот верски судија. Потоа се разработени „Зборните судови" и тоа: 4) Колегиумите – религиозни судови (понтифицискиот, аугурскиот, харуспицискиот и фецијалниот); 5) Куриите – како демократски судови и 6) Сенатот – како благороднички, т.е. аристократски римски суд.

ДЕЛОТ II ги опфаќа СУДОВИТЕ ВО РЕПУБЛИКАТА (VI-I век пр. н. е.). Поделен е на четири глави:

Третата глава се однесува на *Магистратските кривични судови (коерциции)*, притоа дистанцирајќи ги на: *I. Редовни коерциции – Судови во мирнодопски услови*. Тука се опфатени (А) Судовите во Рим и тоа: 1. Вишите правосудни магистрати [а) Конзули и б) Трибуни]; 2. Другите правосудни магистрати [а) Цензори, б) Претори, в) Едили и г) Квестори]; и 3. Нижите државни службеници [а) Vigintiviri и б) Apparitores]. По нив следуваат (Б) Судовите во провинциите и тоа: 1. Управници и 2. Публикани. Во продолжение следуваат *II. Вонредни коерциции – Судови во посебни околности*. Тука се опфатени (А) Вонредните судови и тоа: 1. Децемвири; 2. Триумвири; и 3. Диктатор. По нив следуваат (Б) Воените судови и тоа: 1. Главните воени судови [а) Дуксот и б) Стројот]; и 2. Помошните воени судови [а) Офицерско правосудство и б) Подофицерско правосудство].

Четвртата глава се однесува на *Народните кривични судови (комиции)*, опфаќајќи ги 1. Центуријатските комиции – како кривични [капитални] судови и 2. Трибутските комиции – како прекршочни [деликтни] судови.

Петтата глава се однесува на *Сенатскиот кривичен суд (патриции)*, опфаќајќи ја структурата и надлежностите на републиканскиот римски Сенат.

Шестата глава, која е и последна во учебникот, се однесува на *Специјалните поротни судови (квестии)* и тоа: I. „Привремените квесции" – како нередовни кривични судови и II. „Постојаните квесции" – како редовни кривични судови, при што се детално обработени: 1. Репетундиската квесција, 2. Пекулаторската квесција, 3. Фалциската квесција, 4. Амбитуската квесција, 5. Мајестатската квесција, 6. Сикариската квесција, 7. Инјуриската квесција и 8. Адултериската квесција – од кои секоја е специјализирана за судење на одреден вид на сродни кривични дела.

ЗАКЛУЧОК

Универзитетскиот учебник „Римско право" од авторот вонр. проф. д-р Димитар Апасиев претставува системско дело од областа на првиот и вториот период на развој на римската држава и право, што целосно одговара на потребите на студентите-почетници за кои е наменет. Според содржината, обемот и структурата авторот се потрудил и успеал во тоа да направи мошне илустративен обид за приближување на оваа правно-историска материја до студентите – на мошне разбирлив, среден и прегледен начин. Освен тоа, авторот проф. д-р Апасиев успеал да вметне и случаи на реални судења кои се одвивале во овој римски кралски и републикански период, со што материјата станува поживa и подостапна за студентите. Затоа, сметаме и искрено се надеваме дека ова значајно истражувачко дело ќе придонесе во збогатување на материјата која ја обработува и ќе им помогне како на студентите, така и на пошироката истражувачка и стручна јавност во полесно совладување на оваа специфична и значајна материја.

Од сево горенаведено, недвосмислен е заклучокот дека општата педагошка оценка за авторот и за ракописот се позитивни, со оглед на богатите научни квалитети и потенцијалот со кој располага проф. Апасиев, па Комисијата заклучува дека приложениот ракопис ГИ ЗАДОВОЛУВА критериумите за јавно објавување и му предлага на Наставно-научниот совет на Правниот факултет при УГД да го прифати овој позитивен рецензионен Извештај за овој учебник по Римско право и ракописот **да го одобри за издавање**.

РЕЦЕНЗЕНТИ
Д-р Мирјана Поленак-Аќимовска, редовен професор (во пензија), с.р.
Д-р Гоце Наумовски, редовен професор, с.р

РЕЦЕНЗИЈА
НА РАКОПИСОТ „ПРАКТИКУМ АПТЕКА И АПТЕКАРСКО РАБОТЕЊЕ“ ОД ДОЦ. Д-Р БИЉАНА ЛАЗАРОВА И АС. М-Р ДИЈАНА МИЦЕВА, ФАКУЛТЕТ ЗА МЕДИЦИНСКИ НАУКИ, УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП

Врз основа на одредбите од Статутот и Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, како и Одлуката бр. 2002-113/69 од 320. редовна седница на Наставно-научниот совет на Факултетот за медицински науки одржана на ден 30.5.2024 година, избрана е Рецензентска комисија во состав:

- проф. д-р Катарина Смилков, вонреден професор на Факултет за медицински науки,
- проф. д-р Даринка Ѓоргиева Ацкова, вонреден професор на Факултет за медицински науки

за изготвување на извештај, рецензија на приложениот ракопис за практикум „Практикум аптека и аптекарско работење“, од доц. д-р Биљана Лазарова и ас. м-р Дијана Мицева, наменет за студентите од интегрираниот прв и втор циклус на студии по Фармација на Факултетот за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

По прегледот на ракописот Комисијата до Наставно-научниот совет на Факултетот за медицински науки го поднесува следниов

И З В Е Ш Т А Ј

Општи податоци за ракописот:

Наслов на учебното помагало: „Практикум аптека и аптекарско работење“

Наслов на предметот: Аптека и аптекарско работење, со неделен фонд на часови 2+2+0, деветти семестар, студиска програма Фармација, на Факултет за медицински науки, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип.

Име и презиме на авторите на трудот: доц. д-р Биљана Лазарова и ас. м-р Дијана Мицева

Приложениот ракопис за рецензија е во согласност со наставната програма и ја опфаќа наставната содржина предвидена во студиската програма за која е наменет.

Податоци за обемот на ракописот: Ракописот се состои од 62 страници во А4 формат, со наведени прилози, односно 6 слики и 5 табели, наменети како објаснувања за реализација на практичната работа од страна на студентите. Користена е литература од релевантни извори на информации презентирана преку седумнаесет референци. Според обемот на содржината, соодветно на фондот на часови, ги задоволува критериумите според одредбите од Правилникот за единствените основи за остварување на издавачка дејност на Универзитет „Гоце Делчев“ и овозможува комплетно покривање на предвидената предметна програма.

Податоци за постоење на сличен или ист наслов: На Факултетот за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, на Е-библиотека, како и на другите универзитети во нашата држава каде постои студиска програма Фармација, нема објавено ваков или сличен наслов што се однесува на практична

настава во доменот на аптека и аптекарско работење. Практикумот согласно предметната програма по предметот Аптека и аптекарско работење акредитирана на Факултетот за медицински науки, презентиран на начин прифатлив за студентите, ја надополнува теоретската едукација на студентите и како таков претставува есенцијално учебно помагало за студентите кои го изучуваат овој предмет и е неопходен за обезбедување на соодветна практична обука за работа во аптека.

Краток опис на содржината: Практикумот обработува содржини кои се поделени во вкупно дванаесет вежби.

Во првата вежба, *Промет на мало со лекови*, е направен историски преглед на развојот на фармацијата и прометот на мало со лекови – аптека, а дадени се и дефиниции и образложенија на поими според важечкиот Закон за лекови и медицински средства и Законот за здравствена заштита, во контекст на активностите во аптека и болничка аптека.

Во втората вежба, *Организација на работа во аптеките*, даден е осврт на организацијата на работата во аптеките, разгледани се барањата и условите кои треба да бидат обезбедени, како и надлежностите на раководителот на аптеката.

Во третата вежба, *Рецепт – пропишување и делови на рецепт*, обработени се деловите на рецептот, начинот на пропишување на различни видови лекови, како и начинот на пополнување на рецептот. Како дел од практичните активности предвидено е студентите да толкуваат и евалуираат пропишан готов, магистрален и официнелен лек, што е од исклучително практично значење.

Во четвртата вежба, *Опојни дроги и психотропни супстанци*, разгледани се законските барања за опојните дроги според Законот за контрола на опојни дроги и психотропни супстанци, како и листите на опојни дроги и психотропни супстанци. Во овој дел студентите се запознаваат со условите кои треба да се исполнат за набавување, поседување и чување на овие лекови во аптеката како и начинот на нивното издавање.

Во петтата вежба, *Систем на анатомска терапевтска и хемиска класификација со дефинирани дневни дози* (АТХ/ДДД), се разгледува класифицијата на терапевтските лекови, според класификациониот АТХ систем. Студентите ги запознаваат петте нивоа на класификација и имаат можност за толкување на соодветни примери.

Во шестата вежба, *Фармаковигиланца*, обработен е системот на следење на несакани ефекти, со објаснување на процесот на детектирање и оценување на несаканите ефекти на лековите и улогата на фармаковигиланцата во следењето на безбедноста на сите лекови и заштитата на јавното здравје. Даден е приказ на начинот на пријавување на несакани ефекти и надлежностите на Агенцијата за лекови и медицински средства – МАЛМЕД.

Во седмата вежба, *Самолекување*, се дефинира поимот *самолекување* и користа за поединецот од правилно самолекување. Објаснета е и улогата на фармацевтот при овој процес, како и процесот на собирање податоци од пациентите во процесот на одговорно самолекување.

Во осмата вежба, *Составување на податоци за самолекување и фармацевтска интервенција*, обработен е делот што следи после собирањето на податоци од пациентот, односно спроведување на клиничка анализа во врска со болеста на пациентот. Разгледани се постапките на следењето на интервенцијата и евалуација на резултатите, заедно со чек листа за самомедикација.

Во деветтата вежба, *Комуникациски вештини во аптекарската пракса*, обработена е комуникацијата со пациентите, како една од најважните вештини,

заедно со разгледување на предностите од добрата комуникација како и бариерите за истата. Заедно со општите совети кои фармацевтите треба да ги следат кога комуницираат со луѓе од различно потекло, прикажани се и соодветни примери преку кои студентите ќе направат увид на големата важност од правилно комуницирање со пациентите и истото практично да го применат.

Во десеттата вежба, *Комуникации и советување на пациенти*, акцентот е ставен на фазите на советување за примената на лекови кои го илустрираат континуумот на интеракција помеѓу здравствениот работник - фармацевт и пациентот, како и појавата на ограничената интеракција. Понатаму, дадена е илустрација на основните советодавни ставки кои се препорачани да се дискутираат на сесија за советување за лекови, заедно со студија на случај, преку која студентите и практично можат да реализираат сесија на советување за лекови.

Во единаесеттата вежба, *Упатства за однесувањето при советување со лекови*, дадени се дефинициите на основните ставови за советување, со детално објаснети постапки на здравствениот работник-фармацевт при советувањето на пациентите. Преку пример е објаснето суштинското значење на правилното однесување на фармацевтот кон пациентот.

Во дванаесеттата вежба, *Дефиниции за советување, теми поврзани со комуникациски вештини и техники кои се користат во целото советување*, е даден преглед на упатства за однесување за советување за лекови како и релевантни совети и тактики кои би можеле да помогнат во чувствителни ситуации. Како клучен пример за правилна комуникација е опишана интеракцијата меѓу менаџерот на аптеката и фармацевтот, што претставува основа за ефикасна комуникација на сите фармацевти со пациентите.

З А К Л У Ч О К

Ракописот *Практикум аптека и аптекарско работење* е од исклучителна важност за практична обука на студентите по предметот Аптека и аптекарско работење, односно за идната практична оспособеност на фармацевтите за вклучување во реалниот сектор. Истиот е комплементарен на предметната програма предвидена на студиската програма по Фармација. Се очекува дека практикумот ќе им помогне на студентите во запознавањето, совладувањето и систематизирањето на знаењата од оваа област.

Предложениот ракопис за Практикум аптека и аптекарско работење за студентите на Фармација е материјал кој може да им обезбеди соодветен квантум на практични знаења на студентите. Содржи теоретски и практични образложенија на важни сегменти од работата во аптека, поделени во логични целини, дополнети со прашања и приказ на случаи на крајот од темите, што може дополнително да им помогне на студентите во совладувањето на наставните содржини и нивниот иден професионален развој.

Поради ова, со големо задоволство препорачуваме ракописот за практикум „Практикум аптека и аптекарско работење", од авторите доц. д-р Биљана Лазарова и ас. м-р Дијана Мицева да биде објавен како практикум во електронска форма за студентите на Факултетот за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев" – Штип.

РЕЦЕНЗЕНТИ
Д-р Катарина Смилков, вонреден професор, с.р.
Д-р Даринка Ѓоргиева Ацкова, вонреден професор, с.р.

Р Е Ф Е Р А Т
ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ ЗВАЊА ЗА ОБЛАСТА ГРАЃАНСКО МАТЕРИЈАЛНО ПРАВО НА ПРАВЕН ФАКУЛТЕТ ПРИ УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП

Со Одлука бр.1102-116/3 од 21.8.2024 година донесена на 261. седница на Наставно-научниот совет на Правен факултет, одржана на 20.8.2024 година, определени сме за членови на Рецензентска комисија за избор на еден наставник во сите звања за областа граѓанско материјално право на Правен факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип:

- д-р Гале Галев, редовен професор во пензија, област граѓанско право (претседател);
- д-р Игор Камбовски, редовен професор, област граѓанско право (член);
- д-р Борка Тушевска Гавриловиќ, редовен професор, област деловно право (член).

Конкурсот за овој избор беше објавен во весниците „Слободен печат“ и „Коха“ од 6.7.2024 година и во предвидениот рок се пријави еден кандидат:

Д-р Марија Амповска, вонреден професор на Правен факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип.

Пријавата на кандидатката е благовремено поднесена, комплетна и ја содржи следнава документација:

1. Диплома за одбранет докторски труд во оригинал и три копии заверени кај нотар;
2. Диплома за одбранет магистерски труд во оригинал и три копии заверени на нотар;
3. Диплома за завршени додипломски студии во оригинал и три копии заверени на нотар;
4. Уверение за положени испити на постдипломски студии бр. 09-15 од 9.2 2012 година, среден успех 9,75, заверено кај нотар;
5. Уверение за положени испити на додипломски студии, бр. 09.5/147 од 13.3.2007 година, среден успех 9,57, заверено кај нотар;
6. Одлука за избор во звање вонреден професор;
7. Кратка биографија;
8. Список на објавени научни трудови и примерок од нив;
9. Листа на објавени учебници со линк од е-репозиториум на УГД;
10. Диплома за завршен втор степен по италијански јазик;
11. Еден примерок од докторски труд;
12. Уверение за државјанство од 19.6.2024 година.

Уредник/член на одбори

13. Одлука на ННС на Правен факултет за уредник на меѓународно научно списание Balkan Social Science Review;
14. Одлука број 1102-50/48 од 20.2.2019 година на ННС за член на Програмски одбор на Меѓународна научна конференција на Правен факултет во Штип;
15. Потврда за уредник и автор на објавен речник „Лексикон е-здравствено право“ ISBN 978-608-244-851-0;

16. Потврда за уредник, член на организациски и програмски одбор на Меѓународна научна конференција EU e-health law and public health, 26.9. – 30.9.2022 година во Охрид;
17. Член на Уредувачки одбор на International Journal of Nuclear Law, Inderscience Publishers.

Сертификати/потврди за учество на семинари, вебинари, конференции, тркалезни маси и предавања на кои кандидатката била гостин-предавач

18. Сертификат за учество на Братиславски правен форум (Bratislava Legal Forum 2020) со презентација на истражување;
19. Сертификат за учество на Годишна конференција за Авторско право во ЕУ 2020 година, ERA;
20. Сертификат за учество на 7. Меѓународна научна конференција на Правен факултет „Општествените промени во глобалниот свет“, 3 и 4 септември, 2020 година, Правен факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип;
21. Сертификат за учество на вебинар Петок во пет, УГД, 23.4.2021;
22. Сертификат за учество на 8. Меѓународна научна конференција на Правен факултет „Општествените промени во глобалниот свет“, 1 и 2 септември, 2021 година, Правен факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип;
23. Сертификат за организација и учество на тркалезна маса Comparison of the Civil law regulation and practices between North Macedonia, Poland and Lithuania (challenges and solutions), Правен факултет при УГД, 2021 година;
24. Предавач на семинар Семинар ЕУ е здравствено право, ИКТ И Биоетика на Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, 2022 година;
25. Сертификат за учество на меѓународна конференција ECLIC International Scientific Conference “The recovery of the EU and strengthening the ability to respond to new challenges – legal and economic aspects” 9 – 10th June 2022 Осијек;
26. Потврда за остварени предавања на кои кандидатката била гостин-предавач (online) на Правен факултет, Државен универзитет во Санкт Петерсбург Русија 2022;
27. Учество на тркалезна маса EU eHealth Law/ ЕУ е-здравствено право на 28.4.2022 на Правен факултет при УГД;
28. Сертификат за учество на Братиславски правен форум (Bratislava Legal Forum 2023);
29. Сертификат за учество на Međunarodna Konferencija o Pravu u Jugoistočnoj Evropi Beograd, 24. XI 2023;
30. Сертификат за учество на International Scientific Conference Law and social values Niš, 21st April 2023 во организација на Правен факултет, Универзитет во Ниш;
31. Сертификат за учество на 10th International Scientific Conference: Social Changes in the Global World, 28-29 Sept 2023, Faculty of Law, Goce Delcev University Stip;
32. Сертификат за учество на меѓународна конференција The Influence of European Integration on the Development of Monetary Law, 30-31 May 2023, Nis, Serbia;
33. Сертификат за учество на XII Scientific conference on the occasion of the day of the Faculty of Law “Legal gaps and the completeness of law“, 28 Oct 2023,

University of East Sarajevo, Faculty of Law in Pale;

34. Сертификат за организатор и учесник на Тркалезна маса „Примена на правилата за граѓанско-правна одговорност за штета во финансовото право и во правото на интелектуална сопственост: компаративен приказ на правните системи на РС Македонија, Р Српска и Босна и Херцеговина", 22 декември 2023;
35. Организатор и модератор на Панел дискусија „Заштита на интелектуалната сопственост во дигиталната ера" одржана на Правен факултет при УГД на 24.4.2023 година;
36. Сертификат за реализирани предавања на кои кандидатката била гостин-предавач – одржан семинар на Правен факултет, Универзитет во Виена, Австрија, јануари 2024 година;
37. Сертификат за одржани предавања на Правен факултет, Универзитет во Источно Сараево, март 2024;
38. Покана за гостин-предавач на Правен факултет, Универзитет во Варшава, мај 2024 година.

Потврди за учество во проекти

39. Решение број 22-62 од 20.7.2020 година на Национална агенција за европски образовни програми и мобилност за одобрување на грант за проект КА 107 2020-1-МК01-КА107-077523 (улога на академски координатор и учесник);
40. Одлука на ректор број 0204547/1 од 05.11.2020 година за назначување на член на проектен тим за проект "EU E-Health and North Macedonia: From Current Practice to Implementation, Erasmus+ Jean Monnet Action of the European Union 2020-2022";
41. Потврда за ангажираност како локален правен експерт во рамки на проект "Financial and operational performance improvement programme of PUC Vodovod i kanalizacija Skopije" under project "North Macedonia: GrCF2 W2 – Skopije wastewater project" financed by the European Bank for Reconstruction and Development (2021-2023);
42. Решение број 22-328 од 11.7.2022 година на Национална агенција за европски образовни програми и мобилност за одобрување на грант за проект КА 171 2022-1-МК01-КА171-HED-000073745 (улога на академски координатор);
43. Решение број 22-131 од 12.7.2023 година на Национална агенција за европски образовни програми и мобилност за одобрување на грант за проект КА 171 2023-1-МК01-КА171-HED-000135620 (улога на академски координатор и учесник);
44. Одлука на ННС на Правен факултет при УГД за давање согласност за ангажираност како истражувач во проект Project: 101140185 — PICTURES — ERASMUS-EDU-2023-PI-ALL-INNO;
45. Одлука на ННС бр. 1102-53/26 од 22.3.2024 година за предавач и реализатор на програма со наслов „Индустриска сопственост во функција на бизнис секторот-правна рамка, воспоставени практики и искуства во Република Северна Македонија" во рамки на Центар за доживотно учење, УГД.

Одлуки за член/ментор на дипломски и магистерски трудови

46. Одлуки на ННС за ментор на дипломски работи бр. 1103-61/2 од 13.5.2020, бр. 1103-115/1 од 20.6.2022, 1103-85/1 од 15.6.2023;
47. Одлуки на ННС за член на Комисија за одбрана на дипломска работа бр.

1103-53/2 од 10.3.2020, бр. 1103-53/1 од 10.3.2020, бр. 1103-34/1 од 24.1.2020, бр. 1103-65/1 од 17.6.2020, 1103-88/1 од 28.9.2020, 1103-124/1 од 12.10.2021, 1103-121/1 од 6.10. 2021, 1103-113/1 од 1.9.2021, 1103-101/1 од 30.6.2021, 1103-101/2 од 30.6.2021, 1103-53/1 од 2.3.2021, 1103-124/1 од 12.7.2022, 1103-90/1 од 23.6.2023, 1103-92/1 од 13.6.2024;

48. Одлуки на ННС за ментор на магистерски труд: Одлука бр. 1102-144/20 од 16.12.2021 година, Одлука бр. 1102-164/10 од 9.12.2022 Одлука бр. 1102-75/19 од 10.5.2023, Одлука бр. 11 02-46/14 од 21.2.2024;
49. Одлуки за член на Комисија за одбрана на магистерска работа број 1102-131/9 од 6.12.2023 година.

Потврди за остварени студиски престои

50. Покана за студиски престој на Центар за медицинско право при Карлов Универзитет, Правен факултет во Прага, Чешка, април 2022;
51. Одлука на ННС на Правен факултет број 1102-63/7 од 21.3.2024 година за одобрување отсуство и Решение на ректор број 0402-5/72 од 27.3.2024 за студиски престој на Институт за европско отштетно право во Виена, Австрија во период од 3.4 до 11.4 2024 година.

Потврди/одлуки за именување на рецензент на универзитетски изданија и научни трудови

52. Решение број 01-1940/1 од 7.9.2020 на Правен факултет, Универзитет во Ниш за назначување за рецензент на монографија „Узрочна веза у одштетном праву“ од доцент д-р Михајло Цветковиќ;
53. Одлука број 664/20 од 25.5.2020 година на ННС на Правен факултет, Универзитет во Источно Сараево за именување рецензент на практикум „Увод у грађанско право“ од професор д-р Станка Стјепановиќ;
54. Потврда за рецензент на труд во ТЕМЕ Списание за општествени науки на Универзитет во Ниш, во 2020 година;
55. Потврда за рецензент на труд во ТЕМЕ Списание за општествени науки на Универзитет во Ниш, во 2021 година;
56. Потврда број 1773-27/22 од 14.10.2022 година за рецензент на трудови објавени во зборник „Противречја савременог право“ во издание на Правен факултет, Универзитет во Источно Сараево;
57. Одлука број 252/21 од 19.1.2021 година на ННС на Правен факултет, Универзитет во Источно Сараево за именување на рецензент на практикум „Практикум из облигационог права - посебни дио“ од професор д-р Станка Стјепановиќ;
58. Одлука број 2162/21 од 21.12.2021 година на ННС на Правен факултет, Универзитет во Источно Сараево за именување рецензент на практикум „Правни послови грађанског права“ од професор д-р Станка Стјепановиќ, професор д-р Бранко Мораит, доцент д-р Свјетлана Ивановић и Богдана Стјепановић;
59. Потврда за рецензент за Facta Universitatis, Series: Law and Politics in 2023, од 19.12.2023 година;
60. Одлука број 2156/22 од 29.11.2022 година за рецензент на учебник Увод у грађанско право од професор д-р Станке Стјепановић, редовног професора Правног факултета Универзитета у Источном Сарајеву, професор д-р

Бранка Мораита, професор д-р Свјетлана Ивановиђ и вишег асистента Тијана Баћовиђ, Правен факултет, Универзитет во Источно Сараево.

Одлуки/ решенија за член на универзитетски/факултетски тела, комисии, работни групи

61. Одлука на ННС на Правен факултет за избор на член на Комисија за самоевалуација на Правен факултет 2020;
62. Решение број 1102-60/16 од 24.3.2021 година за член на рецензентска комисија за избор на асистент во областа Граѓанско право на Правен факултет во Штип;
63. Потврда за член на работна група за изработка на табела за флексибилно работно време содржана во Одлука од 203. седница на Ректорска управа од ден 30.8.2021 година;
64. Одлука на ННС на Правен факултет за избор на член на Сенат, Одлука бр. 1102-75/3 од 5.4.2022 година;
65. Одлука на Универзитетски сенат за претседател на Универзитетска комисија за спроведување на постапката за избор на ректор, Одлука бр. 0201-326/2 од 27.4.2022 година;
66. Одлука на Универзитетски сенат од 31.10.2023 година за член на Комисија за издавачка дејност на УГД;
67. Одлука бр.1102-135/3 од 20.12.2023 година на Правниот факултет, одржана на 19.12.2023 година за член на рецензентска комисија за избор на соработник во звање асистент за научната област граѓанско право на Правен факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип.

Признанија

68. Признание од УГД за придонес во науката за 2022 година

Одлука за ангажираност на друг универзитет

69. Одлука на Универзитетски сенат на УГД број 0201-687/10 од 5.7.2023 година за ангажирање на трет циклус студии на Правен факултет, Универзитет во Источно Сараево.

Иницијативи за меѓународна соработка

70. Листа на иницирани и иницирани и потпишани билатерални и интеринституционални договори.

Врз основа на приложената документација од кандидатот, чест ни е на Наставно - научниот совет на Правен факултет да му го поднесеме следниов

И З В Е Ш Т А Ј

Биографски податоци

Кандидатката Марија Амповска е родена на 24 февруари 1984 година во Пробиштип. Таму го завршува основното и средното образование со континуиран одличен успех.

На 10.7.2002 година се запишува како редовен студент на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје. Дипломирала на правни студии – граѓанско - правна група на ден 2 март 2007 година со просечен успех 9, 57 и како втора по успех во

својата генерација наградена е со сребрена статуетка “сребрен Јустинијан” и се стекнува со звање дипломиран правник (граѓанско-правна насока).

Веднаш по дипломирањето започнува со приправнички стаж во адвокатската канцеларија во Штип. Во меѓувреме, од страна на Матичната комисија за основање на Државниот универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, избрана е за помлад асистент на Правниот факултет во Кочани. Почнувајќи од 2 јули 2007 кандидатката заснова редовен работен однос како помлад асистент на Правниот факултет и работи на предмети од граѓанско-правната област. Во декември 2007 година се запишала на постдипломските студии по граѓанско право на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје и согласно со наставната програма ги положила предвидените испити со просечен успех 9,75. На 2 јули 2010 повторно е избрана за помлад асистент на граѓанско-правна област на Правниот факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

Во мај 2011 година кандидатката успешно го одбранила магистерскиот труд под наслов „Граѓанско-правна одговорност за причинета штета“ на Правен факултет „Јустинијан први“ при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје и се стекнала со академски степен магистер на правни науки од областа на граѓанското право.

Во 2012 година избрана е за асистент на областа граѓанско право на Правен факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

На 4.5.2015 година успешно ја одбранува докторската дисертација по наслов „Основ на граѓанско-правната одговорност за нуклеарна штета“ под менторство на проф. д-р Гале Галев на Правен факултет „Јустинијан први“ при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје и се стекнува со научен степен доктор на правни науки.

Со одлука на Наставно-научен совет на Правен факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип бр. 1102-187/27 од 25.6.2015 година избрана е за наставник во звање доцент за наставно-научна област Граѓанско право на Правниот факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип. Во рамките на прв циклус студии ангажирана е во настава на прв циклус студии на Правен факултет за предметите Отштетно право, Облигационо право, Право на интелектуална сопственост и Право на осигурување. Во рамките на втор циклус студии на Правниот факултет ангажирана е за предметите Авторско и сродни права, Право на осигурување, Европско отштетно право.

Со одлука на Наставно-научен совет на Правен факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип бр. 1102-38/6 од 4.2.2020 година избрана е во звање вонреден професор за наставно-научна област Граѓанско право. Во рамките на прв циклус студии ангажирана е во настава на прв циклус студии на Правен факултет за предметите: Отштетно право, Облигационо право, Право на интелектуална сопственост и Право на осигурување. Во рамките на втор циклус студии на Правниот факултет ангажирана е за предметите: Авторско и сродни права, Право на осигурување, Европско отштетно право. На трет циклус студии ангажирана е за предметите: Облигационо право, Отштетно право, Правно на интелектуална сопственост.

Законски (општи) услови кои треба да ги исполнува кандидатот за избор во звање вонреден професор

1. **Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студии на прв и втор циклус,**

за секој циклус посебно:

- Кандидатката има остварено просечен успех од 9,57 на студии од прв циклус и просечен успех од 9,75 од втор циклус на студии.

2. **Научен степен доктор на науки од научната област за која се врши изборот:**

- Кандидатката е доктор на науки од научна област граѓанско право со одбранета докторска дисертација по наслов „Основ на граѓанско-правната одговорност за нуклеарна штета“ под менторство на проф. д-р Гале Галев на Правен факултет „Јустинијан први“ при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје.

3. **Претходен избор во звање во научната област во која се избира:**

- Со Одлука на Наставно-научен совет на Правен факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип бр. 1102-38/6 од 4.2.2020 година кандидатката е избрана за наставник во звање вонреден професор за наставно-научна област Граѓанско право на Правниот факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

4. **Да има способност за изведување на високообразовна дејност:**

- Кандидатката има способност за изведување на високообразовна дејност. Кандидатката учествува во изработка на елаборати на студиски програми и изведување на наставата на прв, втор и трет циклус на студии, се јавува како ментор на дипломски и магистерски теми и како ментор на двајца кандидати на докторски студии. Кандидатката е член на комисии за изработка и одбрана на дипломски и магистерски трудови. Кандидатката има богата научно-истражувачка и стручно-апликативна дејност.

5. **Потврда за познавање на најмалку еден странски јазик:**

- Кандидатката има доставено потврда за познавање на италијански јазик

6. **Објавени најмалку 6 (шест) научни трудови во референтна научна публикација:**

- Кандидатката од изборот во вонреден професор до денот на поднесувањето на пријавата има објавено 7 научни трудови кои претставуваат референтни научни публикации во смисла на Законот за високо образование. Сите се објавени на е-репозиториум на УГД. Во прилог е табела на објавени трудови:

Табела број 1 Листа на објавени научни трудови во референтни научни публикации

р.б.	Автор/и	Наслов на труд и година на објава	Списание/Зборник согласно ЗВО
1.	Ampovska Marija	European Union civil liability frameworks in the age of AI: Assessing current regimes and future prospects, Јуни 2024	Vestnik of Saint Petersburg University. Law 2, pp. 466-482 (Индексиран во Scopus и Web of Science, фактор на влијание за 2023 - SJR 0,127)
2.	Амповска Марија	Надомест на штета причинета поради медицинска грешка во домашната судска практика и во компаративните правни системи, 2022	Зборник на трудови од 9-та Меѓународна научна конференција Општествени промени во глобалниот свет, Правен факултет Штип, стр. 17-35 (Програмски комитет од повеќе од три држави)

3.	**Ampovska Marija,** Kilinkarova Elena, Miseva Kristina, Nogaylieva Fatima and Polenchuk Maria	Private pensions funds in North Macedonia and Russia, 2022	Vestnik of Saint Petersburg University. Law 3, 13 (3), pp. 725-739 (Индексиран во Scopus и Web of Science, фактор на влијание за 2023 - SJR 0,127)
4.	Miseva Kristina, **Ampovska Marija**	The legal aspects of telehealth, 2022	EU and comparative law issues and challenges series (ECLIC) – Issue 6, pp. 393-410 (Индексирано во Web of Science)
5.	**Ampovska Marija,** Miseva Kristina	Legal aspects of eHealth development in North Macedonia, 2021	Vestnik of Saint Petersburg University. Law 12 (3), pp. 660-675 (Индексиран во Scopus и Web of Science, фактор на влијание за 2023 - SJR 0,127)
6.	Амповска Марија	Видови договор за осигурување живот во правната теорија и во македонското право, 2021	Годишник на Правниот факултет Јустинијан Први во Скопје во чест на Гале Галев, стр. 713-728 (Меѓународен уредувачки одбор со повеќе од три земји, број на членови од една држава не надминува 2/3 од одборот)
7.	Ampovska Marija	Differing unjust enrichment and damages in theory and practice under Macedonian law, 2020	Balkan Social Science Review, Vol. 16, pp. 157-173 (Индексирано во Scopus, Q2 rank, фактор на влијание за 2023, SJR 0,25)

7. **Објавен рецензиран учебник од областа во која се избира.**

- Кандидатката има објавено 4 рецензирани учебници од областа во која се избира. Се работи за универзитетски учебници кои се одобрени од наставно-научните совети на факултетите и се користат во наставата на УГД и Правниот факултет при Универзитет во Источно Сараево. Три учебници се објавени во е-библиотека на УГД како издавач. Линкови за сите учебници се објавени на е-репозиториум. Во продолжение е табела на објавени рецензирани учебници.

Табела број 2 Листа на објавени учебници

р.б.	Автор/и	Учебник/година на објава	Издавач
1.	Станка Стјепановић, Бранко Мораит, **Марија Амповска**, Свјетлана Ивановић	Облигационо право посебни дио, 2023	Правни факултет Универзитета у Источном Сарајеву
2.	Марија Амповска	Облигационо право општ дел, 2022	Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип ISBN 978-608-244-931-9
3.	Марија Амповска	Право на осигурување, 2021	Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип ISBN 978-608-244-835-0
4.	Марија Амповска	Отштетно право, 2020	Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип ISBN 978-608-244-761-2

Посебни услови согласно Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, наставно-стручни, научни, наставни и соработнички звања на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип

1. **Под менторство на кандидатот да се изработени дипломски или магистерски или докторски тези**

- Кандидатката за времетраењето на изборот во звање вонреден професор се јавува како ментор на дипломски и магистерски трудови. Под менторство на кандидатката се наоѓаат и двајца кандидати на докторски студии на програмата по Граѓанско право. Кандидатот има доставено одлуки за менторствата и за член на комисии под број 46-49 од Пријавата.

2. **Кандидатот да учествувал или раководел со научноистражувачки проекти**

- Кандидатката се јавува како академски координатор на три проекти од програмата Еразмус плус, КА 171. Кандидатката се јавува како член на истражувачки тим на два научни проекти, од кои еден Жан Моне проект и еден проект од програмата Еразмус - Алијанси за иновации на ЕУ. Покрај научните проекти, кандидатката има учество и во стручни проекти, каде има улога на правен експерт. Потврдите за исполнетост на овој услов од Правилникот се дадени во прилозите под реден број 39-45 од Пријавата.

3. **Кандидатот да има придонес во оспособувањето на помлади наставници и соработници**

- Кандидатката се јавува како член на две рецензентски комисија за избор на асистент за наставно-научна област граѓанско на Правен факултет при УГД, кандидатката се јавува како рецензент на трудови од област граѓанско право за меѓународни публикации, кандидатката се јавува како организатор на настани (панел дискусии и тркалезни маси) во кои вклучува и помлади наставници и соработници. Кандидатката се јавува како ментор на дипломски и магистерски трудови на кандидати од областа на граѓанско право и член на комисии за одбрана на дипломски и магистерски трудови од областа на граѓанско право и сродни области. Кандидатката е ментор на двајца студенти на трет циклус студии.

4. **Кандидатот да има остварено минимум поени кои се однесуваат на целокупната актива на лицето: (НО)=40; (НИ)=45; (САОР)=15 или вкупно 100 поени.**

- Кандидатката ги има остварено следниве поени: (НО)= 40; (НИ)=188 и (САОР)=134 односно вкупно 362 поени.

Наставно-образовна и научноистражувачка дејност

Кандидатката ја започнува својата академска кариера на 2 јули 2007 година, кога е избрана за помлад асистент на Правниот факултет во Кочани од страна на Матичната комисија за основање на Државниот универзитет „Гоце Делчев“ во Штип. Во оваа позиција таа работи на предмети од граѓанско-правната област. Во декември 2007 година кандидатката започнува постдипломски студии по граѓанско право на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје, каде што ги положува сите испити со просечна оценка 9,75.

На 2 јули 2010 година, повторно е избрана за помлад асистент на Правниот факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип. Во мај 2011 година кандидатката успешно го одбранила магистерскиот труд на тема „Граѓанско-правна одговорност за причинета штета“ и се стекнува со академски степен магистер на правни науки.

Во 2012 година таа е избрана за асистент по граѓанско право на истиот факултет.

На 4 мај 2015 година кандидатката ја одбранува докторската дисертација на тема „Основ на граѓанско-правната одговорност за нуклеарна штета“ под менторство на проф. д-р Гале Галев. Со ова, таа се стекнува со научен степен доктор на правни науки. На 25 јуни 2015 година, со Одлука на Наставно-научниот совет на Правниот факултет, е избрана за доцент за наставно-научната област Граѓанско право. Во 2020 година, таа е избрана во звање вонреден професор за истата област.

Во однос на наставната дејност, кандидатката има богат наставен опус, предавајќи на прв, втор и трет циклус на студии. На првиот циклус на студии, таа е ангажирана на предметите: Отштетно право, Облигационо право, Право на интелектуална сопственост и Право на осигурување. На вториот циклус, таа предава: Облигационо право, Отштетно право, Право на интелектуална сопственост, Авторско и сродни права, Право на осигурување и Европско отштетно право. На третиот циклус, таа е ангажирана на предметите: Облигационо право, Отштетно право и Право на интелектуална сопственост.

Во однос на научната дејност на кандидатката, таа демонстрира значајна научно-истражувачка дејност во полето на граѓанското право, со фокус на граѓанско-правната одговорност, правото на интелектуална сопственост, облигационите односи и вештачката интелигенција.

Кандидатката има објавено бројни научни трудови во референтни меѓународни научни публикации, што ја потврдува релевантноста и квалитетот на нејзините истражувања. Нејзините трудови опфаќаат теми како што се одговорноста за штета, интелектуалната сопственост, осигурувањето и одговорноста за штета од вештачка интелигенција.

Покрај објавувањата, кандидатката активно учествува во меѓународни конференции и семинари, каде што ги презентира своите истражувања и придонесува кон глобалниот академски дијалог. Таа учествува и како рецензент на научни трудови за реномирани списанија и универзитетски изданија, што дополнително ја потврдува нејзината експертиза и признание во академската заедница.

Кандидатката е ангажирана и во различни истражувачки проекти, вклучително и оние финансирани од Европската Унија, каде што учествува како академски координатор и/или истражувач. Нејзиниот придонес во овие проекти помага во развојот на правната наука и практиката на национално и меѓународно ниво.

Евалуација на трудови

1. Ampovska, Marija (2024) European Union civil liability frameworks in the age of AI: Assessing current regimes and future prospects. Vestnik of Saint Petersburg University. Law 2, 15 (2). ISSN 2587-5833

Истражувањето дава преглед како постојните правни режими на одговорност во ЕУ се справуваат со штетите предизвикани (кои можат да бидат предизвикани) од вештачка интелигенција (ВИ), земајќи ги предвид карактеристиките на оваа технологија. Преку компаративна анализа на различни јурисдикции, трудот истражува како различни земји во ЕУ се справуваат со одговорноста и утврдувањето на каузалитетот во случаи на штети предизвикани од ВИ. Во трудот се доаѓа до заклучок дека постојните закони нудат „основна заштита“, но специфичностите на ВИ создаваат значителни предизвици, што ја

нагласува потребата за хармонизација и унифициран пристап кон одговорноста за ВИ во ЕУ. Трудот исто така ја анализира предлог-директивата за одговорност за неисправен производ и други предлози на Европската комисија, кои имаат за цел да го олеснат товарот на докажување и да воспостават појасни стандарди за одговорност. Овој труд придонесува кон науката со тоа што предлага конкретни правни решенија и насоки кои можат да помогнат во подобрување на правната рамка за одговорност за ВИ во ЕУ.

2. Амповска, Марија (2022) Надомест на штета причинета поради медицинска грешка во домашната судска практика и во компаративните правни системи. Зборник на трудови од 9-та Меѓународна научна конференција „Општествени промени во глобалниот свет", стр. 17-35. ISSN 978-608-244-905-0

Трудот ја истражува состојбата на надомест на штета предизвикана од медицински грешки во Република Северна Македонија, со фокус на правосилните судски пресуди од 2011 до 2021 година. Кандидатката ги анализира основите на одговорноста, видовите и износот на штетата досудена на оштетените и нивните блиски лица. Истражувањето покажува дека бројот на вакви случаи е релативно мал, со концентрација во Скопје и отсутност во останатите делови од државата.

Главниот придонес на овој труд е во откривањето на правната несигурност во овој сектор, со посебен акцент на примената на општиот режим на одговорност за штета и одговорноста на работодавачот во здравствените установи. Трудот исто така идентификува дека во македонската судска практика доминира примената на деликтниот (вондоговорниот) правен режим, каде стандардот на внимание на здравствените работници е клучен за утврдување на вина.

Компаративната анализа укажува на зајакната правна положба на оштетените и нивните блиски во македонскиот правен систем, каде тие имаат право на надомест на материјална и нематеријална штета, што не е случај во сите правни системи. И покрај тоа, судската практика покажува невоедначеност во определувањето на износот на нематеријалната штета, која е резултат на примената на општи критериуми.

Трудот претставува значаен придонес кон правната наука, особено во сферата на отштетното право и одговорноста во медицината. Анализата на македонската судска практика и компаративните примери даваат јасна слика за тековните предизвици и можностите за подобрување на правната рамка во овој домен.

3. Ampovska, Marija and Kilinkarova, Elena and Miseva, Kristina and Nogaylieva, Fatima and Polenchuk, Maria (2022) Private pensions funds in North Macedonia and Russia. Vestnik of Saint Petersburg University. Law 3, 13 (3). pp. 725-739. ISSN 2587-5833

Во овој труд се истражува реформата на пензиските системи во Северна Македонија и Русија, која резултира со премин од едностолбен кон повеќестолбен пензиски систем. Во трудот се анализира моменталната правна и институционална структура во двете земји, со посебен акцент на приватните пензиски фондови. Детално се анализирани правните аспекти на приватните пензиски фондови во двете земји, со посебен фокус на правниот статус и регулаторните механизми кои обезбедуваат управување, одговорност и инвестициони практики. Оваа анализа е од клучно значење за разбирање на правната рамка која овозможува функционирање на приватните пензиски фондови и нивната улога во повеќестолбениот систем. Меѓународната соработка и карактерот на интернационалност на трудот

истакнати преку компаративната анализа на пензиските системи и правните рамки во Северна Македонија и Русија ја демонстрираат важноста на меѓународната соработка и размена на знаења во контекст на реформите на пензиските системи, што е клучно за разбирање на различните пристапи и искуства на двете земји. Преку компаративниот пристап, трудот придонесува кон глобалната дискусија за пензиските реформи и ја нагласува потребата од адаптација и усогласување на националните системи со меѓународните стандарди.

4. Miseva, Kristina and Ampovska, Marija (2022) The legal aspects of telehealth. EU and comparative law issues and challenges series (ECLIC) – Issue 6, 6. pp. 393-410. ISSN 2459-9425

Истражувањето е дел од проектот Jean Monnet, поддржан од Erasmus+ програмата на Европската Унија, што го нагласува интернационалниот карактер на трудот. Проектот има за цел да ја поттикне интеграцијата на дигиталното здравство во традиционалните здравствени системи преку споделување на најдобрите практики и искуства од ЕУ. Преку ова истражување, авторот не само што придонесува кон научната и правната дебата за телездравство, туку и ја поттикнува меѓународната соработка и размена на знаење помеѓу Македонија и Европската Унија. Ова е особено важно за развојот на национални стратегии и политики кои ќе овозможат поефикасно и побезбедно дигитално здравство во иднина.

Заклучоците во трудот се изведени на основа на спроведено оригинално истражување од авторите, преку анкети и обработка на податоците од истите. Кандидатката дава значителен придонес во истражувањето на правната рамка за telehealth, со посебен фокус на заштитата на личните податоци на пациентите и правната регулатива која ги опфаќа здравствените податоци. Истражувањето ја разгледува правната основа за telehealth во Европската Унија и Македонија, истакнувајќи ги разликите и предизвиците во законодавството. Ова е од особено значење за граѓанското право, бидејќи опфаќа права, обврски и одговорности на здравствените установи и пациентите во контекст на дигиталното здравство.

5. Ampovska, Marija and Miseva, Kristina (2021) Legal aspects of eHealth development in North Macedonia. Вестник Санкт-Петербургского Университета, 12 (3). pp. 660-675. ISSN 2074-1243

Преку хронолошки преглед на релевантните правни документи и одредби, трудот ја опфаќа еволуцијата на е-здравството и правните предизвици со кои се соочува Северна Македонија. Особено се акцентира заштитата на личните податоци и правните аспекти на електронските здравствени записи, што е од суштинско значење за развојот на е-здравството.

Меѓународниот карактер на трудот е истакнат преку анализа на влијанието на регулативите на Европската Унија и споредбата со македонската легислатива. Истражувањето ги опфаќа и гледиштата на релевантни меѓународни организации како Светската здравствена организација, што додава дополнителна вредност и интернационална димензија на трудот. Оваа компаративна анализа помага во идентификувањето на недостатоците во македонската легислатива и предлага насоки за идниот развој на националната е-здравствена стратегија.

Трудот се заснова на истражување на авторите спроведено преку анкети. Истражувањето е дел од проектот Jean Monnet, поддржан од Erasmus+ програмата на Европската Унија. Заклучоците и препораките кои произлегуваат од ова истражување се од значење за креирање на национални стратегии и политики,

кои ќе го подобрат дигиталното здравствено описменување и ќе овозможат континуирана едукација и обука на здравствените работници во Северна Македонија.

6. Амповска, Марија (2021) Видови договор за осигурување живот во правната теорија и во македонското право. Годишник на Правниот факултет Јустинијан Први во Скопје во чест на Гале Галев. pp. 713-728. ISSN 0583-5062

Овој труд претставува детална анализа на договорот за осигурување на живот во контекст на македонскиот осигурителен пазар. Истражувањето ја разгледува историјата и развојот на договорите за животно осигурување, притоа правејќи компаративна анализа помеѓу правната теорија и практиката во Македонија. Авторот истакнува дека македонскиот пазар е во развој и дека моменталните договори за осигурување на живот се ограничени во однос на нивните типови и форми во споредба со развиените пазари.

Трудот идентификува дека постојат предизвици при примена на типологијата на договорите за осигурување на живот од правната теорија во македонскиот контекст, поради што авторот предлага нов пристап за класификација базиран на ризикот кој се осигурува. Притоа, се става акцент на мешовитите договори за доживување и за случај на смрт, кои се најзастапени и најразвиени на македонскиот пазар.

Заклучокот е дека моменталните форми на договори за осигурување на живот во Македонија се скромна варијација на тие во развиените пазари, но постои потенцијал за нивен понатамошен развој. Трудот исто така отвора повеќе прашања за идни истражувања и анализи во оваа област, со цел подобро разбирање и усовршување на договорите за осигурување на живот во Македонија.

Овој труд е важен придонес во правната наука и осигурителната практика во Македонија, истакнувајќи ја потребата за понатамошен развој и адаптација на договорите за осигурување на живот во согласност со локалните услови и потреби на пазарот.

7. Ampovska, Marija (2020) Differing unjust enrichment and damages in theory and practice under Macedonian law. Balkan Social Science Review, 16. pp. 157-173. ISSN 1857- 8772

Овој труд ги разгледува двете различни правни обврски регулирани од Законот за облигационите односи: неосновано збогатување и граѓанско-правната одговорност. Кандидатката ја истакнува важноста на јасната дистинкција помеѓу овие две обврски, како во правната теорија, така и во законодавството на Република Северна Македонија. Трудот дава темелна анализа на критериумите и принципите за разликување на неоснованото збогатување од надоместот на штета, како и принципите кои помагаат да се надмине преклопувањето меѓу нив.

Истражувањето вклучува анализи на судската практика во источниот регион на Македонија, што додава вредност и практична релевантност на трудот. Кандидатката заклучува дека македонската правна литература е недоволна во оваа област и потребна е нејзина понатамошна разработка и популаризација.

Трудот ја нагласува клучната улога на адвокатите во поднесувањето на соодветни тужби и потенцијалните негативни последици по тужителите при погрешно формулирани тужби. Дополнително, трудот укажува на потребата за подобра едукација на правниците за правилно разликување и применување на овие обврски, со цел да се избегнат непотребни трошоци, губење на време и можноста за застарување на побарувањата.

Овој труд претставува значаен придонес кон подобро разбирање и практична примена на правните институти, неосновано збогатување и граѓанска одговорност во македонското право.

Стручно-апликативна и организациско-развојна дејност

Кандидатката има обемна и разновидна активност во стручно-апликативната и организациско-развојната дејност, што ја потврдува нејзината посветеност и значаен придонес во академската заедница. Во делот на изработка на учебници, кандидатката е автор на неколку значајни дела кои се користат како основни учебни материјали на различни нивоа на студии во Северна Македонија и во Република Српска, Босна и Херцеговина.

Покрај издавањето на учебници, кандидатката има активно учество во стручни проекти, вклучувајќи неколку значајни проекти од национален и меѓународен карактер, каде кандидатката се јавува како локален правен експерт.

Во однос на организациско-развојната дејност, кандидатката е активен член на повеќе факултетски и универзитетски комисии и тела. Нејзиниот ангажман вклучува член на Комисија за самоевалуација на Правниот факултет, член на рецензентска комисија за избор на асистент во областа на Граѓанско право на Правниот факултет во Штип, член на работна група за изработка на табела за флексибилно работно време, член на Сенатот на Универзитетот, Претседател на Универзитетската комисија за спроведување на постапката за избор на ректор и член на Комисијата за издавачка дејност на Универзитетот Гоце Делчев.

Со овие активности, кандидатката демонстрира постојан ангажман и влијание во развојот и унапредувањето на академските и стручни стандарди во рамките на нејзината институција и пошироко.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Кандидатката има обемно искуство во предавањето на предмети од областа на Граѓанското право, како што се Облигационо право, Право на интелектуална сопственост, Право на осигурување и Отштетно право. Во текот на нејзината академска кариера, кандидатката учествувала во наставата на додипломски, магистерски и докторски студии, при што покажала висок степен на педагошка компетенција и посветеност на студентите.

Кандидатката има објавено значаен број научни трудови во меѓународни списанија, што укажува на нејзината активност и влијание во домашната и меѓународната научна заедница.

Нејзините истражувања се фокусирани на граѓански области, со особен акцент на прашања од областа на Облигационото право, Отштетното право и Правото на осигурување.

Кандидатката е автор и коавтор на неколку учебници кои се користат како основна литература на различни факултети и универзитети.
Таа има учество во повеќе национални и меѓународни стручни проекти, каде што ја применува својата експертиза во правната област.

Кандидатката активно учествува во работата на различни факултетски и универзитетски комисии и тела, со што придонесува за развојот и унапредувањето на академските и административните процеси. Таа има значајна улога во иницијативи за подобрување на академската заедница и внатрешните процедури на Универзитетот.

Кандидатката се истакнува со своето исклучително академско постигнување и значаен придонес во наставно-образовната и научноистражувачката дејност. Нејзините бројни публикации, проекти, предавања и учество во конференции ја потврдуваат нејзината компетентност и посветеност во правната наука. Континуираната научноистражувачка дејност на кандидатката ја одразува нејзината посветеност кон развојот на граѓанското право и нејзиниот значаен придонес кон академската заедница.

Кандидатката ги има остварено следниве поени: (НО)= 40; (НИ)=188 и (САОР)=134 односно вкупно 362 поени.

Врз основа на горенаведените заклучоци и исполнување на критериумите утврдени во Законот за високо образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставни и соработнички звања на Универзитетот, се предлага кандидатката да биде избрана во **звањето редовен професор** и одлуката да се достави до Универзитетскиот сенат за потврдување.
Овој предлог се темели на нејзината докажана академска и професионална компетентност, како и на нејзиниот значаен придонес во наставно-образовната, научноистражувачката, стручно-апликативната и организациско-развојната дејност.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА
Д-р Гале Галев, редовен професор во пензија, претседател, с.р.
Д-р Игор Камбовски, редовен професор, член, с.р.
Д-р Борка Тушевска Гавриловиќ, редовен професор, член, с.р.

ТАБЕЛА НА АКТИВНОСТИ КОИ СЕ БОДУВААТ ПРИ ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ

Р. бр.	Наставно-образовна дејност	Поени				
		Во земјата		Во странство		
		број	поени	број	поени	Вкупно
1.	Избор во звање вонреден професор	1	40			40
	ВКУПНО					**40**
Р. бр.	**Научноистражувачка дејност и стручно-уметнички активности**	**Поени**				
		Во земјата		Во странство		
		број	поени	број	поени	Вкупно
1.	Научен труд објавен во списание со ИФ (**прв автор,** втор автор, останати автори) Потврда под ред. бр. 8 од Пријавата - Трудови под број 1, 3, 5 и 7 од Листа на објавени трудови	4x15				60
2.	Научен труд објавен во меѓународно научно списание (**прв автор**, втор автор, останати автори) Потврда под ред. бр. 8 од Пријавата -Труд под број 6 од Листа на објавени трудови	9				9
3.	Труд со оригинални научни резултати, објавени во зборник од трудови на научен собир Потврда под ред. бр. 8 од Пријавата -Трудови под број 2 и 4 од Листа на објавени трудови	2x3				6
4.	Одржано предавање по покана од научна институција, музички настап на официјален концерт Потврди под ред. број 26, 36, 37 и 38 од Пријавата	4x3				12
5.	Учество на научен собир со реферат (постер/усно), концерт во земјата и во странство Потврди под ред. бр. 18, 20-23, 25, 27-34	14x2				28
6.	Раководител на научен проект Потврди под ред. бр. 39, 42, 43			3x6		18
7.	Учесник во научен проект Потврда под ред.бр. 40 и 44 од Пријавата	2x3				6
8.	Уредник на научно списание (**СЦИ**/ЦА/останати) Потврда под ред. бр. 13 од Пријавата	1x10				10
9.	Член на уредувачки одбор на научно списание (СЦИ/ЦА/**останати)** Потврда под ред. бр. 14 и 17 од Пријавата	2x1				1
10.	Уредник на зборник на трудови од научен собир Потврда под ред. бр. 16 од Пријавата	1x2				2
11.	Член на организационен или научен одбор на научен собир, фестивал Потврда под ред. бр. 16, 23 и 34 од Пријавата	3x2				6
12.	Награди-признанија за научни/уметнички постигнувања, сценско- музички награди Потврда под ред. бр. 68 од Пријавата	1x5				5

13.	Студиски престој во странство Потврда под ред. бр. 50 и 51 од Пријавата	2x8				16
14.	Рецензент на научен труд Потврда под ред. бр. 52-60	9x1				9
	ВКУПНО					**188**
Р. бр.	**Стручно-апликативна дејност и организациско-развојна дејност**	**Поени**				
		Во земјата		**Во странство**		
		број	**поени**	**број**	**поени**	Вкупно
1.	Книга/учебник Потврда под ред. бр. 9 од Пријавата	3	10	1	15	**45**
2.	Речник Потврда под ред .бр. 15 од Пријавата	1	10	/	/	**10**
3.	Учесник во проект (максимум во три проекти) Потврда под ред. бр. 41 и 45	1	5	1	8	**13**
4.	Учество во изработка на елаборати за акредитација на студиски програми на втор и трет циклус студии на Правен факултет	2	2	/	/	**4**
5.	Член на универзитетски тела Потврда под ред. бр. 64 и 66	2x5				**10**
6.	Член на факултетски комисии Потврда под ред. бр. 46-49, 61, 62 и 67	26x2				**52**
	ВКУПНО					**134**
	ВКУПНО БОДОВИ ОД СИТЕ ОБЛАСТИ					**362**

ПРЕГЛЕД
на прифатени теми за изработка на докторски трудови од Наставно-научниот совет на докторски студии на Кампус 3

	Број и датум на Одлука за прифаќање на темата	Назив на темата		Име и презиме на ментори	Име и презиме на студент
		На македонски јазик	На англиски јазик		
ФМН	0206-624/5 од 29.8.2024 г.	„Адхеренција кон терапијата со лекови кај пациентите со хронични болести -имплементација, интервенции и бариери“	„Medication adherence in patients with chronical diseases - implementation, interventions, and barriers“	проф. д-р Даринка Ѓоргиева Ацкова, интерен ментор; проф. д-р Зорица Наумовска, екстерен ментор	Линдита Алиага
ФМН	0206-564/5 од 9.7.2024 г.	„Евалуација на адхеренцијата кон терапијата со лекови кај пациенти со долготраен третман на астма и влијание врз квалитетот на животот“	„Evaluation of medication adherence in patients with long-term asthma treatment and impact on quality of life“	проф. д-р Елена Дракалска Серсемова, интерен ментор; проф.д-р Зорица Наумовска, екстерен ментор	Драгана Мицева

П Р Е Г Л Е Д
на наслови на теми за изработка на магистерски и специјалистички трудови одобрени од наставно-научниот совет на единицата

Билтен 2.9.2024 година				
ЗЕМЈОДЕЛСКИ ФАКУЛТЕТ	1. Приносот и квалитетот на јачменот (Hordeum vulgare L.)	1302-124/7 од 21.8.2024 год.	Проф. д-р Наталија Маркова Руждиќ	Марио Петковски
ФАКУЛТЕТ ЗА ТУРИЗАМ И БИЗНИС ЛОГИСТИКА	2. Улогата на бизнис логистиката во развојот на современите туристички системи	2102-463/21 од 4.10.2017 год.	Проф. д-р Мичо Апостолов	Христина Филипоска
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ	3. Преглед на адолесцентските теми во дел од творештвото за млади на Горјан Петревски	1902-177/8 од 21.8.2024 год.	Проф. д-р Јованка Денкова	Ивана Карова Коцева
	4. Фолклористички интерпретации на поезијата за деца на повоените македонски писатели	1902-177/9 од 21.8.2024 год.	Проф. д-р Ана Витанова Рингачева	Сузана Мицева
ФАКУЛТЕТ ЗА МЕДИЦИНСКИ НАУКИ	5. Аналгезија контролирана од пациент	2002-181/20 од 21.8.2024 год.	Проф. д-р Татјана Тројиќ	Никола Стевановски
	6. Улогата на функционалната магнетна стимулација во третманот на пациенти со дискус хернија	2002-181/21 од 21.8.2024 год.	Проф. д-р Ленче Николовска	Ване Илиев